GÉRARD KLEIN

SENIORII RĂZBOIULUI

Editura Univers
București – 1975

Coperta colecției PETER PUSZTAI

Gérard Klein

LES SEIGNEURS DE LA GUERRE

© Éditions Robert Laffont S.A., 1971

TOATE DREPTURILE ASUPRA ACESTEI VERSIUNI SÎNT REZERVATE EDITURII UNIVERS

GÉRARD KLEIN
SENIORII RĂZBOIULUI

COLECȚIA ROMANELOR ȘTIINȚIFICO FANTASTICE

TRADUCERE ȘI PREFAȚĂ DE VLADIMIR COLIN

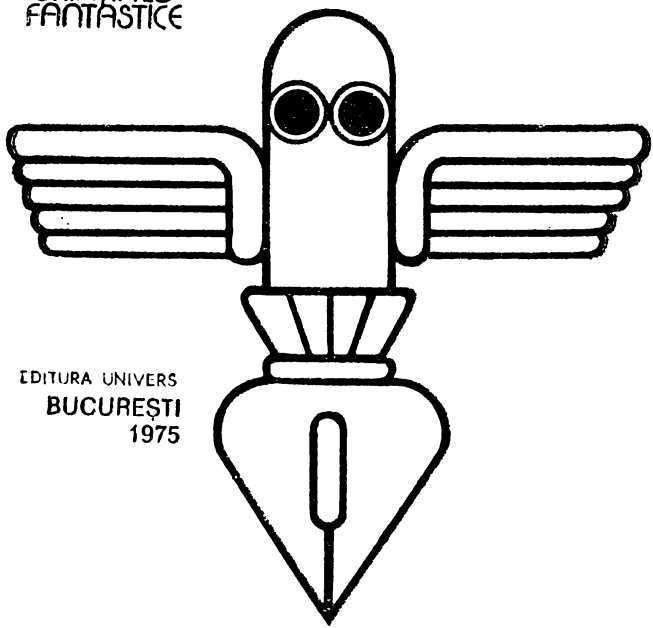

EDITURA UNIVERS
BUCUREȘTI
1975

Prefață

Într-o vreme în care radioul și televiziunea, cinematograful și benzile desenate se întrec în a împuțina în întreaga lume numărul „consumatorilor de carte", două genuri literare par să-și mențină vitalitatea și să solicite în continuare atenția publicului : literatura polițistă și cea de anticipație. Adunate de obicei sub aceeași etichetă pejorativă și stigmatizate drept „literatură populară" (nu atît în sensul popularității de care se bucură, ci mai ales a nivelului literar scăzut pe care l-ar ilustra), ele au avut totuși parte de-o evoluție deosebită, care ține de natura însăși a obiectivelor pe care și le propun, și nu mai pot fi izolate de acea la un loc, în fosta periferie a literaturii, acolo unde pînă și esteticieni intransigenți le căutau de altfel, în ore afectate destinderii.

Fără a nega existența unor capodopere ale genului, trebuie să convenim că, în măsura în care un autor de romane polițiste se dovedește mai înzestrat, în măsura în care investighează mai profund motivările psiho-sociale ale cazului criminal pe care ni-l propune, el transgresează limitele genului (elucidarea unei enigme polițiste) și riscă să scrie un roman de analiză care poate interesa cititorul de literatură „generală", îndepărtîndu-l pe cel „specializat", dornic de ingeniozitate și suspens. Literatura polițistă e un gen „înghețat".

Cu totul altfel stau lucrurile în domeniul literaturii științifico-fantastice (sau de anticipație, sau *science-fiction*, genul e atît de tînăr încît nu a căpătat măcar un nume adecvat, — fapt, după cum vom vedea, semnificativ), a cărui evoluție a fost atît de rapidă încît a scăpat adesea literaților profesioniști, deși s-a petrecut sub ochii lor. Cei pentru care anticipația a rămas la *20 000 de leghe sub mări* vor fi uluiți citind, să zicem, un roman de Philip K. Dick, dar își vor da seama că acesta se plasează, indiscutabil, în

spațiul științifico-fantastic, căci saltul calitativ oricît de neașteptat sau uimitoarea lărgire a orizontului tematic au extins sfera anticipației fără a frustra nimic din așteptările cititorului. Dimpotrivă. Spre deosebire de literatura polițistă, *science-fiction*-ul e un gen deschis.

Dacă nu stăruim acum asupra strămoșilor venerabili (Homer, Platon, Lucian din Samosata), a precursorilor iluștri (Shakespeare, Cyrano de Bergerac, Swift, Poe) și nici chiar asupra scriitorilor considerați pe drept cuvînt drept întemeietorii anticipației (Verne, Rosny-Aîné, Wells), descoperim că *science-fiction*-ul modern datează de ceva mai bine de cincizeci de ani în Statele Unite și de nici un sfert de secol în Europa. Și că, reapărut mai întîi ca o formă de literatură destinată tineretului (filiația verniană), a devenit repede adult (optînd deci pentru descendența wellsiană) și s-a dezvoltat surprinzător, atacînd frontal și cu predilecție problemele majore ale contemporaneității, pentru a deveni „singura formă de ficțiune putînd reflecta spiritul vremii noastre", cum n-a ezitat să proclame Robert Heinlein, unul dintre cei mai cunoscuți scriitori americani. E tocmai ceea ce a scăpat de multe ori cititorului „avizat", obișnuit să creadă în continuare că literatura de *science-fiction* e de fapt o subliteratură, nevrednică să i se acorde atenție.

Dacă formula lui Heinlein, căreia i se pot alătura totuși nenumărate aprecieri similare, poate părea șocantă, să amintim că anticipația și-a anexat într-adevăr, de la romanul tradițional de aventuri și pînă la fresca socială, de la utopia filozofică la parabolă, de la satiră la mit, o varietate de modalități literare pe care le tratează cu ajutorul unei game de mijloace mergînd de la narațiunea realistă pînă la suprarealism, de la forme tradiționale pînă la cele mai recente experimente de avangardă. E timpul să precizăm, înlocuind un termen folosit pînă acum doar din comoditate, că explicația acestei senzaționale desfășurări de vitalitate constă în faptul că anticipația nu e atît un gen literar cît o stare de spirit. Ea reflectă mentalitatea omului contemporan confruntat cu realități fără precedent — revoluția socială, științifică, informațională — a omului aflat în pragul erei cosmice și care, renunțînd la tenace prejudecăți antropomorfe, e tot mai preocupat de locul lui în univers. În forma ei lite-

rară, pornind de la aspirațiile și spaimele dintotdeauna ale speciei umane, la care se adaugă incertitudinile, elanurile pe care le suscită ziua de mîine, anticipația reevaluează problematica omenirii, se întreabă asupra destinului acesteia. Nimic din ce este omenesc nu-i e străin, mai mult, ea încearcă să considere fără iluzii, într-un nobil efort de înțelegere, tot ce se află dincolo de umanitate sau în afara umanității. Pe plan strict artistic, extrapolînd cele mai recente date ale științei, dar nelăsîndu-se dominată de ele, anticipația înseamnă o explozie a imaginației vizînd să familiarizeze omenirea cu Necunoscutul.

E de la sine înțeles că, pe măsură ce au fost seduși de inepuizabilele posibilități ale anticipației, scriitorii care i-au înlocuit treptat pretutindeni pe modeștii artizani ce nu năzuiau la mult mai mult decît la popularizarea unor date ale științei (activitatea acestora explică nu puținele confuzii pe care *science-fiction*-ul trebuie încă să le risipească, nostalgicii unui scientism supraviețuind atît printre autori cît și în rîndurile educatorilor), scriitorii, așadar, au schimbat radical geografia acestei foste zone a literaturii „populare". Dacă laborioșii artizani n-au dispărut cu desăvîrșire, dacă anticipația a păstrat largul diapazon al modalităților de expresie caracteristice producției tipărite și, de la maculatură pînă la opere de mare rafinament, oferă cititorilor de toate nivelurile simplul divertisment sau prilejul de meditație așteptat, esențial este că, într-un răstimp de cîteva zeci de ani, a elaborat capodopere și s-a impus ca obiect de studiu universitar. Și dacă nu i s-a găsit încă denumirea adecvată în care sintagmele literatură-știință-fantastic-anticipație-retrospectivă să se afle congruent asamblate, e poate și pentru că — fiind, așa cum am mai spus, o stare de spirit — tinde să se confunde treptat cu însăși noțiunea de literatură, printr-o pașnică și fatală invazie determinată de evoluția societății. În fond, e vorba de lărgirea granițelor literaturii pentru a-i îngădui să accepte cele mai tulburătoare ipoteze ale științei contemporane, de nobila tentativă de a pune capăt îndelungatului divorț dintre literatură și știință, de tentativa de a găsi modalitățile unei încă nemaiîncercate sinteze, sub semnul trăsăturii specifice omului, care este Imaginația.

Gérard Klein, unul dintre cei mai interesanți reprezentanți francezi ai anticipației moderne, e cunoscut publicului românesc prin culegerea de nuvele *Planeta cu șapte măști* (Ed. Albatros, 1973[1]). Dacă antologia menționată e revelatoare pentru talentul, inteligența și sensibilitatea autorului, pentru preocupările sale și pentru felul specific în care le abordează, romanul *Seniorii războiului* îngăduie acum o mai bună familiarizare cu fantastica dimensiune a viziunilor sale. Căci Georges Corson, simplu soldat prins în brutalul angrenaj al unui viitor „război al lumilor", pentru a folosi titlul romanului devenit clasic al lui H. G. Wells, va deveni miza unei gigantice acțiuni desfășurate la scară cosmică, va trebui să găsească răspunsuri la unele dintre cele mai grave întrebări pe care o ființă înzestrată cu rațiune și le poate pune.

Problemele legate de natura timpului, această dimensiune de esență necunoscută pe care o străbatem linear, „închiși între naștere și moarte" spune Klein, se numără printre temele predilecte ale anticipației, care, am văzut, abordează îndeosebi tot ce ține de preocupările majore ale omenirii. Și omul s-a răzvrătit dintotdeauna împotriva legii implacabile care-l guvernează în dimensiunea a patra, a visat dintotdeauna un tărîm al tinereții fără bătrînețe, un elixir al vieții veșnice. Dar, conștient de faptul că nemurirea nu poate constitui decît o stare de excepție, a imaginat-o fie ca urmare a unei pedepse divine (Olandezul zburător, Jidovul rătăcitor), a unui pact cu diavolul (Faust, Schlemiel) sau ca o favoare acordată unor oameni deosebiți, avînd de îndeplinit o misiune de lungă durată (Cagliostro, contele de Saint-Germain).

Gérard Klein preia ideea „misiunii" atunci cînd propune fascinanta noțiune a „hipervieții", asociind-o cu efortul tenace, supraomenesc al unei homeopatii cosmice, menită să facă să dispară pe toate lumile războiul „cu ajutorul celor ce l-au purtat". Întregul univers devine astfel scena

[1] Cititorul interesat poate găsi în studiul introductiv, *Gérard Klein sau fascinația întrebărilor fundamentale*, datele biobibliografice privitoare la autor, asupra cărora n-am socotit necesar să revin.

tentativelor pe care „zeii din Aergistal" le întreprind în vederea lichidării flagelului care, vai ! ține nu numai de condiția umană, ci de condiția ființei raționale de pretutindeni. Ca atare el face parte pînă și din natura „zeilor", care sînt *tot*, prezentul, trecutul și viitorul tuturor speciilor, entități bucurîndu-se de hiperviață („Nimeni nu moare. O viață e ca o pagină de carte. Alături e alta. Nu spun după, ci alături."), dar nevoite să descurce cu maximă atenție ghemul „posibilităților" pentru a nu se autodistruge, de vreme ce sînt „și asta", masacrele, oroarea războiului, imensul cortegiu de suferințe la care acesta dă naștere.

Evocînd problemele păcii și ale războiului, ale nemuririi, ale universurilor paralele mișcîndu-se liber în infinit, Gérard Klein luminează unele dintre vertiginoasele perspective propuse de anticipația modernă. Filozofia lui optimistă, robustă evită capcanele misterului pentru mister, ale misticismului, și-i îngăduie să domine uriașul spectacol pe care îl regizează cu mînă de maestru, dar pe care-l privește cu dureroasa înțelegere a înțeleptului lipsit de iluzii. Nici un *happy-end*, nici o soluție miraculoasă pentru atît de îndelungatele convulsiuni și suferințe ale ființelor în stare să edifice civilizații pe noianul de lumi presărate în nemărginirea cosmică numai cu prețul sîngelui, al jertfelor ades inutile, ci efortul îndîrjit, tenace, mereu reînnoit în vederea apropierii de o stare superioară, a alegerii variantei îmbunătățite din încîlcita mulțime a posibilităților. Iar alegerea aceasta presupune, la rîndul ei, jertfe liber consimțite (Cid, Selma, Ana acceptă să dispară ca o paranteză în istorie pentru triumful unei linii de probabilitate mai bună ; Corson se resemnează s-o piardă pe Antonella, momeala fără de care n-ar fi acționat în sensul dorit).

Nimic idilic așadar în giganticul tablou zugrăvit de Gérard Klein, dar o atît mai plauzibilă (ciudat cuvînt, în aparență, aplicat la o construcție în care imaginația joacă rolul preponderent, dar aceasta e magia anticipației), o atît mai veridică imagine a „foarte lungului drum către Aergistal"... „altfel spus, către noi înșine".

Un roman pe marginea căruia se poate visa și medita... E direcția în care anticipația se dovedește deosebit de fer-

tilă și sper că, după lectura *Seniorilor războiului*, cititorul se va simți îndemnat să cunoască în continuare operele remarcabile ale genului, inegalabili stimuli pentru meditație și vis.

Nu e acesta unul dintre rosturile literaturii ?

VLADIMIR COLIN

Pe cer stă o sămînță rea.
Să fie azi, sau mîine oare
Cînd istovitele popoare
În fine s-or îmbrățișa ?

Și tralala și tralali
Cei morți au pică pe cei vii.

Cîntec al lui Fréhel

1

Monstrul plîngea ca un ţînc. Nu de remuşcare că ucisese trei duzini de oameni, ci pentru că se simţea atît de departe de planeta natală. Era o jale pe care Corson o putea înţelege : avea nevoie de întreaga lui energie pentru a n-o împărtăşi.

Încetişor, mîinile-i pipăiră solul, prin beznă, temîndu-se să nu se rănească în ierburile, conform Instrucţiunilor, tăioase ca nişte brice. Mîinile dădură peste un loc gol. Şi doar atunci, cu nespusă încetineală, înaintă puţin. Acum iarba era moale ca o blană. Surprins, Corson îşi retrase mîna. Ierburile *trebuiau* să fie tari şi tăioase. Uria era o lume ostilă, primejdioasă. Conform Instrucţiunilor, ierburile fragede *trebuiau* să însemne o capcană. Uria era în război cu Pămîntul.

Întrebarea cea mai urgentă era dacă băştinaşii îşi dăduseră seama de sosirea Monstrului şi a lui Georges Corson. Monstrul era în stare să le ţină piept. Dar Corson nu. Refăcu pentru a douăzecea oară acelaşi raţionament : băştinaşii văzuseră nava prăbuşindu-se într-un ocean de flăcări şi trebuiau să creadă că echipajul murise. N-aveau să înceapă cercetările în cursul nopţii, dacă jungla de pe Uria era măcar pe jumătate atît de primejdioasă cum pretindeau Instrucţiunile.

Raţionamentul îl tot întorcea la aceeaşi concluzie. Trebuia să înfrunte trei primejdii ucigătoare : Monstrul, băştinaşii şi fauna de pe Uria. Cîntărind riscurile, se hotărî să se ridice. În patru labe n-avea să ajungă departe. Dacă se afla aproape de Monstru, faptul avea să-l coste viaţa. Putea aprecia cam în ce direcţie se află Monstrul, dar era incapabil să evalueze distanţa care-i despărţea. Noaptea absorbea

sunetele. Sau îl surzea frica. Se ridică lin, lin, evitînd să atingă ierburile și un ipotetic frunziș. Stelele scăpărau liniștit deasupra capului său, stele străine, dar nu ostile, stele semănînd cu cele pe care le văzuse de zeci de ori de pe suprafața unor lumi repartizate între diferite sectoare ale galaxiei. Priveliștea unei bolți înstelate era reconfortantă, dar lipsită de sens. Cîndva, pe Pămînt, oamenii făuriseră nume pentru constelații pe care le credeau imuabile și nu erau decît potrivirea arbitrară și fragilă a astrelor, văzute dintr-un punct în mod provizoriu privilegiat. Privilegiul încetase, și cu el se dusese ordinea religioasă atribuită stelelor.

Situația nu era decît disperată, își spuse Corson. Dispunea de o armă bună, aproape descărcată. Băuse și mîncase chiar înainte de accident, ceea ce îi conferea o autonomie de cîteva ore. Aerul era proaspăt, ceea ce avea să-l împiedice să cedeze somnului. Era, mai ales, singurul supraviețuitor al unui echipaj de treizeci și șapte de oameni și, prin urmare, fericitul beneficiar al unui noroc de neînchipuit. În sfîrșit, se putea deplasa în voie, nefiind nici rănit, nici stingherit în mișcări.

Plînsetele Monstrului se întețiră, așa că atenția lui Corson se îndreptă din nou spre cea mai apropiată dintre problemele cărora trebuia să le facă față. Dacă nu s-ar fi aflat chiar lîngă cușca Monstrului, în clipa cînd acesta dezlănțuise atacul, ar fi derivat probabil, în stare de abur, în atmosfera superioară a Uriei. Încerca să comunice cu Monstrul, așa cum îi cerea meseria. De cealaltă parte a peretelui invizibil, Monstrul îl privea cu șase din cei optsprezece ochi înconjurînd ceea ce se considera de obicei a fi o talie. Ochii lui fără pleoape își schimbau culoarea într-un ritm variabil, care alcătuia unul dintre felurile de comunicare cu Monstrul. Cu cele șase degete lungi, înarmate cu cîte-o gheară, ale fiecăreia din cele șase labe, bătea în solul cuștii conform unui al doilea mod de comunicare, iar o tînguire greoaie și monotonă ieșea din orificiul superior al Monstrului, pe care Corson nu-l putea vedea : Monstrul era cel pu-

ţin de trei ori mai înalt decît el, şi aşa-zisa lui gură era înconjurată de o pădure de filamente ce puteau fi luate de departe drept fire de păr, dar care, văzute de aproape, semănau destul de bine cu ceea ce erau de fapt : nişte cabluri subţiri, rezistente ca oţelul, în stare să se destindă cu o primejdioasă iuţeală şi să slujească drept antene tactile.

Corson nu se îndoise niciodată că Monstrul era inteligent. Instrucţiunile, de altfel, aşa afirmau. Poate că era chiar mai inteligent decît un om. Marea slăbiciune a speciei căreia-i aparţinea fusese aceea de a ignora — din simplu dispreţ, poate — marea invenţie care făcuse puterea omului şi a altor cîteva rase, societatea. Instrucţiunile afirmau că nu era vorba de un caz singular. Chiar pe Pămînt, înaintea epocii spaţiale şi a explorării sistematice a oceanelor, existase în mări o specie inteligentă, neobişnuit de individualistă, care nu se ostenise niciodată să închege o civilizaţie, specia delfinilor. Extincţia ei fusese preţul unei atari neglijenţe. Dar edificarea societăţii nu mai constituia chezăşia suficientă a supravieţuirii unei specii. Războiul pe viaţă şi pe moarte dintre Uria şi Pămînt tindea s-o dovedească.

De cealaltă parte a peretelui invizibil, ochii, degetele şi glasul Monstrului spuneau, limpede şi precis, unul şi acelaşi lucru, deşi Corson nu era în stare să-i descifreze limbajul : „Te distrug de îndată ce pot". Pentru un motiv necunoscut de Corson, prilejul se înfăţişase. Corson nu putea crede că generatoarele navei avuseseră un moment de slăbiciune. Mai degrabă le reperaseră forţele de pe Uria şi deschiseseră focul. În picosecunda necesară calculatoarelor pentru a pune în acţiune ecranele protectoare şi în cursul căreia potenţialul energetic al cuştii scăzuse, Monstrul se dedase la o agresiune de-o nemaipomenită violenţă. Uzînd de controlul limitat al spaţiului şi timpului, de care era în stare, expediase în spaţiu o parte din tot ce-l înconjura, fapt care pricinuise catastrofa. Şi care dovedea, dacă mai era nevoie, că Monstrul constituia într-adevăr cea mai formidabilă armă folosită de Pămînt în războiul împotriva Uriei.

Nici Corson și nici Monstrul nu fuseseră uciși în prima explozie, deoarece unul fusese apărat de cușca lui energetică și celălalt de incinta de același tip, dar mai măruntă, care trebuia să-l ocrotească de un eventual atac al Monstrului. „Arhimede" căzuse în direcția adîncurilor tumultuoase ale atmosferei de pe Uria. Din clipa aceea, după toate probabilitățile, doar Corson și Monstrul supraviețuiau la bordul navei. Corson avusese reflexul de a-și conecta incinta de cușcă. Atunci cînd epava se aflase la cîteva sute de metri de sol, Monstrul scosese un țipăt ascuțit și, în fața iminenței primejdiei, reacționase. Tîrînd o parte din spațiul ce-l înconjura, se decalase, cu cîteva fracțiuni de secundă, în timp. Corson făcea parte din acest spațiu. Se pomenise pe neașteptate în tovărășia Monstrului, în afara epavei, proiectat în atmosferă. Remanența incintei energetice amortizase șocul. Grijuliu pentru propria lui securitate, Monstrul făcuse restul. Corson atinsese pămîntul lîngă el și, profitînd de descumpănirea lui, izbutise să se depărteze, orbecăind prin beznă.

Toată întîmplarea constituia o demonstrație exemplară a posibilităților Monstrului. Corson cunoștea unele dintre ele și bănuia altele, dar nu s-ar fi aventurat niciodată să indice în rapoartele lui că dihania era atît de greu de ucis.

Închipuiți-vă totuși un animal fugărit de o haită. Încolțit, îi face față. Atacanții șovăie o clipă. O barieră invizibilă pare să-i despartă de fiara urmărită. Apoi se reped din nou. Și se pomenesc deodată cu o secundă mai devreme. Sau cu două secunde. În exact poziția în care se aflau înainte de a trece un hotar imperceptibil. Nu-și ating niciodată prada pentru că, fără încetare, ea îi aruncă în propriul ei trecut. Iar, atunci cînd sînt destul de buimăciți, îi atacă la rîndu-i.

Închipuiți-vă acum că animalul în cauză e un Monstru înzestrat cu o inteligență măcar egală cu a unui om, cu reflexe mai iuți decît ale unei torpile, cu o cruzime rece și o ură nestinsă față de tot ce nu-i seamănă.

Și vă veți face, oarecum, o idee despre un Monstru.

Putea controla cam șapte secunde din timpul local, în preajmă, în trecut, ca și în viitor. Putea smulge viitorului o frîntură de univers pentru a o proiecta timp de cîteva secunde în trecut. Sau invers. Și să prevadă ce se va petrece cu cîteva secunde înainte ca faptul să se întîmple într-adevăr, cel puțin pentru un observator orb, un om, de pildă.

De unde atacul lui năprasnic la bordul navei spațiale. Monstrul știuse înaintea oamenilor și a mașinilor cînd avea să intervină flota de pe Uria, sau bateriile terestre, sau accidentul. Cunoscuse cu destulă precizie picosecunda în care gratiile cuștii sale de energie pură aveau să fie slăbite. A dat un brînci la momentul potrivit și a cîștigat.

Sau a pierdut. Depinde de punctul de vedere.

Oricum, Monstrul era destinat Uriei. După treizeci de ani de luptă zadarnică împotriva Imperiului de pe Uria, Puterile Solare sfîrșiseră prin a născoci o tactică urmînd să-i supună pe principii trufași. Mai exact, găsiseră cu zece ani în urmă un aliat care-i costase o flotă, plus un oarecare număr de nave izolate, plus o bază spațială, plus o lume care a trebuit evacuată, plus un sistem care a trebuit izolat și supravegheat, plus un număr necomunicat (secret de stat) de victime. Pe scurt, experimentaseră la scară reală, deși fără să le fi căutat vreodată într-adevăr, efectele armei — în mod provizoriu — finale. Scop : a se dezlănțui pe o planetă a Imperiului, de preferință capitala, cea mai cumplită calamitate înregistrată cîndva de istorie. Preocupare : a nu se viola în mod oficial termenii Armistițiului care pusese capăt fazei fierbinți a războiului și fusese respectat în mod tacit, timp de douăzeci de ani, de către ambele părți. Mod de întrebuințare : a se depune Monstrul pe un anume punct de pe Uria, evitîndu-se reperarea, și a-l lăsa să acționeze.

După șase luni Monstrul ar da naștere la circa optsprezece mii de semeni. Peste cel mult un an capitala imperiului Uria ar fi cuprinsă de panică. Principii Uriei ar fi nevoiți să-și calce pe inimă și să

facă apel la Puterile Solare pentru a-i ajuta să scape de Monștri. Și să reconstruiască. Era, de cinci sau șase mii de ani, concluzia ineluctabilă a războaielor : învingătorul reconstruia pentru învins. În felul lui.

Eroare trebuind evitată : trădarea originii lui „Arhimede". Dacă Principii Uriei puteau stabili că Monstrul fusese plasat pe solul lor de către o navă solară, Puterile ar fi întîmpinat oarecari dificultăți în a face Congresul Galactic să le admită punctul de vedere. Riscau surghiunul.

Surghiun : întreruperea oricărui trafic interstelar autorizat, confiscarea navelor comerciale aflate în afara sistemelor naționale, distrugerea fără preaviz a vaselor de război, scoaterea cetățenilor în afara legii. Durată : nelimitată.

Pentru toate aceste motive, misiunea lui „Arhimede" fusese sinucigașă. Din acest punct de vedere constituise un succes desăvîrșit, în afara unui singur amănunt, supraviețuirea lui Georges Corson. Nu rămăsese din navă nici o fărîmă care să îngăduie vreo identificare. Principii Uriei puteau fi siliți să admită că Monstrul sosise pe planeta capitală la bordul propriei sale nave. Numai Pămîntenii cunoșteau cu precizie coordonatele planetei lui natale și capacitățile tehnologice, de altfel reduse, ale speciei căreia îi aparținea. Singura urmă ce le îngăduia Principilor Uriei să atribuie Monstrului un loc de origină era Corson însuși. Dacă izbuteau să-l prindă, băștinașii ar fi dispus de dovada solidă a culpabilității Pămîntului. Soluția logică, pentru Corson, era sinuciderea. Era convins de asta. Dar nu dispunea de nici un mijloc care să-i permită să piară cu desăvîrșire. Încărcătura pistolului nu-i îngăduia decît să se ucidă. Monstrul l-ar fi făcut bucăți, dar ar fi rămas pe teren destule rămășițe pentru a convinge Congresul Galactic. Nici un abis al planetei nu era destul de adînc pentru ca niște hăitași să nu-i descopere trupul. Singura șansă pe care o avea de a trece neobservat era să rămînă în viață.

La urma urmei, Monstrul fusese adus la destinație.

2

Noaptea îl apăra pe Corson de Monstru, ai cărui ochi nu percepeau nici infraroșul, nici chiar roșul, dar care vedeau destul de bine în ultraviolet. Era de asemenea în stare să se deplaseze în întuneric, proiectînd o fîșie de ultrasunete. Dar era mult prea ocupat să se îndoioșeze de el însuși pentru a începe să-l urmărească pe Corson.

Corson se străduia cu disperare să înțeleagă natura durerii Monstrului. Era aproape sigur că Monstrul nu cunoștea frica. Pe planeta lui natală nu i se știa nici un dușman care să-i pună, în mod serios, viața în primejdie. Nu cunoștea înfrîngerea și, fără îndoială că, înainte de a da peste oameni, nu izbutise niciodată să conceapă un adversar mai puternic decît el. Foamea constituia singura limită a expansiunii demografice a Monștrilor. Nu se puteau reproduce decît dacă dispuneau de un surplus satisfăcător de hrană. Altminteri rămîneau sterili. Una dintre principalele dificultăți pe care zoologii Pămîntului o întîmpinaseră în realizarea proiectului fusese aceea de a ghiftui Monstrul.

Corson nu putea crede nici că Monstrului îi era foame sau sete. Organismul lui era o mașină puternică, în stare să asimileze cea mai mare parte a substanțelor organice sau minerale. Bogatele pășuni de pe Uria puteau să-i ofere o alimentație aleasă. Climatul amintea pe departe clima celor mai bune regiuni ale planetei lui natale. Compoziția atmosferei se deosebea, dar nu pînă la a handicapa o făptură care, după cum arăta experiența, putea supraviețui fără a da semne de neplăcere mai multor zeci de ore petrecute în vid și se putea tăvăli în acid sulfuric. Singurătatea nu era de natură să ducă Monstrul la deznădejde. Experiențe constînd în eliberarea unor Monștri pe planetoizi pustii pentru a li se studia comportarea dovediseră că nu se prea sinchiseau de semenii lor. Chiar dacă erau în stare să se adune în hoarde pentru a duce la capăt operații ce depășeau

puterile unuia singur, sau pentru a se juca, sau pentru a schimba sporii ce cuprindeau echivalentul genelor lor, nu păreau defel gregari.

Nu, nimic din toate astea nu constituia o explicație. Glasul Monstrului evoca plînsul unui copil mic de tot, închis din greșeală, sau pentru a fi pedepsit, într-un dulap întunecos, și care se simte pierdut într-un univers vast, insondabil și înspăimîntător, populat de coșmare și de virtualități fantastice, într-o capcană din care nu-i în stare să iasă singur. Corson ar fi dorit să poată intra în contact cu Monstrul pentru a vorbi cu el despre natura capcanei. Dar nu era cu putință. Încercase să se întrețină cu Monstrul în tot cursul călătoriei. Îl știa accesibil la felurite moduri de raționament, dar, ca și înaintașii săi, nu putea avea cu el nici o convorbire de durată. Aparent, pentru un singur motiv : ostilitatea iremediabilă pe care Monstrul o nutrea față de specia umană. Pricinile erau necunoscute : putea fi o chestiune de miros, de culoare, de zgomote. Zoologii încercaseră să păcălească Monstrul în fel și chip. Degeaba. Drama Monstrului era că avea destulă inteligență pentru a nu putea fi păcălit, dacă se pornea de la instinctele lui, și prea puțină pentru a ghici și domina puterile surde care clocoteau în el și-l făceau bun numai să ucidă.

Încercînd cîțiva pași și împleticindu-se, tîrîndu-se apoi în genunchi cîteva sute de metri, istovit, Corson hotărî să aștipească fără a-și slăbi cu totul vigilența. I se păru că tresare doar după cîteva minute. Ceasul îi arăta că dormise timp de patru ore. Mai era noapte. Monstrul tăcuse.

Un nor gros străbătea parcă cerul, căci stelele pieriseră dintr-un întreg sector, la stînga lui Corson. Norul se deplasa cu repeziciune. Avea margini netede. Un corp uriaș, de bună seamă un aparat zburător de care Corson nu auzise niciodată, deși studiase mașinile de război folosite de Principii Uriei, zbura fără zgomot deasupra lui. Faptul că nava era aproape invizibilă îngreuna aprecierea altitudinii și a vitezei. Dar cînd ajunse deasupra lui Corson, pata

neagră pe care o desena pe firmament se mări cu iuțeală și Corson apucă doar să-și dea seama că obiectul urma să-l strivească.

Ivirea lui oprise scîncetele Monstrului și tăcerea bruscă îl trezise pe Corson. Monstrul știuse cu cîteva secunde înainte ce urma să sosească și-și prevenise, fără să vrea, involuntarul aliat uman. Corson își simți sîngele înghețînd în vine și mușchii pîntecului i se crispară. Fără a-și face iluzii, strînse patul armei. Nu se îndoia că nava venise să-l captureze. Știa că hotărîrea lui nu însemna nimic în fața uriașei mașini. Singura tactică pe care-o putea adopta era, odată prizonier, să-i îndemne pe ocupanții navei să atragă Monstrul înăuntru. Nu avea apoi decît să-l lase să acționeze, oricare ar fi fost cușca sau temnița aflată în dotarea navei. Cu un dram de noroc, nava străină urma să fie la fel de total distrusă ca „Arhimede", iar Principii Uriei n-aveau să găsească niciodată urma trecerii lui Georges Corson prin lumea lor.

3

Detaliile navei ieșiră din neant. Un fascicol luminos țîșni din cochilia neagră și lustruită și străbătu tufișurile în care Corson se pitise. Principii Uriei aveau, așadar, atîta încredere în ei înșiși încît nici măcar nu se foloseau de-un reflector cu lumină neagră. Fără să vrea, Corson își îndreptă arma asupra farului. Partea de dedesubt a navei era netedă și lustruită ca suprafața unei podoabe. Constructorul obținuse un efect estetic din geodezicele după care fuseseră lipite foile de metal. Nava nu semăna defel cu un vas de război.

Corson se aștepta să primească o rafală, să simtă mirosul vreunui gaz sau ochiurile vreunei plase de oțel cuprinzîndu-l pe după umeri. Trăgea cu urechea pentru a prinde glasul ciripitor al vreunui soldat urian. Dar fascicolul se fixă doar asupra lui și nu-l mai slăbi. Nava coborî și mai mult și se opri. Corson

ar fi putut s-o atingă, chiar fără să se ridice. Hublouri mari se luminară de jur împrejur. Corson ar fi putut încerca să spargă unul cu ajutorul armei. Dar n-o făcu. Tremura și, totodată, era mai degrabă intrigat decît neliniștit de comportarea aberantă, din punct de vedere strict militar, a ocupanților navei.

Îndoit din șale, merse de-a lungul suprafeței circulare. Încercă să arunce o privire înăuntru, prin hublouri, dar ele încețoșau totul. Nu putea avea decît o imagine deformată, imprecisă asupra celor ce se aflau înăuntru. I se păru că deslușește o siluetă umanoidă, ceea ce nu-l miră. Văzuți de la oarecare depărtare, băștinașii puteau trece drept umanoizi.

Orbit de lumină, închise pentru o clipă ochii. O poartă puternic luminată se deschidea în trupul navei, deasupra unei mulțimi de trepte suspendate în vid. Corson șovăi, apoi se năpusti înăuntru. Poarta se închise încet în urma lui, dar, cum se aștepta la așa ceva, n-o luă în seamă.

— Hai, intră, Corson, se auzi o voce feminină, tînără. Nu văd nici un motiv să aștepți pe culoar.

Era o voce omenească. Nu una imitată, ci o adevărată voce omenească. Urienii ar fi fost incapabili să contrafacă atît de perfect o voce umană. O mașină ar fi izbutit, dar Corson se îndoia că dușmanii lui și-ar fi dat atîta osteneală să desăvîrșească o capcană, în care de altfel căzuse. Beligeranții îl primesc rareori pe un năvălitor în chip de turist.

Corson se supuse. Împinse o ușă întredeschisă, care dispăru în perete. O sală uriașă i se ivi înaintea ochilor ; toată latura din fund era ocupată de-un hublou imens. Putu vedea amănunțit masele întunecate ale pădurii pe deasupra căreia zburau și, la orizont, o linie mai luminoasă, scăpărătoare, pe care o luă drept un ocean peste care se lumina de zi. Se răsuci pe călcîie. Văzu o femeie tînără. Era înfășurată într-un fel de văl, de ceață, și de nimic altceva. Pletele blonde încadrau un chip zîmbitor. Nu deslușì nici urmă de ostilitate în ochii ei cenușii. Părea deosebit de stăpînă pe ea. Corson nu mai văzuse de cinci ani nimic care să aducă a femeie, în afara plastoizilor, care le

ţineau locul pe bordul navelor de război. Capacitatea de reproducere a speciei se afla la un punct prea critic pentru a se risca trimiterea în spaţiu a unei femei în stare să zămislească. Cea de faţă era neobişnuit de frumoasă. Corson îşi trase răsuflarea, analiză repede situaţia şi lăsă să se iveaască în el reflexele de luptă. Ca şi cum o a doua personalitate s-ar fi instalat în el. Întrebă :

— De unde ştii că mă cheamă Corson ?

Expresia femeii trădă pe dată o mirare amestecată cu teamă. Corson ştiu că pusese degetul pe nodul situaţiei. Faptul că femeia-i cunoştea numele putea să însemne că Principii Uriei dispuneau de informaţii amănunţite asupra misiunii lui „Arhimede" şi cunoşteau numele fiecărui membru al echipajului. Pe de altă parte, femeia era umană, la fel de umană ca vocea ei, iar prezenţa sa pe Uria constituia, ea singură, un mister de nepătruns. Nici un chirurg n-ar fi putut înzestra un urian cu o asemenea înfăţişare. Nici o operaţie n-ar fi îngăduit înlocuirea lungului cioc cornos cu asemenea buze moi. Dacă femeia ar fi fost îmbrăcată, Corson ar mai fi păstrat o urmă de îndoială. Dar toate amănuntele anatomiei îi trădau originea. Putea să-i vadă limpede buricul. Era un amănunt ce lipsea urienilor, născuţi dintr-un ou. Iar plastoizii nu ajungeau niciodată la un asemenea grad de perfecţiune.

— Păi, mi l-ai spus chiar dumneata, observă ea.

— M-ai chemat din capul locului pe nume, zise el cu simţământul că se învîrte în cerc.

Creierul îi lucra repede, dar zadarnic. Resimţea un impuls puternic de a ucide femeia şi de a pune stăpînire pe navă, dar cu siguranţă că nu era singură la bord, şi trebuia să afle mai multe. Poate că atunci n-ar mai fi nevoit s-o ucidă.

Corson nu mai auzise de oameni trecuţi de partea Principilor Uriei. Într-un război care avea drept primă şi poate singură bază o adîncă deosebire biologică, aliată cu putinţa de a trăi pe acelaşi tip de lumi, meseria de trădător n-avea curs. Îşi aminti deodată că, pătrunzînd pe bordul navei, nu simţise mirosul

caracteristic al urienilor. Dacă un singur urian s-ar fi aflat acolo, ar fi detectat mirosul de clor. Și totuși...

— Ești prizonieră ?

Nu spera să mărturisească, ci doar să-i furnizeze un indiciu.

— Pui întrebări ciudate.

Căscă ochii mari. Buzele începură să-i tremure.

— Ești străin. Credeam... De ce aș fi prizonieră ? Pe planeta de unde vii femeile sînt prizoniere ?

Expresia i se schimbă fără veste. Îi citi o mare spaimă în priviri.

— Nu.

Urla și se trăgea îndărăt, căuta un obiect putînd sluji drept armă. Și el știu atunci ce are de făcut. Străbătu încăperea, îi apăsă palma pe gură și o apucă de talie. Degetul mare și arătătorul căutară, la gît, punctele vitale. Fata se prăbuși. Dacă ar fi apăsat puțin mai tare, ar fi murit. Se mulțumise s-o amețească. Simplă sincopă. Voia să-și lase răgazul de a chibzui.

Cercetă nava și se încredință că erau singuri la bord. Ceea ce i se păru fantastic. Prezența unei tinere la bordul unei nave de agrement — nu se afla acolo o singură armă — care naviga pe deasupra pădurilor unei planete inamice era pentru el de neconceput. Descoperi tabloul de bord, dar comenzile îi rămaseră străine. Un punct roșu, care figura probabil nava, se deplasa pe o hartă murală. Nu recunoscu nici continentele, nici oceanele de pe Uria. Comandantul lui „Arhimede“ să se fi înșelat oare asupra planetei ? Flora, soarele, compoziția aerului erau de-ajuns pentru a identifica Uria, iar atacul la care fuseseră supuși alunga pînă și ultima îndoială.

Aruncă o privire prin hublou. Aparatul zbura la o altitudine de circa trei mii de metri și, pe cît își putea da Corson seama, cu o viteză în jur de patru sute de kilometri pe oră. Peste cel mult zece minute aveau să treacă deasupra oceanului.

Se întoarse în cea dintîi sală și se așeză pe un scaun baroc, uitîndu-se la tînăra pe care o lungise pe jos, dîndu-și osteneala de a-i strecura o pernă sub

cap. La bordul navelor de război se găsesc arareori perne. Perne brodate. Încercă să-și amintească exact ce se petrecuse, din clipa cînd pusese piciorul pe navă.

Îl strigase pe nume.

Înainte ca el să deschidă gura.

Păruse îngrozită.

Înainte de a-i da prin minte să se arunce asupra ei.

Într-o măsură, ceea ce-l făcuse să acționeze era tocmai groaza pe care-o citise în ochii ei.

Telepată ?

Atunci îi cunoștea numele și misiunea și existența Monstrului, și trebuia să piară, mai ales dacă lucra pentru Principii Uriei.

Dar se trăsese îndărăt, chiar înainte de a-i fi dat prin minte s-o imobilizeze.

Tînăra începea să se miște. Smulgînd lungi fîșii de stofă dintr-o draperie, se apucă s-o lege. La bordul unui vas de război nu se află draperii. Îi legă încheieturile și gleznele. Nu-i puse căluș. Încercă să-și dea seama de natura veșmîntului care-o învăluia. Nu era o țesătură, și nici un gaz. Ceva ca o ceață scăpărătoare, ușoară că de-abia o vedeai. Doar cu coada ochiului îi deslușeai limpede contururile. Un fel de cîmp, dar cu siguranță nu un cîmp protector.

Limba în care-i vorbise era o pangală curată. Ceea ce nu însemna însă nimic. Urienii o vorbeau la fel de bine ca Pămîntenii. Se străduise chiar să-l învețe pe Monstru pangala — limba care se pretindea, în chip trufaș, a fi numitorul comun al inteligenței — dar fusese zadarnic. Ca tot ce mai încercase să-l învețe.

Dar Monstrul îi dădu cheia enigmei.

Tînăra avea cel puțin un punct comun cu Monstrul. Era în stare să prevadă, în anumite limite, viitorul. Din clipa în care pătrunsese în navă, știuse că avea s-o întrebe : „De unde știi că mă cheamă Corson ?“ Faptul că groaza ei îl îndemnase s-o atace nu schimba nimic, dar punea o problemă : cine începuse ? Ca în cele mai multe paradoxuri temporale. Iar cei ce intrau în contact cu Monstrul învățau, de

cele mai multe ori pe propria lor piele, cîte ceva despre paradoxurile temporale. Putea deci evalua previziunea tinerei la circa două minute. Era mai tare decît Monstrul. Dar faptul nu micșora întru nimic misterul prezenței ei pe Uria.

4

Se făcuse zi de mai bine de o oră și survolau oceanul, nemaiputînd fi văzuți de pe nici un continent. Corson începea să se întrebe ce mai aștepta flota uriană pentru a interveni, cînd tînăra își veni de-a binelea în simțiri.

— Ești o brută, Corson, spuse ea. Din vremurile barbare ale Puterilor Solare nu s-a mai văzut un laș atît de josnic. Să ataci o femeie care ți-a dat adăpost !

O cercetă cu atenție. Deși se smucea în legături, nu-i citi pe față nici urmă de neliniște ; doar mînie. Știa așadar că, în clipele următoare, nu-i va face nici un rău. Trăsăturile ei gingașe se destinseră și mînia făcu loc unei hotărîri reci. Era prea bine crescută pentru a-l scuipa în obraz, dar moralmente era tocmai ceea ce făcea.

— N-am avut de ales, zise el. Sîntem în război.

Îl privi, uluită.

— De care război vorbești ? Ești nebun, Corson.

— Georges, zise el. Georges Corson.

Asta, cel puțin, nu prevăzuse, cele două silabe care-i alcătuiau prenumele, sau nu se ostenise să le folosească. Fără grabă, începu s-o dezlege. Înțelese că de asta i se destinseseră trăsăturile. Îl lăsă să lucreze fără a rosti un cuvînt. Apoi se ridică dintr-o mișcare, își frecă încheieturile, se proțăpi în fața lui și, fără a-i da răgazul de a schița un gest, îl pălmui de două ori. El nu reacționă.

— Așa cum mi-am închipuit, zise ea, cu dispreț. Nici nu ești în stare să prevezi. Mă întreb de unde o asemenea regresiune. Și la ce poți fi bun. Numai mie mi se poate întîmpla una ca asta.

Ridică din umeri și-i întoarse spatele, plimbîndu-și privirea cenușie peste marea pe care nava o survola în tăcere.

Exact ca o eroină din filmele vechi, își spuse Corson. Din filmele dinainte de război. Culegeau pe drum cîte un tip și li se întîmplau chestii mai mult sau mai puțin înspăimîntătoare. De obicei se îndrăgosteau de ei. Mituri. Ca tutunul sau cafeaua. Sau ca o asemenea navă.

— Asta ca să mă-nvăț minte să mai culeg indivizi pe care nu-i cunosc, urmă ea de parcă și-ar fi jucat rolul într-unul din filmele mitice. O să vedem noi cine ești, cînd sosim la Dyoto. Pînă atunci, potolește-te. Am prieteni puternici.

— Principii Uriei, zise sarcastic Corson.

— N-am auzit în viața mea de principii ăștia. În timpurile legendare, poate...

Corson își înghiți scuipatul.

— Planeta asta trăiește în pace ?

— De o mie două sute de ani, pe cîte știu, și sper că așa va rămîne pînă la sfîrșitul veacurilor.

— Îi cunoști pe băștinași ?

— Un fel de păsări inteligente și inofensive, care-și trec vremea în convorbiri filozofice. Ușor decadente. Ngal R'nda e unul dintre cei mai buni prieteni ai mei. Cu cine crezi că ai de-a face ?

— Nu știu, mărturisi el.

Era adevărul adevărat.

Ea se îmblînzi.

— Mi-e foame, spuse. Și dumitale, presupun. Să văd dacă mai sînt în stare să ne pregătesc ceva, după cîte mi-ai făcut.

Nu mai deslușea nici urmă de neliniște în glasul ei. Mai degrabă simpatie.

— Cum te cheamă ? zise el. La urma urmei, îmi cunoști numele.

— Floria, zise ea. Floria Van Nelle.

De cinci ani, prima femeie care-mi spune cum o cheamă.

Nu, își spuse el. Doar dacă visez, dacă toate astea nu-s decît o capcană sau o iluzie, delirul în trei

dimensiuni și în culori al unui muribund de acum o mie două sute de ani, sau două mii, sau trei mii.

Fu cît pe-aci să scape paharul pe care i-l întindea.

Cînd se sătură, creierul începu din nou să-i funcționeze normal. Analiză situația. Nu înțelegea ce se putuse întîmpla cu planeta Uria, în afara faptului că pacea părea instaurată între cele cîteva milioane de oameni care trăiau acolo și băștinașii, ceva mai numeroși. Știa că se îndreaptă spre Dyoto, un oraș mare, în tovărășia celei mai frumoase fete pe care o văzuse vreodată.

Și că Monstrul rătăcea prin pădurile de pe Uria, gata să se înmulțească și să dea naștere la optsprezece mii de mici Monștri, urmînd să devină repede la fel de primejdioși ca el, și asta într-un răstimp de șase luni, poate chiar mai puțin, dacă Monstrul găsea lesne hrană din belșug.

Își explică, în felul lui, cele întîmplate. Atunci cînd Monstrul se depărtase de navă, chiar înainte de explozie, nu făcuse în timp un salt de cîteva secunde, ci o călătorie de cîteva milenii. Și-l tîrîse cu el pe Georges Corson. Principii Uriei nu mai existau, și nici Puterile Solare. Războiul fusese cîștigat sau pierdut, dar era, oricum, uitat. Se putea considera demobilizat și-și putea scoate uniforma. Sau se putea considera un fel de dezertor involuntar, proiectat în Viitor. Nu mai era decît un om pierdut printre miliardele de cetățeni ai unei Federații galactice acoperind întreaga lentilă stelară și revărsîndu-se peste nebuloasa Andromedei, unind lumi pe care nu se va duce cu siguranță niciodată, ale căror comunicații erau asigurate de o perdea de transpații, îngăduind trecerea aproape instantanee dintr-o lume într-alta. Nu mai avea identitate, nici trecut, nici misiune. Nu mai știa nimic. Din Dyoto putea ajunge pe oricare dintre stelele pe care le văzuse strălucind pe cerul întunecat, pentru a practica acolo singura meserie pe care o cunoștea, războiul, sau să-și aleagă alta. Putea pleca, putea să uite Pămîntul, să uite Uria, să uite

Monstrul, s-o uite pe Floria Van Nelle și să se piardă pentru totdeauna pe pistele spațiului.

Și să-i lase pe noii locuitori ai Uriei să se descurce cum or ști cu Monstrul și, curînd, cu cei optsprezece mii de pui ai săi.

Dar nu se înșela atîta asupra lui însuși pentru a nu ști că-și va pune, multă vreme, o întrebare.

De ce venise Floria Van Nelle să-l culeagă exact la timp? De ce-i dădea impresia că joacă, prost, un rol învățat pe de rost? De ce, în răstimpul de care avusese nevoie pentru a-și veni în fire, trecuse de la mînie, care nu era prefăcută, la cordialitate?

5

Dyoto semăna, de departe, cu o uriașă piramidă a cărei bază plutea în văzduh, la mai bine de un kilometru de sol, cu un nor zdrențuit pe care plaje întunecate stropite cu puncte scăpărătoare se înălțau ca straturile geologice pe coasta unui munte despicat. Lui Corson i se opri răsuflarea. Piramida păru că se descompune. Norul deveni labirint. Între clădirile sau mașinile ce alcătuiau orașul se aflau spații mari. Un fluviu dublu țîșnea vertical din sol și străbătea orașul, ca un stîlp într-un tub invizibil. Felurite mașini zburau de-a lungul arterelor tridimensionale ale cetății. În clipa cînd nava care-l ducea pe Corson ajunse la periferie, două mari edificii de formă cubică se ridicară în atmosferă și goniră în direcția oceanului.

Dyoto, își spuse Corson, era un frumos exemplu de urbanism întemeiat pe antigravitație și pătruns de o concepție mai curînd anarhică asupra societății. În experiența lui, antigravitația nu-și găsea locul decît pe bordul navelor de război. Cît despre anarhie, nu era altceva decît o categorie istorică, războiul excluzînd-o cu desăvîrșire. Fiecare om și fiecare lucru își aveau locul bine precizat. Dar în o mie două sute de ani, poate în mai multe milenii,

lucrurile avuseseră timpul să se schimbe. Antigravitația devenise, la prima vedere, tot atît de obișnuită ca energia de fisiune. Poate că devenise chiar o sursă de energie ? Corson auzise vorbindu-se de vagi proiecte de felul ăsta. Dispozitivele anti-G consumau o înspăimîntătoare cantitate de energie la bordul vaselor de război, dar asta nu spunea nimic. Forța pe care masele o exercită unele asupra altora reprezintă, de asemenea, o apreciabilă energie potențială.

Spre deosebire de cele pe care le cunoscuse, un asemenea oraș nu era un ansamblu de construcții mai mult sau mai puțin încremenite, ci un agregat schimbător. Puteai arunca sau ridica ancora. Rezistase doar funcția de bază a orașului, aceea de a aduna niște ființe pentru a putea face schimb de bunuri și de idei.

Nava Floriei se cățăra încet de-a lungul uneia dintre fețele piramidei. Dispoziția clădirilor era de așa natură, notă Corson, că pînă și etajele inferioare ale cetății puteau beneficia de o doză apreciabilă de însorire. Ceea ce implica existența unei puteri centrale însărcinate să reglementeze circulația și locurile acordate noilor veniți.

— Am ajuns, zise brusc Floria Van Nelle. Ce ai de gînd ?

— Aveam impresia că vrei să mă dai pe mîna poliției.

Păru interesată.

— Așa s-ar fi petrecut lucrurile pe vremea dumitale ? Copoii au să-ți dea de urmă și singuri, dacă vor. Deși mă îndoiesc că mai știu să procedeze la o arestare. Ultima a avut loc acum vreo zece ani.

— Te-am atacat.

Ea începu să rîdă.

— Hai să zicem că te-am provocat. A fost și pentru mine o experiență pasionantă să trăiesc alături de un om care nu poate prevedea ce vei face, sau ce vei spune, de la un minut la altul.

Veni drept spre el și-l sărută pe buze, apoi se depărtă înainte de a-i îngădui s-o cuprindă în brațe.

Corson rămase cu gura căscată. Apoi își spuse că vorbea cu sinceritate. Întîlnirea cu Corson o atîtase. Nu era obișnuit cu un asemenea tip de bărbat, dar el cunoștea tipul ei de femeie. Crescuse în ochii ei atunci cînd se folosise de violență. Trăsăturile fundamentale ale omenirii nu se schimbă în o mie două sute de ani, chiar dacă unele caracteristici superficiale evoluează.

Putea profita de împrejurare.

Ceva în el se trase îndărăt. Voia să fugă. Un fel de instinct îl îndemna să așeze o cît mai mare depărtare între acea lume și el. Instinctul afla un argument solid în părerea pe care și-o făcea despre viitor. Specia umană făcuse poate în o mie două sute de ani (sau mai mult) progrese suficiente pentru a se descotorosi fără greutate de cele optsprezece mii de exemplare ale Monstrului, dar se cam îndoia. Iar legăturile ce nu vor întîrzia să se stabilească între Floria Van Nelle și el aveau să-i restrîngă în în mod serios libertatea.

— Mulțumesc pentru toate, spuse el. Dacă voi putea să-ți fac un serviciu....

— Ești tare sigur de dumneata, zise ea. Și unde ai de gînd să te duci ?

— Pe-o altă lume, sper. Eu... ăăă, călătoresc ades. Am rămas cam prea mult pe planeta asta.

Ea făcu ochii mari.

— Nu te întreb de ce minți, Corson. Dar mă întreb de ce minți atît de prost.

— De plăcere, spuse el.

— Nu prea pari să te distrezi.

— Încerc.

Era nerăbdător să-i pună o mulțime de întrebări, dar se stăpîni. Trebuia să descopere el însuși noul univers. Nu ținea să-și divulge de pe-acum secretul. Trebuia să se mulțumească cu puținul pe care-l extrăsese din convorbirea acelei dimineți.

— Speram altceva, zise ea. În sfîrșit, ești liber.

— Pot totuși să-ți fac un serviciu. Părăsesc lumea asta. Fă la fel. În cîteva luni viața riscă să devină imposibilă aici.

— Cu dumneata ? întrebă ironic. Nu ești în stare să prevezi ce se va întîmpla peste un minut și faci pe profetul. Am să-ți dau și eu un sfat. Schimbă-ți hainele. Altminteri te faci de rîs.

Stînjenit, își vîrî mîinile în buzunarele uniformei de campanie. Apoi primi așa-zisa tunică pe care i-o întindea. Pe Marte, poartă-te ca marțienii... Nava mergea de-a lungul unui fel de chei. Corson se simțea ridicol de-a binelea în noile veșminte. Nava se opri.

— Ai un incinerator ?

Ea se încruntă.

— Un ce ?

Își mușcă buzele.

— Un aparat care îngăduie dispariția deșeurilor.

— O radieră ? Bineînțeles.

Îi arătă cum funcționează radiera. Făcu un ghemotoc din uniformă și o azvîrli în aparat. Veșmintele plutitoare pe care și le pusese ascundeau destul de bine pistolul, sub subsuoara stîngă. Era aproape sigur că fata observase arma, dar că habar n-avea la ce slujește. Uniforma pieri sub ochii lui.

Se duse drept către ușă și-o deschise. Cînd să iasă, vru să spună ceva, dar nu găsi cuvintele. Făcu un gest vag cu mîna. Pentru moment n-avea decît un singur gînd.

Să găsească un loc liniștit pentru a chibzui.

Și să părăsească Uria cît mai repede.

6

Cheiul era moale sub cizmele, nu, acum sub așa-zisele lui sandale. Îl năpădi un val de spaimă. Ar fi putut rămîne mai multă vreme cu fata și să strîngă cît mai multe informații. Pe cît putea judeca, graba lui venea dintr-un vechi reflex ostășesc. Să nu rămîi nici cu un minut peste cît trebuie într-un adăpost provizoriu. Să te miști mereu.

Comportarea lui de acum rămînea dominată de un război vechi de mai bine de o mie de ani, din care ieșise cu o zi în urmă. Dar mai era ceva, și era conștient de asta. Floria era tînără, frumoasă și disponibilă. Corson venea dintr-un război, dintr-o epocă în care aproape toată energia umană era îndreptată către luptă, sau către efortul economic care trebuia s-o sprijine. Descoperea deodată posibilitatea unei lumi în care fericirea individuală părea să fie lege. Contrastul era prea mare. Părăsise nava pentru că se temea că nu va fi în stare de eficacitate atîta vreme cît se va afla lîngă Floria.

Ajuns la capătul cheiului, se uită cu neîncredere la îngustele podișți lipsite de balustrade, la planurile tare înclinate. Se temea că, tot șovăind, ar putea fi luat la ochi, dar își dădu curînd seama că nimeni nu-i acordă vreo atenție. În universul lui un străin ar fi fost neapărat bănuit de spionaj, chiar dacă era absurd să-ți închipui că un urian s-ar fi putut aventura într-un oraș aflat în mîinile oamenilor. Spionajul avea altă menire decît securitatea. Ocupa spiritele. Era de-ajuns de cinic ca s-o știe.

Cei din Dyoto dădeau dovadă de multă îndrăzneală. Săreau de pe un plan pe altul, chiar dacă zeci de metri îi despărțeau de punctul de sosire. Corson crezu pentru o clipă că dispuneau de minuscule anti-G ascunși în veșminte, dar se încredință curînd că nu era așa. La prima lui tentativă, sări de la o înălțime de trei metri, sosi cu genunchii îndoiți și fu gata să cadă. Se așteptase la un șoc mult mai aspru. Căpătînd curaj, încercă un plonjon la vreo zece metri și văzu o aeronavă minusculă venind drept spre el. Aparatul se dădu la o parte pentru a-l evita și pilotul întoarse către Corson o față albă de mînie sau poate de spaimă. Corson își spuse că încălcase probabil o regulă de circulație. Se depărtă repede, temîndu-se ca o autoritate oarecare să nu se pună pe urmele lui.

De cele mai multe ori, trecătorii nu păreau să aibă o țintă anume. Fojgăiau ca niște insecte, se rostogoleau peste trei nivele, apoi se lăsau aspirați

de un invizibil curent ascendent care-i lepăda cu șase etaje mai sus, pălăvrăgeau preț de o clipă cu primul întîlnit, pentru a-și începe din nou goana nebunească. Cîte unul pătrundea din cînd în cînd într-una din clădirile masive ce alcătuiau osatura cetății.

Singurătatea îl năpădi după vreo trei ore. Îi era foame. Se simțea istovit. Atîtarea de la început îl părăsise. Crezuse că va descoperi fără greutate un restaurant colectiv pentru soldați și pentru călători, sau un dormitor, sau amîndouă, ca pe toate planetele ocupate de Puterile Solare, dar așteptarea îi fu dezamăgită. Nu cuteza să întrebe un trecător. În cele din urmă se hotărî să pătrundă într-una din marile clădiri. Dincolo de poartă, un hol vast. Pe imense tejghele, tot felul de obiecte. Mii de oameni circulau printre ele și se serveau.

A lua ceva însemna un furt ? Furtul era aspru pedepsit de către Puterile Solare, și Corson fusese temeinic condiționat în acest sens. O societate aflată în stare de război nu putea tolera tendințe atît de evident antisociale. Cînd descoperi un raion cu alimente, totul se lămuri. Alese niște ingrediente ce semănau cu cele pe care Floria le preparase pentru el, le vîrî în buzunare așteptîndu-se cumva să audă sunînd un semnal de alarmă și bătu în retragere către ieșire, urmînd un itinerar complicat, avînd grijă să nu treacă pe unde apucase la venire.

În clipa cînd să treacă pe poartă, un glas îl făcu să tresară. Era coborît, bine timbrat, mai curînd plăcut.

— N-ați uitat nimic, domnule ?

Corson privi în jur.

— Domnul ? stărui glasul fără trup.

— Corson, zise el, Georges Corson.

Pe o lume unde nu spunea nimeni, nimănui, era inutil să-și ascundă identitatea.

— Poate că am uitat vreo formalitate, recunoscu el. Sînt străin. Cine sînteți ?

Lucrul cel mai neobișnuit era că oamenii care treceau pe lîngă el nu păreau să audă glasul.

— Contabilul acestei întreprinderi. Doriți cumva să vorbiți cu directorul ?

Identificase locul de unde glasul părea să pornească. Un punct situat în dreptul umărului său, cam la un metru distanță.

— Am încălcat vreun regulament ? zise Corson. Presupun că o să mă dați pe mîna poliției.

— Nu există nici un credit deschis pe numele dumneavoastră, domnule Corson. Dacă nu mă înșel, veniți la noi pentru prima dată. Iată de ce mi-am îngăduit să vă opresc. Sper că nu mi-o luați în nume de rău.

— Mă tem că n-am credit. Firește, vă pot restitui...

— Dar de ce, domnule Corson ? Puteți achita pe loc. Acceptăm banii tuturor lumilor agreate.

Corson tresări.

— Vreți să repetați ce-ați spus ?

— Acceptăm banii tuturor lumilor agreate. Orice fel de valută.

— N-am... n-am bani, zise Corson, zdrobit.

Cuvîntul îi zgîria gura. Banul era pentru el un concept pur istoric, întrucîtva detestabil. Știa, ca toată lumea, că fusese utilizat pe Pămînt, cu mult înainte de război, ca mijloc de schimb, dar nu văzuse bani niciodată. Armata îl înzestrase întotdeauna cu tot ce avea nevoie. Nu încercase practic niciodată dorința de a obține mai mult, sau altceva decît i se repartiza. Ca toți contemporanii lui, ajunsese să considere banul drept ceva desuet, barbar, de neconceput într-o societate evoluată. Atunci cînd părăsise nava Floriei nici nu-i trecuse prin minte că putea avea nevoie de bani.

— Eu... hmmm...

Își limpezi vocea.

— Aș putea poate lucra în schimbul... hmm, a tot ce am luat.

— Nimeni nu lucrează pentru bani, domnule Corson. Cel puțin, nu pe lumea asta.

— Dar dumneavoastră ? zise Corson, nevenindu-i să creadă.

— Sînt o mașină, domnule Corson. Îngăduiți-mi să vă sugerez o soluție. Pînă obțineți un credit, nu ne puteți indica o persoană care poate garanta pentru dumneavoastră ?

— Nu cunosc aici decît o singură persoană, zise Corson, Floria Van Nelle.

— E foarte bine, domnule Corson. Iertați dacă v-am stînjenit. Nădăjduim să vă revedem.

Glasul tăcu. Definitiv. Corson ridică din umeri, furios că se simte prost. Ce avea să zică Floria descoperind că se folosise de creditul ei ? Nici nu-i păsa. Ceea ce-l izbise era glasul. Era omniprezent, în stare să vorbească în același timp cu o mie de clienți, să-i informeze, să-i sfătuiască, să-i pună la punct ? Ochi invizibili, ascunși în unduirile aerului, pîndeau fără încetare ? Ridică încă o dată din umeri. În definitiv, era liber.

7

Căută un loc relativ liniștit și deschise una dintre cutii. Era, din nou, un reflex ostășesc. Mîncînd, se străduia să chibzuiască. Dar, în ciuda tuturor silințelor, nu izbutea să-și închipuie cum va arăta viitorul.

Problema banilor. Fără bani, avea să-i fie greu să părăsească Uria. Călătoriile interstelare erau, fără îndoială, costisitoare. Capcana în timp era dublată de una în spațiu. În afara cazului cînd, în decurs de șase luni, descoperea un mijloc de a cîștiga bani.

Nu lucrînd, de vreme ce nimeni nu lucra pentru bani. Cu cît se gîndea mai mult, cu atît problema i se părea mai încurcată. Nu era adaptat la lumea asta. Nimic din ce știa să facă nu-i putea interesa pe cei de pe Uria. Mai mult, avea să treacă în ochii lor drept un fel de infirm. Bărbații și femeile care

hoinăreau pe bulevardele Dyoto-ului erau în stare să prevadă evenimentele ce urmau să se ivească în viaţa lor. Nu împărtăşea cu ei o asemenea putere. Avea toate motivele să creadă că faptul nu se va întîmpla niciodată. Apariţia acestei puteri punea cîteva probleme pe care le cercetă pentru o clipă. Era vorba de-o mutaţie, ivită brusc şi răspîndită repede în rîndurile speciei umane ? Sau era o putere latentă, pe care o anume formă de educaţie o putea revela ?

Puterea însemna în orice caz că, în raporturile sale cu oamenii de pe Uria, nu putea beneficia niciodată de efectul surpriză. Cu o singură excepţie. Cunoştea viitorul îndepărtat al planetei.

În şase luni, o hoardă de Monştri năpustindu-se veseli şi feroci la asaltul Dyoto-ului, fugărindu-şi victimele într-un labirint al spaţiului şi timpului. Poate că puterea le va îngădui oamenilor să dobîndească un scurt răgaz. Nimic mai mult.

Era un element de greutate, datorită căruia putea încheia un tîrg. Putea avertiza autorităţile centrale ale planetei, preconizînd o evacuare totală a Uriei, sau putea încerca să perfecţioneze metodele de luptă împotriva Monştrilor, metode studiate de Puterile Solare. O armă cu două tăişuri. Urienii puteau hotărî, pur şi simplu, să-l spînzure.

Zvîrli peste bord cutiile goale şi se uită cum cădeau. Nimic nu le frîna căderea. Cîmpul antigravitaţional nu acţiona deci decît asupra fiinţei umane. Poate că omul dădea în mod inconştient, cu sistemul lui nervos, ordinele potrivite. Corson era incapabil să imagineze mecanismul îngăduind un asemenea rezultat.

Se ridică şi reîncepu să rătăcească. Proiect : să descopere gara interstelară, locul de unde plecau transporturile galactice, unde se opreau transpaţiile şi să se îmbarce, folosindu-se eventual de forţă. Dacă era arestat, îi rămînea în orice caz soluţia de a vorbi.

Începea să înţeleagă planul oraşului, deşi i se părea ciudat de incoerent. Bazele militare din

epoca lui erau construite întotdeauna după același model, cu unele drumuri rezervate vehiculelor și altele pentru pietoni. Aici nu. Putința de a prevedea evenimentele cu cîteva clipe mai devreme trebuia să influențeze legea circulației. Își aminti accidentul din care scăpase cu cîteva ceasuri mai înainte. Conductorul nu prevăzuse ivirea lui Corson, care-i tăiase drumul. Pentru a prevedea, urienii trebuiau deci să facă un efort, să-și dirijeze un fel de privire interioară. Sau puterea era cumva repartizată în mod inegal?

Încercă să se concentreze pentru a-și închipui ce avea să se întîmple. Un trecător. Poate merge drept înainte, o poate lua la dreapta, urca sau coborî. Corson hotărî că se va abate din drum. Bărbatul își urmă drumul. Corson reîncepu experiența. Eșuă din nou.

Din nou. Din nou.

Poate că eșua prea des! Poate că un blocaj al sistemului nervos îl împiedica să prevadă corect și-l silea să prezică mereu pe dos? Poate?

Amintiri ale unor vechi experiențe îi reveniră leneș în minte, intuiții sigure, prea sigure, brutale, verificate apoi. Ca niște fulgere care-i străbătuseră cîmpul conștiinței, în momentul crucial al unei lupte. Sau în tăcerea epuizării. Nimic elaborat, chibzuit. Incidente uitate de îndată, cărora li se spunea coincidențe.

Avusese întotdeauna faima că e norocos. Faptul că mai era în viață părea să confirme ceea ce camarazii — morți, toți morți — ziceau despre el, rîzînd. Norocul să fi devenit oare pe Uria un factor măsurabil?

Un flotor ușor se opri în dreptul lui și Corson se depărtă, fără să vrea. Cu genunchii îndoiți, duse mîna la subsuoară. Nu-și scoase arma. Aparatul n-avea decît o pasageră. Cu mîinile goale. Brună. Tînără. Frumoasă. Și zîmbea. Se oprise să-i vorbească. N-o cunoștea.

Corson se îndreptă și-și șterse sudoarea ce-i broboneа pe frunte. Tînăra îi făcu semn să urce.

— Georges Corson, nu-i așa ? Hai, vino.

Ca să poată urca, marginea flotorului se lăsase ca o stofă, ca plasticul sub efectul unei raze termice.

— Cine ești ? Cum m-ai găsit ?

— Antonella, zise ea. Așa mă cheamă. Și Floria Van Nelle mi-a vorbit de dumneata. Am avut chef să te văd.

El șovăi.

— Știu că ai să urci, Georges. Să nu pierdem vremea.

Fu gata să-i întoarcă spatele. Oare puterea putea greși ? Dar avea dreptate. Dorea să urce. Se săturase să tot fie singur, simțea nevoia să pună cuiva niște întrebări. Avea tot timpul, mai tîrziu, să facă experiențe. Se cățărâ în aparat.

— Bun venit pe Uria, domnule Corson, zise cam ceremonios Antonella. Sînt însărcinată să te întîmpin.

— Misiune oficială ?

— Dacă vrei. Dar îmi face o deosebită plăcere.

Flotorul luase viteză, evolua fără ca tînăra să pară a-i acorda vreo atenție. Ea zîmbi. Dinți strălucitori.

— Unde mergem ?

— Ți-aș propune o plimbare pe malul mării.

— Nu mă duci undeva anume ?

— Nicăieri unde n-ai vrea să mergi.

— Fie, zise Corson, lăsîndu-se pe perne.

Și, cum ieșeau din Dyoto :

— Nu te temi. Floria ți-a spus totul despre mine.

— Ne-a spus c-ai cam brutalizat-o. Încă nu știe dacă să-ți poarte pică sau nu. Cred că-ți reproșează, mai ales, că ai părăsit-o. E tare jignitor.

Zîmbi din nou și el se destinse. Fără să poată spune de ce, avea încredere în ea. Dacă era într-adevăr însărcinată să întîmpine străinii, fusese desigur aleasă cu grijă.

Întoarse capul și văzu pentru a doua oară ciuperca enormă și piramidală a Dyoto-ului, care părea așezată pe două coloane scăpărătoare de fluvii verticale. Cu puternice pulsații lente, ce trădau un mare ocean, marea mușca dintr-o plajă nesfîrșită. Cerul

era aproape pustiu. Ca norul cu margini nedesluşite ce suie dintr-o cascadă, o irizare uşoară împrejmuia vîrful oraşului.

— Ce vrei să ştii despre mine? întrebă el pe neaşteptate.

— Nimic din trecut, domnule Corson. Ne interesează viitorul dumitale.

— De ce?

— Habar n-ai?

Închise ochii pentru o clipă.

— Nu, zise el. Nu-mi cunosc deloc viitorul.

— O ţigară?

Acceptă tabachera ovală pe care i-o întindea şi apucă o ţigară. O duse la buze şi trase aer, aşteptîndu-se s-o vadă aprinzîndu-se de la sine. Dar nu se întîmplă aşa. Antonella îi întinse o brichetă şi, în clipa cînd flacăra ţîşni, îl orbi un fulger scurt.

— Ce ai de gînd? întrebă ea cu glas unduitor.

Corson îşi trecu mîna peste ochi şi-şi umplu plămînii cu fum. Era tutun adevărat, fără nici o legătură cu algele pe care le fuma pe vremuri, într-o lume în război.

— Să părăsesc lumea asta, răspunse el nestăpînit.

Îşi muşcă buzele, dar un punct luminos îi plutea pe dinaintea ochilor, de parcă răsfrîngerea strălucitoare pe care suprafaţa metalică a brichetei i-o trimisese pe retină ar fi gravat acolo, în adîncime, un motiv minuscul şi indefinisabil. Înţelese brusc şi strivi ţigara de tabloul de bord. Închise ochii şi-şi apăsă atît de tare degetele pe pleoape încît văzu ciorchini de rachete ţîşnind şi sori explodînd. Mîna dreaptă i se furişă, sub tunică, în direcţia armei. Fulgerul ţîşnit din brichetă nu fusese o simplă răsfrîngere. Combinat cu drogul cuprins în ţigară, efectul lui hipnotic era calculat pentru a-l face să vorbească. Dar antrenamentul la care fusese supus îl obişnuise să reziste la asemenea agresiuni.

— Eşti foarte tare, domnule Corson, zise Antonella cu o voce egală. Dar mă îndoiesc că eşti destul de tare ca să părăseşti lumea asta.

— De ce n-ai prevăzut că mica dumitale manevră avea să eșueze ?

Glas asprit de mînie.

— Cine ți-a spus că a eșuat, Georges ?

Zîmbea la fel de amabil ca atunci cînd îl rugase să urce în aparat.

— Ți-am spus numai că am de gînd să părăsesc lumea asta. E tot ce dorești să știi ?

— Poate. Acum sîntem siguri că vrei, într-adevăr, să pleci.

— Și aveți de gînd să mă împiedicați ?

— Nu știu cum am izbuti. Ești înarmat și primejdios. Vrem doar să te sfătuim să nu faci una ca asta.

— În interesul meu, bineînțeles.

— Bineînțeles, zise ea.

Flotorul pierdea din altitudine și din viteză. Aparatul se opri deasupra unui mic golf, coborî, se așeză binișor pe nisip. Marginile i se lăsară, ca o ceară care se topește. Antonella sări pe nisip și se întinse, schițînd un pas de dans.

— Romantic, nu ? zise ea.

Ridică o cochilie poliedrică, în care un arici de mare își găsise cîndva adăpost. Un arici din altă lume, își spuse Corson. Fata o cîntări în palmă, apoi zvîrli cochilia în valurile care-i lingeau picioarele desculțe.

— Nu-ți place lumea asta ?

Corson ridică din umeri.

— Cam decadentă pentru gustul meu. Prea misterioasă, sub aparențe pașnice.

— Îmi închipui că preferi războiul, acțiunea brutală și violentă. Poate că mai găsești o urmă de așa ceva și aici, Georges.

— Și dragostea, zise el sarcastic.

— De ce nu ?

Își plecase genele și, cu buzele întredeschise, părea că așteaptă. Corson strînse din pumni. Nu-și

amintea să fi văzut vreodată o femeie atît de seducătoare, chiar în timpul vizitelor lui prin centrele de repaos. Înlătură orice referință la trecut, se apropie de ea și o cuprinse în brațe.

8

— Nu te-aș fi crezut în stare de atîta duioșie, Georges, zise ea cu glasul sugrumat.

— E obiceiul, pe lumea voastră, să-i primiți așa pe străini ?

Glasul lui exprima o surdă iritare.

— Nu, zise ea. (Văzu lacrimi adunîndu-se la marginea pleoapelor ei.) Nu, obiceiurile noastre sînt, fără îndoială, foarte libere... în raport cu moravurile lumii tale, dar...

— Dragostea de la prima vedere ?

— Trebuie să înțelegi, Georges. Trebuie să înțelegi. Nu m-am putut împotrivi. De atîta vreme.

El începu să rîdă.

— De la ultima noastră întîlnire, desigur ?

Ea făcu un efort și fața-i regăsi ceva din seninătatea de la început.

— Într-un fel da, Corson, zise. Ai să înțelegi mai tîrziu...

— Cînd am să cresc mare.

Se ridică și-i întinse mîna.

— Am acum încă un motiv de a părăsi planeta asta.

Ea clătină din cap

— N-ai să poți.

— De ce ?

— La ieșirea dintr-un transpațiu, pe oricare lume, ai să fii arestat și supus unui tratament. Oh, nu te vor ucide, dar n-ai să mai fii niciodată tu însuți. Ai să-ți pierzi amintirile. Și cele mai multe dorințe. Ar fi ca și cum ai muri.

— Mai rău, zise el. Și toți călătorii intersiderali sînt supuși unui asemenea tratament ?

— Doar criminalii de război.

Se clătină. Universul înconjurător se înceţoşase pînă la a deveni ininteligibil. Pînă la un punct, putea pricepe comportarea femeii, deşi vorbele-i erau nelămurite. Atitudinea ei nu era mai absurdă decît oraşele plutind în văzduh, fluviile verticale sau societatea de ţicniţi plimbîndu-se în atmosferă, la bordul unor iahturi aeriene. Dar cuvintele Antonellei erau de neînţeles şi, totodată, grele de ameninţare.

Criminal de război. Pentru că luase parte la un război, încheiat acum mai bine de-un mileniu.

— Nu pricep, zise el, în cele din urmă.

— Fă un efort. E totuşi limpede. Oficiul de Securitate n-are drept de jurisdicţie asupra planetelor. Nu intervine decît atunci cînd un criminal trece de pe o lume pe alta. Dacă iei un transpaţiu, fie şi pentru a ajunge pe o Lună a lumii noastre, te înhaţă. N-ai nici o şansă de scăpare, nici de unul la un milion.

— Dar de ce vor să-mi vină de hac ?

Trăsăturile Antonellei se înăspriră.

— Ţi-am mai spus. Crezi că mă amuză s-o repet ? Crezi că-mi place să-l fac criminal de război pe bărbatul pe care-l iubesc ?

O apucă de încheieturi şi le strînse cu toată puterea de care era în stare.

— Antonella. Te rog. Spune-mi despre care război e vorba.

Ea se zbătu.

— Brută ! Dă-mi drumul. Cum vrei să-ţi răspund ? Trebuie să ştii mai bine decît mine. În trecut au avut loc mii de războaie. Poţi veni din oricare dintre ele.

Îi dădu drumul. O ceaţă-i juca pe dinaintea ochilor. Îşi trecu palma peste frunte.

— Antonella, ajută-mă. Ai auzit vreodată de războiul dintre Puterile Solare şi Principii Uriei ?

Ea se concentră.

— E cu siguranţă foare vechi. Ultimul război care ne-a atins planeta s-a desfăşurat acum mai bine de o mie de ani.

— Între oameni și băștinași?

Ea clătină din cap.

— Cu siguranță că nu. Oamenii împart planeta cu băștinașii de mai bine de șase mii de ani.

— Atunci, zise el liniștit, sînt ultimul supraviețuitor al unui război purtat acum mai bine de șase mii de ani. Presupun că am dreptul la prescripție.

Ea își înălță capul și ochii mari, căprui, îl priviră plini de mirare.

— Nu există prescripție, zise apoi cu glas monocord. Ar fi prea ușor. La capătul unui război pierdut, ar fi de-ajuns să sari destul de departe în viitor pentru a scăpa de pedeapsă, pentru a reîncepe, poate. Mă tem că subapreciezi Oficiul.

— Vrei să spui... începu el.

Începea să întrevadă adevărul. De secole, de milenii, poate, omul învățase să se deplaseze în timp. Și, mai degrabă decît să se expună loviturilor dușmanilor, generalii învinși, tiranii răsturnați căutaseră sistematic azil în timp, în trecut sau în viitor. Iar secolele pașnice erau nevoite să se apere împotriva acestor năvălitori, altminteri războaiele s-ar fi perpetuat la nesfîrșit, încrucișîndu-se în încîlcite rețele de alianțe, retezate ici și colo de soarta nehotărîtă a unor bătălii mereu reîncepute. Oficiul de Securitate supraveghea timpul. Nu ținea seama de conflictele ce puteau izbucni la suprafața planetelor, dar, controlînd căile de comunicație, interzicea extinderea unui conflict la scara galaxiei și a istoriei. Era o misiune amețitoare. Numai pentru a o putea concepe trebuia să-ți închipui resursele inepuizabile ale unui viitor nesfîrșit.

Iar, ivindu-se pe neașteptate din trecut, războinic rătăcit printre veacuri, Georges Corson fusese asimilat în mod automat cu un criminal de război. Cîteva imagini ale conflictului dintre Puterile Solare și Principii Uriei îi trecură în goană pe dinaintea ochilor. Fusese, de amîndouă părțile, un război necruțător, pe viață și pe moarte. Altădată nu s-ar fi oprit nici pentru o secundă la gîndul că un om putea încerca un simțămînt de milă față de un urian. Dar

trecuseră șase mii de ani, sau mai mult. Îi era rușine pentru el, pentru vechii lui tovarăși, pentru ambele specii, că simțise un fel de bucurie triumfătoare știind că Monstrul ajunsese la destinație.

— Nu sînt chiar un criminal de război, zise el. Am luat, firește, parte la un vechi război, dar nimeni nu mi-a cerut vreodată părerea. M-am născut pe o lume în stare de război, și cînd am împlinit vîrsta, am fost supus la un antrenament și a trebuit să iau parte la lupte. N-am încercat să fug de răspunderi, aruncîndu-mă în timp. Am fost zvîrlit în viitor în urma unui... unui accident, a unei experiențe. Sînt de acord să mă supun la toate examenele posibile, numai să nu-mi atace personalitatea. Cred că voi izbuti să conving orice judecător imparțial.

Două lacrimi străluciră în colțul ochilor Antonellei.

— Aș vrea atît să te pot crede! Nu știi cît am suferit cînd mi s-a spus cine ești. Te iubeam încă de data trecută. Și am crezut că nu voi avea puterea de a-mi duce la bun sfîrșit misiunea.

O cuprinse pe după umeri și o sărută.

De un lucru era sigur acum. Avea s-o revadă în viitor, avea s-o regăsească într-un viitor în care nu-l va fi întîlnit încă. Într-un fel pe care nu-l putea înțelege pe deplin, destinele lor se încrucișaseră. O vedea pentru întîia dată, dar ea îl cunoștea. Și o scenă exact inversă urma să se desfășoare cîndva. Părea cam complicat, dar totul avea astfel avantajul de a căpăta un sens.

— Există un guvern pe planeta asta? întrebă el. Am să-i fac o destăinuire.

9

Ea șovăi o clipă înainte de a-i răspunde. Își spuse că era atît de răscolită încît nu fusese în stare să-i prevadă întrebarea.

— O autoritate centrală? Nu, de aproape o mie de ani nu mai există pe Uria nimic de felul ăsta.

Nici pe oricare dintre lumile înaintate. Guvernele țin de antichitatea speciei umane. Avem mașini care asigură anumite funcțiuni, de pildă distribuția. Și poliția, dar mașinile nu intervin aproape niciodată.

— Și Oficiul de Securitate ?

— Controlează numai căile de comunicație și, mi se pare, colonizarea lumilor noi.

— Și cine asigură legătura dintre Uria și Oficiu ?

— Un consiliu. Trei oameni și un urian.

— Lucrezi pentru ei ?

Păru șocată.

— Nu lucrez pentru nimeni. Mi-au cerut să te văd, Georges, și să te previn de ceea ce te așteaptă dacă părăsești planeta.

— De ce ai făcut-o ? zise Corson tăios.

— Pentru că, dacă încerci să părăsești planeta, îți pierzi personalitatea, ți se schimbă destinul și n-ai să mă mai întîlnești niciodată.

Buzele-i tremurau.

— E o rațiune personală, zise Corson. Dar de ce se interesează de mine consiliul ?

— Nu mi-au spus. Li se pare, cred, că Uria va avea nevoie de tine. Se tem de o primejdie care se va abate asupra planetei și cred că tu singur o poți înlătura. De ce ? Nu știu.

— Cam bănuiesc despre ce e vorba, zise Corson. Poți să mă duci la ei ?

Antonella păru îngrozită de întrebare.

— Ar putea fi complicat, zise ea. Se află cu trei sute de ani în viitor și n-am nici un mijloc de a călători în timp.

10

Corson întrerupse cu greu tăcerea.

— Vrei să spui că vii din viitorul de peste trei sute de ani ?

Ea încuviință.

— Și ce misiune înțelege să-mi încredințeze consiliul ?

Antonella clătină din cap. Pletele i se răsfirară pe umeri.

— Nici una. Dorește doar să rămîi pe lumea asta.

— Simpla mea prezență va îndepărta furtuna ?

— Cam așa.

— Foarte încurajator. Și acum, în clipa cînd stăm de vorbă, nimeni nu exercită nici cea mai mică răspundere pe lumea asta.

— Nu, zise ea. Consiliul actual supraveghează ceva mai bine de șapte secole. Nu-i din cale-afară de mult. Pe alte planete unele consilii au avut răspunderea a peste un mileniu.

— Treaba are cel puțin meritul de a asigura continuitatea puterii, zise Corson. Și cum ai de gînd să te întorci în epoca ta ?

— Nu știu, zise ea. În principiu, tu trebuie să găsești soluția.

Corson fluieră.

— Mi se acordă tot mai mult credit. În sfîrșit, avem barem în comun faptul că ne-am pierdut amîndoi în timp.

Îl apucă de mînă.

— Nu m-am pierdut, zise ea. Să ne întoarcem. Ziua e pe sfîrșite.

Gînditori, cu capetele plecate, se îndreptară către nacelă.

— Un lucru, măcar, e sigur, zise Corson. Dacă-i adevărat ce spui, înseamnă că, pe o cale pe care încă n-o cunosc, voi ajunge la data din viitorul de unde sosești, și acolo te voi întîlni, chiar înainte de a fi venit să mă previi. Ai să mă vezi pentru întîia dată, iar eu pentru a doua. Am să-ți spun lucruri din care n-ai să înțelegi nimic. Și am să descopăr, poate, la capătul călătoriei, tîlcul adînc al acestei harababuri de nepătruns.

Se lăsă pe spate, plecă fruntea și adormi pe perne fără a fi dorit să adoarmă, în vreme ce zburau către cetatea aeriană, linsă, în gloria-i piramidală, de limbile violete ale soarelui ce apunea.

II

Fu trezit de strigăte, scîrțiieli, hîrșiit de cizme pe-o suprafață aspră, ordine zvîrlite cu arțag și veninos clinchet de arme. Era beznă. Nacela oscila. Se întoarse către Antonella, căreia nu-i putea deslușì nici trăsăturile prin valul de cerneală în care erau cufundați. Propriul lui glas i se păru înăbușit.

— Un accident?

— Sîntem atacați. N-am prevăzut decît norul ăsta negru și n-am știut să-l interpretez.

— Și ce se va întîmpla acum?

— Nu pot să prevăd nimic. Beznă, beznă adîncă...

Glasu-i suna deznădăjduit.

Întinse mîna spre ea și-i cuprinse umărul, strîngîndu-l ca s-o liniștească. Dar, în întunericul deplin, contactul, oricît de intim, nu anula depărtarea. Șopti:

— Sînt înarmat.

Și, dintr-o singură mișcare, își scoase arma din teacă și măsură spațiul, apăsînd pe trăgaci. În locul puternicei raze de argint pe care o cunoștea, un timid fascicul violet țîșni din țeavă. Părea că se dizolvă, la două lățimi de palmă. Norul era altceva decît o simplă ceață. Trebuia să fie un cîmp, o plasă energetică desfășurată în spațiu, întemnițînd lumina și chiar și cele mai pătrunzătoare vibrații. Corson simțea pînă în străfundul trupului o mîncărime neplăcută, de parcă celulele din care era alcătuit ar fi amenințat să se despartă unele de altele.

Un glas, atît de grav și de puternic încît îi ciocănea plexul, țîșni dintr-o peșteră uluitor de depărtată.

— Nu trage, Corson. Sîntem prieteni.

— Spuneți-vă numele, strigă el, dar vocea-i răsună firav, ca și cum ar fi auzit-o printr-un difuzor minuscul.

— Colonel Veran, răspunse glasul. Nu mă cunoști, dar n-are a face. Feriți-vă ochii, ridicăm ecranul.

Corson puse arma la loc și strînse în întuneric degetele Antonellei.

— Fă ce spune. Numele lui îți amintește ceva? Ea șopti :

— Nu cunosc pe nimeni cu numele de colonel.

— Colonel e un grad. Numele lui e Veran. Nici eu nu-l cunosc. Nu...

Un fulger. Corson nu zări la început, printre degete, decît o întindere albă, care se prefăcu îndată într-o mulțime de ace de sînge străpungîndu-i pleoapele închise. Apoi putu ține ochii deschiși și văzu că nacela plutea peste solul unei poieni. Se luminase de zi. Bărbați în uniforme cenușii, purtînd arme necunoscute, îi înconjurau. În spatele șirului de soldați putea zări două mașini, sau două movile, cărora ochii lui răniți nu le puteau desluși amănuntele. Alte două se aflau de o parte și de alta, și văzu încă două atunci cînd întoarse capul. Alți soldați le păzeau.

Tancuri.

Unul dintre obiecte se mișcă apoi și Corson se stăpîni să nu urle.

Movilele erau niște Monștri.

Niște Monștri întru totul identici cu cel pe care „Arhimede" avea misiunea să-l depună pe Uria. Făpturi atît de înspăimîntătoare încît, pe vremea lui Corson, într-o epocă în care războiul sărăcise limbajul, specia umană nu le găsise alt nume decît cel de Monstru.

Corson trase cu coada ochiului spre Antonella. Cu buzele strînse, se ținea destul de bine. Un bărbat în uniformă verde ieși din ceata soldaților cenușii și se îndreptă spre ei. La trei metri de nacelă încremeni și rosti tăios :

— Colonel Veran. Scăpat ca prin minune, cu rămășițele regimentului 623 cavalerie, din dezastrul de la Aergistal. Mulțumită dumitale, Corson. Ideea de a dispune o baliză ne-a salvat viața. Și-ai izbutit, în plus, să pui mîna și pe-o ostatecă. Bine. O vom interoga mai tîrziu.

— Niciodată n-am... începu Corson.

Dar se întrerupse. Dacă personajul neliniștitor hotărîse că-i datora ceva, era mai bine să-l lase să creadă ce voia. Corson sări din nacelă. Abia atunci observă uniformele mînjite, sfîșiate, urmele loviturilor violente pe măștile înnegrite, ce acopereau chipurile. Ciudat, nici unul dintre cei de față nu părea rănit, fie și ușor. Ivită din experiența trecutului, explicația se înfățișă automat în mintea lui Corson. Numele de Aergistal nu-i spunea nimic. Uniformele îi erau necunoscute. Gradul de colonel fusese întrebuințat timp de cel puțin cincisprezece mii de ani. Colonelul Veran se putea ivi din orice bătălie purtată între epoca lui Corson și prezent. Faptul că oamenii lui utilizau Monștri dresați îl făcea să creadă că veneau dintr-o epocă destul de tîrzie față de epoca lui. De cît timp fusese nevoie pentru a se intra în contact cu Monștrii, pentru a-i dresa, pornind de la încercările Puterilor Solare? Zece ani? Un secol? O mie de ani?

— Ce grad ai avut? întrebă colonelul Veran.

Corson luă instinctiv poziție. Dar avea conștiința vie a caracterului grotesc al ținutei în care se afla. Și al situației. Veran și cu el nu erau decît niște fantome. Antonella încă nu se născuse.

— Locotenent, zise cu glas înăbușit.

— În numele Altitudinii Sale Serenissime Ptarul din Murphia, te numesc căpitan, zise solemn Veran.

Glasul îi deveni relativ cordial atunci cînd adăugă:

— Bineînțeles, la cîștigarea războiului ai să fii numit mareșal. Nu-ți pot acorda deocamdată un grad mai înalt decît cel de căpitan, de vreme ce ai servit într-o armată străină. Presupun că ești fericit să regăsești o adevărată armată, cu oameni puternici. Cele cîteva ceasuri pe care le-ai petrecut singur pe lumea asta nu trebuie să fi fost prea vesele.

Se apropie de Corson și-i șuieră cu glasul mai scăzut:

— Crezi că aș putea găsi recruți pe planeta asta? Am nevoie cam de un milion de oameni. Și mi-ar

trebui două sute de mii de hippront. Mai putem salva Aergistalul.

— Nu mă îndoiesc, zise Corson. Dar ce-i un hippron ?

— Animalul nostru de călărie, căpitane Corson.

Veran arătă cu un gest larg spre cei opt Monștri :

— Am proiecte mari, căpitane, și nu mă îndoiesc că vei dori să te asociezi la ele. La drept vorbind, după ce voi recîștiga Aergistalul, mă gîndesc să năvălesc asupra Naphurului, să pun mîna pe armurării și să răstorn jalnica lepădătură care-i Ptarul din Murphia.

— La drept vorbind, spuse Corson, mă îndoiesc că veți găsi mulți recruți pe lumea asta. Cît despre hippront, am lăsat unul undeva, într-o pădure. Dar e cu totul sălbatic.

— Minunat, zise Veran.

Își scoase casca. Părul începea să crească pe țeasta lui rasă și o făcea să semene cu o pernă cu ace. Ochii cenușii, afundați în orbite, aminteau de niște pietre dense. Chipu-i avea patina bronzului vechi, cu dîre de culoare mai deschisă acolo unde cicatricile își lăsaseră urma. Mîinile-i erau înmănușate într-un metal suplu și strălucitor.

— Fii bun și dă-mi arma, căpitane Corson, spuse el.

Corson șovăi preț de-o secundă. Apoi întinse patul armei către Veran, care-l apucă repede.

Colonelul cercetă arma și o cîntări în palmă. Zîmbi.

— O jucărie.

Păru să chibzuiască. Apoi zvîrli arma spre Corson, care, surprins, fu cît pe-aci s-o lase să scape.

— Ținînd seama de gradul dumitale și de serviciul deosebit pe care ni l-ai făcut, cred că ți-o pot lăsa. E de la sine înțeles că nu va sluji decît împotriva dușmanilor. Dar cum mă tem că s-ar putea dovedi neîndestulătoare pentru a te ocroti, căpitane, am să-ți dau doi dintre oamenii mei.

Făcu un semn. Doi soldați înaintară și înțepeniră în poziție de drepți.

— Sînteți de-aci înainte la dispoziția căpitanului Corson. Dacă părăsește tabăra, vegheați să nu cadă cumva în vreo ambuscadă. Ostateca...

— Rămîne în paza mea, domnule colonel, zise Corson.

Ochii aspri ai lui Veran îl pironiră timp de o clipă.

— Pentru moment e, fără îndoială, preferabil. Ai grijă să nu umble prin tabără. Nu-mi place să abuzez de disciplină. Te poți retrage.

Cei doi soldați care-l flancau se răsuciră pe călcîie. Simțindu-se neputincios, Corson îi imită, răstindu-se de formă la Antonella. Se puseră în mișcare.

— Căpitane !

Glasul aspru al lui Veran îi opri brusc. Glasul deveni ironic :

— N-aș fi crezut să dau de atîta sensibilitate la un ostaș călit ca dumneata, Corson. Te văd mîine.

Plecară din nou. Soldații mărșăluiau ca niște automate, în pas cadențat. Oboseală și disciplină. Fără să vrea, Corson luă același pas. N-avea nici o iluzie cu privire la statutul lui, în ciuda armei și a escortei, sau mai degrabă din pricina ei. Era prizonier.

Soldații-i duseră către mai multe corturi cenușii, pe care oamenii le ridicau cu gesturi îndemînatice și precise. Mai întîi dăduseră foc peienii. Pămîntul uscat era acoperit de un subțire strat de cenușă. Pe unde treceau trupele Ptarului din Murphia ierbii-i venea cu siguranță greu să mai crească.

Un soldat ridică foaia unuia dintre corturile instalate și le făcu semn să intre. Înăuntru se afla un mobilier rudimentar. Scaune gonflabile înconjurau o foaie de metal desfășurată, care plutea și ținea loc de masă. Două cușete înguste completau inventarul. Dar simplitatea cadrului îl îmbărbătă pe Corson. Se simțea mai la largul lui acolo decît în decorul fastuos al clădirilor baroce din Dyoto. Pentru o clipă își lăsă gîndul să zboare. Cum aveau să reacționeze la invazie cei de pe Uria ? Deși puțin numeroase, trupele lui Veran n-aveau să întîmpine fără doar și poate nici un fel de rezistență serioasă.

Firește, într-un fel sau altul, știrea avea să ajungă la consiliul din viitor, dar acesta nu va putea arunca în luptă o oștire. Poate că era de pe-acum anihilat. Întrebare : cum poate supraviețui un guvern în viitor, atunci cînd trecutul care i-a dat naștere e virtualmente nimicit ? Poate că urienii nu și-au pus niciodată întrebarea, dar urmau să-i afle soluția chiar înainte de a fi înștiințați de existența ei. Într-un fel, amenințarea imediată punea în umbră amenințarea Monștrilor, pe care civilizația lui Veran părea să-i fi domesticit și cărora le zicea hipproni.

Și coincidența era prea extraordinară. Veran se ivea din neant, pretinzînd că-l cunoaște, și afirma că are nevoie de două sute de mii de hipproni. În mai puțin de șase luni, dacă izbutea să captureze descendenții Monstrului, la depunerea căruia pe Uria Corson însuși contribuise, avea să dispună de optsprezece mii de hipproni. În mai puțin de un an va avea mai mulți decît cerea. Puși în împrejurări prielnice, Monștrii se reproduceau repede. Și ajungeau degrabă la dezvoltarea maximă.

Nu exista nici o șansă la un miliard pentru ca Veran să fi sosit întîmplător tocmai atunci. Dar de ce avea nevoie de un hippron sălbatic ?

Pentru că...

Hippronii domestici ai lui Veran nu se puteau înmulți. Pe Pămînt, timp de mii de ani, o parte a tracțiunii animale fusese asigurată de boi. Docilitatea lor era urmarea neînsemnatei operații la care fuseseră supuși. Animalul întreg, numit taur, era o adevărată fiară sălbatică. După toate probabilitățile, hippronii lui Veran cunoscuseră un tratament asemănător. Era deci nevoie de un Monstru sălbatic. Intact.

Corson își îndreptă atenția asupra Antonellei. Se așezase pe unul dintre fotoliile gonflabile. Își pusese mîinile pe masă și le supraveghea; dar ele tremurau ușor. Își ridică privirile, uitîndu-se la Corson, așteptînd să-i vorbească. Fața-i era trasă, dar nu dădea semne de panică. În linii mari, se com-

porta mai bine decît s-ar fi așteptat Corson. Se așeză în fața ei.

— Avem toate motivele să credem că sîntem ascultați, începu el fără ocoluri. Cu toate astea, vreau să-ți spun ceva. Colonelul Veran mi se pare un om rațional. Pe planeta asta trebuie să se facă din nou ordine. Sînt sigur că nu ți se va întîmpla nimic atîta vreme cît îi respecți autoritatea și mi-o respecți. Cu atît mai mult cu cît prezența ta îi poate ușura planurile.

Speră că înțelesese că nu o trăda și că avea să facă tot ce-i sta în puteri pentru a o scoate cu bine din încurcătură, dar nu-i putea spune deocamdată mai mult. Veran avea alte griji decît să-i spioneze, dar nu era omul care să-și asume riscuri. De bună seamă, unul din adjutanții lui îi asculta și-i înregistra. Dacă s-ar fi aflat în locul lui Veran, Corson ar fi procedat la fel.

Un soldat ridică foaia de cort ce slujea drept ușă și le zvîrli o privire neîncrezătoare. Un al doilea soldat intră și, fără a rosti un cuvînt, așeză pe masă două tăvi. Corson recunoscu aproape imediat rațiile militare, care nu-și schimbaseră deloc înfățișarea. După cîteva încercări, îi arătă Antonellei cum să încălzească cutiile, rupîndu-le sigiliul și cum să le deschidă apoi, fără să-și ardă degetele. Mîncă cu poftă, slujindu-se de tacîmurile incorporate. Spre marea lui mirare, Antonella îl imită fără să șovăie. Începu să simtă respect față de civilii de pe Uria.

Apoi își spuse că puterea lor îi ajută desigur să-și păstreze sîngele rece. Erau înștiințați de îndată ce-i amenința vreo primejdie. Poate că aveau să dea soldaților lui Veran mai multă bătaie de cap decît își închipuia.

Sfîrșind cu mîncarea, Corson se ridică. Se îndreptă spre ieșirea cortului și, înainte de a trece pragul, se întoarse către Antonella.

— Am să dau o raită prin tabără, să văd dacă părerile colonelului Veran în privința apărării se potrivesc cu cele pe care le-am învățat. Experiența mea îi va fi, poate, de folos. Nu ieși sub nici un pretext.

Nu te arăta. Nu te culca înainte de întoarcerea mea. Comoditățile... hm... necesare se găsesc sub cușete. N-am să lipsesc mai mult de un ceas.

Îl privi fără a scoate o vorbă. Încercă să-i descifreze expresia și să se asigure că nu se înșela în privința intențiilor lui. Dar renunță. Dacă juca un rol, merita un premiu pentru interpretare.

Așa cum se aștepta, cei doi soldați încadrau ieșirea. Făcu un pas și, fără a declanșa nici o reacție, lăsă foaia de cort să cadă în urma lui.

— Am de gînd să mă plimb între hotarele taberei, zise el bățos.

Unul dintre soldați bătu imediat din călcîie și se așeză lîngă el. În tabăra lui Veran disciplina era o realitate.

Faptu-l liniști în privința soartei imediate a Antonellei. Tabăra se afla pe picior de război și Veran n-ar fi îngăduit nici cea mai ușoară slăbire a disciplinei. Acționase cu bun-simț atunci cînd îi interzisese Antonellei să circule prin tabără și o lăsase în seama lui Corson. Avea alte griji decît să construiască o închisoare pentru o singură prizonieră. Pe de altă parte, vederea unei femei risca să provoace oarecare nehotărîre în rîndurile oamenilor lui. Dacă nu și-ar fi zis că-i poate fi de folos, Veran ar fi poruncit ca Antonella să fie ucisă de la bun început. Mai tîrziu, cînd tabăra avea să fie fortificată și oamenii trimiși la odihnă, problema urma să se pună altminteri.

Corson alungă gîndul neplăcut și privi în jur. Solul poienei, calcinat în întregime, alcătuia un cerc înnegrit cu un diametru de mai multe sute de metri. La marginea lui, niște soldați înfigeau țăruși și-i legau între ei cu un fir strălucitor. Un sistem de detectare ? Corson se îndoia. Oamenii care desfășurau firul purtau haine grele de protecție. O linie de apărare mai degrabă. În ciuda aparentei fragilități, era probabil de temut.

Vreo sută de corturi ocupau jumătate din suprafața astfel păzită. Corson căută zadarnic cu privirile un cort mai mare decît celelalte, un fanion. Postul

de comandă al lui Veran nu se deosebea întru nimic de corturile soldaților lui.

Ceva mai încolo, o vibrație surdă îi zgudui tălpile. Veran pusese să se sape adăposturi subterane. Își cunoștea, fără îndoială, meseria.

Corson numără, de cealaltă parte a poienii, douăzeci și șapte de hipproni. După numărul corturilor, Veran dispunea de cel mult șase sute de soldați. Dacă titlul de colonel își păstrase înțelesul avut în epoca lui Corson, Veran trebuie să fi avut sub ordinele lui, la începutul campaniei, între două mii și o sută de mii de oameni. Aergistal însemnase într-adevăr un dezastru. Regimentul 623 de cavalerie al Ptarului din Murphia fusese nimicit, aproape în întregime. Veran trebuie să fi dat dovadă de-o hotărîre supraomenească pentru a restabili ordinea în rîndurile supraviețuitorilor și a-i sili să construiască tabăra asta mică, de parcă nimic nu s-ar fi petrecut. Și trebuia să fie înzestrat cu o nemaipomenită ambiție, pentru a nu spune o trufie fără margini, ca să se gîndească la reînceperea luptei.

Faptul că-l lăsa pe Corson să-i inspecteze liber mijloacele de apărare vădea destul de limpede caracterul omului. Ca și voința exprimată de a înrola un milion de oameni pentru a-și completa armata fantomă. Bluf ? Poate. Doar dacă nu dispunea de resurse nebănuite. Ceca ce-l întoarse pe Corson la o întrebare pe care se miră că o neglijase atîta vreme. Împotriva cui se bătea Veran în Aergistal ?

12

Hippronii nu erau împiedicați. Stăteau atît de încremeniți încît, de la oarecare depărtare, puteau fi luați drept niște uriașe trunchiuri pestrițe. Cele șase labe groase, sfîrșite prin cîte șase degete, semănau cu niște rădăcini. Ochii, care le încingeau trupurile cam pe la mijloc, niței deasupra capului lui Corson, nu erau străbătuți decît de lumini palide. Unul din-

tre hipproni scotea din cînd în cînd un scîncet, urmat de un guiţat de purceluş. I-ai fi luat drept rumegătoare. Nimic comun cu fiara pe care Corson se apucase s-o studieze, înainte de nimicirea navei. Nişte harnaşamente complicate lăsaseră pe coastele lor cicatrici adînci, ca urmele fierului în scoarţa unor copaci.

Cum puteau fi călăriţi ? La prima vedere, nici o parte a trupului lor nu putea primi o şa. Cîţi oameni putea duce un hippron ? Pretenţiile lui Veran furnizau o indicaţie. Un milion de oameni şi două sute de mii de hipproni. Un hippron putea duce patru oameni, cu echipament cu tot. Şi ce rol jucau oare în cursul unei bătălii ? Fără să-şi pună întrebarea, Corson socotise pînă atunci că puteau ţine loc de care de asalt. Mobilitatea şi atavica lor ferocitate făceau desigur minuni în lupta pe uscat. Aptitudinea de a prevedea viitorul imediat şi de a se decala cu o secundă în timp îi transforma, probabil, în ţinte aproape de neatins. Dar hippronii pe care îi avea sub ochi nu păreau deloc sălbatici. Ar fi jurat că erau îndobitociţi de-a binelea, spre deosebire de specimenul sălbatic care rătăcea prin pădurile planetei şi căuta un loc potrivit pentru a se reproduce.

Călărirea unui animal în timpul luptelor nu era un concept necunoscut lui Corson. În conflictul dintre Pămînt şi Uria avusese prilejul să dea, pe lumi disputate, peste barbari, aliaţi ai pămîntenilor, care călăreau reptile, cai înaripaţi sau aracnide. Dar era obişnuit mai mult cu armatele mecanizate. Ce-l surprindea aici era coexistenţa unei tehnologii avansate cu animalele de călărie. Pe ce teren se dăduse lupta la Aergistal ?

Nu era în stare să-şi închipuie. Dacă planetele purtau nume care le semănau, aceea putea fi o lume chinuită, de stînci cu dinţi ascuţiţi, scăldate într-o lumină oţelită. Dar poate că Aergistalul era o veselă vîlcea înverzită. Aflată nu pe Uria, ci undeva pe-o altă planetă. Nici Floria Van Nelle şi nici Antonella nu-i vorbiseră de vreun război în curs de desfăşurare

pe Uria, fie și pe-un continent îndepărtat. Dimpotrivă.

Nu, bătălia în care Veran își pierduse cea mai mare parte a forțelor avusese loc pe o altă lume. Veran își îmbarcase de bine de rău rămășițele trupelor pe un crucișător și căutase o lume primitoare, pentru a-și reconstitui puterea de luptă. Căzuse din întîmplare pe Uria, își debarcase oamenii și animalele și-și trimisese din nou crucișătorul în spațiu, de teamă să nu fie țintuit pe sol.

Dar...

Veran abia dăduse bătălia : atunci cînd îl interceptase pe Corson, oamenii lui mai purtau ținuta de campanie. Erau murdari, istoviți. Oricît de aproape ar fi fost Aergistalul, oricît de rapid crucișătorul lui Veran, ar fi fost nevoie de mai multe ore, poate chiar de mai multe zile pentru a acoperi distanța. Corson încercă să-și amintească alcătuirea sistemului Uriei. Planeta era lipsită de sateliți. Sistemul mai cuprindea alte două lumi, dar erau niște planete gigant, gazoase, care nu ofereau nici cel mai mic cîmp de luptă, cel puțin pentru oameni. În partea aceea a cerului populația stelelor era puțin densă. Aergistalul se afla deci la cel puțin șase ani-lumină de Uria. Probabil chiar mult mai departe. Existența unui crucișător în stare să străbată mai mulți ani-lumină în cîteva minute era o idee absurdă. Și cu toate astea...

Corson era singurul supraviețuitor al unui univers dispărut de mai bine de șase mii de ani. În șaizeci de secole se făcuseră, fără îndoială, o mulțime de descoperiri. Pînă și ce văzuse la Dyoto depășea puterea lui de înțelegere. Un crucișător în stare de o viteză aproape absolută nu era cu nimic mai absurd decît o societate anarhică sau un oraș întemeiat pe antigravitație.

În vreme ce privea spectacolul activității marțiale ce domnea în tabără, Corson se simți năpădit de-o surdă nostalgie. Deși nu fusese niciodată deosebit de belicos, se simțea din nou acasă în universul acela de tensiune și eficacitate. Urmări cu privirea solda-

tul care patrula, cu arma la umăr, în fața hippronilor. Se uită la paznicul lui. Nici unul nu părea să se sinchisească de marile probleme ce frămîntau universul. Pierduseră prieteni în bătălia de la Aergistal, dar nimic în atitudinea lor nu te făcea să te gîndești la asta. Cu două zile mai devreme Corson fusese la fel. Ciudat ce puteau face două zile dintr-un om. Două zile și șase mii de ani. Nu, își spuse cu amărăciune, două zile, șase mii de ani și două femei.

Se proțăpi în fața paznicului său.

— A fost greu, la Aergistal ?

Soldatul nu clipi. Privea drept înainte către un orizont fixat, de un regulament etern, la șase pași. Corson își aspri glasul.

— Răspunde. Sînt căpitanul Corson.

Soldatul zise în sfîrșit, cu o voce limpede și aproape fără să-și descleștеze dinții :

— Colonelul Veran vă va informa chiar el. Așa a ordonat.

Corson nu stărui. La întrebarea pe care voia s-o pună apoi, soldatul n-ar fi putut răspunde, chiar dacă ar fi dorit. Unde se afla Aergistalul ? Și a treia întrebare n-ar fi avut mai multă noimă. Cînd era Aergistalul ? Căci Corson era sigur că bătălia se desfășurase în trecut. Crucișătorul lui Veran nu trecuse numai prin spațiu : ca și Corson însuși, străbătuse timpul. Venea dintr-o epocă în care se mai purtau bătălii interstelare, cînd Oficiul de Securitate încă nu asigura legalitatea.

Corson se întrebă cum va reacționa Oficiul de Securitate descoperind prezența lui Veran pe Uria.

Ocoli țarcul hippronilor. Noaptea se lăsase. Soarele dus mai punea egrete liliachii pe vîrfurile copacilor. Se stîrnise un vînt rece. Corson se înfioră. Pentru întîia dată deveni conștient de ridicolul hainelor lui, largi și baroce. Paznicului trebuia să-i vină greu să-l ia drept ofițer. Regretă că-și părăsise uniforma și că o distrusese. Deși nu semăna cu ținuta oamenilor lui Veran, i-ar fi dat o alură mai marțială. Zîmbi pe dinăuntru : nu apucase să fie demo-

bilizat multă vreme. Doar ceva mai mult de patruzeci și opt de ore. Poate că sosirea lui Veran fusese providențială ! În tovărășia lui, și de vreme ce părea să aibă nevoie de el, Corson se putea reapuca de singura îndeletnicire pe care o cunoștea, meșteșugul armelor. Riscul nu intra în socoteală. Primejdia era pretutindeni, în pădure datorită Monstrului rătăcind la voia întîmplării, ca și în spațiu, unde el, Corson, era scos în afara legii, unde era un criminal de război. Măcar să-și sfîrșească zilele printre cei deopotrivă cu el.

Se strîmbă, gîndindu-se la Antonella. Bine făceau cei ce-i învățau pe soldați să se țină departe de adevăratele femei ; să nu le acorde niciodată mai mult de cîteva clipe. Complicau totul. Ca și cum situația n-ar fi fost și așa destul de încurcată.

N-o putea lăsa la voia întîmplării. N-o va părăsi. Strînse pumnii într-un reflex inutil. La marginea întunecată a pădurii, firul de incintă iradia o lucire purpurie. Era absurd să se gîndească la evadare.

— Mă întorc, vesti, fără a se adresa nimănui.

Soldatul îi călcă pe urme.

13

Abia adormi că se regăsi pe Pămînt. Cu ochii arși de lumina anostă a unui șarpe de neon, gonea printr-un culoar subteran cu pereți de beton nefățuiți, la o mie de metri adîncime. Fugea. Tot trupul îi vibra în ritmul exploziilor nucleare care aveau loc la un kilometru deasupra capului său, în cadență de una pe minut. Bombele erau zvîrlite de la o distanță prea mare pentru a viza o țintă anume. Navele uriene le slobozeau de pe orbita lui Pluton, sau de și mai departe. Nouă zecimi dintre ele erau interceptate înainte de a ajunge în atmosfera terestră. Unele nu izbuteau să încetinească intrînd în atmosferă și ardeau pe loc, fără a fi avut răgazul să explodeze. Patru cincimi dintre cele ce atingeau suprafața că-

deau în mare, fără cine știe ce pagube imediate. Doar una sau două la sută izbeau un continent. Dar calele navelor uriene păreau inepuizabile. Pentru întîia dată Pămîntul însuși era supus unui bombardament. Și deasupra, pe partea aceea a planetei, se dezlănțuise infernul.

Bineînțeles, nu mai era nimeni acolo. Cei ce nu-și găsiseră loc din vreme în adăposturi — o minoritate — muriseră în primele secunde ale atacului. Alergînd, își repeta mecanic în minte o socoteală. Cel puțin două sute de mii de morți. În zece secunde.

Nu știa de ce aleargă. Îi era cu neputință să se oprească, imposibil pînă și să-și încetinească mișcarea picioarelor zvîrlite ca pistoanele unei mașini. Gonea cu mîinile întinse, ca într-o prăbușire înspăimîntătoare, ca și cum ar fi urmat să se strivească dintr-o clipă într-alta de un zid ivit din pămînt pe neașteptate. Dar culoarul subteran avea cel puțin douăzeci de kilometri. Ritmul exploziilor se înteți și i se păru că răsuna ca un ecou la zgomotul pașilor săi. Cineva îl urmărea.

Îl deșteptă o atingere ușoară. Se răsuci brusc, făcînd să se clatine cușeta îngustă și ghici în beznă silueta Antonellei, plecată asupră-i. Strigase, probabil, în somn. Membrele-i erau sleite, de parcă ar fi alergat îndelung. Era un vis pe care nu-l visa pentru întîia dată, nu retrăia pentru întîia dată în somn cumplita pedeapsă aplicată Pămîntului de către Principii Uriei, dar evocarea nu fusese niciodată atît de realistă.

Antonella șușotea :

— Are să se întîmple ceva. O simt. Încă nu-i limpede.

Și cum întindea mîna pentru a face lumină :

— Nu. E mai bine să nu-i avertizăm.

Dădea dovadă de mai multă prezență de spirit decît el. Zvîrli pătura, sări jos și, în mișcarea asta, se ciocni de ea. Fata se prinse de el. O strînse la piept și-i simți buzele mișcîndu-se lîngă urechea lui.

Înainte de-a avea răgazul să înțeleagă vreun cuvînt, în tabără se stîrni zarvă. Oamenii alergau și su-

duiau, în clinchet de arme. Un motor începu să șuiere. O vibrație stridentă sfîșie văzduhul. Arme tunară și sughițară. Urlînd ordine, ofițerii încercau să-și adune oamenii. Reflectoare țintuiră cortul. Dar căutau un alt obiectiv și nu zăboviră. Peste vociferări și izbiturile metalului, Corson auzea limpede plînsul hippronilor speriați.

Reflectoarele se stinseră. Umbrele care se agitau pe pereții cortului făcură loc unei umbre absolute, dușmănoase. Zarva era alta. Sunetele se vătuiră. Armele tăcură. Cineva se împletici și se prăbuși mormăind peste cortul care rezistă, apoi se depărtă tîrșîindu-și pașii.

În liniștea care se lăsa recunoscu glasul amplificat al lui Veran.

— Corson, ești acolo ? Dacă-i unul dintre renghiurile dumitale...

Restul nu se mai auzi. Corson șoviă. Neștiind ce se petrece, n-avea nici un motiv să-și înrăutățească situația în raport cu Veran. Fu gata să răspundă, dar palma Antonellei îi astupă buzele.

— O să vină cineva.

Cînd o pierduse din vedere, în bezna lăsată fără veste, nu se neliniștise. Dar acum, că ochii lui avuseseră timpul să se obișnuiască, înțelegea că noaptea era anormală. Erau scăldați în ceața opacă din clipa cînd fuseseră luați prizonieri. Ceva nimicea lumina.

Tabăra fusese atacată. Agresiunea nu durase nici trei minute și se și încheiase. Nimeni nu putea lupta în bezna asta. Și dacă Veran știa s-o producă, părea incapabil s-o împrăștie.

— Veran, șopti el, ca un ecou la prezicerea Antonellei.

— Nu, nu el. Nimeni din tabără. Cineva...

Se cabră lîngă el.

— Cineva ca tine... cineva care-ți seamănă.

Unul dintre atacanți. Un eliberator sau o nouă primejdie. Un suflu de aer. Cineva ridicase pînza care închidea cortul. Un punct luminos luă naștere lîngă obrazul lui Corson. Apoi se mări, deveni vîrtej, trăgînd după el volutele ceții întunecate. Corson își

putu vedea curînd mîinile puse pe umerii Antonellei. Zona luminoasă semăna cu o galaxie rotindu-se în jurul ei însăși în cuprinsul unui spațiu plin și deformîndu-l, sfîșiindu-l pe măsură ce creștea. Cînd atinse un diametru de doi metri, zona se stabiliză și rotirea încetă. Antonella și Corson se aflau aproape în întregime într-un spațiu de lumină, cumva sferic, și ai cărui pereți erau făcuți din noapte.

Antonella își înăbuși un strigăt.

O mînă înmănușată se ivea din ceață. Plutea, ireală ca un membru tăiat. Era deschisă. Se dăruia, cu palma întinsă, într-un universal gest de pace.

În spatele mîinii întinse se afla un om. Sau, cel puțin, o siluetă umană, îmbrăcată într-un costum spațial. Casca-i era plină de noapte. Vizitatorul întinse fără o vorbă către Corson două costume identice și le făcu semn să și le îmbrace.

Corson rupse tăcerea :

— Cine ești ?

Necunoscutul arătă cu mai multă insistență spre costumele pe care Corson pregeta să le apuce. Antonella puse mîna pe unul dintre ele și începu să se strecoare în haina grea.

— Așteaptă, zise Corson. N-avem nici un motiv să ne încredem în el.

— Are să ne scoată de aici, zise ea. Să ne scoată din tabără.

— Dar cum ?

Ea dădu din cap.

— Nu știu. Se folosește de-un mijloc pe care nu-l cunosc.

Corson se hotărî, își scoase hainele sărbătorești și se strecură în costumul de protecție. Coborî casca și se miră că aude ca mai înainte. Schimbă cîteva cuvinte cu Antonella. Nu exista, prin urmare, nici un motiv de ordin tehnic pentru care străinul să rămînă mut. Dar de ce costume spațiale ? Ceața întunecată avea oare, în timp, un efect toxic ?

Străinul verifică etanșeitatea costumului Antonellei, apoi se răsuci către Corson. Încuviință din cap, făcu un semn în direcția ceții și o apucă pe Antonella

de mînă. Ea înțelese îndată și i-o întinse pe cealaltă lui Corson. Se afundară în noaptea absolută.

Străinul se orienta cu siguranță. Evita cu grijă obstacolele și veghea ca și cei doi tovarăși ai lui să facă la fel. Corson simți de cîteva ori cum îl ating soldații care rătăceau, descumpăniți, prin tabără. Într-un rînd, cineva se agăță frenetic de el. Cu mîna liberă îl izbi, instinctiv, la locul potrivit. Atacantul se prăbuși icnind.

Noaptea născuse tăcere. Ici și colo se mai schimbau apeluri, dar s-ar fi zis că, buimăciți, oamenii renunțaseră să se regăsească altfel decît bîjbîind prin negreala groasă. Poate că se temeau să nu atragă loviturile atacanților nevăzuți. Pînă și ofițerii încetaseră să mai răcnească ordine. Numai hippronii continuau să se tînguie. Plînsetele lor îi aminteau neplăcut lui Corson de întîia lui noapte pe Uria.

Sporeau în intensitate. Străinul îi ducea către hipproni. Corson șovăi imperceptibil, dar mîna Antonellei îl trase înainte. Își reproșă neliniștea care-l bîntuia și care părea să n-o atingă pe Antonella. Apoi își spuse că ea nu văzuse niciodată Monștri la lucru.

Se opriră, în cele din urmă. Lîngă ei, străinul trebăluia. Corson era sigur că punea șaua pe un hippron. Era modalitatea — deosebit de riscantă, după părerea lui Corson — pe care-o alesese pentru a putea fugi. Scoase la iveală o mică sferă luminoasă și Corson putu vedea că presupunerea lui era îndreptățită. Un harnașament complicat spînzura pe coastele animalului. Șaua călărețului nu era decît un fel de leagăn, prevăzut cu scări. Niște chingi ofereau oarecare siguranță. De cum se pomeni în șa, Corson simți temutele filamente ale hippronului înfășurîndu-i-se pe după încheietura mîinilor. Dar apăsarea rămînea blîndă. Filamentele, care puteau deveni tăioase ca niște fire de oțel, nu-i stînjeneau mișcările. Intui că slujeau drept hățuri. Dar habar n-avea cum se conduce un hippron.

Monstrul tremura ațîțat. Încetase să geamă și scotea un fluierat neîntrerupt. Ridicîndu-și capul, Corson văzu trei dintre ochii lui, lucind slab. Îl auzi pe

străin scoțînd un țipăt ciudat, se încordă în așteptarea unui șoc și, împotriva a tot ce credea, se pomeni prăbușindu-se. Greutatea dispăruse. Dacă n-ar fi simțit chingile plutind în jurul lui și, lîngă coaste, trupul masiv al hippronului, ar fi zis că o trapă i se deschisese sub picioare. Antonella scoase un țipăt de mirare. Vru s-o liniștească, dar, înainte de-a avea timpul să deschidă gura, ieșiră din noapte.

Stele străluceau liniștit deasupra lor. Corson întoarse capul, dar n-o putu zări pe Antonella, ascunsă de masa uriașă a animalului. Cu răsuflarea tăiată, văzu peste capetele lor, ca o uriașă ciupercă evoluînd în văzduh, un alt hippron acoperind o bucată mare de cer ; ochii-i clipeau ca lămpile unui calculator înnebunit. Străinul spînzura pe o latură, asemeni unei excrescențe. Le făcu un semn de îmbărbătare.

Corson îndrăzni atunci să privească spre sol. Se aștepta să vadă o pată de ceață opacă. Dar nu zări, în slaba lumină nocturnă, decît solul poienii. Vîntul pleca ierburi înalte acolo unde, cu cîteva ceasuri mai devreme, Corson nu văzuse decît cenușă. Tabăra parcă nici nu fusese.

Făcuseră un salt în timp. Hippronul se putea deplasa nu numai în spațiu, dar și în timp. Poate că se înapoiaseră cu o noapte, o săptămînă sau chiar cu un secol în urmă, înainte ca Veran să fi căzut pe Uria, înainte ca și Corson să fi ajuns acolo. Își aminti de puterea Antonellei.

— Ce-o să se întîmple acum ?

Îi răspunse, cu o voce nesigură :

— Nu știu. Nu văd nimic.

Suiau mereu. Poiana pieri în vălurișul pădurii. Corson pricepu de ce procedau așa. Cu viteza pe care o luaseră, aveau să ajungă în cîteva minute la marginile atmosferei.

O pată străbătu cerul, acoperind pentru o fracțiune de secundă stelele. Apoi alta. Apoi cei doi hipproni fugari se aflară destul de sus pentru ca limita orientală a planetei să dezvăluie soarele. Goneau sub un cer tot mai negru, iar dedesubt Uria era o imensă

cupă de umbră, încinsă pe o latură cu diademă de foc. Corson fu năpădit de-o extraordinară bucurie.

O pată, iar. Măcar că apariția nu durase decît o fracțiune de secundă, Corson o recunoscu. Un hippron, cu siguranță unul dintre animalele lui Veran. Colonelul nu-și pierduse vremea. Nu. Expresia nu mai avea sens. Cum hippronii puteau călători în timp, Veran se putuse pregăti. Putuse plănui o ambuscadă. Hippronii care treceau pe lîngă ei nu erau decît niște cercetași, brăzdînd trecutul și viitorul pentru a-i repera.

Și, deodată, învălmășeala. Se aflau în mijlocul unei sfere de hipproni. Soarele-l privi pe Corson în față și Corson închise ochii. Dintr-un salt uriaș soarele străbătuse cerul. Corson pricepu. Pentru a scăpa din încurcătură, străinul făcuse un salt în timp. Pentru o vreme, se dedară la un ciudat joc cu călăreții lui Veran, pe tabla de șah a metrilor și a secundelor. Dar sfîrșitul nu părea îndoielnic. De fiecare dată se aflau în centrul unei sfere mai înguste. În ciuda vidului și a depărtării, lui Corson i se păru că poate auzi strigătele de bucurie ale soldaților. Soarele juca pe cer ca un astru nebun. Sub ei — sau poate într-o latură ? — planeta palpita între strălucirea zilei și bezna nopții.

Corson îl văzu pe celălalt hippron, al străinului, apropiindu-se în chip primejdios. Scoase un strigăt de avertisment. Antonella strigă și ea, ca un ecou. Străinul apucă un pumn de filamente ale hippronului lor. Și universul își schimbă forma și culoarea. Și tot ce cunoșteau pieri.

14

Spațiul din jur era străbătut de flăcări multicolore. Stelele pieriseră și, odată cu ele, planeta. Trupul hippronului părea sîngeriu. Cît despre flăcări, luptau și se împleteau în mari snopi de scîntei, dar spațiul în care se zbuciumau era lipsit de adîncime. Corson

n-ar fi fost în stare să spună dacă flăcările se încurcau la cîțiva milimetri de corneele lui sau la cîțiva ani-lumină.

Era chipul universului real sau, măcar, a unei alte fețe a universului. Hippronii se deplasau cu mare viteză în timp. Corson era sigur de asta. Și faptul răsturna perspectiva. Imaginea universului pe care un om o putea avea de obicei era esențialmente statică. Pentru el astrele nu se deplasau pe cer decît încet. Dezlănțuirile de energie care le dădeau naștere, care le consumau pînă nu mai rămîneau din ele decît cenuși de materie inertă și neînchipuit de densă, erau mult prea lente pentru ca un om, plasat în împrejurări obișnuite, să le poată percepe nemijlocit. Cea mai mare parte a evenimentelor importante ale istoriei universului nu-l atingeau : habar n-avea de ele. Nu detecta decît o gamă îngustă a radiațiilor care umpleau spațiul. Putea trăi cu iluzia că lumea e, în cea mai mare parte, compusă din vid, din neant, că stele rare și izolate alcătuiesc un gaz puțin dens, ceva mai concentrat acolo unde se rotesc galaxiile.

Dar, în realitate, universul era plin. Nu exista un punct al spațiului care să corespundă unui anume moment din timp, unei particule sau unei radiații, sau unei manifestări oarecari a energiei primordiale. Într-un sens, universul era solid. Un ipotetic observator, care l-ar fi privit din exterior, n-ar fi putut vîrî în el un ac. Și pentru că hippronii se deplasau în timp cu o iuțeală extraordinară, universul apărea păstos celor care îi călăreau. Dacă atingeau viteza finală, își spuse Corson, dacă erau prezenți la începutul începuturilor universului, și totodată la sfîrșitul său și la toate clipele intermediare, ar fi fost pur și simplu striviți.

La viteza cu care mergeau, radiațiile luminoase erau cu desăvîrșire invizibile. Dar flăcările albastre puteau fi unde electromagnetice de mai mulți ani-lumină lungime, iar radiațiile purpurii puteau corespunde variațiilor cîmpului gravitațional al stelelor, sau chiar al galaxiilor. Călăreau timpul. Și după cum un călăreț în plină viteză nu deslușește pietrele

drumului, ci doar formele principale care-l mărginesc, copaci sau coline, numai cele mai de seamă evenimente ale vieții universului le impresionau simțurile.

Gîndurile lui Corson se abătură pe alt făgaș. Se înșelase socotind că Veran dispunea de un crucișător. Veran și oamenii lui fugiseră de pe cîmpul de luptă de la Aergistal cu ajutorul hippronilor. Tocmai sosiseră, cînd Antonella și Corson căzuseră în mijlocul lor. Aergistalul se putea afla la cealaltă extremitate a universului.

Vîrtejul flăcărilor se potoli. Își încetineau zborul. Spațiul luminescent care-i înconjura se împărți într-o mulțime de pete, care se micșorară pe măsură ce vidul le înghițea, ca un cancer negru. Curînd nu mai fură împrejmuiți decît de puncte luminoase. Stele. O singură pată rămase, păstră două dimensiuni, un disc de aur. Un soare. Se răsuciră în jurul lor. Atunci cînd firmamentul încetă să se rotească, se regăsiră deasupra unui bulgăre de nori mototoliți. O planetă.

Corson observă abia atunci că al doilea hippron dispăruse. Scăpaseră de urmăritori, dar își pierduseră călăuza. Se aflau singuri deasura unei lumi necunoscute, legați de un hippron pe care nu se pricepeau să-l mîne.

15

Antonella își trase sufletul și întrebă :

— Uria ?

— Nu, răspunse Corson. Planeta asta e mai depărtată de soarele ei. Constelațiile sînt altele. Am călătorit și în spațiu.

Se înecau în nori. Ceva mai jos, străbătură un strat de ploaie fină. Hippronul cobora încet, orientîndu-se fără să șovăie.

Ploaia încetă. Trecură prin nori așa cum străpungi o dușumea și descoperiră o cîmpie cu iarbă măruntă,

întinsă la nesfîrșit. O tăia un drum strălucind din pricina umezelii. Începea la orizont și ducea spre un edificiu gigantic. Un paralelipiped de piatră sau beton, al cărui vîrf se pierdea în ceață. Nici urmă de ferestre. Corson socoti că latura cea mai îngustă avea la bază mai bine de un kilometru. Era goală, netedă și cenușie.

Hippronul atinse pămîntul. Corson se descotorosi de chingi. Dădu ocol animalului și o ajută pe Antonella să coboare. Parcă mulțumit, hippronul se apucă să cosească iarba cu filamentele lui și înfulecă, înghițind zgomotos.

Iarba era asemenea unui gazon. Șesul, atît de plat încît lui Corson i se păru de neconceput să nu fie artificial. Drumul era alcătuit dintr-un material albastru și strălucitor. La cel mult un kilometru edificiul își înălța amețitoarea faleză.

— Ai mai văzut locul ăsta?

Antonella clătină din cap.

— Stilul îți spune ceva, stărui Corson, cîmpia, iarba, construcția asta?

Și, cum nu răspundea, o întrebă pe neașteptate:

— Ce are să se întîmple? Acum, îndată?

— Vom merge pînă la clădire. O să intrăm. Pînă acolo n-o să dăm de nimeni. După aceea nu mai știu.

— Nici o primejdie?

— Nimic previzibil.

O cercetă cu privirea.

— Cum ți se pare situația, Antonella?

— Sînt cu tine. Deocamdată, asta-mi ajunge.

Fu cît pe-aci să ridice din umeri.

— Ei bine, să mergem, zise.

Înaintau cu pași mari și aproape că fu nevoită să fugă pentru a se ține de el. De la o vreme își reproșă asprimea și încetini pasul. Antonella era probabil singura lui aliată în tot universul. Era poate pricina pentru care prezența ei îl irita.

Drumul se oprea în dreptul unei porți ermetic închise, concepută la scara clădirii și confundîndu-se aproape cu peretele. Dar cînd ajunseră în dreptul ei, lunecă neauzit în sus. Corson trase cu urechea,

dar nu auzi nimic. Totul semăna destul de bine cu o cursă de șoareci. Uriașă.

— Dacă intrăm, poarta se închide după noi ?

Antonella închise ochii.

— Da. Dar nimic nu ne va amenința înăuntru, cel puțin în primele minute.

Trecură pragul. Poarta începu să coboare. Corson făcu un pas îndărăt. Poarta încremeni, apoi urcă din nou. Simplu mecanism reflex. Se simți îmbărbătat. N-avea deloc chef să cerceteze clădirea înainte de a ști mai multe; dar nu puteau rămîne la nesfîrșit pe peluză. Mai devreme sau mai tîrziu li se va face foame. Nu puteau mînca iarbă. Și, pînă la urmă, se va înnopta. Noaptea putea fi rece și plină de dușmani. Trebuiau să-și găsească un adăpost. Trebuiau, mai ales, conform Instrucțiunilor, să se supună celei mai vechi legi militare. Să se miște. Să nu stea locului. Să se deplaseze și să încerce să surprindă adversarul.

Cam greu, să surprinzi un adversar necunoscut. Ochii li se obișnuiră cu penumbra. De ambele laturi ale drumului, care se înfingea în hol cît vedeai cu ochii, structuri arahneene și geometrice desenau niște alveole. Se pierdeau la infinit într-o ceață albăstrie.

Alveola cea mai apropiată cuprindea zece trupuri feminine, cu desăvîrșire goale și cufundate într-un gaz violaceu, ce persista, deși nimic nu părea să-l rețină. Femeile care zăceau acolo, nemișcate, înțepenite, ca moarte, erau toate frumoase și puteau avea între optsprezece și douăzeci și cinci de ani. Aveau un vag aer de familie. Corson răsuflă adînc și încercă repede o socoteală. Dacă toate alveolele erau astfel ocupate, numai în partea hangarului pe care o putea ghici se aflau cel puțin un milion de trupuri.

Simți pe gît răsuflarea Antonellei.

— Sînt moarte ?

Corson întinse mîna. Mîna i se afundă în ceață, fără să întîmpine vreo rezistență. Niște înțepături. Ceața avea poate proprietăți antiseptice. Pipăi un umăr călduț și elastic. Temperatura nu scăzuse sub

douăzeci de grade. Într-un sens, se putea spune că femeia trăia. Cu gingășie, îi apucă încheietura. Pulsul era imperceptibil, inima părea să bată, dar într-un ritm foarte lent.

Foarte lent.

— Nu, zise Corson, nu sînt chiar moarte.

Un slab ritm luminos juca la picioarele adormitelor, un curcubeu cu șapte fîșii. Chibzui și i se păru că înțelege semnificația ritmurilor. Evocau un encefaloscop, măcar că nu văzuse încă niciodată unul asemănător. Primele două regiuni erau stabile. Un fior îi străbătu șira spinării.

— Comă depășită, șopti. Trupurile continuă să trăiască, dar creierul s-a stins.

Văzuse orașe nimicite și planete devastate, flote incendiate, văzuse oameni murind cu miile și, uneori, cu milioanele, dar niciodată ceva atît de liniștit funebru ca acest mausoleu. Un popor întreg să fi ales oare să sfîrșească așa ? Gazonul de afară să fie al unui cimitir ? Avea oare vreun sens menținerea în viață a unor trupuri care nu vor mai avea niciodată mai mult suflet decît o plantă ? Cît timp puteau dura? Întreținerea lor era, fără îndoială, automatizată, după cum păreau să dovedească firele, mai fine decît cele de păr, aproape invizibile, care li se strecurau sub piele.

Începu să fugă ca un nebun, cercetînd nișele una după alta. Acoperi mai mult de un kilometru înainte de a se opri, leoarcă de sudoare. Nu zărise un singur trup bărbătesc. Nu putea, bineînțeles, vedea ce cuprindeau alveolele superioare, îngrămădite pînă la tavanul holului, dar era aproape sigur că nu adăposteau decît femei. Nici una dintre cele pe care le văzuse n-avea mai mult de douăzeci și cinci de ani. Erau toate deosebit de frumoase. Țineau de toate rasele pe care le cunoștea. Aerul de familie pe care-l descoperise la cele dintîi corespundea unui sistem de clasare. Pletele celei pe care o cercetase erau ca pana corbului. Ultima, întrezărită la capătul goanei, avea un păr bătînd spre blond. De cealaltă parte a drumu-

lui alveolele erau ocupate de negrese, cu pielea aproape albastră.

Ansamblul alcătuia o colecție. Cineva — sau ceva — se purtase ca un entomolog. Își aminti de o scenă de bătălie. Se luptase cîndva într-un muzeu consacrat fluturilor. Se aflau acolo, în cutii, nu numai fluturi de pe Pămînt, dar și omologii lor de pe sute de alte lumi. Exploziile și tirul ridicau din fluturii morți o ceață de aripi. Aerul era greu de o pulbere uscată și colorată, care ardea plămînii, în ciuda măștii. În cele din urmă, muzeul luase foc. Și, în vîrtejurile de aer încins, Corson văzuse roiuri de fluturi pornind într-un ultim zbor.

Firește, pigmentarea pielii și a pletelor nu constituiau singurul criteriu. Feluritele culori ale ochilor erau poate clasate pe verticală. Dacă nu urca, n-avea cum să-și verifice ipoteza.

Bărbații se aflau într-o clădire separată ? Sau colecționarul nu se interesase decît de femei ? Ceea ce însemna, fără doar și poate, că era un om neînchipuit de pervers, dar un om. Un străin, un uriaș, de pildă, n-ar fi avut nici un motiv să colecționeze anume trupuri de femei.

Revéni încet către intrare. Și deodată-i veni ideea. Singura explicație posibilă. Descoperiseră un lagăr de prizonieri, sau, mai degrabă, de prizoniere. Undeva în timp și în spațiu seniorii războiului, care purtau războaie cumplite, își alcătuiau turme de sclavi. Exterminau populațiile cucerite, păstrînd pentru ei, conform unui obicei vechi cît omenirea, doar cele mai frumoase roabe. O soartă mai cumplită decît moartea. Expresia își aflase, în sfîrșit, sensul literal. Căci seniorii războiului se sinchiseau prea puțin să-și păstreze șeptelul în viață, să se ostenească să-l adăpostească, să-l hrănească, să-l apere. Istoria era plină de căpetenii războinice ucise de una dintre prizonierele lor. Seniorii războiului meditaseră asupra trecutului și trăseseră concluzia. Anihilau conștiința victimelor. Atunci cînd, dintr-o toană, doreau să le readucă la

viață, le înzestrau probabil cu o personalitate artificială, superficială, mecanică, numai bună pentru un robot. Fetele astfel tratate nu mai erau în stare de nici o hotărîre independentă, de nici un efort intelectual, de nici o activitate creatoare. Din punctul de vedere al inteligenței, se situau sub nivelul maimuțelor antropomorfe superioare. Dar seniorii războiului n-aveau habar. Nu așteptau de la o prizonieră nici spirit, nici acțiune, nici înțelegere. Trebuie să fi fost profund nevrozați.

Corson își spuse că erau, în sensul strict al cuvîntului, niște necrofilii.

Ură și dezgust. Încercă să se convingă de faptul că, în timpul războiului împotriva urienilor, pămîntenii fuseseră altfel. Căută prin amintiri. Își aducea aminte de un general care, în primele ceasuri ale conflictului, ordonase executarea a o mie de ostateci urieni. Își aducea aminte de o altă căpetenie militară, pe care o văzuse dansînd peste ruinele unui oraș atomizat. Fusese un oraș omenesc, dar locuitorilor li se reproșa că încercaseră să trateze cu urienii. Își aduse aminte de Veran. Supraviețuitorul de la Aergistal n-ar fi șovăit o clipă să pună la cale o asemenea grozăvie, dacă ar fi considerat că-i aduce vreun folos.

Corson simți nevoia de a ucide. Își încleștă fălcile, strînse pumnii. Văzu negru înaintea ochilor. Se adună parcă în el însuși, în vreme ce adrenalina i se vărsa în vine. Apoi mînia trecu, și el rămase acolo, tremurînd. Violența nu făcea decît să nască violență ? Omenirea nu avea decît fața asta de sînge ? Căra oare în spinare, ca pe-un diavol strîmbăcios, spectrul dezolării și al morții impuse ? Putea scăpa de el pentru a fi, dacă nu ea însăși, de vreme ce *asta* era, altceva decît ea însăși sau ceva mai mult ?

Dyoto. Se gîndi la utopia ivită din ruinele războiului, la o lume care nu cunoștea constrîngerea, avea un guvern pentru șase secole și nici o armată. La cealaltă față a omului, care merita să fie apărată, dar nu cu

prețul violenței. Cum să zăgăzuiești însă violența fără a te sluji de violență ? Cum să ieși din înlănțuirea războaielor drepte ?

Ghemuită la pămînt, în mijlocul drumului, Antonella plîngea. Toată supărarea adunată împotriva ei se desfăcu, căzu ca un sloi de gheață desprins de pe-un acoperiș. Era umană. O ridică blînd și o cuprinse în brațe. Se așeză între ea și sinistrele nișe. Îi ascultă hohotele de plîns și, fără o vorbă, îi mulțumi.

16

Lui Corson i se făcu foame. Se îndreptă mecanic către poartă, de parcă, ieșind, ar fi făcut un pas către soluționarea problemei. O soluție exista, dar pregeta s-o ia în considerare. Dacă ar fi fost singur, chestiunea s-ar fi pus altminteri. Mai degrabă decît să moară de foame, în vreme de război soldații obișnuiesc să se hrănească așa cum pot. Dacă n-au ce le trebuie, fac rost. Iar, realist datorită antrenamentului, mai mult decît din instinct, Corson, care se simțea slăbit, știa că dispune de-o uriașă rezervă de proteine. Dar nu se socotea în stare să îndure groaza pe care avea s-o citească în ochii Antonellei, dacă s-ar fi încumetat să-i explice cu ce preț puteau supraviețui, o vreme.

Poate la nesfîrșit.

În timpurile mitologice treaba asta avea un nume. Conform legendelor, vampirii devorau cadavrele de prin cimitire.

Faptul se petrecuse și în timpurile istorice. Nu numai în perioadele de foamete. Corson se întrebă dacă seniorii războiului nu erau cumva mai mult antropofagi decît necrofili. Cuceritorii mongoli își serveau la ospețe, cu anume prilejuri, cea mai frumoasă dintre ibovnice, iar capul ei împodobit era înfățișat pe o tavă de aur, așa ca toți să poată vedea că nu se scumpeau la calitate. Tot ce un om s-a gîndit să facă poate fi refăcut de un altul.

Poarta se ridică și descoperi șesul verde, crud, iarba întinsă ca un covor acid și străbătută de drumul albastru, drept, ca și pata nedesluşită pe care o alcătuia hippronul păscînd. Corson îl invidie. Apoi zări ceva pe drum, aproape de tot.

O raniță. Peste ea, o plăcuță de metal strălucea sub lumina lăptoasă, filtrată de nori. Din trei pași Corson fu lîngă raniță. O cercetă cu băgare de seamă, fără a o atinge. Raniţa și plăcuţa fuseseră probabil aduse cît timp rămăsese cu Antonella în clădire. Fuseseră așezate la vedere.

Plăcuţa cuprindea un mesaj.

Pentru o clipă literele îi jucară pe dinaintea ochilor.

CORSON, RANIŢA CUPRINDE ALIMENTE. PÎNĂ ŞI ÎNVELIŞURILE GOALE MAI POT FI ÎNTREBUINŢATE. RĂZBOIUL POATE FI PURTAT ÎN MULTE FELURI. AMINTEŞTE-ŢI DE ASTA. TREBUIE SĂ TE DUCI LA AERGISTAL. ACOLO SÎNT JUDECATE CRIMELE ŞI CÎTEODATĂ IERTATE. STRIGĂ AERGISTAL. HIPPRONUL VA ÎNŢELEGE.

Cineva se juca cu ei. Evadarea, părăsirea, apoi raniţa și mesajul. Dacă necunoscutul era un aliat, de ce nu se arăta ? Și dacă era vorba de un dușman, de ce nu-i ucisese ?

Cîntări în mînă raniţa ,apoi o deschise. Cuprindea vreo douăzeci de raţii militare. Corson își trecu mecanic cureaua pe umăr și se întoarse în mausoleu.

Ca după o grea încercare, Antonella îl aștepta în picioare, cu brațele spînzurînd, cu fața trasă, cu ochii cercănaţi. Dar părea să fi depășit perioada de depresiune. Lacrimile i se uscaseră pe obraji.

— N-o să murim de foame, zise Corson, întinzîndu-i raniţa. Cineva ne aruncă boabe, de parcă am fi niște păsări.

Înainte de a se servi el însuși, o privi deschizînd o raţie. Nu vădea nici o grabă. Rupse la locul potrivit săculeţul cu apă, după cum îi arătase, și i-l întinse. El clătină din cap.

— Mai sînt și altele, zise, văzînd că stăruie.

Atunci ea se învoi să bea. Corson privi apa coborîndu-i în gîtlej și laringele mișcîndu-se în sus și în jos, sub pielea gingașă.

Apoi, stînd pe jos, începu să mănînce și el, bău cu înghițituri mici și mestecă atent. Chibzuia. Conform mesajului, trebuia să ajungă în Aergistal. Acolo sînt judecate crimele și, cîteodată, iertate. Putea fi scutit, în Aergistal, de pedeapsa potențială la care fusese condamnat?

Pe de altă parte, acolo fusese, sau avea să fie, un cîmp de bătălie. N-avea nici un chef s-o ducă pe Antonella în Aergistal. Dar n-o putea lăsa aici. Și nu cunoștea în tot universul un loc unde s-o poată lăsa în siguranță.

Cînd isprăvi de mîncat, strînse cu grijă resturile și căută unde să le arunce. Sfîrși prin a descoperi un mic chepeng, pe care-l ridică și care dădea peste un spațiu întunecat, în fundul căruia clipocea o apă. Cel puțin n-aveau să lase nici o urmă a trecerii lor pe acea planetă. În cazul cînd clădirea era împănată cu detectoare, era o precauție copilărească.

Apoi se hotărî.

— Mergem în Aergistal, zise el, arătîndu-i mesajul. Nu știu ce ne așteaptă acolo. Nu sînt sigur, măcar, că vom ajunge.

Se aștepta să citească spaimă pe fața Antonellei. Dar ea rămase liniștită, așteptînd un gest din partea lui. Avea probabil în el o încredere absolută, își spuse cu amărăciune Corson, și asta era tot ce putea fi mai rău.

Se apropie de ea și o sărută.

Ieșiră apoi și se îndreptară către hippron. O prinse pe Antonella în chingi, după care se legă și el. Șovăi pentru o clipă, atît de absurd și de teatral i se părea să strige Aergistal ca și cum ar fi dat o adresă. Își dresă glasul.

El răsună totuși nesigur atunci cînd Corson strigă:

AERGISTAL!

Și-n jurul lor lumea își schimbă, încă o dată, formele și culorile.

17

Se pomeniră deasupra unei cîmpii întinse, înțesate de fumuri. Cerul trandafiriu era străbătut de artere ce palpitau și-i dădeau o înfățișare sinistră. La orizont, dincolo de niște munți joși, dar precis profilați, se înălțau trei stîlpi de foc și de funingini.

Coborau cu repeziciune. Sub ei zburau niște insecte scăpărătoare. Uluit, Corson recunoscu cavaleri înzăuați, bălăbănindu-se pe cai în armuri. Cu sulița ațintită peste urechile calului, șarjau ierburile înalte. Un freamăt străbătu savana. Niște indieni se ridicară scoțînd strigăte răgușite, aveau fruntea încununată de pene și slobozîră un nor de săgeți. Caii se cabrară și se stîrni o învălmășeală pe care, lunecînd pieziș hippronul o și lăsă deoparte. Fascicolul aproape invizibil al unui gaser sfîșie văzduhul. Hippronul se depărtă în timp și spațiu. Munții își schimbară întrucîtva locul. Cîmpia era de astă dată pustie și presărată cu cratere. Tunete înfundate desenau coline de larmă. Dar cerul nu-și schimbase înfățișarea.

Atenția lui Corson fu atrasă de-o mișcare. O masă monstruoasă se deplasa încet, la cîteva sute de metri. Doar conturul geometric îi trăda natura mecanică. Un tanc, cel mai mare pe care Corson îl văzuse vreodată. Un crater aidoma celor ce găureau terenul păru că se cască chiar în inima carcasei. Dar era doar o înșelătorie. Corson avu impresia că mașina se deplasa către o movilă ce putea ascunde niște fortificații, sau era ea însăși un aparat. Agățat de coasta hippronului, se simțea cumplit de vulnerabil. Ar fi preferat să pună piciorul jos și să caute un adăpost pe terenul răscolit. Răsucindu-se pe marginea lui, tăioasă ca o coasă, un obiect negru, lenticular, se desprinse de pe movilă și, descriind o curbă complicată, se năpusti asupra tancului și atacă peretele, de parcă ar fi fost lama unui fierăstrău circular. Țîșniră scîntei uriașe. Aparatul explodă, fără a pricinui tancului pagube vizibile. Singura urmă a agresiunii era o tăietură strălucitoare,

dreaptă, acolo unde metalul fusese dezgolit. Neînvins, tancul își urma drumul.

Apoi, pe neașteptate, suprafața ciuruită se întredeschise, ceda ca o trapă sub greutatea tancului, care se plecă. El scuipă niște prelungiri, ce se străduiră să se apuce de cealaltă margine a crăpăturii. Zadarnic. Încercă să dea îndărăt, patină, lunecă inexorabil spre prăpastie. Cîteva diafragme se deschiseră pe laturile lui și vărsară, în bună rînduială, niște siluete omenești, abia vizibile în hainele lor „cameleon", ce-și schimbau culoarea după cea a solului. Siluetele zvîrliră grenade în prăpastie. Crăpătura scuipă explozii, flăcări și fum negru. Trapa se lăsă ceva mai mult, apoi înțepeni. Dar panta era prea accentuată și suprafața prea netedă pentru ca tancul s-o mai poată sui. Derapă în continuare, se rostogoli pe marginea trapei și înțepeni, aproape vertical, în crăpătură. Pînă acum tăcute, mașinile lui urlară deznădăjduit. Apoi se opriră. Alți cîțiva oameni îl părăsiră și se alăturară celor dintîi, care se străduiau să ajungă pe cîmpie. Un snop de rachete țîșni din movilă și izbi de jur împrejurul tancului, alcătuind un covor neîntrerupt de flăcări în care oamenii fură mistuiți cît ai clipi. Supraviețuitorii se pierdură în peisajul răvășit.

Cu totul, vreo treizeci de secunde. Hippronul apucase să lase în stînga movila-fortăreață. Zbura atît de jos încît era nevoit să sară, la rînd, peste unduirile terenului. Coborî la adăpostul unei creste.

Corson șovăi. Incapabil să conducă hippronul, era gata să se încreadă în instinctul de conservare al Monstrului, care avea să-i pună, în timp și spațiu, la adăpost de-o agresiune brutală. Dar hippronul putea avea, cu privire la un atac, o părere foarte diferită de părerea oamenilor ce-l călăreau. Putea să nu caute să se sustragă unei pînze de gaze acide, care le-ar fi distrus costumele. Risca să rătăcească la voia întîmplării.

Corson se hotărî să profite de calmul relativ. Se liberă din chingi, o ajută și pe Antonella.

Terenul. Stîncile se rostogoliseră pe coastele munților și alcătuiau, la picioarele lui, un adăpost precar. Corson o luă pe Antonella de mînă și începu să alerge.

La jumătatea drumului văzu născîndu-se pe cîmpie o floare roșie. Se trînti la pămînt, trăgînd-o după el și pe Antonella, apoi, tăvălindu-se, ajunseră la golul dintre baza povîrnișului și stînci. Proiectilul izbi povîrnișul ca un ciocan ciclopic. Cînd pulberea se așeză, Corson văzu că hippronul dispăruse.

— N-avea încărcătură atomică, spuse el. Aruncă o privire peste cîmpie : Aergistal. Mi se cam pare că-i un cîmp de bătălie. Cel mai mare dintre toate cîmpurile de bătălie.

Antonella își frecă obrazul, cenușiu de praf.

— Dar cine se bate ? Cu cine ?

— Habar n-am, zise Corson. Toate par absurde de-a binelea.

Nici mai mult, nici mai puțin decît atîtea războaie. Un război obișnuit însemna, totuși, niște tabere bine definite, una sau două tehnologii coerente. Aici toți păreau să se bată împotriva tuturor. De ce cavalerii în armură, înfruntîndu-i pe indieni ? Unde se ascundeau orașele, imperiile care sprijineau asemenea înfruntări și trebuiau să reprezinte miza lor ? Ce tăinuia cerul trandafiriu și palpitînd, cumva respingător, nemilos de asemănător cu el însuși, lipsit de sori și de sateliți ? Pînă și orizontul părea calp, împins la infinit, de parcă suprafața Aergistalului n-ar fi fost decît un plan nesfîrșit. Iar dacă era vorba de-o planetă gigantică, de ce era gravitatea normală, sau apropiată de normal ?

— Aerul pare bun, zise Corson, după ce aruncă o privire către analizoarele dispuse pe mînecă.

Își scoase casca, își umplu plămînii. Aerul era proaspăt, lipsit de miros. O boare de vînt îi mîngîie fața. Cuteză să-și scoată din nou capul peste parapetul stîncilor. Cîmpia părea la fel de tristă, pînă la versanții munților din depărtare. Ici și colo, mănunchiuri de fum. Un fulger îi fură privirile și el se lăsă instinctiv să lunece în adîncul adăpostului. Înaintea lor, nici un loc unde să se poată duce.

— Trebuie să trecem de creastă, zise el. Poate dăm de...

N-avea nici o speranță să dea de-un aliat, nici măcar de-o făptură inteligentă. Se aflau prinși în capcana unui război, a unui război inimaginabil.

Un punct negru se ivise pe cer. Lăsa în urmă dîre de fum și desena astfel semne pe boltă. Prima serie de simboluri se dovedi indescifrabilă. Corson crezu că recunoaște cumva, într-a doua, niște caractere chirilice. A treia fu în întregime alcătuită din puncte. N-avu nevoie să aștepte ca aparatul să-și încheie misiunea pentru a citi seria din urmă :

BUN VENIT ÎN AERGISTAL

Punctul negru dispăru cu repeziciune în spatele crestei, în vreme ce simbolurile și literele erau leneș purtate de vînt către munți.

Corson dădu din umeri.

— Haidem, zise el.

Cît putură de repede, urcară coasta abruptă. Corson își întinse prevăzător capul peste creastă, cu toți mușchii spatelui încordați la gîndul că reprezenta o țintă ideală. Uluit, fu cît pe-aci să cadă.

Cealaltă coastă cobora în pantă dulce pînă la o plajă perfect dreaptă. O mare albastră, absolut liniștită, se întindea la nesfîrșit. La cîteva ancabluri [1] de țărm, o duzină de corăbii cu pînze făceau schimb de ghiulele. O corabie, cu catargul rupt, ardea. Pe plajă, la cîteva sute de metri, două tabere militare stăteau față în față. Corturile celei dintîi erau albastre, celelalte roșii. Flamurile salutau vîntul. Între cele două bivuace, aliniate ca la exercițiu, șiruri de soldați în culori vii trăgeau pe rînd. Deși se afla prea departe pentru a putea fi sigur, lui Corson i se păru că vede, cînd și cînd, siluete prăbușindu-se. Auzea uruitul salvelor, strigătele întretăiate ale ofițerilor, sunetul trompetelor și, în răstimpuri, tunetul greu al tunurilor de pe corăbii.

Se uită spre uscat și văzu ieșind dintr-o căldare, care o ferea de privirile celor două tabere, ceva uriaș, cenușiu și moale, aproape sferic. O balenă eșuată ?

[1] Distanță de 200 m.

Foarte aproape de ei, la cel mult o sută de metri și în spatele taberei albastre, un bărbat așezat la o masă de lemn scria liniștit. Purta un bicorn albastru-închis, cu cocardă albă, o ciudată redingotă albă și albastră, de culoarea cerului, cu epoleți și găitane de aur, iar vîrful tecii săbiei lui mari, prinsă de cingătoare, odihnea pe sol.

Corson trecu coasta și se îndreptă spre scriitor. Acesta întoarse capul cînd ajunseră la cîțiva metri de el și, fără a vădi mirare sau frică, zise liniștit:

— Tinerilor, doriți să vă angajați? Tocmai s-a mărit prima. Am sarcina de-a vă înmîna cinci scuzi întregi, înainte de-a vă înțoli cu o uniformă pe cinste.

— N-am... începu Corson.

— Pricep, ardeți de nerăbdare să-l slujiți pe bunul rege Victor cel Bărbos. Hrană bună, avansare grabnică. Războiul are toate șansele să țină un veac sau două și poți trage nădejdea să ajungi mareșal. Cît despre jupîniță, va avea multă trecere la chefliii noștri și prevăd că va face repede avere.

— Aș vrea doar să știu unde-i orașul cel mai apropiat, zise Corson.

— Cred că-i Minor, zise bărbatul, chiar în fața noastră, la douăzeci sau treizeci de leghe, și-o să-l cucerim de îndată ce-i batem pe caraghioșii ăștia în roșu. Mărturisesc că n-am dat niciodată pe-acolo, și-i firesc lucru, de vreme ce-i un oraș vrăjmaș. Dar plimbarea o să facă toți banii. Hai, dacă știți să scriți, treceți și iscăliți aici, ca totul să fie în bună regulă.

Și zurui niște rondele de metal galben, care treziră o vagă amintire în mintea lui Corson. Socoti că era vorba de monede; Antonella îl strînse tare de încheietură.

În fața bărbatului, pe masă, de o parte și de alta a unui mare catastif, zăceau două ciudate arme de mînă, pe care Corson le-ar fi cercetat cu plăcere mai îndeaproape.

— Și corăbiile astea? întrebă, arătînd către largul mării.

— A, astea, prietene, n-au nici o legătură cu noi. Aici fiecare-și vede de războiul lui, fără să-și prea bată capul cu vecinul. Pînă-și dovedește dușmanul. Atunci îi recrutează supraviețuitorii și-și caută alt război. Chiar voi, nu-i așa, ați scăpat cu fuga? N-am mai văzut uniforme ca ale voastre.

— Nu vrem să ne angajăm, zise hotărît Corson. Am vrea doar... să găsim de lucru.

— Atunci, prieteni, se cuvine să-ncerc să vă conving, zise bărbatul, căci asta mi-i meseria și ăsta mi-i interesul.

Apucă cele două arme și le îndreptă către Corson.

— Binevoiește și-ți trece aici numele, înainte de a mă supăra și a vă opri prima.

Corson o zvîrli pe Antonella la pămînt. Izbind cu piciorul, răsturnă masa. Dar, atent, adversarul lui sărise îndărăt și apăsase pe ambele trăgace. Împușcătura îl asurzi pe Corson, căruia i se păru totodată că primește un pumn zdravăn în brațul stîng. Auzi îndată un fel de hîrîit. Una dintre cele două arme nu funcționase, probabil, cum trebuia.

Corson se aruncă înainte, prin fumul gros. Bărbatul cu bicorn își lepădase pistoalele și se străduia să-și scoată sabia. De data asta Corson fu mai repede decît el. Sărind peste masa răsturnată, îi trase un picior în ficat și, aproape în același timp, îl izbi cu antebrațul în tîmplă. Nu prea tare. Nu voia să-l ucidă. Bărbatul se prăbuși, cu mîinile încleștate pe pîntece.

Corson își duse mîna dreaptă la bicepsul stîng, așteptîndu-se s-o vadă umplîndu-se de sînge. Dar costumul deviase proiectilul. Fu gata să pufnească în rîs. Avea să scape cu o vînătaie zdravănă. Se răsuci pe călcîie și zîmbetul îi îngheță pe buze. Detunătura fusese auzită în tabără. Un mic detașament se repezea către ei.

O ridică pe Antonella și o trase după el. Apoi se răzgîndi, se întoarse din drum, luă sabia căzută din

mîna adversarului și începu să alerge, silind-o pe Antonella să grăbească pasul. Nu-și putea alege direcția. Singura deschidere ducea către căldarea în care zăriseră forma grotescă pe care Corson o luase drept rămășița unei balene.

Împușcături. Gloanțele le șuierară pe la urechi. Din fericire, urmăritorii nu stăteau să ochească, sau încercau doar să-i intimideze. Era limpede că armele lor nu aveau servocătare și, atunci cînd împușcăturile conteniră, Corson își spuse cu mirare că nu erau nici automate și că cereau un anumit timp pentru a fi reîncărcate.

Gîfîind, urcară versantul din afară al căldării. Trecură de creastă. Căldarea, un vechi crater, era mult mai mare și mai adîncă decît se așteptase Corson. Balena se dovedi a fi o uriașă sferă de țesătură cauciucată. Era strînsă într-o plasă. Plutea în văzduh și trăgea de-o frînghie groasă, care o priponea de-o stîncă. Dedesubt atîrna o nacelă de trestie, pe jumătate culcată la pămînt. Un bărbat în pantaloni roșii și bluză, purtînd pe cap un fel de comănac, trebăluia la tot felul de robinete. Culoarea pielii lui era neagră.

Zîmbi și-și arătă toți dinții, văzîndu-i pe Corson și Antonella apropiindu-se. Zîmbetul îi pieri îndată ce privirea i se îndreptă către sabia pe care Corson o ținea în mînă. Schiță o mișcare în direcția pustii, a cărei țeavă depășea marginea nacelei, dar, cu latul sabiei, Corson îl opri.

— Sîntem urmăriți, zise el. Aparatul ăsta ne poate duce pe toți trei ?

— Regulamentul interzice... începu negrul.

Privi neliniștit spre Corson, apoi spre cealaltă margine a căldării, unde capetele cu bicornuri începeau să se ivească.

— Cred c-am face mai bine s-o luăm din loc, încheie el.

Sări în nacelă, urmat de Corson și Antonella, după care începu să zvîrle grăbit peste bord sacii cu nisip

Nacela părăsi solul și prinse a se legăna în chip primejdios.

— Culcă-te pe fund ! îi strigă Corson Antonellei.

Apoi, văzînd că negrul pierde un timp prețios silindu-se să dezlege nodurile frînghiei, izbi cu sabia coarda întinsă. Legăturile cedară. O a doua lovitură mușcă din cablu. O pală neașteptată de vînt făcu restul. Liber deodată, balonul sui ca o rachetă. Răsunară focuri de armă, dar gloanțele trecură prea jos. Pînă să se încarce armele, fugarii se înălțaseră prea mult pentru a mai fi atinși de tirul imprecis al zbirilor lui Victor cel Bărbos.

Corson se prinse de marginea nacelei și se ridică. Șocul plecării îl zvîrlise pe podeaua de trestie împletită, ce trosnea în chip neliniștitor. Aruncă o privire negrului în pantaloni roșii, care se agăța cu amîndouă mîinile de corzi, și-și lăsă sabia pe fundul nacelei. Apoi o ajută pe Antonella să se ridice.

— Ori din ce tabără ai face parte, îi spuse negrului, îți mulțumesc că te-ai aflat aici. Mă cheamă Corson. Am făcut parte din echipajul...

Se întrerupse. Era absurd să evoce crucișătorul spațial de linie „Arhimede", angajat în războiul dintre Pămînt și Uria... Într-adevăr, era un soldat fără armată și fără cauză, un soldat pierdut. Și dacă n-ar fi fost uriașul cîmp de bătălie de la Aergistal, ar fi uitat chiar că fusese cîndva soldat.

— Sînt zuavul Touré, zise negrul. Sergent de cavalerie și, pentru moment, conducător de aerostat într-un regiment de transmisiuni. Balonul meu a fost inițial captiv, dar, mulțumită tirului fericit sau nefericit al adversarului, a încetat de-a mai fi. Am și o diplomă de infirmier. Și...

Șovăi.

— Și... stărui Corson, fără asprime.

— Costumele voastre îmi amintesc ceva. N-am fost întotdeauna conducător de aerostat. Am fost inginer. Și pilot de elicopter. Din pricina asta mi s-a încredințat, de altfel, balonul. (Începu să rîdă.) Le-am spus că mă pricep la aeronautică. Mi se părea prefe-

rabil să mă aflu deasupra vălmășagului. Și voi, din ce război veniți ?

Corson șovăi la rîndul lui.

— Dintr-un război interplanetar, zise el în cele din urmă. Dar n-am venit direct aici.

— Un război interplanetar, zise Touré, pe gînduri. Atunci trebuie să veniți dintr-o epocă mult mai tîrzie decît epoca mea. Pe vremea mea abia începeam să ne interesăm de spațiu. Îmi mai aduc aminte de ziua cînd primul om a ajuns pe Marte. Un eveniment... Își îndreptă bărbia spre Antonella : Și ea ? Vine din același război cu dumneata ?

Corson clătină din cap.

— Antonella vine dintr-o epocă pașnică.

Fața negrului se făcu aspră.

— Atunci n-ar trebui să se afle aici, zise el ritos.

— De ce ?

— În universul ăsta nu se află decît luptători, soldați, oameni care, pentru o pricină sau alta, au fost declarați criminali de război. Eu am aruncat rachete peste un sat în care nu se aflau decît civili, undeva în Europa, într-o insulă căreia-i zicea, și căreia-i mai zice, poate, Sicilia. Nu spun că știam ce fac, dar nici nu spun că habar n-aveam. Așa-i războiul.

O întrebare își făcu drum în mintea lui Corson.

— Vorbești pangala. Credeam că pangala nu era utilizată înainte de cucerirea stelelor.

— Nu-i limba mea maternă. Am învățat-o aici. Toată lumea vorbește pangala în Aergistal, cu cîteva variante.

— Și care era limba dumitale maternă ?

— Franceza.

— Aha, zise Corson.

Dar vorba nu-i spunea nimic. În mintea lui mișunau enigme. Dar mai puteau aștepta. Balonul plutise pînă atunci de-a lungul malului, dar vădea acum o surprinzătoare tendință de-a se abate către largul mării. Iar oceanul plat se întindea în fața lor la nesfîrșit.

18

Zburară peste mai multe ambarcaţii de piraţi normanzi, care se tot chinuiau să-şi vină de hac cu ciocurile luntrilor, dar erau stînjeniţi de vîntul slab şi nu înaintau decît anevoie, bătînd din vîsle. Ceva mai departe zăriră nişte structuri alveolare, pentru cucerirea cărora se luptau un fel de aracnoizi. Nu erau numai oameni în Aergistal, deşi, în regiunea pe care o exploraseră, oamenii păreau cei mai numeroşi. O dată sau de două ori deslușiră, sub apă, nişte umbre mari.

Balonul se tot depărta de coastă, care rămînea totuşi vizibilă.

— N-are rost să murim de foame, zise vesel Touré, deschizînd coşul de răchită ce ocupa o parte a nacelei.

Corson căută mecanic, pe umăr, cureaua raniţei cu de-ale gurii. N-o găsi. Pierduse raniţa în lupta cu recrutorul.

— Iată cîrnat, pîine încă destul de proaspătă şi vin roşu, zise negrul.

Scoase, dintr-un buzunar al pantalonilor săi bufanţi, un briceag uriaş şi începu să taie pîinea şi cîrnatul în felii. Apoi deştupă sticla şi o întinse Antonellei. Corson îl privea curios.

— N-ai mai văzut una ca asta, aşa-i ? zise Touré observîndu-i mirarea. Bănuiesc că-n epoca dumitale hrana-i alcătuită din pilule şi alte chimicale. Dar nici astea nu-s rele. Ce nu face omul în timp de război, hai ?

Vinul îl încălzi pe Corson. Muşcă dintr-o felie de pîine şi se hotărî să pună cîteva întrebări. La urma urmei, avea în faţă un om cu mult mai multă experienţă decît el în privinţa acelei lumi ciudate.

— Ce mă miră, începu el prevăzător, e că cerul rămîne pustiu. Războiul aerian ar trebui să facă prăpăd cam pretutindeni.

— Există nişte reguli, zise Touré. Cel puţin, aşa bănuiesc. În sectorul ăsta, nici avioane, nici rachete, nici elicoptere. Dar nu înseamnă că în altă parte din

Aergistal nu se desfășoară lupte aeriene. Mai degrabă m-ar mira să fie altfel.

— Niște reguli ?

Corson se opri din mestecat.

— Poate ți-ai dat seama, urmă Touré, că nimeni nu întrebuințează aici arme nucleare. Faptul te-a mirat, nu ? dacă mai sînt folosite în vremea dumitale. Dar de cealaltă parte a munților explodează din cînd în cînd bombe atomice. Și mari.

Corson își aminti stîlpii de foc și ciupercile de fum pe care le zărise pe deasupra munților. Încuviință.

— Și cine se ocupă de aplicarea regulilor ?

— Dacă aș ști, i-aș cere în mod politicos să mă scoată de aici. Un zeu sau un diavol, de bucă seamă !

— Crezi, într-adevăr, că ne aflăm în infern ?

Cuvîntul infern nu prea avea înțeles pentru Corson. Îl folosise referindu-se la mitologii aproape uitate în epoca lui, dominată de un pozitivism utilitar și rece. În limba galactică, un infern nu era decît un loc deosebit de neplăcut.

— M-am gîndit mult la problema asta metafizică, mărturisi Touré, dar ce-i aici mi se pare un infern cu totul material. Aș jura, de pildă, că cerul e la fel de tare ca o placă de sticlă. Suind și coborînd cu balonul am făcut unele calcule de triangulație și mi se pare că plafonul se află între zece și doisprezece kilometri înălțime. Pe de altă parte, dacă-i material, ținutul nu mi se pare deloc natural. Absență a orizontului ; lume plată, nu-i vorba de suprafața unei planete. Sau, atunci, pe o planetă cu o asemenea rază, forța de gravitație ar trebui să fie imensă. Am fi fost striviți cu toții din primul minut.

Corson încuviință, cu oarecare mirare : omul ăsta de pe vremuri dovedea cunoștințe superioare.

— Nu ne aflăm într-un spațiu normal, zise Antonella. Nu pot prevedea nimic în viitor. Nu mai simt nimic. Nu m-am neliniștit la început, pentru că prestiința noastră piere uneori. Dar nu în chip atît de total. Aici... aici parcă aș fi oarbă.

Corson o privi cu interes.

— În ce împrejurări îți dispare puterea ?

Antonella roși.

— Mai întîi, în anumite zile ale lunii. Dar... nu e cazul acum. Și cînd călătoresc în spațiu, dar asta nu s-a întîmplat prea des. Și cînd fac un salt în timp, dar atunci nu durează. Și, în sfîrșit, cînd probabilitățile în favoarea mai multor evenimente se compensează aproape cu totul. Dar tot îmi mai rămîne o brumă din acest simț. Aici, nimic.

— Despre ce putere vorbește? întrebă Touré.

— Poporul din care face parte dispune de o anume prestiință. Poate prevedea evenimentele, cam cu două minute înainte de-a avea loc.

— Înțeleg. Ca și cum ar dispune de-un periscop în stare să străpungă suprafața prezentului. Un periscop mîop. Două minute nu-s cine știe ce.

Corson încercă să interpreteze indicațiile furnizate de Antonella. Prestiința era, într-o măsură, legată de principiul cosmogonic al lui Mach, de individualitatea fiecărui punct al universului față de întreg. Însemna oare că nu se mai aflau în universul la care sistemul nervos al Antonellei era acordat? Muriseră cumva, deși nu-și amintea clipa trecerii?

— Ciudat, nu? zise Touré. În Africa, cu mult timp înainte de nașterea mea, vrăjitorii pretindeau că sînt în stare să întrevadă viitorul. Pe vremea mea nu-i mai credea nimeni. Și, pînă la urmă, asta se petrecea în viitor, nu în trecut.

— De unde ai pîinea? întrebă Corson, arătînd sandvișul.

— O, de la intendență. Acum, că-mi pui întrebarea, îmi spun într-adevăr că n-am văzut nicăieri ogoare, nici uzine, nici brutării. Dar ăsta-i întotdeauna războiul, nu-i așa? Armele, hainele, medicamentele, alimentele vin de tare-tare departe, dintr-o țară mitică. Dacă războiul ține ceva mai mult, nici nu-ți mai pui întrebarea. Și cum vezi niște ogoare, le dai foc, că sînt ale dușmanului.

— Dar unde-s șefii? De ce continuă luptele astea fără rost?

— Deasupra ta. Foarte, foarte deasupra. În mod obișnuit, nu-i vezi niciodată.

— Și dacă sînt uciși ?

— Sînt înlocuiți, zise Touré. De cei care vin imediat după ei. Vezi, într-un război într-adevăr deznădăjduit te bați mai departe fiindcă există un adversar și n-ai de ales. Sau poate că șefii au ei o rațiune, o rațiune a șefilor.

Corson trase adînc aer în piept.

— Dar unde ne aflăm ? strigă, beat de mînie.

Touré îl privi liniștit.

— Ți-aș putea răspunde că ne aflăm într-un balon, deasupra unui ocean plat. Dar n-ar fi decît o evidență. M-am gîndit mult la întrebarea asta. Nu-mi pot închipui decît trei posibilități. Poți alege dintre ele, sau propune alta.

— Care ?

— Prima, că am murit într-adevăr și că ne aflăm pentru o durată nehotărîtă, poate pentru veșnicie, într-un infern sau într-un purgatoriu metafizic, fără speranța de a scăpa, nici chiar murind. Răgazurile, la asta slujesc.

— Răgazurile ?

— N-ai trecut încă prin nici unul ? Ce-i drept, ești de puțină vreme aici. Am să-ți vorbesc despre ele mai tîrziu. A doua ipoteză e că nu trăim într-adevăr. Ni se pare că trăim, dar e o iluzie. Nu sîntem decît niște informații, perforații sau pilituri, sau pachete de electroni într-o mașină gigantică și cineva se dedă la un uriaș Kriegspiel, War Game, Joc de-a Războiul, dacă preferi. Chipurile, să vadă ce s-ar întîmpla în cutare sau cutare conflict. Sau, mai bine zis, dacă toate războaiele universului s-ar desfășura în același loc. Am fi atunci un fel de figurine pe-o machetă, dacă înțelegi ce vreau să spun.

— Înțeleg, zise scurt Corson.

— Variantă a acestei ipoteze. Existăm într-adevăr, dar nu pe lumea asta. Poate că sîntem întinși într-o criptă, legați printr-o mulțime de electrozi de o mașină și credem că trăim tot ce trăim. Poate că-i vorba de un tratament psihologic ca să ni se facă silă de război, sau e vorba de un spectacol ? Sau, poate, de o experiență ? A treia ipoteză e că univer-

sul ăsta e cu totul adevărat. Ciudat, din punctul nostru de vedere, dar autentic. A fost construit de cineva, poate că de oameni, dar mă îndoiesc, spre a îndeplini o funcţie de care n-am habar. E ipoteza pe care o prefer. Pentru că ne lasă, poate, o portiţă de scăpare, şi una care nu ne sileşte să încetăm a fi noi înşine.

— Toate trei ipotezele dumitale au un punct comun, zise Corson. Se aplică tot atît de bine şi celeilalte lumi, de pe care venim.

— De care ne amintim, zise Touré. Nu-i neapărat acelaşi lucru. Eşti sigur că venim de pe aceeaşi lume? Şi mai există un punct comun cu lumea... cealaltă. Avem aceeaşi senzaţie de libertate şi sîntem tot atît de neînstare să trăim după cum am vrea.

Tăcură pentru o clipă.

— Cum ai ajuns aici? întrebă Corson, în cele din urmă.

— Ţi-aş putea întoarce întrebarea. Nu ţi se pare că vorbesc cam mult?

— Nu ştiu dacă ai să mă crezi.

— Am învăţat să fiu credul, spuse negrul, cu simplitate.

Corson îi povesti pe scurt odiseea lor, începînd cu tabăra lui Veran. Trecu sub tăcere episodul planetei-mausoleu.

— Cineva s-a ostenit să vă aducă aici, încheie Touré. Unul dintre ei, pesemne. Faptul se potriveşte cel mai bine cu a treia ipoteză a mea. Adăugă: Aud pentru întîia oară de hipproni, de dihănii în stare să se deplaseze în timp. Dar bănuiam că ei pot călători prin secole.

— Şi dumneata?

Negrul clipi, se aplecă peste bordul nacelei şi scuipă în mare.

— La drept vorbind, nu-mi prea amintesc. Au trecut de atunci patru, cinci sau zece Răgazuri. (Apăsa pe litera r, ca pentru a indica o majusculă). Mitraliam pe cît puteam la bordul „Tăunului 5". Am ameţit, am simţit o căldură puternică. Şi m-am pomenit aici, la bordul aceluiaşi aparat, deasupra unui

peisaj aproape identic. Nu mi-am dat imediat seama de deosebire. Mi se părea că nu cunosc pe nici unul dintre cei ce mă înconjurau. Am spus-o. M-au dus la un medic militar. A vorbit de șoc, mi-a făcut o injecție și m-a expediat. După cîtăva vreme nu mai eram sigur de nimic. M-am hotărît să supraviețuiesc, pur și simplu.

— Mă miră ceva, zise Corson. Războaiele astea trebuie să dea un înspăimîntător procent de mortalitate. De ce nu încetează, din lipsă de combatanți? Sau valul de soldați proveniți din toate epocile și de pe toate lumile universului ajunge să le alimenteze?

Touré clătină din cap.

— Există Răgazurile. Morții își reiau locurile.

— Învie?

— Nu. Dar, cînd se apropie un Răgaz, cerul se întunecă. Totul amorțește apoi, timpul încremenește, luminile artificiale, o lampă electrică, o flacără, descresc. Simți că devii de piatră. Într-o tăcere cumplită rămîi inconștient pentru o secundă, poate două. Apoi totul reîncepe. Uneori te regăsești în situația de dinaintea Răgazului, dar asta se întîmplă foarte rar. Cel mai des te pomenești în rîndurile unei alte armate, la un alt post. Nu-ți mai amintești prea bine de cele petrecute înaintea Răgazului. De parcă ar începe o altă istorie, de parcă o înregistrare ar fi înlocuită cu alta. De unde, cea de a doua ipoteză a mea. Și morții își reiau locurile, joacă un nou rol. Dar nu-și amintesc niciodată că au fost uciși. Pentru ei Răgazul a intervenit chiar înainte de a muri. Răgazul e poate un accident pur individual. Dar nu cred. Cînd survine, ai impresia că se extinde asupra întregului univers. Dacă a treia ipoteză a mea e adevărată, cred că cei care au amenajat universul ăsta, sau care-l controlează, au dobîndit stăpînirea timpului și se duc să-i recupereze, chiar înainte de moarte, pe cei ce urmează să moară. După cum vezi, nimic supranatural.

— Într-adevăr, zise Corson.

Se trăgea de firele de barbă care începeau să-i crească, minunîndu-se de ușurința cu care omul — primitivul născut într-un secol care abia dacă știa de călătoria interplanetară — admitea călătoria în timp. Apoi își aminti de ușurința cu care se adaptase chiar și el la noua Urie.

Era gata să întrebe ceva în legătură cu Răgazurile, cînd un trosnet năprasnic îi sfîșie timpanele, mai intens și mai brutal decît orice tunet, decît orice explozie, două pumnale-i sfîrtecau membranele fragile, scormoneau oscioarele, umpleau tainicele șerpuituri ale spiralei cocleare. Universul însuși părea că plesnise în două.

Balonul luneca pe șine nevăzute deasupra unui ocean șlefuit ca o oglindă și sub un cer imposibil, dar senin. Briza era răcoroasă, și atît. Dar trosnetul se prelungea, se amplifica, se preschimba într-un tunet surd, într-o vibrație care făcea deodată corzile să zbîrnîie și care se împărți în două, așa cum crapă un trunchi de copac, o notă ce suia către acut, urca gamele, o mie de hertzi, două mii de hertzi, cinci mii de hertzi, zece mii de hertzi, de neauzit în cele din urmă și sfredelind țestele, o alta profundă ca izbitura unui pumn de uriaș, apoi o bătaie, apoi un suflu, inspirația unui zeu agonizînd.

Oceanul se încrețea. Touré strigă ceva, dar mișcarea deznădăjduită a buzelor lui era mișcarea unui mut. Antonella își astupă urechile cu palmele. Îi era frică și suferea. Corson simți lacrimi țîșnindu-i din ochi, din țeasta zdrobită în menghinea celor două vibrații.

Furtuna puse stăpînire pe balon. Sui cîteva sute de metri, presiunea scăzuse deodată. Nacela se zgîlțîia amarnic. Corson o apucă pe Antonella de mijloc și o lipi de corzile de care se încleștă cu amîndouă mîinile. Răchita trosnea. Vîntul era atît de puternic încît diforma suprafața balonului, de parcă o mînă invizibilă și uriașă l-ar fi împins înainte.

Touré apucă un capăt de funie și se legă cît putu de zdravăn. Îndoindu-se tare, izbuti să-i întindă

celălalt capăt lui Corson, care procedă la fel cu el însuși și cu Antonella.

Corson răcni, peste vuietul furtunii :

— E cumva începutul unui Răgaz ?

Touré clătină din cap. Fața lui de culoarea cenușii vădea zăpăceală.

— N-am văzut... niciodată... unul ca ăsta...

Rafalele încetară, dar vîntul nu slăbi. Sufla egal, din ce în ce mai tare. Corson se plecă spre Antonella, care gîfîia. Răsufla și el mai repede și mai adînc decît de obicei. N-aveau aer. Presiunea atmosferică scăzuse și mai mult.

Îi făcu un semn lui Touré, arătîndu-i balonul și apoi oceanul. Negrul înțelese și umblă la robinet. Balonul pierdu cîteva sute de metri, dar aerul nu deveni sensibil mai dens. Lungi creste albe tiveau sub ei vîrfurile munților de apă, ce cărau epave. O aureolă uleioasă întinsă pe mare desena o improbabilă oază de liniște.

Ceasuri. Balonul gonea mereu cu aceeași viteză, pe care Corson și Touré, luînd ca puncte de reper petele cerului, o evaluaseră la aproape o mie de kilometri pe oră. Ghemuiți pe fundul nacelei, Antonella, Corson și Touré moțăiau, pe jumătate asfixiați.

Corson avea conștiința nedeslușită a faptului că străbătuse mai bine de un sfert din circumferința unei planete ca Pămîntul, și vîntul nu se domolea. Acum împingea din urmă munți de apă, atît de înalți și de stabili încît păreau sculptați în sticlă. Nimic n-avea sens. N-avea mai mult sens decît tot ce se întîmplase pînă atunci. Puteau pluti așa la nesfîrșit, deasupra oceanului nesfîrșit. Puteau muri în nacelă de foame, de sete, de epuizare, iar trupurile aveau să le continue absurda călătorie, dacă funiile n-aveau să se rupă și nacela să se prăbușească în mare. Dacă, pierzînd hidrogen sau heliu, balonul n-ar fi coborît treptat și nu s-ar fi lipit ca un neg cenușiu pe coasta unei dune de apă.

O tresărire a nacelei — un cablu cedase — întrerupse gîndurile lui Corson, zvîrlindu-l aproape peste bord. Funia-l opri. Avu vreme să vadă orizontul. Scoase un strigăt atît de cumplit încît, pentru o clipă, acoperi mugetul vîntului.

Orizontul era subliniat de o linie neagră care se lăți repede, devenind panglică, zid. Bezna aceea era absolută, era însuși negrul neantului. Lucru ciudat, în loc să fie curbe și să urmeze un orizont planetar, marginile paralele ale acestui meterez al beznelor erau riguros drepte, măcar atît cît un ochi omenesc putea să-și dea seama.

19

Acolo se oprea universul. Cel puțin, acel univers. Erau împinși spre beznă, spre prăpastie. Vîntul, totuși, pierduse din tărie. Dar valurile se înălțau și mai sus, ca și cum s-ar fi spart acolo de un obstacol nevăzut. Scobeau văi verzi-albăstrii de mai multe sute de metri adîncime.

La orizont oceanul se oprea brusc, ca marginea unei mese. Mai departe era abisul. Ocupa tot spațiul dintre cer și mare.

— Ne mai rămîne o șansă măruntă, zise Touré. Ca un Răgaz să intervină înainte de...

N-avea nevoie să încheie. Fascinați, contemplau orizontul.

— Sau ca vîntul să se oprească de tot, zise Corson.

Touré dădu din umeri.

— Golul ăsta ne suge. Are să piară în el tot universul.

— De ce acum ?

— S-a stricat ceva în mașinăria cea mare.

Pe măsură ce se apropiau, spațiul negru se umplea de lumini, de puncte strălucitoare și încremenite, care păreau că se sting și se aprind în răstimpuri, ca și cum un obiect întunecat ar fi trecut prin fața

lor. Ai fi zis că balonul gonește către o pată de-un negru mai mat, încă și mai absolut decît restul peretelui. Pata era aureolată de reflexe pornind, ca niște fulgere ramificate, în toate direcțiile.

Un geam spart de un proiectil, își spuse Corson.

Era exact ce avea sub ochi : un geam străpuns de un proiectil. Luminile fixe erau stelele, abisul era spațiul. Pata de-un negru mat era o spărtură prin care Aergistal, sau cel puțin partea din Aergistal ce cuprindea balonul, se arunca în gol.

Un imens vîrtej scobea marea, aproape de bord. Marea se golea și ea în spațiu.

Corson se întrebă dacă spațiul era infinit, dacă întregul Aergistal, cu războaiele lui absurde, cu legiunile, cu flotele, eroii jalnici, generalii și ciupercile lui nucleare va sfîrși prin a-și găsi pacea printre stele. Creatorii — sau administratorii — Aergistalului n-aveau să intervină ? Accidentul le depășea puterile ? Sau hotărîseră să golească o eprubetă ? Avea dreptate Touré, vorbind de-o machetă ? Aergistalul nu era oare, în cele din urmă, decît o gigantică, dar limitată, lume artificială, plutind în spațiul ce se golea acum de substanță, în urma unei avarii sau a unei manevre ? Ce-avea să se întîmple dacă „geamul" plesnea dintr-o dată, de-a lungul fisurilor ? Cerul și pămîntul se vor uni oare ? Sau arhitectura lumii nebune — vorbind din punct de vedere antropomorfic — va dăinui, apărată în veci de indestructibilul ecran al neantului ?

În vreme ce balonul se apropia de spărtură, temperatura scădea, aerul se rărea. Și, totuși, ciudat, spărtura părea să se micșoreze. Adineauri se căsca pe kilometri întregi. Acum cel mai mare diametru nu-i depășea cîteva sute de metri. Se resorbea repede. Balonul era de-ajuns de aproape ca să-i îngăduie lui Corson să vadă undele circulare care străbăteau suprafața și veneau să moară la marginile spărturii.

Marea se acoperea cu o banchiză subliniind cu alb dreapta temelie a zidului spațial. Nu un geam, nici

măcar un zid, ci un ecran de forță, în stare să se repare prin el însuși, după o izbitură năprasnică.

— Dacă nu se închide mai repede, vorbi întretăiat Touré, ne-am dus pe copcă.

Antonella își vîrî fața în scobitura umărului lui Corson. Acesta, gîfiind, găsi în el puterea de a întinde o mînă către spărtură. Rămășițele unei uriașe nave spațiale pluteau în vid, niței peste nivelul oceanului. Poate că avusese forma unui fus. Cel puțin asta sugera înfățișarea părții dindărăt, ce părea lipită de peretele transparent. Reconstituindu-se, cîmpul de forță o înglobase parțial.

Ce-l mira mai mult pe Corson era caracterul biologic al cicatrizării ecranului de forță. Nu-și amintea decît de cîmpuri ce se propagau instantaneu, raportate la distanțele scurte și la percepțiile omenești. Apoi își spuse că energiile puse în joc aici erau atît de uriașe încît timpul fusese tulburat. Echivalentul de masă al barierei trebuia să fie gigantic. Relativitatea afirmă că pe stelele gigantice timpul se scurge mai încet decît aiurea. Cel mai ciudat era faptul că efectul nu se întindea și asupra spațiului înconjurînd bariera; faptul că balonul nu fusese izbit cu o viteză considerabilă de ecran, că nu arsese în atmosferă, chiar înainte de-a se strivi de zidul spațiului.

Corson începu să spere din nou. Nu mai aveau de străbătut decît cîteva sute de metri. Cicatrizarea se accelera, crăpăturile erau astupate. Pata neagră și mată dădea îndărăt. De jur împrejur spațiul se făcea strălucitor, de parcă fusese dat cu un lac. Un efect secundar al cîmpului.

Aproape de tot. Corson întinse un braț pentru a o apăra pe Antonella. Șoc. Reacție. Ameteală. Funia pe care și-o legase în jurul mijlocului îi tăie coastele. Se clătină, căzu cu fața înainte. Capul i se izbi de marginea nacelei. Aplecare violentă. Mai apucă să audă un zgomot înfundat. Balonul era strivit de barieră. Nacela oscilă. Șoc. Reacție. Șoc. Fără brutalitate. Obstacol elastic. Își pierdu cunoștința.

20

Senzație de prospețime pe frunte. Se trezi. Aproape de îndată. Poate. Capul i se odihnea pe genunchii Antonellei, care-i tampona fruntea cu o cîrpă muiată în vin. Își duse mîna dreaptă la arcada dreaptă care-l durea și o trase îndărăt, plină de sînge. Privirea-i întîlni apoi privirea neliniștită a lui Touré.

Se ridică. Amețeală. Apoi, cu un efort, se sculă în picioare.

— Balonul a slujit drept dop, explică Touré.

Balonul pătrunsese pe jumătate în barieră, la un kilometru deasupra oceanului, care nu mai clocotea. Crăpătura submarină fusese și ea astupată. Presiunea atmosferică se restabilea repede. Cu timpanele dureroase, Corson își strînse nasul și suflă.

Fascinat, se plecă peste bordul nacelei și privi în gol. Sus cerul și jos oceanul se opreau net, ca tăiate cu un cuțit. Bariera era aproape, s-o atingi cu mîna. Corson își întinse brațul, fără a izbuti s-o ajungă, fără a simți altceva decît o ușoară mîncărime, poate închipuită.

Dincolo era spațiul. Un spațiu populat. Mai întîi de stele, miriade de stele grupate în constelații necunoscute. Stele de toate culorile, cum nu vezi decît în vid, prin geamul unui costum de protecție, sau dintr-o cupolă de observație. O pată roșie, care putea fi o galaxie, strălucea. Și stelele și galaxia nu erau singure.

Între ele, și trecînd uneori pe dinaintea lor, se învîrteau imense crucișătoare de război. Bineînțeles, în ciuda dimensiunilor, Corson nu le putea vedea direct. Dar zguduiau stelele sau, mai degrabă, abăteau drumurile luminii. Masă și energie. Un foton e atît de ușor, atît de lesne de abătut din drum ! Sub ochii exersați ai lui Corson jocul stelelor căpăta înțeles. Se aflau acolo două flote. Care se luptau deznădăjduit. În cursul acestei bătălii, un crucișător —

scos, de bună seamă, din luptă — se aruncase asupra barierei și o stricase. Dar, nedîndu-și probabil seama de accidentul cosmic, celelalte crucișătoare continuau lupta. O luptă abstractă, așa cum era văzută de acea parte a barierei, un freamăt al spațiului — și stele oscilînd ca niște răsfrîngeri pe creasta valurilor.

Blocuri verzui pluteau de cealaltă parte a cîmpului. Corson avu nevoie de oarecare timp pentru a le identifica. Ghețuri. Icebergurile vidului, urmele celor cîteva miliarde de tone de apă, care năvăliseră prin spărtură.

Era conștient de faptul că nu vedea aproape nimic din bătălia ce trebuia să se întindă pe cîteva ore-lumină. Nu asista decît la o ciocnire locală. Dar violența înfruntării era de-ajuns pentru a-l informa asupra naturii spațiului.

Nu mărginea Aergistalul. Făcea parte din Aergistal. Logic. Războaiele spațiale trebuiau să-și aibă locul în Aergistal, ca și războaiele terestre, maritime, aeriene. Aveau nevoie de un mediu special. Îl primiseră. Dacă universul acela era o machetă, atunci macheta se apropia de perfecțiune.

Cine oare se bătea acolo, în spațiu ? Oameni ? Extratereștri ? Oameni împotriva unor extra ? Epava prinsă în barieră nu corespundea cu nici un tip de crucișător pe care-l cunoștea. Pe cît putea să-și dea seama — distanțele și dimensiunile sînt înșelătoare în spațiu — măsura mai bine de un kilometru. Întreg, aparatul trebuia să fi fost de cel puțin trei ori mai lung. Lui Corson i se păru că deslușește o siluetă omenească inertă răsucindu-se ca un pai printre sfărîmături. Prea departe. Putea fi, la fel de bine, și o bucată de metal.

Touré își limpezi glasul. Vibrațiile dispăruseră. Văzduhul redevenise calm, nemișcat. Nu mai erau siliți să strige pentru a se putea auzi, deși un zumzet fantomă le stăruia în urechile chinuite.

— Nu stăm prea grozav.

— Mă tem că nu, zise Corson.

Cercetase toate posibilitățile și le părăsise. Corzile nu erau destul de lungi pentru a le îngădui să atingă

oceanul. Dacă tăiau învelișul balonului pentru a-și face din el parașute, riscau să-l desprindă din barieră și să piară în valuri, după o cădere de un kilometru. Nu exista nici o șansă ca balonul să se dezlipească de la sine. Și chiar dacă ar fi izbutit să-l scoată din prinsoare, sau ar fi ajuns să coboare, cum să ajungă pe Pămînt, la capătul zecilor de mii de kilometri pe care-i străbătuseră cu o viteză nebună? Erau prinși, ca niște gîze lipite de un perete vîscos.

Măcar de-ar veni un Răgaz, își spuse Corson. La început, cînd Touré le vorbise despre Răgazuri, simțise o spaimă nedeslușită, animalică. Un Răgaz trebuia să semene cu moartea sau cu sfîrșitul lumii. Acum toate dorințele lui chemau un astfel de Răgaz. Dar n-avea nici un rost. Nu putea influența hotărîrile zeilor imprevizibili care creaseră — sau care administrau — universul în care se aflau. O altă frază a lui Touré îi veni în minte. Dar pregeta să tragă toate concluziile decurgînd din ea.

Deslușì în spațiu ceva ca o spumegare a beznei. Adîncul părea să se fi animat, nu de frămîntarea clocotitoare a stelelor, ci ca și cum un roi s-ar fi ivit, aproape de tot. Niște musculițe, zburînd la întîmplare. Ca niște musculițe, hărțuiau navele cele mai apropiate, care începeau să fie vizibile. Musculițele păreau să evite cu îndemînare diabolică tirul navelor. Un crucișător explodă. Apoi un altul. Cele două valuri luminoase îl orbiră pentru o clipă pe Corson, cu toate că luase precauția de a-și feri ochii. Se întrebă ce s-ar petrece dacă o navă ar fi lovită chiar lîngă barieră. Bariera ar rezista, fără îndoială, dar ar opri oare destule radiații?

Musculițe. Corson le descoperi brusc identitatea. Erau hipproni. Orice urmă de îndoială pieri atunci cînd unul dintre hipproni se materializă chiar de cealaltă parte a barierei. Recunoscu cingătoarea de ochi fără pleoape, cele șase labe uriașe cu gheare răschirate brăzdînd vidul, coama de filamente desfășurate în spațiu asemenea unei monstruoase anemone și harnașamentul, iar, atunci cînd monstrul se răsuci în jurul lui însuși, uniforma soldaților lui

Veran. Zărind de cealaltă parte a barierei nacela și ocupanții ei, bărbatul scoase un neauzit strigăt de mirare. Buzele-i zvîcniră în golul căștii. Într-o clipă, turma hippronilor se înghesui lîngă barieră. Apoi dispăru.

Se iviră, din nou, de partea lor. Trecuseră, fără efort aparent, bariera. Înconjurau balonul. Cu armele îndreptate împotriva nacelei, așteptau. Antonella îl apucă pe Corson de braț. Touré deschise gura, trecîndu-și mîna peste fruntea nădușită.

— Ce-i asta ?

Nu mai avea timp să-i răspundă. Născut la hotarul conștiinței lui Corson, gîndul se transformă în hotărîre. Nu se putea aștepta la milă din partea lui Veran. Avea să încerce să-i prindă de vii. Oamenii lui urmau să-și facă de cap cu Antonella.

Corson scrîșni din dinți. Simți deodată în gură gustul sîngelui. Își ridică privirile spre învelișul balonului. Hidrogen sau heliu ? Nu mai avea timp să-l întrebe pe Touré ! O șansă la două. În contact cu aerul, hidrogenul exploda ușor. Dimpotrivă, temperatura degajată de raza armei lui n-ar fi ajuns, desigur, să declanșeze o reacție de fuziune.

Își dori cu disperare ca Touré să fi spus adevărul. Avea să afle, oricum, sau, mai degrabă, n-avea să afle decît dacă ipotezele lui Touré erau îndreptățite, dacă în acel infern moartea nu era într-adevăr decît provizorie.

Își scoase arma din teaca ascunsă în costumul de protecție și trase liniștit. Mai avu timp să vadă că învelișul balonului e sfîșiat, și cum țîșnește o flacără. Apoi simți o văpaie care-l mistuia, care-i deschidea ochii, nu peste bezna neantului, ci spre o lumină nestinsă. Simți că-i ard mîinile și obrajii, iar tîmplele străpunse îl scutiră de a auzi strigătele celorlalți. Și ale sale. Și-și spuse : hidrogen.

Se prăbușea și, lipit de el, simțea trupul Antonellei, deși nu mai avea trup. Era de neînțeles, dar nu murise ; n-avea impresia că moare. Lumina scădea însă, cu toate că o flacără uriașă năvălea asupră-i. Cerul se făcu purpuriu, apoi negru. DeslușI, alb pe

negru, ca într-un clișeu, hippronii și pînă și fețele călăreților, vădind încremenita uluire a unor statui. Se simțea încleștat de nemișcare. Flacăra încetă să crească la cîțiva centimetri de fața lui, măcar că nu mai avea față. I se păru că miraculosul echilibru avea să dureze o veșnicie.

Flacăra se stinse apoi.

21

Răgazul luă sfîrșit treptat, așa cum venise. Corson, care nu-și dădea seama că deschisese ochii, plutea într-un univers purpuriu. Țevi uriașe, încîlcite și îmbucate, palpitau, se lungeau, se umflau în neașteptate hernii ce se despicau deodată și eliberau niște rădăcinuțe, care începeau să crească la rîndul lor. Nici sus, nici jos. Cu toate că nu era în stare să aprecieze distanțele și dimensiunile, Corson încerca simțămîntul giganticului.

Am trecut prin tavan, își spuse. Am suit la ceruri.

Membrele nu-l ascultau, dar nu simțea nici un fel de neliniște, mai curînd curiozitate. Amintirile-i reveniră treptat. Rămîneau lacune, astupate însă de o lentă muncă de reconstituire, infidelă poate, săvîrșită la marginea conștiinței.

Știu astfel că locul unde eșuase era uimitor. Luptătorii se deșteptau de obicei în mijlocul unei lupte. Părăsise Aergistalul. Era sigur că se află de cealaltă parte a suprafeței cerului. Era oare un alt infern, locul unde se băteau entități de neînchipuit pentru o minte omenească? Sau fusese cumva scos din joc pentru că intrase acolo în mod abuziv, sau pentru că i se hărăzise o altă soartă?

Era singur. Știa asta, deși nu putea întoarce capul.

Și totuși glasul sparse tăcerea, ca un șuvoi de bule într-o apă limpede. Îl percepu mai întîi ca pe o muzică pură și-i trebui o bucată de vreme pînă să înțeleagă că i se adresa, dar cuvintele-i rămîneau săpate în amintire de parcă ar fi fost spălată, retopită, neîntinată din nou și lacomă să afle.

— Așadar, ești un criminal de război.

Răspunse, după o clipă de chibzuire :

— Așadar, ești un zeu.

Glasul începu să rîdă. Părea aproape copilăros, dar răsuna ca și cum ar fi fost purtat de-o infinitate de ecouri abia despărțite unele de altele și ca și cum Corson n-ar fi perceput decît unul, cel mai apropiat de el, cel mai inteligibil pentru el, în vreme ce în unduirile lui ar mai fi fost ascunse și alte glasuri, unele mîrșave. Glasul părea aproape un glas de copil. Dar putea fi și glasul unei șopîrle, al unui păianjen, șuierul de foc al unei stele, scrîșnetul unui șobolan, clinchetul a două elitre frecate una de alta, suflarea articulată a vîntului.

— Dispunem de mai multe puteri decît zeii pe care i-ai putea închipui.

Corson șovăi. I se părea că discuția începuse ciudat. Nu fusese adus acolo pentru a i se impune o dispută teologică. Sau poate că așa era obiceiul în cer ? Voia să schimbe vorba, dar se simțea totodată atras către făgașul firesc al convorbirii.

Am fost drogat, își spuse, de parcă asta ar fi lămurit totul. Apoi își dădu seama de caracterul îngust al explicației.

Curiozitatea, precum și gustul pentru sfidare, fură mai tari.

— Zeii sînt atotputernici, zise el.

— Atotputernici, zise glasul. O vorbă. Un ansamblu gol. Nu poți atribui decît puterile pe care ești în stare să le definești. Și, prin urmare, să le dobîndești.

Corson chibzui din nou. Propoziția părea plină de bun simț. Căută, apoi se hotărî :

— Sînteți nemuritori.

Glasul păru că se amuză din nou.

— Da și nu. Nu faci o deosebire netă între infinit și nelimitat. Nu sîntem nemuritori, dacă înțelegi prin asta că viețile ar trebui să ne fie infinite. Nimic nu-i infinit în sensul ăsta, nici măcar universul, nici măcar ceea ce universul cuprinde. Dar viețile ne sînt nelimitate.

— Nelimitate ?

Conceptul îi scăpa.

— Putem să le reluăm și să le retrăim în mod diferit și să le modificăm. Nimic din ce se petrece înăuntrul vieților noastre nu ne scapă.

— Înțeleg, zise Corson.

O existență nu era, pentru acele ființe, o iremediabilă formă turnată în bronzul trecutului și prelungindu-se orbește în ceturile viitorului. O existență era pentru ei, de la un capăt la altul, un continuum plastic, modelabil. Nu cunoșteau un înainte și un după. Viețile lor nu aveau lungime. La drept vorbind, se întrebă el, care-i lățimea unei vieți omenești ? Și care-i e grosimea ? Își concepeau viețile ca un singur întreg, coerent și deformabil. În funcție de consecințe, schimbau cauzele. Prezentul nu era pentru ei decît un punct de vedere. Controlau timpul. Tăria le provenea din această putere. Asemenea oamenilor care, multă vreme înlănțuiți de distanța pe care membrele le îngăduiau s-o străbată, distanță jalnică pînă și-n cursul unei vieți întinsă pe un secol, cuceriseră spațiul și navigau printre stele, acele ființe cuceriseră timpul. Oamenii erau pentru ei niște biete ființe înlănțuite, infirme, așa cum erau pentru Corson strămoșii lui, prizonieri pe un teritoriu restrîns.

E o putere cumplită, își spuse Corson, apoi — ca și cum puterea i-ar fi fost propusă — nu mă simt dispus s-o exercit.

— Nu ești un om, zise el.

Cine sînt ei ca să se joace așa cu viețile noastre ? Năvălitori iviți dintr-o altă galaxie, dintr-o altă dimensiune ? Spirite pure, creatorii noștri, divinitățile legendelor ?

— Ai să fii ca noi, zise glasul.

Promisiune sau constatare ? Cum aș putea deveni ca voi, rămînînd eu însumi, atunci cînd nici nu pot concepe folosirea puterii voastre ? Sau erau oare urmașii îndepărtați ai oamenilor ? Puterea poporului Antonellei prevestea oare puterea deplină ? Cîte miliarde de ani să se fi aflat între ființa primitivă Corson și nemaipomenitul urmaș care-l judeca ?

— V-ați ivit... după noi ? întrebă Corson.

Rîsul glasului îl liniști în loc să-l enerveze.

— Nu ne-am ivit după voi, zise glasul. Sîntem în același timp cu voi, de vreme ce umplem întreaga durată. Cele două existențe ale noastre sînt coextensive, dacă preferi. Dar, într-un înțeles foarte special, dacă asta te poate liniști, am venit după voi, ne-am născut din voi.

Sînt deci urmașii noștri. Totodată, mult mai vechi decît noi. Din punctul, situat în viitor, în care ramura lor s-a desprins dintr-a noastră, au năpădit tot universul, din care nu ocupăm decît un segment derizoriu. S-au născut din noi, dar erau acolo de la începuturile noastre.

— Și celelalte specii ? Urienii ?

— Nici o deosebire, zise glasul.

Nici o deosebire. Un răspuns categoric. E prea devreme ca să cer un răspuns la răspunsul ăsta.

— Unde ne aflăm ? întrebă Corson, șovăitor.

— În afara universului, la suprafața lui, pe pielea lui. Trebuie să ieși dintr-un ansamblu pentru a-l putea înțelege și pentru a-l transforma.

Coaja universului. Oare din pricina asta legile obișnuite ale fizicii nu se aplică în Aergistal și pot face ce-au hotărît să facă ? Dar dincolo ?

— Ce se află în afara universului ?

— Universul la propria sa putere, zise glasul. Ceva ce nu ține nici de timp și nici de spațiu. Exteriorul nu exercită nici o influență asupra interiorului și nu poate fi, deci, cunoscut nemijlocit.

Impas. Puterea acestor ființe are oare o limită sau limita constă în sărăcia conceptelor pe care le mînuiesc eu ?

Corson hotărî să revină la cazul lui.

— O să mă judecați ?

— Ești judecat, zise glasul.

— Nu sînt un criminal, protestă Corson, cu o bruscă nerăbdare. N-am avut niciodată de ales...

— Vei avea de ales. Vei avea posibilitatea de a desface. De a rupe un lanț de violențe. De a între-

rupe o serie de războaie. Te vei întoarce pe Uria. Te vei vindeca de război.

— De ce aveți nevoie de mine? De ce, cu toate puterile voastre, nu impuneți suprimarea tuturor războaielor?

— Războiul face parte din istoria acestui univers, zise cu răbdare glasul. Într-un fel, ne-am născut și noi din război. Vrem să eliminăm războiul și vom izbuti — am izbutit — cu ajutorul celor ce-l poartă, în propriul lor interes, pentru a deveni ce pot fi. Dar nu ne putem împărți puterile cu niște ființe care n-au depășit războiul. Poate că, în absolut, prin violență, am putea suprima războiul cu ajutorul puterii noastre, dar ar fi o contradicție de termeni. Am intra în luptă împotriva noastră. Ne-am apucat să refacem universul ăsta. Un univers se reface, utilizîndu-se ceea ce l-a făcut. Aergistalul e un mijloc. Aergistalul are trei misiuni. Extirparea războiului: la capătul unei bucăți mai lungi sau mai scurte de vreme Aergistalul formează partizani convinși ai păcii. Pentru extirparea războiului e nevoie să înțelegi războiul: Aergistalul cuprinde un imens număr de cîmpuri de bătălie. Conflictele dintre imperii, dintre lumi, dintre specii nu există în Aergistal decît sub forma unor pînze de fundal, a unor motivări depărtate. Întrucît știm că războiul nu se reduce doar la conflicte. El se extinde și se perpetuează prin el însuși, chiar atunci cînd cauzele care i-au dat naștere au pierit, și își depășește cu mult punctul de plecare. Războiul are o structură cu aparențe multiforme, dar numai aparențele sînt așa. Eprubetele de pe Aergistal ne îngăduie să cunoaștem războiul și să-l facem cunoscut celor ce-l poartă.

Războiul, o structură! Ceva cu o anume autonomie, care se naște poate cu prilejul unui conflict, dar se hrănește apoi din substanța, din energia combatanților. Ceea ce explica, încă nedeslușit, faptul că în istoria omenirii — înainte de Corson — avuseseră

loc războaie în toate epocile, sub toate regimurile. Cu regularitate, un grup de oameni își luase sarcina de a desființa războiul și nu izbutise. Cel mult ajunseseră să-l întîrzie, să creeze între două conflagrații o oază de pace de un secol, două, mai rar de un mileniu. Și, îndeobște, discipolii lor se apucaseră să impună pacea cu ajutorul războiului.

De ce se dezlănțuise războiul dintre Puterile Solare și Uria? Pentru rațiuni de ordin economic? Din ambiția șefilor? Din teama maselor? Toate motivele astea aveau însemnătate, dar mai fusese nevoie de unul, care să le strîngă laolaltă. Războiul împotriva Uriei fusese un înlocuitor pentru războiul ce amenința să izbucnească între planetele omenirii și care provenea din vechi tratate semnate în mod necorespunzător. Și care rezultaseră, și ele, din războaie mai vechi. Și se putea astfel, cu siguranță, merge pînă la războiul care pustiise Pămîntul cu milenii înaintea nașterii lui Corson și care dusese omenirea la cucerirea stelelor, silind-o la un exil provizoriu. Ba, și mai departe în urmă, la cea dintîi dintre toate bătăliile, la piatra ridicată de un pitecantrop împotriva altui pitecantrop.

Și tot așa se petrecuseră lucrurile în istoria celorlalte specii. A aproape tuturor celorlalte specii. A tuturor celor prezente în Aergistal.

Ne-am întrebat de multe ori de ce ne băteam, își spuse Corson, dar niciodată, sau nu destul, sau nu pentru destulă vreme, de ce duceam un război. Istoria e infectată. Sîntem niște furnici luptînd unele împotriva altora pentru rațiuni care li se par limpezi și care acoperă o beznă gigantică, o ignoranță absolută. Aergistalul e un laborator.

— A treia misiune a Aergistalului, zise glasul, e să salveze războiul. Războiul e una dintre activitățile vieții. Face parte din patrimoniul nostru. S-ar putea să avem nevoie de tehnicile lui. Ceva se poate ivi din afara universului. Aergistalul e o frontieră. Și un meterez.

Glasul se încordase deodată, dacă nu se încărcase de tristețe. Corson încercă să-și închipuie Exteriorul. Dar abstracția absolută îi sfida simțurile. O întunecime de nepătruns. Un non-timp. O non-distanță. Nimic, și poate altceva. Dacă aș fi o cifră, își spuse Corson, și dacă aș fi unu, cum mi-aș putea închipui cifra cifrelor, ultima dintre cifre ?

— Extirparea războiului, spunea glasul. Cunoașterea războiului. Salvarea războiului. Vei avea de ales. Vei fi trimis pe Uria pentru a rezolva o problemă. Dacă nu izbutești, te întorci aici. Dacă izbutești, ești liber. Încetezi a mai fi, în timpul tău, un criminal de război. Dar, mai ales, vei fi făcut un pas înainte.

Văzduhul se îngreuna în jurul lui Corson. De jur împrejur luau ființă niște pereți. Era lungit într-o lungă cutie, ce părea de metal. Un sicriu.

Sau o cutie de conserve.

— Hei ! strigă Corson. Dați-mi arme, ceva.

— Ai un creier, zise glasul, fără drept de apel. Și vei obține tot ajutorul de care vei avea nevoie.

— Oficiul de Securitate... începu Corson.

— N-avem de-a face cu el, zise glasul. De altfel, nu administrează decît secolii Celui de al Treilea Roi, pe o singură galaxie.

Într-un cuvînt, își spuse Corson înainte de-a se cufunda în beznă, niţică pulbere.

22

Minos, judecătorul morților, după legende. Un tribunal fără drept de apel. Corson visa, și-și dădea întrucîtva seama de asta. Rumega cele auzite. Antonella. Păcătoși pacifiști de la capătul vremurilor, incapabili să facă ei înșiși ce aveau de făcut ! Pioni în mîinile lor. Tiranii. Căzut din palma unui zeu, mă prăvălesc și mă rostogolesc nemișcat, lunecînd printre ochiurile plasei de vieți. Fă ce vrei, a hotărît

zeul, dar oprește larma războiului, care mă împiedică să visez.

Plasa era țesută din trupuri omenești. Fiecare nod era cît un om și fiecare se ținea cu cîte o mînă de gleznele altor doi oameni, la nesfîrșit. Iar oamenii goi se băteau, răcneau sudalme, încercau să se zgîrie, să se asmută ca să muște. Din cînd în cînd, cîte unul nu se mai putea ține și era pe dată înghițit de prăpastie. Se făcea o gaură, curînd astupată de o ininteligibilă lunecare a ochiurilor. Și, ca un pește invizibil, Corson trecea printre membrele lor rășchirate.

Visă că se trezește. Rătăcea printr-un oraș imens și minunat. Turnurile-i suiau spre cer, nu ca niște catarge, mai degrabă ca niște copaci, împărțindu-se, ramificîndu-se pentru a pieptăna vîntul. Străzile-i erau zvîrlite, ca niște liane, peste vid.

Își simțea inima strînsă de-o neliniște pe care, la început, nu și-o lămuri. Apoi își aminti ce căuta acolo. Cutia care-i atîrna pe piept, ținută de-o curea, era o mașină de călătorit prin timp. Avea un ceas la încheietura mîinii drepte și un altul la cea a mîinii stîngi, și erau două cronometre fabricate cu o neobișnuită precizie, pentru că era de cea mai mare însemnătate să poată cunoaște timpul, să rămînă stăpînul timpului. Pe sticla fiecărui cronometru era zugrăvită, sau poate gravată, o subțire linie roșie, care pleca din centru și marca o oră exactă, un minut, o secundă. După poziția acului mare putea vedea că timpul rămas pînă să atingă linia roșie era doar cu puțin peste cinci minute. Și pe mașina de călătorit prin timp se succedau cifre care spuneau același lucru, numărau minutele și secundele și fracțiunile de secundă. Știa că mașina de călătorit în timp era reglată pentru a-l proiecta în trecut — sau în viitor — chiar înainte ca acul cel mare să atingă linia roșie.

Roșie. Urma să se petreacă ceva înspăimîntător. Și, totuși, în cetate totul era liniștit. Încă nimeni nu bănuia ce avea să se întîmple. Și pe măsură ce neli-

niștea lui se preciza, pe măsură ce-și amintea mai bine, se întreba ce să facă pentru a aștepta clipa eliberării fără a începe să urle.

Totul era liniștit în cetate. Vîntul imprima o lentă oscilare străzilor suspendate, ramurilor ascuțite ale turnurilor. O femeie se juca cu plasa lustruită care-i împodobea gîtul. Într-o grădină, un artist modela spațiul. Niște copii cîntau și zvîrleau în văzduh mingi colorate, care se învîrteau unele în jurul altora înainte de-a cădea din nou, leneș, pe sol. Orașul îi apărea visătorului ca o sculptură complexă, aproape nemișcată în totalitate și însuflețită în chip microscopic.

În mai puțin de două minute orașul avea să fie nimicit de încărcăturile nucleare care se aflau pe drum, care mugeau în straturile superioare ale atmosferei, lăsînd în urmă tunetul spațiului chinuit de propulsoare. Iminența distrugerii i se părea visătorului de necrezut, și clipa ei precisă era cu toate acestea gravată pe sticla celor două ceasornice. Știa că avea să scape de la distrugere și că nu va păstra, despre oraș, decît amintirea pașnică. N-avea să cunoască arsura a o mie de sori, și prăbușirea turnurilor topite ca niște lumînări, și erupția lavei redeșteptată în inima pămîntului, și evaporarea trupurilor mistuite înainte de a fi ars, și, în sfîrșit, mai tîrziu, mult mai tîrziu, strigătul văzduhului strivit. Orașul îi va rămîne în amintire așa cum era, smuls din timp. Nu-i va cunoaște distrugerea decît ca pe un eveniment depărtat, istoric, abstract.

Și, totuși, se temea de ceva de care nu-și amintea încă, ceva de care mașina de călătorit în timp nu va fi în stare să-l scutească.

Brusc, faptul se întîmplă. Orașul era liniștit. Femeia începu să răcnească. Trase cu atîta putere de lanțul care-i înconjura gîtul încît lanțul se rupse și femeia zvîrli departe de ea placa de metal lustruit. Copiii fugiră în neorînduială, plîngînd. Strigătul ce suia din întregul oraș năvăli asupra străinului. Se născuse din milioane de piepturi, împrumuta mi-

lioane de guri. Sfida paloarea turnurilor. N-avea nimic omenesc.

Corson asculta orașul strigînd ca o mare ființă sfîșiată, descompusă, explodînd într-o mulțime de particule îngrozite, neregăsîndu-și unitatea decît în groază.

Ar fi trebuit să-și ducă palmele la urechi, dar nu putea. Își aminti. Locuitorii orașului știau să prevadă viitorul, să smulgă viitorului cîteva clipe de cunoaștere, și știau ce avea să se întîmple.

Știau că bombele urmau să cadă. Vor striga pînă-n clipa exploziilor. Știau focul și lumina cea mare și noaptea absolută.

Iar el, străinul, visătorul, știa că n-ar fi putut face nimic, că nu avusese răgazul de a-i înștiința. N-avusese nici răgazul de a le vesti moartea, înainte ca ochiul lor interior să le-o fi arătat. N-avea să vadă orașul murind, dar auzea orașul strigînd.

Acul cel mare acoperea, aproape, îngusta linie roșie, dar visătorului, străinului i se părea că secunda dura mîrșav de mult. O neliniște singuratică îl năpădi, făcîndu-l să se zgîrcească în el. Cutia pe care o purta pe piept nu era, poate, o mașină de călătorit în timp? Poate că nu era nici el decît unul dintre locuitorii orașului, condamnat, ca toți ceilalți, să piară?

Deschise gura. Mașina de călătorit în timp funcționă. Era salvat. Singur. Singur.

Se găsea altundeva și strigătul încetase. Încerca să-și amintească. Știa că visează și că mai avusese același vis. La ambele lui încheieturi, două ceasuri perfecte arătau o oră inexorabilă și identică. Era stăpînul timpului. Sub ochii lui, brăzdat de canale, un oraș jos și oarecare se întindea la malul unei mări violete.

Începu să urle, singur în tăcerea pe care țipetele păsărilor abia o destrămau. Foarte departe, cineva se întoarse către el fără să înțeleagă.

23

Întunericul și șase pereți de metal, care abia îi lăsau loc să-și miște mîinile. Zăcea pe spate. Gravitatea redevenise aproape normală, cea a Pămîntului, cu o aproximație de zece la sută. Nu-i era frică.

Apăsă cu putere capacul cutiei, degeaba. Apoi cineva sau ceva zgîrie metalul și o dungă strălucitoare se desenă de-a lungul uneia dintre muchii. O clipă mai tîrziu cutia se deschisese și, orbit de-o lumină puternică, Corson încerca să se ridice.

Aerul era saturat de mirosul clorului. Căzuse în mîinile urienilor. Pe măsură ce ochii i se obișnuiau cu lumina izbutea să zărească trei siluete plecate asupră-i, vag umanoide, trei ciocuri cornoase, trei capete prea mici, cu creastă, trei gîturi lungi și subțiri, brațe descărnate, trupuri scurte și masive, cu sternul proeminent.

Dăduse ocol universului pentru a sfîrși în chip de cobai sub scalpelul unui urian.

Așteptă suferința.

— Nu te teme, omule Corson, șuieră unul dintre urieni.

Cu membre de lemn, Corson izbuti să se așeze.

Sala era vastă, tapetată cu draperii mătăsoase, fără ferestre, fără ieșiri vizibile. Evoca destul de bine interioarele uriene, așa cum erau înfățișate pe Pămînt, în epoca războiului. *Să fie obiceiul stăpînilor timpului de a-i da pe criminalii de război pe mîna dușmanilor lor?*

Un urian, parcă mai bătrîn decît ceilalți, era cocoțat pe un fel de tron care, pentru Corson, aducea mai degrabă cu stinghia unui coteț. Urienii proveniseră dintr-o ramură a evoluției foarte asemănătoare cu cea a păsărilor de pe Pămînt. Înfățișarea lor dădea unele indicații în acest sens și ele fuseseră confirmate prin disecția cadavrelor (după versiunea oficială) căzute în mîinile pămîntenilor. În creierul lor cortexul era relativ puțin dezvoltat. Dimpotrivă, corpul striat era foarte voluminos. Printre pămînteni circulau tot felul de glume cu privire

la creierii de pasăre ai urienilor. Dar Corson se ferise să le dea crezare. Ştia că, pe Pămînt chiar, unele păsări — obişnuitul corb — dau dovadă de-o inteligenţă uimitoare şi cunoştea prea bine consecinţele acuităţii cerebrale a Principilor Uriei. O foarte mare parte a creierului omenesc e consacrată decodării şi integrării percepţiilor, iar o parte relativ mică activităţilor abstracte. La urieni percepţiile erau destul de limitate, din punct de vedere uman. Aveau, în principiu, o acuitate vizuală mult superioară celei a unui om, dar sensul culorii tare redus. Auzul le era atît de slab încît arta lor muzicală nu depăşise niciodată nivelul ritmului. Simţul pipăitului le era handicapat de configuraţia organelor prehensile — gheare, mai curînd decît mîini — şi de rămăşiţele fulgilor care le acopereau trupul. Dar manifestau o aplicaţie deosebită pentru raţionamentele abstracte şi pentru disputele filozofice. Pe scurt, dacă i-ar fi cunoscut pe urieni, Corson ar fi renunţat la ipoteza senzualistă.

— Ne-au trimis un om, zise bătrînul urian, vădind un dispreţ evident.

Cu precauţie, Corson încercă să pună piciorul pe pămînt.

— Înainte de a te deda la vreo mişcare nesăbuită, adăugă bătrînul urian, se cuvine să te informez, în termeni potriviţi, de unele fapte. Nu că ne-am teme de ceva din partea dumitale (arătă către trei arme aţintite asupra lui Corson), dar te-am plătit tare scump şi mi-ar părea rău să te văd vătămat.

Se ridică şi-şi umplu un pahar mare cu apă de clor. Gustul pronunţat al urienilor pentru clor furnizase, pe vremea lui Corson, un alt subiect de glumă.

— Eşti un criminal de război. Nu poţi părăsi lumea asta fără a te expune primejdiei de a fi arestat şi supus la nu ştiu ce pedeapsă de către semenii dumitale. Dacă ai fi liber, ai descoperi de îndată că, chiar aici, tara asta îţi reduce considerabil posibilităţile. Trebuie deci să ţii seamă de noi, ba chiar să te bizui pe noi. N-ai de ales.

Se legănă pentru o clipă, atît cît să lase cuvintele să cadă în străfundul minții lui Corson, apoi urmă :

— În ce ne privește, avem nevoie de un specialist în război. Te-am cumpărat foarte scump, de la niște intermediari pe care n-ai nevoie să-i cunoști.

Se apropie de Corson cu mersul care-i făcea pe urieni să semene atît de tare cu niște rațe uriașe, înfășurate în țesături somptuoase, și ucigător de primejdioase.

— Sînt Ngal R'nda. Poți reține numele ăsta, omule Corson, căci n-am de gînd să eșuez sau să supraviețuiesc unui eșec improbabil. Și, totuși, ești singurul om care mă cunoaște sub înfățișarea asta. Pentru semenii dumitale sînt pașnicul Ngal R'nda, un bătrîn nițel dezamăgit, care solicită muzele așa cum a văzut că procedează oamenii, istoric în orele libere. Pentru ei — îi cuprinse într-un gest larg pe cei de față — sînt adevăratul Ngal R'nda, singur coborîtor dintr-un lung șir de principi ai Uriei, ieșit dintr-un ou albastru. Nu-ți poți închipui, omule Corson, ce însemna, în vremurile de demult, un ou cu coaja albastră. Nici ce mai înseamnă, astăzi încă, pentru o mînă de credincioși. Acum mai bine de șase mii de ani Principii cu coajă albastră domneau peste Uria. Vai ! oamenii au venit cu nave pline de minciuni, și curînd începu războiul. Un război lung și cumplit, în care Pămîntul fu de mai multe ori gata să piară sub ciocul Uriei. Dar nimeni nu l-a cîștigat. Singuri, Principii Uriei l-au pierdut. Din masacru și oboseală se născu o pace bastardă. În semn de bunăcredință, oamenii și urienii își acordară concesiuni pe lumile respective. Dar s-a întîmplat că urienii n-au putut trăi pe Pămînt fără să se ofilească și au renunțat, deci, la privilegiul lor. În ce-i privea, oamenii prosperă pe Uria și, în scurtă vreme, foștii ostateci ajunseră stăpîni. Copiii le erau mai numeroși decît ai urienilor. Cu o stăruință de necrezut, se dovedeau, mai ales, în stare să-și pună mințile grosolane să rezolve probleme nedemne de Principii Uriei, cufundați în meditații mai înalte. Așa s-a întîmplat că Principii Uriei au pierdut războiul, pe care oamenii

nu-l cîștigaseră și-n cursul căruia urienii nu cunoscuseră înfrîngeri. Trădare, trădare, mîrșavă trădare a păcii. Dar s-au petrecut lucruri și mai triste. Zguduită de război și minată apoi de contactul înjositor cu oamenii, societatea de pe Uria părăsi cultul oului albastru. Se răspîndiră mituri legate de-o pretinsă egalitate. Urienii își pierdură orgoliul. Vegetară, cedîndu-și solul oamenilor, palmă după palmă, chiar fără să lupte. Au trecut zile. Secole. Apoi milenii. Dar fulgul celor de pe Uria — ar trebui să spun floarea, ca să mă fac înțeles — n-a uitat. Poate că a sosit vremea să scuturăm jugul. Pe cîte știm, Oficiul Galactic e bolnav ; pentru un secol sau două va renunța să intervină. Timp mai mult decît de-ajuns pentru a reconstrui o flotă și a redescoperi căile victoriei. Dar, mai înainte, trebuie să punem din nou mîna pe lumea asta, lumea noastră, și să-i alungăm pe oameni.

Tăcu o clipă, ațintindu-și asupra lui Corson, care nu se clintise, ochii cu două rînduri de pleoape, crăpați de un iris vertical.

— Și aici intervii dumneata. Am uitat cum se duce un război. Nu în teorie, căci speculația nu ocolește la noi nici un subiect, dar în practica aspră. Avem arme înspăimîntătoare, pe care cei mai înțelepți dintre Principii Uriei le-au ascuns în adîncurile planetei acum mai bine de șase mii de ani. Dar avem nevoie de un mic animal care, cu mintea lui șireată și încăpățînată, să știe să ne spună cînd să lovim și unde să lovim. Avem nevoie de dumneata. Nu-i subapreciez pe oameni, îi disprețuiesc, ceea ce nu-i totuna. Și în nopțile adînci ale meditației mele mi-am spus : folosește împotriva oamenilor cea mai bună armă, un om. Nu protesta, omule Corson. Interesul te așază alături de noi. Ai fost judecat, condamnat și alungat de oameni. Printre ei nu mai ai scăpare. În vreme ce, dacă slujești gloria oului albastru de pe Uria, ai să fii liber, la fel de liber ca un adevărat urian ieșit din ou, și vei domni peste sclavii oameni. Dacă te-ai hotărî să ne reziști, omule Corson, voința nu ți-ar da cîștig de cauză. Sîntem experți în științele interzise

și n-am uitat nimic din experiențele pe care le-am făcut, acum mai bine de șase mii de ani, pe cîțiva dintre ai voștri. Dar mă tem că ai înceta să mai fii ce ești. Și nu ești singurul disponibil, omule Corson. În vremurile noastre are loc un mare trafic de războinici. Există, pe multe lumi, ființe care năzuiesc să se descotorosească de tutela Oficiului și cumpără, pe preț bun, mercenari. Care nu așteaptă, de cele mai multe ori, decît să se răzbune. Ura față de propria lor specie le înzecește talentul. Sper pentru dumneata, omule Corson, ca și pentru noi, că acei care ni te-au predat nu ne-au înșelat asupra talentului de care dispui. Căci te afli pe un drum cu o singură ieșire : să învingi pentru noi.

— Înțeleg, zise Corson.

Urienii aveau faima unor palavragii și bătrînul nu făcea excepție de la regulă. Dar nu-i dăduse singura informație pe care o dorea : data. Revenise înainte sau după prima lui trecere pe Uria ? Noua primejdie coincidea cu cele două precedente, Monstrul lăsat liber în pădurile de pe Uria și nebunia de cuceriri a lui Veran ? Coincidența era oare excesivă ? Exista cumva un principiu de echilibru conform căruia catastrofele puteau fi întîrziate, dar nu evitate ?

Și numele de Ngal R'nda, Floria Van Nelle îl rostise de față cu el. „Ngal R'nda e unul dintre cei mai buni prieteni ai mei". Pe moment nu dăduse faptului o prea mare însemnătate. Își amintea fraza perfect. Ciudat.

Renunță să mai afle data. Nu știuse niciodată în ce an venise pentru prima oară. Dar dispunea de un reper.

— Un hippron sălbatic a fost cumva reperat în ultima vreme pe Uria ?

— Pui niște întrebări ciudate, omule Corson. Dar asta mi se pare inofensivă. Nici un hippron sălbatic n-a fost văzut pe lumea asta de secole și, poate, de milenii.

Două posibilități. Scena de față se desfășoară înaintea călătoriei mele pe Uria, sau imediat după, pe cînd Monstrul se pregătește într-o vizuină să dea

naștere la cei optsprezece mii de pui. În cea de a doua ipoteză intervalul de nesiguranță se reduce la cel mult șase luni.

— O.K.! zise Corson, folosind o formulă arheologică, m-ați convins. Sînt al vostru. Aveți o armată?

— O armată reprezintă o cale puțin subtilă de a purta un război.

— Care-i calea voastră?

— Șantajul, asasinatul, propaganda.

— Subtilități, într-adevăr, zise Corson. Dar aveți nevoie de-o armată.

— Avem arme care nu necesită prezența unor servanți. De aici pot rade oricare oraș de pe Uria, sau oricare crenguță. Sau oricare om, oriunde s-ar afla. Și pe dumneata, bineînțeles.

— Atunci de ce mai aveți nevoie de mine?

— Ai să ne spui ce obiective se cuvine să lovim, cum să gradăm escalada. Propunerile pe care le vei face vor fi studiate cu grijă, înainte de a fi acceptate. Vei avea misiunea de a negocia cu oamenii. După aceea te vor uri îndeajuns pentru a nu mai fi ispitit să ne trădezi.

— Ce condiții de capitulare le cereți?

— Pentru început, nouă femei din zece vor trebui ucise. Fecunditatea oamenilor trebuie să rămînă în limite acceptabile. N-ar sluji la nimic să ucidem bărbații. Un singur bărbat poate fecunda multe femei. Dar femeile rèprezintă punctul slab al speciei voastre.

— Nu se vor lăsa, zise Corson. Se vor apăra ca niște diavoli. Dacă o stîrnești prea tare, specia umană poate dovedi cumplit de dură.

— Nu vor avea de ales, zise urianul.

Corson se strîmbă.

— Sînt obosit și mi-e foame, zise el. Aveți de gînd să porniți de îndată la război, sau mai am vreme să mă odihnesc și să mănînc?... Și să chibzuiesc?

— Avem tot timpul, zise urianul.

La un semn al lui paznicii coborîră țevile armelor și se apropiară de Corson.

— Conduceți-l pe aliatul nostru, zise bătrînul urian, și purtați-vă bine cu el. Face mai mult decît greutatea lui socotită în elementul 164.

24

Corson fu trezit cu blîndețe de către un urian din casta de jos, cu creasta tăiată.

— Trebuie să te pregătești pentru ceremonie, omule Corson, zise băștinașul.

Îl duse pe Corson într-o sală de baie, ale cărei instalații nu fuseseră concepute pentru un om. Apa avea un neplăcut miros de clor și Corson o folosi cu zgîrcenie. Se putu totuși spăla și rade. Urianul îi întinse apoi o tunică galbenă, de felul celei pe care o purta. Deși fusese în mod vizibil pregătită pentru Corson, mînecile-i erau cam prea scurte și trena exagerată. Croitorul nu dovedise o cunoaștere temeinică a anatomiei omenești.

Urianul îl duse pe Corson într-un oficiu unde își putu reface puterile. Metabolismul oamenilor și al urienilor era atît de diferit încît hrana unora era otravă pentru ceilalți, și Corson se arătă la început cam neîncrezător în ceea ce i se înfățișa. Dar pasărea uriașă îl liniști.

— E vorba de o înfățișare a Oului, omule Corson, zise ea solemn atunci cînd Corson se interesă de scopul ceremoniei.

— A cărui ou? întrebă pe neașteptate Corson, cu gura plină.

Crezu că urianul e gata să-și piardă cunoștința. Din ciocul lui porniră niște piuituri pe care Corson le interpretă drept înjurături sau formule rituale.

— A preacinstitului Ou Albastru al Principelui, articulă în cele din urmă urianul, care părea să aibă gura plină de majuscule.

— Pricep, zise Corson, mirat.

— Nici un om n-a asistat vreodată la o înfățișare a Oului. Ai un mare noroc și Principele R'nda îți face o mare cinste.

Corson încuviință.

— Îmi dau seama.

— Acum e timpul să mergem, zise urianul.

Ajunseră într-o mare sală elipsoidală, lipsită de deschideri. De cînd căzuse în mîinile urienilor, Corson nu întrezărise o singură fereastră, o singură deschidere spre exterior. Baza secretă era desigur îngropată adînc.

Vreo sută de urieni se înghesuiau în sală și păstrau o tăcere respectuoasă. Mulțimea se desfăcu în fața lui Corson și a călăuzei sale, care se pomeniră în primul rînd. Cei de față purtau tunici de diferite nuanțe și se grupaseră pe culori. Corson și urianul din casta de jos erau singurii care purtau tunici galbene în grupul celor din primele rînduri, uniform înveșmîntați într-un violet-albăstrui. Corson auzea cotcodăcindu-se în jur și deduse fără greutate că vecinii lui erau foarte nobili, dacă-și îngăduiau o asemenea lipsă de politețe. Întoarse capul și privi către fundul sălii. Dincolo de cei violeți, roșiii așteptau cuminți și, în spatele lor, portocaliii. În fund de tot, tunici galbene își plecau frunțile.

În fața lui, aproape în vîrful elipsei pe care o desenau pereții sălii, se ridica un bloc de metal. O masă, o casă de fier, un altar. Un fior îi trecu pe șira spinării.

Sper că nu sînt menit vreunui sacrificiu, își spuse, pe jumătate în glumă. Aș prefera să nu joc rolul fecioarei din romanele istorice. Pe cîte știa, n-avea să se teamă de una ca asta. Urienii nu cunoșteau conceptul de divinitate. Nu-și cinsteau morții decît în mod simbolic. Metafizica lor — dacă i se putea da un asemenea nume — era îndreptată numai către ideea de familie. Familia era considerată drept nemuritoare, individul nefiind decît apendicele ei vremelnic.

Lumina scăzu. La capătul elipsei, dincolo de blocul de metal, un orificiu luă naștere în perete și se dilată. Se făcu tăcere. Ngal R'nda trecu prin iris. Purta o togă somptuoasă de-un albastru țipător, metalic, ale cărei falduri se tîrau pe sol. Se duse și se așeză în spatele blocului de metal făcînd față asistenței, își înălță brațele descărnate pînă deasupra capului și rosti cîteva cuvinte în uriana veche.

Mulțimea îi răspunse pe-un ton mai ascuțit.

Ne seamănă mult, își spuse Corson, în ciuda originii deosebite. Să fie o întîmplare ? Oare inteligența împrumută întotdeauna cam aceleași căi ?

Ngal R'nda își pironi ochii galbeni asupra lui Corson.

— Privește, om al Pămîntului, privește ceea ce nici un om pînă la tine n-a văzut, zise el cu glas șuierător.

Lada de metal se deschise și o coloană împodobită se ivi încet, purtînd un imens ou albastru strîns în trei gheare de aur.

Corson fu cît pe-aci să pufnească în rîs.

Era oul albastru din care ieșise Ngal R'nda. La puțin timp după ce se ivise, frînturile-i fuseseră adunate cu grijă și oul fusese atent reconstituit. De unde se afla, Corson putea vedea liniile de sutură, care făceau oul să semene cu o țeastă lustruită. Ngal R'nda înțelegea să amintească credincioșilor de originea lui. Arătîndu-le oul albastru, evoca istoria glorioasă a urienilor, lunga dinastie de Principi belicoși. Oricare i-ar fi fost talentele, fără ou Ngal R'nda nu era nimic. Oul constituia semnul incontestabil, dovada apartenenței lui la o familie legendară.

Fără să vrea, Corson era fascinat de ou. Partea științifică a spiritului său aduna fărîme de amintiri istorice. Înaintea Primei Civilizații Comunitare familiile jucaseră pe Vechiul Pămînt un rol — oarecum — comparabil cu rolul pe care-l mai jucau încă în viața socială a urienilor. Era preferabil, atunci, să te naști într-o familie puternică. Nimicirea brutală a Primei Civilizații Comunitare, pricinuită de războiul urmat de împrăștierea pe stele a oamenilor

părăsind Pămîntul devenit temporar de nelocuit, nu înapoiase totuși familiilor însemnătatea de odinioară. Pe vremea celei dintîi vieți a lui Corson sociologii pretindeau că omenirea străbătuse o etapă tehnologică ireversibilă. Dar de ce atinseseră urienii un nivel tehnic echivalent, fără a depăși stadiul societății întemeiate pe ereditate? Istoricește vorbind, era un fel de paradox.

Soluția, își spuse Corson, se afla sub ochii lui. Urienii — măcar castele superioare — practicaseră, aproape la începutul istoriei lor, o nemiloasă politică de selecție genetică. Descoperiseră, poate în mod empiric, că pigmentarea oului avea oarecari legături cu calitățile intrinsece ale urianului urmînd să iasă din el. Și era desigur mult mai ușor, din punctul de vedere al afectivității, să nu se clocească, sau chiar să se distrugă un ou nemișcat, decît părăsirea sau uciderea unei mici ființe fragile, care dădea din picioare. La urma urmei, oamenii și urienii erau foarte deosebiți.

— Privește, om al Pămîntului, repetă urianul. Cînd am să pier, oul acesta va fi prefăcut în pulbere, așa cum s-a făcut cu ouăle strămoșilor mei, iar pulberea va fi amestecată cu cenușa mea. Iată oul din care am ieșit și pe care l-am spart pentru întîia dată cu ciocul. Iată oul care-l va apăra pe ultimul Principe al Uriei.

O învălmășeală se produse în fundul sălii. Ngal R'nda făcu un gest și oul dispăru în ladă. O togă galbenă, care-și deschisese cu greu drum prin mulțime, îl împinse pe Corson și se plecă în fața lui Ngal R'nda, piuind pe-un ton foarte ascuțit.

Ngal R'nda îl ascultă, apoi se întoarse către Corson și spuse în pangală:

— O trupă de oameni înarmați a luat poziție la cincizeci de kilometri de aici. E însoțită de monștri, de hipproni. Ridică o tabără fortificată. E o trădare?

Veran! își spuse Corson.

— Aveai nevoie de o armată, Principe al Uriei, zise el. Iată că a sosit.

25

Mergeau prin pădure.

Era ciudat să-și spună că, dintr-o clipă într-alta, avea să cadă cu Antonella în mîinile lui Veran.

Un cerc era pe punctul de-a se închide. Acolo își trăia viața pentru întîia dată, în inocență, iar aici îi și cunoaștea urmarea. Neliniștea, tabăra, fuga sub conducerea unui străin mascat, călătoria prin timp și spațiu, escala inutilă pe planeta-mausoleu, goana către marginile universului, Aergistalul, luptele, balonul, seismul, cealaltă parte a cerului, cuvîntul zeului și, din nou, Uria. Aici și acum.

Acolo intrase, acolo intra acum într-un labirint ce străbătea întregul univers și revenea asupra lui însuși, atît de bine încît el, Corson, nu mai era despărțit de trecutul lui decît prin grosimea unui zid.

Labirintul i se desfășura în față, la fel de indescifrabil ca odinioară. Dar pentru că știa ce avea să i se întîmple celuilalt Corson, Corson-ul din trecut, fracțiunea din labirint pe care tocmai o străbătuse căpăta un înțeles. Pe vremea primului Corson nu știuse care era a treia primejdie care amenința Uria și nici cum să le înlăture pe celelalte două. Avea acum o idee încă vagă. Viitorul, nu se îndoia, îi va descoperi restul.

Avu o intuiție. Omul din ceață, călărețul cu masca plină de noapte despre care Antonella spusese că-i seamănă, va fi el însuși. Avea, așadar, un viitor. Încă o dată, și poate că o dată mai mult, și poate că pentru o infinitate de dăți, labirintul se va întoarce asupra lui însuși și Corson se va atinge pe sine într-o sumedenie de treceri, pînă se va contopi cu el însuși. Iar acel Corson din viitor va cunoaște o nouă porțiune a labirintului pentru că o va fi explorat și poate că-i va pricepe desenul și destinul, aducînd atunci propriei lui vieți corecțiile necesare.

Își aminti de ce-i spusese zeul. Își controlau existențele, în viitorul îndepărtat, și destinele nu le mai erau simple fire întinse între naștere și moarte, ci întreaga pînză, mai mult, o întreagă urzeală pluri-

dimensională ce acoperea un spațiu. Zeii, își spuse, creează un univers, făurindu-se pe ei înșiși.

Mai știa că în viitorul lui o va regăsi pe Antonella, de vreme ce-și amintea că îl întîlnise. O va pierde din nou, de vreme ce-l iubise și-l regreta atunci cînd, pe străzile Dyoto-ului, îl culesese, cînd el o descoperise. Își spuse că o iubea la rîndul lui și o regretă, și speră că țițele încurcate ale vieților lor se vor lega pînă la sfîrșit. Era o putință încă ascunsă în cutele timpului. Presupunea că existau cele două puncte fixe și cunoscute ale viitorului său — punctul în care va veni să se elibereze el însuși și punctul în care avea s-o reîntîlnească pe Antonella — și-și dori ca punctele astea să definească o curbă care, undeva în timp, să le fie comună.

Dar, pentru moment, trebuia să facă să sosească viitorul. Căci necesitatea celor două puncte atîrna de acțiunile lui. Trebuia să-și ducă misiunea la bun sfîrșit. O misiune definită de către cine? Poate că de-un alt el însuși, încă și mai depărtat de prezent, care alesese să împrăștie umbrele ce planau peste Uria. Ce aliat mai bun să-și aleagă decît el însuși? Pentru ca omul de mîine să trăiască, omul din trecut, care nu-l cunoaște, înlătură capcanele de ieri.

Își și amintea de șovăielile lui Ngal R'nda, de parcă ar fi fost vechi, cînd, de fapt, n-aveau decît cîteva ceasuri. Principele Uriei afirma că nu avea nevoie de Veran. N-avea încredere în oameni și-i disprețuia îndeajuns pentru a nu-i asculta decît atunci cînd îi cumpărase. Armele, pe care le arătă, erau după el suficiente: niște sfere de metal cenușiu, care puteau dezlănțui trăsnetul pe cealaltă emisferă, și niște tunuri de sticlă, subțiri ca niște ace, în stare să găurească munții, și niște imagini care, proiectate pe cer, puteau șterge amintirile unei întregi armate. Și glasul șuierător spunea că, în războiul de acum șase mii de ani, Principii Uriei fuseseră învinși de trădarea furișată în rîndurile lor, și nu de forță. Corson aproape că-l crezuse. Desigur, Pămîntul avusese și el scuturi de spaimă și sulițe

de neant. Partida fusese poate egală. Dar soluția prezentului nu era decît cu atît mai sigură. Oamenii de pe Uria și marile păsări care vor trece de partea păcii n-aveau să reziste nici o zi.

Corson spusese :

— Aveți nevoie de-o armată.

Cu încăpățînare, și avînd în minte imaginea milioanelor de femei ucise, a milioanelor de bărbați robiți, înfățișase necesitatea ocupării, după cucerire, și repetase cu îndrăzneală :

— Aveți nevoie de-o armată.

Adăugase :

— Mîine veți stăpîni spațiul. Veți avea nevoie de o flotă, de specialiști. Cîți puteți pune în linie de bătaie ?

Urianul căzuse pe gînduri.

Și Corson se folosise de avantaj :

— De cîți credincioși dispuneți ?

Cu o uimitoare sinceritate, urianul răspunsese, țintuindu-l cu ochii lui plați, galbeni, înstelați cu un albastru prea puternic :

— Cinci sute, poate o mie. Dar urienii care se tolănesc în locuințele oamenilor la Dyoto, la Sifar, la Nulkr, la Riden vor veni după mine, sub flamura Oului Albastru.

— Desigur. Cîți sînt ?

— Treizeci de milioane, poate.

— Atît de puțini !

Își mușcase buzele.

În cursul vechiului război, miliarde de urieni amenințaseră Puterile Solare. În cadrul păcii galactice mulți emigraseră, fără îndoială, pe alte lumi. Dar Corson ghicea altceva, istoria unei rase condamnate pentru că războiul și cucerirea erau prea adînc înscrise în genele ei. Avea în față furia și cruzimea, distilate de-o lungă decadență.

Existau oameni care datorau eredității lor o neîmblînzită agresivitate. Posedau o genă în plus. Deși viabili din punct de vedere fiziologic, erau într-o oarecare măsură monstruoși. Pe vremuri, cel puțin, societatea îi elimina sau izola, le dădea o șansă de a

scăpa de fatalitate. Să fi fost posibil ca, astfel privite, specii întregi să fie monstruoase ? Condamnate să lupte sau să se ofilească ? Soarta oamenilor nu era prea diferită : avuseseră norocul că structura le îngăduia să supraviețuiască păcii. Un noroc mărunt.

Corson se surprinsese gîndind : Urienii nu au viitor.

Ceea ce voia să spună un lucru : Războiul nu are viitor.

Pentru moment, însă, trebuia să-l poarte.

Spusese :

— Aveți nevoie de-o armată. Există ocupația. Apoi, există spațiul. Veran e mercenar. Făgăduiți-i lupte și un imperiu. Și mai e ceva : am vorbit de un hippron sălbatic. În scurtă vreme vor fi cîteva mii, gata să pustiască lumea asta. Cum îi veți opri ? Cum veți evita amenințarea pe propria voastră planetă ? Consultați arhivele. Întrebați-vă experții. Hippronii pot rezista armelor de care dispuneți. Le ajunge să sară în timp. Veran, în schimb, îi poate fugări și nimici. Are hipproni îmblînziți. Aliați-vă cu el. Distrugeți-l mai tîrziu. Vă temeți cumva de-un soldățoi și de cîteva sute de ostași ?

Urianul își suprapuse pleoapele duble :

— Du-te să discuți cu el, Corson. Ai să fii însoțit de doi dintre ai mei. Dacă încerci să mă înșeli, ai să mori.

Corson știu că a cîștigat. O mică mansă.

26

Mergeau prin pădure și solzii morți ai copacilor, care nu semănau cu cei de pe Pămînt, trosneau sub pașii lui Corson. Urienii înaintau fără zgomot. Fragili, urienii. Moșteniseră de la strămoșii lor înaripați oase goale pe dinăuntru. Din două lovituri în tîmplă îi putea lungi, horcăind. Dar țineau în gheare arme ucigătoare ațintite asupră-i și avea nevoie de ei.

Prima lui noapte pe planetă. Întunericul era la fel de adînc. Şi, ca acum, pîndise zgomotele pădurii, căutînd direcţia în care Monstrul se cuibărise. Avea de-a face cu un nou Monstru. Omenesc. Veran.

Lăsase flotorul în urmă, departe de tabără, sperînd că apropierea lor va rămîne nebăgată în seamă în învălmăşeala pricinuită de atacul sau, mai curînd, de fuga lui, a lui Corson şi a Antonellei. Îşi privi ceasul. Tocmai străbăteau tabăra sub conducerea necunoscutului, care era el însuşi. Se apropiau de hipproni. Necunoscutul cu chip de umbră şi care era el însuşi înhăma unul dintre animale. Îi suia în şa pe Corson şi pe Antonella. Amîndoi, cu cei doi hipproni, aveau să piară în cer şi în timp.

Peste o clipă.

Prima lui noapte pe planetă. Nici atunci nu îndrăznise să aprindă vreo lumină. Dar purta acum pe cornee nişte lentile de contact care-i îngăduiau să perceapă infraroşul. Solul părea negru, la fel de întunecat ca cerul, în afara unor pete, dar era lipsit de stele. Trunchiurile erau roşcate. Solzii lor, sediul unor relativ intense schimburi energetice, erau portocalii. Din loc în loc o piatră, pe sol, restituia căldura înmagazinată peste zi şi alcătuia un neg palid. Văzu ceva mărunt şi luminos fofilîndu-se tăcut printre tufişuri. Un animal îngrozit.

Simţi un miros de răşină arsă, de nisip topit. Tabăra era aproape.

Aşa să fie ce se cheamă un moment istoric? se întrebă. Pentru planeta asta atîtea lucruri depindeau de el. Veran va primi oare? Ce s-ar întîmpla dacă oamenii lui Veran ar începe să tragă, dacă ar fi ucis? Alianţa nu s-ar înfăptui. Monştrii ar continua să rătăcească în libertate. Monştrii umani şi ceilalţi.

Va avea loc un război. Poate două: Între băştinaşii de pe Uria şi oamenii. Între Uria şi Consiliul Galactic, sau Oficiul de Securitate, sau cum îi va fi spunînd, un organism trebuia să fie, cu siguranţă. Ceva s-ar sfărîma. O linie de ruptură s-ar propaga

de-a lungul secolelor și ar zgudui viitorul. Era sigur de asta. Nu exista altă pricină pentru prezența lui. Fusese trimis să astupe o breșă, fără să i se spună nici cum, nici de ce.

Un moment istoric ! Un loc și o dată unde se încrucișau mai multe linii ale timpului, unde se întîlnise pe el însuși fără să știe și unde nu se nimerise, acum, doar fiindcă nu voia. Un moment istoric ! Ca și cum cineva și l-ar aminti vreodată ! Ca și cum istoria ar fi fost făcută din bătălii și alianțe și tratate, semnate și rupte. Atunci cînd era tocmai dimpotrivă. În pacea înșelătoare a pădurii înțelegea că tot ce merita să se numească istorie era contrariul războiului. Istoria era un țesut. Războiul, tot atîtea rupturi, iar războaiele, tot atîția mărăcini înversunîndu-se să sfîșie țesutul istoriei care, mereu, sau cel puțin pînă atunci, se gîndi fără veste cu o teamă pe care nu izbutise s-o deștepte într-însul perspectiva întîlnirii soldaților lui Veran, se reparase cu o încăpățînare biologică. El, Corson, se simțea moștenitor și solidar cu miliarde și miliarde de oameni născuți și morți în trecut, care țesuseră cu trupurile și viețile lor marea pînză a istoriei. Se simțea responsabil și solidar cu miliarde și miliarde de oameni și cu alte ființe, ce aveau să se nască. Avea să încerce să le dea o șansă și să propună, celor ce muriseră, un răspuns.

Conflictul posibil nu era măcar un război însemnat. Dar nici un război nu fusese vreodată mai însemnat. O bătălie ce aruncă milioane de astronave unele împotriva altora, o bătălie de felul celei ce bîntuise cu furie cu șase mii de ani mai devreme, n-are mai multă însemnătate decît prima luptă dintre doi pitecantropi înarmați cu pietre, nici măcar cioplite. E o chestiune de punct de vedere.

Perdeaua de copaci se subție. Lumini se zbăteau. O îngustă dungă purpurie, pe care Corson o știa ucigătoare, despica noaptea printr-o linie punctată, întreruptă de trunchiurile copacilor. Corson făcu o mișcare. Urienii încremeniră, tăcuți. De-abia le percepea suflările repezi și ușoare. Se înțeleseseră să

înainteze singur și să vorbească singur cu Veran pînă la încheierea unei prime înțelegeri, dar fixaseră de gîtul lui Corson un transmițător. Nu se îndoia că Ngal R'nda asculta.

Linia punctată pieri. Corson șovăi.

Un glas liniștit îl strigă, venind din tabără.

— Corson. Știu că ești acolo.

Glasul lui Veran. Înaintă către discul brutal al unui reflector, prefăcîndu-se că nu ia în seamă armele ațintite spre spatele lui și, acum, și spre piept.

— Așadar, te-ai înapoiat. Și ai găsit vreme să-ți schimbi și ținuta.

Glasul era pătruns de batjocură. mai degrabă decît de mînie, Veran știa să se stăpînească.

— Și ai pus cucoana la adăpost.

— Sînt aici, răspunse simplu Corson.

— Știam eu că ai să te înapoiezi. O mică patrulă în viitor a fost de-ajuns. După cum am știut și unde să te găsesc, prima dată. La urma urmei, mi-ai indicat locul ăsta. Bănuiesc că aveai un motiv temeinic pentru a-mi oferi o bază de retragere după dezastrul de la Aergistal și că ai să-mi spui ceva.

— Am să vă propun ceva.

— Dă-te mai aproape. N-am să-mi las linia de apărare debranșată la nesfîrșit.

Corson înaintă. Linia purpurie se refăcu în urma lui. Percepu în oase vibrația caracteristică.

— Așadar, Corson, ce-mi poți oferi ?

— O alianță, zise Corson, de care aveți al dracului de tare nevoie.

Veran nu clipi. Ochii cenușii îi sclipeau sub lumina aspră a reflectoarelor. Avea aerul unei statui brute, abia dezghiocată. Oamenii lui îi semănau. Doi dintre ei stăteau în spatele lui Veran, în cele două laturi, nemișcați, înghețați, dar desigur cu degetul sprinten pe trăgaciul micilor lor arme cu țeavă ascuțită, lipsită de orificii vizibile. Ai fi zis că sînt jucării. Alți șase delimitau ceva mai mult decît o jumătate de cerc în centrul căruia se afla Corson. Se găseau chiar la distanța potrivită, prea departe pentru a-l putea

atinge pe vreunul dintre ei pînă să tragă, fie și la capătul unui salt deznădăjduit. Erau profesioniști și, într-un sens, lucrul era liniștitor. Nu riscau să tragă dintr-o toană, înainte de a fi primit ordin sau de a fi într-adevăr amenințați.

Numai Veran nu purta nici o armă. Mîinile îi rămîneau invizibile, la spate, încheietura stîngă fiindu-i de bună seamă strînsă de degetele mîinii drepte. Era atitudinea obișnuită a coloneilor. Într-o altă viață, într-un alt timp, Corson avusese de multe ori de-a face cu coloneii.

Veran va fi greu de convins.

— Pot să te ucid, zise el. Încă n-am făcut-o pentru că mi-ai trimis mesajul și mi-ai scos un spin păcătos din picior. Aștept explicații, Corson.

— Bineînțeles, zise Corson.

— Mesajul venea din partea dumitale, Corson ? Sau din partea altcuiva ?

— Din partea cui ar fi putut veni ? spuse cu glas egal Corson.

Un mesaj semnat de el, pe care nu-și amintea să-l fi trimis. Pe care nici n-ar fi știut să i-l adreseze lui Veran. Și care, fără urmă de îndoială, stabilea o întîlnire, indica lumea asta, locul și clipa asta precisă și mijlocul de a părăsi Aergistalul într-un moment cînd situația devenise disperată pentru Veran. Un mesaj pe care-l va trimite mai tîrziu. Mesajul putea face parte din planul pe care începea să-l pună la cale. Însemna că avea să existe, în viitor, o versiune a planului mai completă, mai solidă. O versiune pe care o va dezvolta poate chiar el atunci cînd va ști — și va putea — mai multe și pe care-l descoperea din frînturi. Dar dacă ceva se încurca, dacă Veran nu primea alianța, va mai putea trimite mesajul ? De vreme ce știa că va exista un mesaj, că fără acest mesaj Veran n-ar fi venit pe Uria, va fi silit să-l trimită. Dar cînd îi venise, cînd avea să-i vină ideea asta ? Acum sau mai tîrziu ? L-ar mai trimite, dacă n-ar ști că Veran îl primise ? Îi venea greu să pună la punct o strategie, sau chiar o teorie

a războiului în timp. Era nevoie mai întîi de-o experiență practică.

— Te gîndești prea mult înainte de a vorbi, zise Veran. Asta nu-mi place.

— Am multe de spus. Locul nu-i cel mai potrivit.

Veran făcu un semn.

— Nu poartă nici armă, nici bombă, zise unul dintre oamenii lui. Doar un transmițător la gît. Nu de imagini, numai de sunet.

— Bine, zise Veran. Să mergem.

27

— Fiecare om are un țel, zise Veran, chiar dacă nu-l știe. Ce nu înțeleg, Corson, e ceea ce urmărești. Unii sînt mînați de ambiție, ca mine, alții de frică, alții, în alte epoci, de setea pentru bani. Și, fie că trag bine sau prost, acțiunile lor sînt, toate, niște săgeți îndreptate spre țel. Dar nu-ți văd țelul, Corson. Și asta nu-mi place. Nu-mi place să tratez cu cineva al cărui țel îmi scapă.

— Să zicem că sînt mînat de ambiție. Și de frică. Am chef să ajung cineva, cu ajutorul urienilor. Și mi-e frică. Sînt un om hărțuit, un criminal de război. Ca dumneavoastră, Veran.

— Colonel Veran, zise Veran.

— Ca dumneavoastră, domnule colonel! Nu țin să mă întorc în Aergistal, să trăiesc un război nesfîrșit și absurd. Asta are sens, nu?

— Știi, zise încet Veran, articulînd cu grijă, că războaiele n-au nici un sens în Aergistal? Că acolo nu-i nimic de cucerit?

— Așa mi se pare.

— Atitudinea dumitale e prea logică. Cînd un dușman vrea să te facă să crezi că va executa cutare mișcare se aranjează să aibă motive temeinice, solide, pentru a o face. Se adăpostește după ele. Și face altceva. Și cazi în capcană!

— Ați vrea să încep să plîng? Pentru că sînt un amărît pierdut în spațiu și în timp, scos din Aergis-

tal de către un negustor de sclavi și revîndut unei cete de păsări fanatice ?

— Mesajul ! zise Veran.

Corson își puse palmele pe masă, făcu un efort pentru a-și destinde mușchii încordați.

— Spui că mi l-ai trimis cu ajutorul urienilor. L-am pierdut. Poți să-mi amintești ce cuprindea ?

— Vă dădeam întîlnire aici, domnule colonel. Vă spuneam cum să ieșiți din Aergistal. Vă...

— Cuvintele exacte, Corson !

Corson își privi mîinile. I se păru că sîngele se retrage de sub unghii, că degetele i se fac de cretă.

— Le-am uitat, domnule colonel.

— Cred că nu le cunoști, Corson, zise rar Veran. Cred că încă nu mi-ai trimis mesajul. Dacă ai lucra pentru cineva, care l-ar fi trimis în numele dumitale, i-ai cunoaște cuvintele. Mesajul ține de viitorul dumitale. Și nu știu dacă pot avea încredere în viitorul dumitale.

— Să admitem ipoteza asta. Atunci am să vă fac un mare serviciu, în viitor.

— Înțelegi ce înseamnă asta ?

Se făcu tăcere. Apoi, privind țintă spre Corson, Veran spuse nervos :

— Nu te pot omorî. Nu înainte de a trimite mesajul. Oh, nu gîndul că nu sînt în stare să te ucid mă deranjează. Nu omor de plăcere. Ci faptul că nu sînt în stare să te înspăimînt. Asta nu-mi place ! Nu-mi place să mă slujesc de un om pe care nu-l înțeleg și pe care nu-l înspăimînt.

— Un pat, spuse Corson.

— Pat ?

— Un termen de jucător de șah și care definește o partidă remiză.

— Nu sînt jucător, zise Veran. Îmi place prea mult să cîștig.

— Nu-i un joc de noroc. Mai degrabă un exercițiu strategic.

— Un fel de Kriegspiel ? Cu timpul drept necunoscută ?

— Nu, zise Corson. Fără timp.

Veran rîse scurt.

— Prea simplu. Nu m-ar amuza.

Timpul, își spuse Corson. Și un mecanism bine pus la punct. Sînt apărat de un mesaj pe care-l voi trimite probabil chiar eu, căruia nu-i cunosc încă termenii și de care habar n-aveam pînă acum o oră. Fără să știu, calc pe propriile mele urme pentru a mă feri de capcane.

— Și ce se întîmplă dacă sînt ucis, dacă nu trimit mesajul?

— Latura filozofică a lucrurilor pare să-ți dea bătaie de cap. Habar n-am. Poate că altcineva ar trimite un mesaj identic. Sau un alt mesaj. Sau n-am să primesc niciodată nimic și am să rămîn acolo și o să fiu tăiat în bucăți.

Zîmbi cu toată gura și Corson putu să vadă că n-avea dinți, doar o bară tăioasă de metal alb, ascuțită.

— Poate că sînt de pe-acum prizonier, sau și mai rău.

— În Aergistal nu rămîi mort multă vreme, zise Corson.

— Știi și asta.

— V-am spus că am fost acolo.

— Cel mai rău lucru, zise Veran, nu-i să fii ucis. Ci să pierzi o bătălie.

— Dar sînteți aici.

— Și țin să rămîn. Atunci cînd jonglezi cu posibilitățile, important e prezentul. Îl descoperi mai mult sau mai puțin repede. Am o șansă proaspătă. Țin să profit de ea.

— Așadar, nu mă puteți ucide, zise Corson.

— Îmi pare rău, zise Veran. Nu pentru faptul în sine. Pentru principiu.

— Nu m-ați putea măcar reține. În clipa cînd voi hotărî, va trebui să mă lăsați să plec pentru a avea posibilitatea să vă trimit mesajul.

— Am să te însoțesc, zise Veran.

Corson avu impresia că siguranța îl părăsește.

— Atunci n-am să trimit mesajul.

— Am să te silesc.

Lui Corson îi veni în minte o întrebare care rezuma problema. Știu că descoperise punctul slab al sistemului lui Veran :

— De ce nu vi-l trimiteți singur ?

Veran clătină din cap :

— Rîzi de mine. Aergistalul se află la capătul celălalt al universului. N-aș ști nici în ce direcție să-l adresez. Fără coordonatele pe care mi le-ai transmis, n-aș fi găsit niciodată drumul către lumea asta. Nici într-un miliard de ani. Și mai e și teoria informațiilor...

— Ce teorie ?

— Un emițător nu poate fi propriul lui receptor, zise cu răbdare Veran. Nu-mi pot face semn mie însumi. Faptul ar declanșa o serie de oscilații în timp care ar sfîrși prin a se amortiza, eliminînd perturbarea. Distanța dintre punctul de plecare și cel de sosire s-ar topi și tot ce s-ar afla între ele ar pieri. Iată de ce nu ți-am arătat textul mesajului. Nu l-am pierdut. E sub cotul meu. Dar nu vreau să-ți reduc șansele de a-l trimite.

— Universul nu suportă contradicția, zise Corson.

— Punct de vedere trist antropomorfic. Universul suportă orișice. Iar matematicile arată chiar că e întotdeauna posibil să construiești sisteme de propoziții riguros contradictorii, care se exclud unele pe altele, oricare ar fi puterea sistemelor.

— Credeam că matematicile sînt coerente, zise cu blîndețe Corson. Dintr-un punct de vedere logic. Ipoteza continuității...

— Mă surprinde în egală măsură ceea ce nu știi, ca și ceea ce știi, Corson. Ipoteza continuității a fost infirmată acum mai bine de trei mii de ani, după timpul local... Și n-are de altminteri prea multe de-a face cu treaba dumitale. Ce-i adevărat e că o teorie bazată pe un număr infinit de axiome conține întotdeauna propria ei contradicție. Se anulează, dispare : se întoarce în neant. Dar asta n-o împiedică să existe. Pe hîrtie.

De asta, își spuse Corson întorcîndu-se îndărăt, înaintez pe bîjbîite pe aleile timpului. Dublul meu

din viitor nu-mi poate spune ce trebuie să fac. Şi există totuşi crăpături, frînturi de informaţii care-mi parvin şi pornind de la care încerc să mă orientez. Trebuie să fie un prag fizic sub care perturbarea e neglijabilă. Dacă aş încerca să-i smulg hîrtia, să forţez viitorul...

— În locul dumitale n-aş face una ca asta, zise Veran, de parcă i-ar fi citit gîndul. Nu prea cred nici eu în teoria asta a informaţiei neregresive, dar n-am îndrăznit s-o calc niciodată.

Şi cu toate astea, îşi spuse Corson, în viitorul îndepărtat zeii nu ezită. Se joacă cu posibilităţile. Au ridicat pragul la nivelul universului. Atunci barierele cad. Universul se deschide, se eliberează, se multiplică. Necesitatea — ce e scris — se tulbură. Omul încetează a mai fi prizonierul unui tunel care-i leagă naşterea de moarte.

— Nu visa, Corson, îl întrerupse Veran. Mi-ai spus că păsările astea posedă nişte arme fantastice, pe care mi le vor pune la dispoziţie. Mi-ai spus că, fără ajutorul urienilor, n-am să localizez niciodată hippronul sălbatic despre care pretinzi că se află în libertate pe planeta asta. Şi că ei, în schimb, au nevoie de mine, un om trecut prin toate tehnicile războiului, în stare să cucerească în numele lor şi să stăpînească hippronul înainte de a se înmulţi şi face probabilă o intervenţie a Oficiului de Securitate, care ar duce la propria lor neutralizare. Poate că ai dreptate. Toate astea se leagă destul de bine, aşa-i ?

Întinse mîna cu un gest atît de brusc încît Corson nu-l putu opri şi nici măcar nu se putu trage îndărăt. Degetele mercenarului îi atinseră gîtul. Dar Veran nu încerca să-l sugrume. Desprinse, de pe-un lănţişor, transmiţătorul nu mai mare decît o amuletă. Îl vîrî într-o mică cochilie neagră, pe care-o ascunsese în căuşul palmei. Corson îl apucă de încheietură, dar Veran se desprinse printr-o mişcare scurtă.

— Acum putem vorbi pe faţă. Nu ne mai aud.

— Tăcerea noastră are să-i neliniştească, zise Corson, uşurat şi totodată îngrozit.

— Mă subapreciezi, prietene, zise rece Veran. Continuă să ne audă glasurile. Vorbim de una și de alta, de tehnicile de luptă și de interesul pe care-l reprezintă alianța noastră. Glasurile, ritmul convorbirii, lungimea tăcerilor, pînă și zgomotul respirațiilor noastre au fost analizate. De ce crezi că am pălăvrăgit atîta? Și o mică mașină le servește acum o conversație întrucîtva plicticoasă, dar foarte instructivă. Am să te înzestrez cu o altă bijuterie.

Nu făcu nici un semn. Dar Corson se simți apucat de niște mîini zdravene. Degete, pe care nu le vedea, îl siliră să ridice capul. Pentru o clipă crezu că au să-i taie gîtul. De ce l-ar ucide acum? De ce în felul ăsta sîngeros, spectaculos, murdar? Să-i placă lui Veran să fie stropit de sîngele victimelor lui?

Există mesajul, își spuse Corson, simțind pe gît atingerea rece a metalului. A zis că nu mă poate ucide.

O închizătoare minusculă pocni. Mîinile-i dădură drumul. Corson își duse mîinile la gît. Colierul era voluminos, dar ușor.

— Sper că nu te jenează, zise Veran. Ai să te obișnuiești cu el. Riști să-l porți o bucată de vreme. Poate toată viața. E prevăzut cu două dispozitive distincte de distrugere. Dacă încerci să-l scoți, explodează. Și, crede-mă, explozia ar fi destul de puternică pentru a-l trimite cu dumneata în Aergistal pe oricine s-ar afla în preajmă. Dacă încerci să folosești împotriva mea sau a armatei mele o armă oarecare, de la măciucă la transfixor, cea mai cumplită sculă pe care o cunosc, îți va injecta o otravă foarte eficace. Sau dacă dai ordine, cu scopul ca asemenea arme să fie folosite împotriva mea de către altcineva. Și chiar dacă te mărginești să pui la cale, împotriva mea, un plan de luptă. Frumusețea stă în faptul că-l declanșezi chiar dumneata, oriunde te-ai afla, în spațiu sau în timp. E sensibilizat la o agresiune specifică și conștientă. Oh, poți să mă urăști cît vrei și, dacă-ți place, să mă distrugi de o sută de ori pe noapte, în vis. Nu riști nimic. Și poți să te bați ca un leu. Dar nici împotriva mea, nici împotriva oame-

nilor mei. Poate că poți încerca, în cel mai rău caz, un sabotaj. Dar cu asta mă descurc eu! Vezi dumneata, Corson, acum îmi poți fi prieten sau poți rămîne neutru, dar nu-mi mai poți fi dușman. Și dacă faptul îți rănește demnitatea, spune-ți că toți oamenii din garda mea portă un colier asemănător.

Se uită mulțumit la Corson :

— E ceea ce numeai adineauri un pat ?

— Cam așa, recunoscu Corson. Dar urienii au să se mire.

— Au să înțeleagă. De altfel, au și primit o versiune inofensivă a convorbirii noastre. Micul lor transmițător nu-i chiar atît de nevinovat. Dacă primește impulsul potrivit, poate degaja destulă căldură ca să te ucidă. Dar dacă ar fi mai isteți, ar folosi un dispozitiv automat. Vrei să bei ceva ?

— Cu plăcere, zise Corson.

Veran scoase dintr-un sertar al mesei o sticlă și două pahare de cristal. Umplu pînă la jumătate amîndouă paharele, făcu un semn prietenos către Corson și bău o înghițitură.

— Aș dori să nu-mi prea porți pică. Îmi ești simpatic, Corson, și am nevoie de dumneata. Dar nu pot să te cred. Toate se potrivesc prea bine. Și toate se potrivesc atît de bine numai pentru că ești aici, pentru că ai fost aici, pentru că vei fi aici. Și nu știu măcar ce hram porți, ce-ți convine în toată treaba asta. Ce-mi propui, Corson, înseamnă să trădez omenirea în schimbul propriei mele securități și a unei puteri eventual extraordinare ; să mă pun în slujba unor păsări fanatice, care nu visează decît să-l distrugă pe om. Să zicem că aș fi în stare să primesc. Dar dumneata ? N-ai aerul unui trădător al speciei, Corson. Sau ești un trădător ?

— N-am de ales, zise Corson.

— Pentru un om care acționează sub constrîngere, te dovedești deosebit de întreprinzător. Izbutești să convingi păsările astea să încheie o alianță cu mine și vii s-o negociezi în persoană. Mai mult, mă faci să vin aici ca să poată fi încheiată. Bun. Să zicem că izbutești să mă faci să cad într-o capcană. Pier. Ră-

mîi cu păsările. Ți-ai trădat o dată specia, dîndu-mă pe mîna unor ființe care, din punctul dumitale de vedere, nu valorează mai mult decît mine, care nici măcar nu sînt umane și știi că vei fi nevoit s-o iei de la capăt. Ceea ce nu-ți seamănă. Păsările nu-și dau seama, pentru că nu-i cunosc într-adevăr pe oameni, pentru că te consideră drept un animal, o fiară care le ciordește din cuiburi și pe care o poți domestici sau, mai curînd, supune. Dar eu, Corson, am văzut soldați ca dumneata cu miile. Toți incapabili să-și trădeze specia, sau țara, sau șefii. Oh, nu din cine știe ce virtute, măcar că toți sînt înclinați s-o creadă, ci datorită condiționării. Atunci ? Rămîne cealaltă posibilitate. Încerci să salvezi specia umană. Socotești că-i mai bine ca Uria, și mai tîrziu regiunea asta stelară, să fie cucerită de către om decît de unul dintre fanaticii cu pene. Mă aduci aici. Îmi propui o alianță cu urienii, întrucît ghicești că va fi instabilă, că un conflict se va ivi mai devreme sau mai tîrziu, atunci cînd prevederile alianței vor fi fost împlinite, și speri să-i exterminez pe urieni. Poate că te vei putea atunci descotorosi și de mine. Nici nu-i nevoie să-mi spui ceva. Inutil să-mi ceri ajutorul împotriva urienilor, cu riscul de a te vedea trădat. Știi că o asemenea coaliție e explozivă.

— Mai e și hippronul sălbatic, zise Corson, foarte rece.

— Exact. Am nevoie de el și, totodată, scap Uria de noua primejdie. Greșesc, Corson ?

— Îmi primiți propunerile ? zise Corson.

Veran zîmbi strîmb :

— Nu înainte de a-mi fi luat măsurile de prevedere.

28

De astă dată se fofilau prin culisele timpului. Corson vedea timpul prin sistemul nervos al hippronului. Filamentele animalului se înfășurau în jurul încheieturilor lui și-i mîngîiau tîmplele. Din cînd în

cînd trebuia să-și înfrîngă greața. Atîrnat de cealaltă latură a hippronului, Veran, care-l conducea, îi ceruse lui Corson să privească timpul în față. Spera să-l poată conduce prin labirintul orașului subteran și al vieții lui Ngal R'nda.

Se tîrau prin crăpăturile realității, într-un prezent mereu nou. O ființă cu privirea foarte ageră ar fi putut deslușì o mișcare a umbrei, poate niște culori veștede, sau, cu mult noroc, o fantomă imensă și cumplită. Chiar înainte de-a fi clipit, chiar înainte de-a fi alungat un absent fir de praf, ei ar fi pierit, înghițiți de văzduh sau de-o crăpătură fără lățime, deschisă într-un zid. Iar dacă lumina ar fi fost destul de puternică pentru a scoate în evidență un amănunt, observatorul n-ar fi zărit decît o siluetă plată, străvezie. Hippronul nu rămînea sincronizat cu un prezent decît pentru o fracțiune de secundă, atît cît Veran și Corson să se poată orienta. Zidurile, coloanele, mobilele erau pentru ei o ceață. Ființele, obiectele mișcătoare rămîneau invizibile. Era reversul medaliei. Nu poți pîndi fără a risca să fii văzut, nici nu te poți ascunde fără a deveni orb.

— Păcat că nu cunoști bine baza, spusese Veran.

— V-am cerut un răgaz de o săptămînă, două, protestase Corson.

Veran ridicase din umeri :

— Există riscuri pe care mi le asum, altele pe care le refuz. N-o să aștept timp de-o săptămînă pentru ca, împreună cu păsările dumitale, să-mi așezi capcane în cale.

— Și dacă sîntem văzuți ?

— Greu de spus. Poate să nu se întîmple nimic. Sau poate o perturbare. Ngal R'nda poate înțelege și, cînd îl vei întîlni, să nu mai aibă încredere în dumneata. Sau să hotărască să grăbească lucrurile și să-și lanseze atacul mult mai devreme. Nu trebuie să fim văzuți. Nu trebuie să introducem în istoria asta modificări care ne-ar putea atinge. Vom merge singuri. Fără escortă. Fără arme grele. A te folosi de o armă oarecare într-un trecut de care depinzi înseamnă o sinucidere. Sper că ești conștient de asta.

— Atunci e cu neputință să așezi un explozibil în trecut.

Veran zîmbise cu gura pînă la urechi, dezvelind bara ascuțită care-i ținea loc de dinți.

— Am să mă mulțumesc cu o mică modificare. O modificare aflată sub pragul primejdios, care va trece neobservată, dar de care mă voi folosi la momentul oportun. Ești un om prețios, Corson. Mi-ai arătat punctul slab al lui Ngal R'nda.

— Și trebuie să vă însoțesc ?

— Mă crezi atît de nebun încît să te las în urmă ? Și în plus cunoști locurile.

— Urienii au să-și dea seama că lipsesc. N-au să mai audă nimic.

— Ne-am putea asuma riscul de a desprinde transmițătorul. Dar bănuiesc că ar emite îndată un semnal. Nu, o să optăm pentru o tăcere. Nu vom lipsi din prezentul ăsta mai mult de cîteva secunde. Ce vîrstă are, după părerea dumitale, pasărea asta ?

— Nu știu, răspunsese Corson, după o clipă de șovăire. Pentru specia lui e bătrîn. Și, pe vremea mea, urienii trăiau mai mult decît oamenii. Trebuie să aibă cel puțin două sute de ani pămîntești, poate două sute cincizeci, dacă geriatria a făcut progrese.

— O să plonjăm cu orice risc, zisese mulțumit Veran. N-au să apuce să capteze mesajele drăcoveniei pe care o porți, chiar înainte de a ți-o prinde de gît.

Și acum bîntuiau pe aleile timpului. Se furișaseră în orașul subteran, străbătînd kilometri de stînci care nu erau decît ceață. Ca niște spectre, năvăliseră în galerii.

Glasul lui Veran șopti la urechea lui Corson :

— Cum să-l recunoaștem ?

— După tunica albastră, zise Corson. Dar cred că nu-și petrece aici decît o parte a timpului.

— N-are importanță. Odată ce-l reperează, hipronul se ține de el pînă în clipa nașterii. Ar trebui să spun a ieșirii din ou ?

O umbră albastră, furișă. N-o mai părăsiseră, sau pentru răstimpuri atît de scurte încît lui Corson

îi venea greu să creadă că închideau lunile și anii în care Ngal R'nda își juca la suprafață rolul de urian pașnic și distins. Urcau de-a lungul vieții unei ființe, așa cum un somon urcă în albia unui torent. Umbra își schimbă culoarea. Ngal R'nda era tînăr și tunica Principilor Uriei încă nu-i căzuse pe umeri. Poate nu-și rumega încă planul de cucerire ? Dar Corson se îndoia.

Alte umbre albastre țîșniră din curgerea timpului. Alți principi ieșiți dintr-un ou albastru și care, de mult, își pregăteau în minte răzbunarea. Ngal R'nda spusese adevărul, era cel din urmă. Apropierea sfîrșitului îl împinsese la acțiune. Înaintea lui, generații de principi se mulțumiseră doar să viseze.

Ngal R'nda dispăru pentru o lungă clipă.

— S-a născut într-adevăr aici ? întrebă Veran, neliniștit.

— N-am idee, zise Corson supărat de tonul mercenarului. Dar așa cred. Ngal R'nda e prea important pentru a se fi născut departe de sanctuarul rasei lui.

Și, îndată, umbra care era Ngal R'nda se ivi din nou. Corson n-o putea identifica, dar începea să se priceapă la descifrarea reacțiilor hippronului.

— Și despre ce capcană e vorba ? întrebase Corson.

— Ai să vezi.

Veran refuzase să spună altceva.

Se îndreptau către clipa ieșirii din ou a ultimului Principe al Uriei.

Vrea să-i injecteze chiar de la naștere, se întreba Corson, un sensibilizator genetic care nu va acționa decît peste ani, în prezența unui complementar ? Sau să-i grefeze o sondă îngăduindu-i să-l spioneze toată viața, nu mai mare decît o celulă și într-un punct pe care bisturiul n-are șanse să-l atingă nici din întîmplare ? Procedee nu prea subtile. Riscă să introducă o perturbare prea adîncă în țesătura timpului.

Hippronul frînă, apoi încremeni. Toate părticelele trupului lui Corson se depărtară parcă unele de altele, vrură s-o ia din loc, fiecare într-altă parte. Înghiți în sec. Greața-i trecu treptat.

— Încă nu s-a născut, zise Veran.

Folosind simţurile hippronului, Corson zărea o mare sală de formă eliptică, ciudat de schimbată, şi semănînd cu sala înfăţişării. Doar cîteva filamente ale animalului ieşeau din perete şi, prinşi în piatră, cei doi călăreţi rămăseseră feriţi de priviri.

Lumină puţină. În zidul şlefuit luceau nişte nişe, iar în fiecare se afla cîte-un ou. Tocmai la capătul sălii, într-o nişă ceva mai mare, zăcea un ou purpuriu. Corson operă o corecţie mentală. Chiar dacă unui hippron i se părea purpuriu, pentru un om sau pentru un urian oul era albastru.

Oul din care ieşise Ngal R'nda. Nişele erau tot atîtea clocitori. Nimeni n-avea să intre în sală înaintea ivirii puilor.

— O să trebuiască să aşteptăm, zise Veran. Ne-am dus cam mult îndărăt.

Un zgomot uşor, o mie de mineri atacînd o vînă depărtată. Corson pricepu. Treziţi, tinerii urieni îşi spărgeau ouăle. Defazarea temporală şi sistemul nervos al hippronului alterau, exagerau sunetul.

Hippronul se furişă spre oul albastru. Corson progresa în perceperea impresiilor lui. Acum aproape că împărtăşea viziunea periferică a animalului. Putea urmări mişcările lui Veran. Mercenarul îndrepta o sculă asupra oului albastru.

Corson zise nestăpînit :

— Nu-l distrugeţi !

— Prostule, răspunse sec Veran. Îl măsor.

Insulta vădea starea de tensiune. În clipa aceea de răscruce a vieţii lui Ngal R'nda cea mai mică lovitură putea introduce o schimbare majoră în istorie. Stropi de sudoare se iviră pe fruntea lui Corson şi-i simţi lunecînd de o parte şi de alta a nasului. Veran se juca cu focul. Ce s-ar întîmpla dacă ar face o greşeală ? Ar pieri amîndoi din continuum ? Sau s-ar ivi într-un alt segment al temporalităţii ?

Oul albastru zvîcnea. Oul albastru se deschise. O calotă neregulată se ridică în vîrful lui. Un lichid se prelinse. Calota se răsturnă. O membrană crăpă. Creştetul tînărului urian se ivi. Era uriaş. Părea la fel de mare ca oul. Apoi coaja crăpă. Puiul căscă

ciocul. Avea să scoată primul piuit. Semnalul pe care doicile îl așteptau afară.

Coaja se făcu fărîme. Spre mirarea lui Corson, capul puiului nu era mai mare decît pumnul unui om zdravăn. Dar știa că dezvoltarea sistemului nervos al lui Ngal R'nda era departe de-a se fi încheiat. Urienii se nășteau prematur, mai prematur decît copiii oamenilor.

Hippronul ieși din perete și se sincroniză în prezent. Cu o pungă de plastic în mînă, Veran țîșni din harnașament, zvîrli în pungă cioburile oului albastru și se întoarse la hippron. Fără a mai zăbovi nici pentru a prinde hamurile, împinse hippronul la adăpostul zidului. Și al desincronizării.

— Sfîrșitul primei faze, șopti printre dinți.

În sala eliptică, puii scoteau primele țipete. O ușă se deschise.

— Au să-și dea seama de dispariția cojii, zise Corson.

— N-ai înțeles nimic, mormăi Veran. Am să le fac rost de alta. Dacă-i așa cum mi-ai spus, doar cojile albastre sînt păstrate. Celelalte se aruncă.

Făcură un salt spre suprafață. Veran sincroniză hippronul într-un loc pustiu, albia bolovănoasă a unui puhoi secat. Amețit, Corson se lăsă să lunece la pămînt.

— Atenție unde pui piciorul, zise Veran. Sîntem în trecutul nostru obiectiv. Nu știi niciodată dacă faptul de-a fărîma o crăcuță nu declanșează o perturbare majoră.

Deschise punga și cercetă cu luare-aminte cioburile oului albastru.

— Nu-s niște ouă obișnuite, șopti el. Mai degrabă niște plăci articulate între ele, ca oasele capului la om. Uite liniile de sutură. La fel de precise ca marginile unei închizători statice.

Rupse o fărîmă de coajă și o vîrî într-un aparat. Apoi își lipi ochiul de vizor.

— Pigmentare în masă, vesti el. O fantezie genetică. Poate produsul unor încrucișări prea

sistematice înlăuntrul aceluiași neam. N-are importanță. Nu va fi prea greu să găsim un colorant de același tip, dar ceva mai puțin stabil.

— Vreți să vopsiți oul ? întrebă Corson.

Veran rînji :

— Dragă Corson, ești de-o prostie iremediabilă ! Am să înlocuiesc coaja asta cu alta, de model mai obișnuit, dar vopsită. Cu un produs pe care-l voi neutraliza la nevoie. Toată puterea lui Ngal R'nda se trage din culoarea deosebită a oului lui. De asta și socotea cu cale să-l arate din cînd în cînd. Tot de asta, fără îndoială, nu rămîne nimeni în sală în clipa ieșirii din ou. Substituirea e imposibilă. Doar dacă n-ai un hippron. Nu cred că schimbul ar putea fi descoperit vreodată și nici că ar atrage vreo schimbare majoră. Ca să fiu absolut sigur, am să iau coaja unui ou spart odată cu oul lui Ngal R'nda și avînd aceleași dimensiuni. Mai greu va fi să-l depun în cel mult o secundă, înainte de-a lăsa cuiva răgazul să intre și să ne vadă.

— Cu neputință, spuse Corson.

— Există droguri care sporesc de peste zece ori viteza reacțiilor umane. Bănuiesc că ai auzit de ele. Sînt folosite pe bordul astronavelor, în timpul luptei.

— Sînt primejdioase, zise Corson.

— Nu-ți cer să iei vreunul.

Veran începu să adune în pungă cioburile. Apoi se răzgîndi.

— Mai bine le decolorez și le pun în locul celui fals. Nu se știe niciodată...

Făcu cîteva teste, apoi pulverizâ un aerosol peste cioburi. Luară în cîteva clipe culoarea fildeșului.

— În șa ! zise Veran mulțumit.

Se zvîrliră din nou în fluviul timpului. Descoperiră destul de repede o sală în care zăceau zeci de coji goale. Veran sincroniză hippronul, scotoci printre rămășițe, adună în sfîrșit o coajă întreagă. Căpătă sub jetul pulverizatorului un albastru desăvîrșit și luă, în pungă, locul cojii decolorate. Veran înghiți o pilulă.

— Acceleratorul își va face efectul în trei minute, vesti el. Zece secunde de supraviteză, adică mai bine de un minut și jumătate de timp subiectiv. Mai mult decît trebuie.

Se întoarse către Corson și zîmbi larg :

— Frumusețea e că, dacă mi se întîmplă vreun accident, nu mai pot pleca. Mă întreb ce mutră vor face urienii, descoperind în sala lor de incubare un om mort și unul viu. Și un Monstru domestic, pe care nu-l cunosc decît în stare sălbatică. Nu știu pe unde-ai să scoți cămașa...

— Am pieri pe dată, zise Corson. Perturbarea ar fi majoră. Toată istoria acestei fracțiuni de continuum ar fi afectată.

— S-ar zice că înveți repede, spuse vesel Veran. Dar adevărata greutate va fi să ne întoarcem chiar înaintea plecării noastre. Nu țin să mă întîlnesc cu mine însumi. Nici, mai ales, să calc legea informației neregresive. (Corson nu tresări.) Oricum, urmă Veran, nici hippronul nu ține la asta... Cel mai greu lucru va fi să-l facem să treacă prin timp pe lîngă el însuși. Are oroare de așa ceva.

Am făcut-o totuși, își spuse Corson. Mai bine zis, am s-o fac. Legea informației neregresive, ca toate legile fizice, nu-i decît relativă. Cel care o înțelege într-adevăr o poate ocoli. Înseamnă că, într-o zi, am să înțeleg mecanismele timpului. Că am să scap de aici. Că va fi din nou pace și că am s-o reîntîlnesc pe Antonella.

Totul se petrecu atît de repede încît Corson nu rămase decît cu o amintire nedeslușită. Umbra caleidoscopică a lui Veran se deplasă atît de iute că păru să definească un volum în spațiu, strălucirea albastră a cioburilor, alveolele bîntuite de siluetele piuitoare ale micilor urieni, poarta care se deschide și scîrțîie, poate, și deodată, ca o boare de clor, deși era sigur că atmosfera sălii nu-l putea atinge în interiorul costumului de protecție, deriva prin timp, glasul lui Veran, ascuțit, sacadat, atît de precipitat încît parcă-i scăpau cuvintele, o piruetă în spațiu, greața, căderea către toate marginile universului.

— Sfîrșitul celei de-a doua faze, trîmbițase Veran.

Capcana era pusă. Două secole, poate două și jumătate se vor face pulbere înainte de a-l precipita spre soarta lui pe Ngal R'nda, ultim Principe al Uriei, senior al războiului ivit dintr-un ou albastru.

Timpul, își spuse Corson, în vreme ce mîini aspre îl scoteau dintre hamuri, timpul e cel mai răbdător zeu.

29

Monstrul dormea ca un prunc. Pitit la cinci sute de metri de la fața planetei, îndopat cu o cantitate de energie îndestulătoare pentru a zgudui un munte, nu tindea decît spre odihnă. Era aproape în întregime ocupat să producă mai bine de optsprezece mii de spori, care aveau să dea naștere la pui de neamul lui și, prin asta, era invulnerabil. Iată de ce lunecase prin sedimentele straturilor pînă la nivelul de bazalt în care-și scobise cuibul. Ușoara radioactivitate a stîncii îi furniza o doză de energie suplimentară.

Monstrul visa. Își amintea în vis de-o planetă pe care n-o cunoscuse niciodată și care fusese leagănul speciei sale. Viața era acolo simplă și bună. Deși planeta dispăruse de mai bine de cinci sute de milioane de ani (ani ai Pămîntului, unități lipsite de sens pentru Monstru), amintirea aproape neatinsă a scenelor trăite de către depărtații lui strămoși îi fusese transmisă prin gene. Acum, cînd urma să se reproducă, activitatea crescîndă a lanțurilor cromozomice împrospăta culorile și preciza amănuntele.

Monstrul păstra imaginea rasei care crease, mai mult sau mai puțin după chipul ei, specia căreia-i aparținea și pe lîngă care jucase oarecum rolul unui animal domestic, inutil și prietenos. Dacă ar fi putut explora visele Monstrului din timpul scurtei sale captivități, oamenii din epoca celei dintîi vieți a lui Corson ar fi găsit în ele dezlegarea multor enigme.

Nu pricepuseră niciodată cum se făcea că Monstrul, care, în afara unor rare prilejuri, trăia izolat de semenii lui, putuse dezvolta un fel de cultură și, aproape sigur, rudimentele unui limbaj. Cunoșteau pe Pămînt animale asociale sau presociale aproape la fel de inteligente ca omul, de pildă delfinul. Dar nici unul dintre ele nu dezvoltase un adevărat limbaj articulat. Conform teoriilor curente și, pînă atunci, niciodată infirmate, o civilizație, un limbaj, cereau reunirea anumitor condiții : constituirea unor cete ierarhizate, a unor hoarde ; vulnerabilitatea (nici o făptură practic invulnerabilă nu încercase să se adapteze la lume sau să adapteze mediul ambiant la scopurile sale) ; descoperirea operaționalității obiectelor (orice ființă ale cărei apendice naturale alcătuiesc niște scule aproape desăvîrșite în raport cu caracteristicile mediului e condamnată la stagnare).

Monstrul contravinea celor trei condiții. Trăia izolat. Era aproape invulnerabil, în limitele experienței umane. Ignora cu desăvîrșire utilizarea instrumentelor, chiar a celor mai simple. Nu din prostie. Putea fi hotărît să se slujească de mașini destul de complicate. Dar n-avea nevoie. Ghearele și filamentele îi ajungeau cu prisosință. Și totuși Monstrul era în stare să vorbească, ba chiar, după unii cercetători, să dea în vileag unele simboluri.

Originea Monstrului punea o altă problemă, pare-se de nedezlegat. Pe timpul primei vieți a lui Corson exobiologia făcuse destule progrese pentru ca evoluția comparată să fi devenit o știință exactă. Examinînd o singură ființă, era teoretic posibil să-ți faci o părere destul de exactă asupra filumului care-i dăduse naștere. Dar Monstrul reunea caracteristicile a vreo douăsprezece filumuri diferite. Nici un mediu ieșit din imaginația unui ecolog n-ar fi produs un asemenea paradox. Era una dintre pricinile pentru care i se dăduse, fără altă precizare,

numele de Monstru. Conform observației unui biolog descurajat, făcută cu vreo zece ani înainte de nașterea lui Corson, Monștrii erau singura dovadă cunoscută a existenței lui Dumnezeu, sau măcar a unui zeu.

Un lung deget de energie atinse Monstrul pentru ceva mai mult de-o nanosecundă. Se mișcă în somn. Fără a se întreba asupra originii sale, aspiră cu lăcomie alimentul ce se oferea. Al doilea contact, la fel de ușor ca atingerea unei pene, îl trezi pe jumătate. Al treilea îl înspăimîntă. Știa să deosebească cea mai mare parte a surselor naturale de energie. Aceasta era artificială. Ceva — sau cineva — încerca să-l atingă.

Înțelese nedeslușit că săvîrșise o greșeală absorbind energia primului fascicol. Își descoperise existența și poziția. La fel procedase și cu al doilea. Încercă să-și stăpînească pofta, atunci cînd îl atinse al treilea. Dar, prea speriat pentru a se controla, nu se putu împiedica să nu-l dijmuiască. Cînd îi era frică, instinctul îi poruncea să devoreze cît mai multă energie, sub orice formă se înfățișa. Începea să și simtă aspre sulițe energetice înfigîndu-se în trupu-i fragil. Își plînse soarta, biată făptură mărunță, incapabilă să controleze mai mult decît o îngustă șuviță din viitor, să disocieze mai mult de vreo zece elemente naturale. Se tîngui cu gîndul la destinul celor optsprezece mii de nevinovați cuprinși între coastele sale și care riscau să li se răpească viața.

Cam la șase mii de kilometri depărtare, păsări uriașe își supravegheau aparatele, sub ochiul interesat al colonelului Veran. Fascicolul neutrinic, care măsura măruntaiele planetei, fusese absorbit de trei ori în același loc. Faza undei asociate fusese alterată în mod subtil, dar net.

— E acolo, zise neliniștit Ngal R'nda. Sînteți sigur că-l puteți neutraliza ?

— Absolut sigur, zise Veran, care vădea o încredere obraznică.

Înțelegerea fusese pecetluită cam anevoie, dar în avantajul lui. Tabăra i se afla sub amenințarea armelor uriene, dar nu-i păsa. Păstra în rezervă un atu decisiv. Se întoarse pentru a da cîteva ordine.

La cinci sute de metri sub pămînt, Monstrul își mobiliza resursele. Se simțea handicapat. Gestația progeniturii lui era prea înaintată pentru a se putea deplasa în timp. I-ar fi fost cu neputință să sincronizeze evoluțiile fiecăruia dintre cei optsprezece mii de pui. Dar, în ce-i privea, căpătaseră destulă autonomie pentru a împiedica eforturile părintelui lor. Dacă amenințarea se preciza, va fi nevoit să-i părăsească. Era unul din cazurile în care instinctul de conservare al individului intră în conflict cu instinctul speciei. Cîțiva ar supraviețui, datorită norocului, dar cea mai mare parte n-aveau să izbutească să se sincronizeze ca lumea în prezent. Aveau să coexiste, brusc, cu volumul lor de materie. Ordinea de mărime a energiei declanșate de explozie s-ar apropia de aceea a unei fisiuni nucleare de mică amploare. Nu va pune serios în primejdie Monstrul, dar va ucide cu siguranță embrionul în cauză.

Soluția consta, poate, în a se afunda mai adînc în scoarța planetară. Dar Monstrul își alesese un punct slab al scoarței pentru a-și dura cuibul. O pungă de lavă, nefiresc de aproape de suprafață, îl atrăsese cum atrage focul dintr-un cămin o pisică. În starea lui obișnuită, Monstrul s-ar fi scăldat cu deliciu în lavă. Dar, în împrejurările date, șovăia. Căldura mare ar fi grăbit facerea. Ar fi fost atunci incapabil să pună între el și puii lui destulă depărtare, și risca să devină prima lor victimă.

Să urce la suprafață și să-și încerce norocul ? Din păcate pentru Monstru, planeta gigantă pe care depărtații lui strămoși fuseseră concepuți și de care își amintea în vise era bîntuită de răpitori care n-ar

fi avut ce alege dintr-însul. Știau și ei să se deplaseze în timp. Dispăruseră de mai bine de cinci sute de milioane de ani, dar faptul nu putea avea nici o influență asupra comportării Monstrului. Memoria lui rasială ignora faptul acesta esențial. Pentru Monstru cei cinci sute de milioane de ani nu se scurseseră niciodată. Nu știa că specia lui supraviețuise speciei creatorilor și primilor lui stăpîni și că își datora supraviețuirea rolului de animal domestic, prezent în toate căminele, răsfățat și alintat de către membrii unei societăți puternice, pierită într-un război uitat.

Nu putea fi vorba deci de suprafață, timpul era interzis, adîncurile primejdioase. Trezit de-a binelea de astă dată, Monstrul se apucă iar să-și deplîngă soarta.

Percepu o prezență, nu departe de el, la cîteva zeci de kilometri cel mult. În împrejurări normale, prima lui reacție ar fi fost să se decaleze în timp. Dar teama de a-și pierde puii covîrși spaima de-a se simți înconjurat. Prezența se făcu insistentă, apoi mai numeroasă. Mai multe fărturi din specia lui se apropiau. Faptul că-i identificase nu-l îmbărbătă. I se mai întîmplase, în trecut, să se dedea la canibalism și știa din experiență că un Monstru în plină gestație reprezenta o pradă suculentă. Nu știa, în schimb, că în asemenea împrejurări canibalismul favoriza complexe schimburi genetice și avea drept funcție împiedicarea speciei de a cădea în degenerescență. Dacă ar fi știut, ar fi preferat, poate, un mod sexuat de reproducere, dar creatorii lui nu se gîndiseră la asta.

Încercă, în cele din urmă, un efort prodigios și zadarnic pentru a scăpa de urmăritori. Țîșni în văzduh în vîrful unui gheizer de lavă. Dar hippronii lui Veran prevăzuseră soluția și acționau după un plan sistematic, cu totul străin de obiceiurile speciei lor.

Se năpustiră în același timp din toate laturile, de-a lungul segmentului temporal controlat de Monstru. Îl prinseră și-l neutralizară cu aceeași mișcare, așa cum făcuseră pe Pământ, cu mii de ani înainte, elefanții dresați, împingînd cu coastele unul dintre semenii lor sălbatici. Monstrul se pomeni prins într-un năvod energetic mai eficace și mai sigur decît cușca de pe bordul lui „Arhimede". Se puse mai întîi pe plîns, apoi, văzînd că protesta zadarnic, se lăsă dus, și adormi în sfîrșit din nou, regăsind în vis azilul înșelător al planetei apuse.

30

A fost un timp al exercițiilor militare. Corson savura liniștea unei existențe organizate pînă în cele mai mici amănunte. De dimineață pînă seară, la porunca lui Veran, învăța să călărească hippronii. Soldații care-i făceau instrucția și, de bună seamă, îl păzeau nu se mirau că poartă la gît colierul de securitate, sau se abțineau să facă vreo aluzie la el. Îl socoteau probabil pe Corson ca făcînd parte din garda personală a lui Veran. Acesta urzea planuri în tovărășia lui Ngal R'nda și a celor mai de seamă nobili urieni. S-ar fi zis că le cîștigase încrederea. Zi după zi, se lăsau convinși să-i predea exemplare din cele mai bune arme ale lor și să-i arate cum funcționează. Disciplina evidentă a micii armate a lui Veran îi impresiona. Mai ales, poate, incurabilul sentiment al superiorității îi împiedica să-și închipuie că omul, servitorul lor, putea dori să rupă alianța și să-i amenințe. Dădeau astfel dovadă de-o naivitate de necrezut, din punctul de vedere al lui Corson. Respectul aparent al lui Veran îi umplea de mulțumire. Colonelul dăduse ordin ca fiecare dintre oamenii lui să dea întîietate oricărui urian, indiferent de condiția lui. Ordinul fusese respectat.

Faptul le dovedise urienilor că măcar oamenii aceia își cunoșteau locul și știau să se limiteze la el. După cum spunea Veran, cam sibilinic, situația evolua favorabil.

Ea nu-i apărea tot atît de limpede lui Corson. Sub ochii lui se pregătea o formidabilă mașină de război. Prizonier într-o incintă perfectă, Monstrul se îndrepta către sfîrșitul perioadei lui de gestație. Fusese prevăzut să fie dat pradă propriilor lui pui, căci vîrsta îl făcea impropriu pentru dresare. Lui Corson i se părea că unirea forțelor lui Veran cu ale urienilor ducea la un rezultat diametral opus celui pe care-l aștepta. Îi era cu neputință să fugă. Dar, dacă ar fi izbutit, n-ar fi știut ce să facă cu libertatea. Simțea că s-ar fi putut prea bine întîmpla să asiste, în calitate de spectator, la una dintre cele mai cumplite întreprinderi militare din istorie. Viitorul nu-i dădea nici un semn. Destinul i se părea hotărît, dar într-o direcție pe care n-o dorise.

Într-o noapte liniștită gîndurile lui jalnice putură lua un curs mai puțin posac.

Privea copacii și cerul Urici, minunîndu-se că activitatea desfășurată în tabără nu fusese încă observată și că nimeni la Dyoto sau într-alt oraș nu găsise cu cale să vină pentru a ancheta, cînd Veran se apropie de el.

— Frumoasă seară ! zise colonelul.

Strîngea între dinți o țigară scurtă, ceea ce i se întîmpla arareori. Suflă un cerc de fum, apoi rosti pe neașteptate :

— Ngal R'nda m-a invitat la viitoarea înfățișare a oului. Un prilej pe care-l așteptam. E timpul să scap de el.

Trase din nou din țigară, iar Corson nu riscă nici un comentariu.

— Mă tem că devine din ce în ce mai neîncrezător. De cîteva zile mă tot grăbește să fixăm data începerii ostilităților. Vulturul ăsta bătrîn nu-i cu

gîndul decît la lupte și măceluri. Mie nu-mi place războiul. Aduce întotdeauna cu el mari distrugeri de material și moartea unor buni soldați. Nu-l fac decît dacă nu izbutesc să-mi procur, pe altă cale, ce vreau. Sînt sigur că, odată Ngal R'nda scos din joc, m-aș putea înțelege cu conducătorii planetei. Ce-i ciudat e că pare a nu avea conducători. Ai vreo idee în legătură cu asta, Corson ?

O lungă tăcere.

— Bănuiam că n-ai să ai nici una, zise Veran, cu un glas deodată tăios. Vezi dumneata, am trimis spioni prin diferitele orașe ale planetei. N-au întîmpinat nici cea mai mică greutate de-a pătrunde în oraș, dar nici n-au aflat mare lucru. E inconvenientul sistemelor sociale foarte descentralizate. Se pare că planeta n-are un guvern oficial, dacă lăsăm deoparte autoritatea mai degrabă restrînsă a lui Ngal R'nda.

— Ei bine, zise Corson, iată ceva care vă va înlesni proiectele!

Veran îi zvîrli o privire pătrunzătoare.

— E cel mai rău lucru care mi se putea întîmpla. Cum vrei să tratez cu un guvern care nu există ?

Își privi gînditor țigara.

— Dar, adăugă, am zis doar : se pare. Unul dintre spionii mei, mai iscusit decît ceilalți, mi-a relatat o poveste ciudată. Planeta ar avea o organizație politică, dar de-un tip cu totul original. Consiliul organizației ar domni peste mai multe secole și s-ar afla într-alt secol. Cam peste vreo trei sute de ani, pentru a fi precis. E faptul cel mai nebunesc de care am auzit vreodată. Să domnești peste morți și peste copii încă nenăscuți !

— De bună seamă că nu vă împărtășesc concepția despre guvernare, zise încetișor Corson.

— Democrați, așa-i ? Poate chiar anarhiști. Cunosc cîntecul. Să reduci administrarea oamenilor și a lucrurilor strict la minimum. Nu ține niciodată

prea mult. Tot sistemul se prăbușește la prima invazie.

— N-au mai cunoscut invazii de cîteva secole, zise Corson.

— Ei bine, au să învețe iar ce-i aia. Pînă atunci, mai e un lucru ciudat, Corson, de care nu ți-am vorbit încă. Unul dintre membrii consiliului e un om.

— Nu prea e de mirare, încercă să spună Corson.

— Îți seamănă tare mult, Corson. Mie, cel puțin, mi se pare că-i vorba de-o coincidență mai curînd uimitoare. Vreo rudă de-a dumitale, poate.

— N-am relații atît de suspuse, zise Corson.

— Agentul meu nu l-a văzut chiar el pe omul în cauză. Și n-a izbutit nici să pună mîna pe vreun document care să-l înfățișeze. Dar e sigur de el. Spionul meu e un fizionomist expert. Are tipologia în degetul lui mic. Nu există nici o șansă la un milion să se înșele. Pe de altă parte, e un bun desenator. Ți-a făcut din memorie o schiță, în fața informatorilor. Toți cei care l-au văzut pe omul acela te-au recunoscut, Corson. Ce zici de asta ?

— Nimic, zise sincer Corson.

Veran îl cercetă cu luare-aminte.

— Poate că ești sincer. Ar trebui să te supun la un detector de minciuni, dar ai deveni cel puțin idiot. Și cel care mi-a trimis mesajul nu-i un imbecil. Mai am, din păcate, nevoie de dumneata. Cînd am aflat toate astea, am încercat să adun doi și cu doi. N-a făcut patru. M-am gîndit întîi că ești poate o mașină, un android. Dar ai fost examinat și pe față și pe dos, de cînd te afli printre noi și a trebuit să înlătur posibilitatea asta. Știu totul, afară de ce se petrece în căpățîna dumitale. Nu ești o mașină și nici nu te-ai născut într-o eprubetă. Ai felul de a gîndi, curajul, slăbiciunile unui om obișnuit. Nițel retrograd din unele puncte de vedere, ca și cum ai veni dintr-o epocă apusă. Dacă îndeplinești o misiune, trebuie să recunosc că ai avut curajul s-o duci

personal la capăt. Nu fără a-ţi lua un număr de garanţii. Mesajul ăsta afurisit, de pildă. De ce nu joci cu mine cu cărţile pe masă, Corson ?

— Nu-s în mîna mea, zise Corson.

— Mîna ?

— Cărţile necesare.

— Poate. Dar eşti un as în jocul cuiva. Şi te porţi de parcă n-ai şti. Veran zvîrli chiştocul ţigării şi-l strivi sub călcîi. Să rezumăm situaţia, zise el. Oamenii ăştia dispun de călătoria în timp. Ascund asta, dar dispun de ea. Altminteri, un guvern situat peste trei secole n-ar putea administra prezentul ăsta. În afara cazului unei perturbări temporale ei ştiu dinainte ce am să fac, ce se va întîmpla. Şi încă n-au întreprins nimic, nici împotriva mea, nici împotriva lui Ngal R'nda. Ceea ce înseamnă că, pentru ei, situaţia încă nu-i coaptă. Aşteaptă ceva. Ce anume ?

Trase adînc aer în piept.

— Doar dacă n-au şi început să acţioneze. Doar dacă nu eşti într-adevăr un membru al consiliului lor, în misiune specială.

— De cînd sînt, n-am mai auzit asemenea prostie, zise Corson.

Veran se dădu cu un pas îndărăt şi-şi scoase arma din toc.

— Te pot ucide, Corson ! Ar fi poate egal cu o sinucidere. Dar ai să mori înaintea mea. N-ai să-ţi trimiţi niciodată mesajul şi n-am să debarc niciodată pe lumea asta şi n-am să am deci prilejul de-a te face prizonier şi de-a te ucide, dar perturbarea temporală va fi atît de straşnică încît te va atinge. Nu vei mai fi acelaşi. Vei fi un altul. Ce are însemnătate pentru un om ? Numele, înfăţişarea fizică, cromozomii ? Sau poate amintirile, experienţa, destinul particular, personalitatea ?

Se studiară. Veran îşi vîrî apoi arma în toc.

— Speram că te voi înspăimînta. Recunosc că n-am izbutit. E greu să sperii un om care a fost în Aergistal.

Zîmbi.

— La urma urmei, te cred, Corson. Ești probabil omul care face parte din consiliul planetei, la trei secole depărtare de acum, dar nu știi. Încă nu ești omul ăla. Deocamdată nu ești decît cartea lui majoră. Nu putea veni el însuși, pentru că știa ce s-a întîmplat. Ar fi trebuit să înfrunte legea informației neregresive. Nu se putea încrede în nimeni. A ales atunci soluția de-a se trimite pe sine însuși, folosindu-se de-o perioadă anterioară a existenței lui și acționînd asupra mersului evenimentelor doar prin atingeri ușoare, aflate sub pragul de perturbare. Felicitările mele! Ești hărăzit unui viitor strălucit. Dacă trăiești pînă atunci.

— Stați puțin, zise Corson.

Pălise. Se așeză pe jos și-și cuprinse capul în palme. Veran avea cu siguranță dreptate. Avea experiența războaielor temporale.

— Strașnică doctorie, hai? zise Veran. Poate că te întrebi de ce ți-am spus toate astea. Nu mai căuta. De îndată ce mă descotorosesc de Ngal R'nda, am să te trimit în ambasadă la consiliul ăsta. De vreme ce am la îndemînă un viitor bărbat de stat, am să profit. Ți-am spus că aveam de gînd să negociez. N-am să cer decît puține lucruri: echipament, roboți, vase, și plec. Am să las în pace lumea asta. N-am să mă ating de ea, nici dacă izbutesc să cuceresc tot restul galaxiei!

Corson își ridică fruntea.

— Și cum vă veți descotorosi de Ngal R'nda? Pare bine păzit.

Veran rîse scurt, cu rîs de lup.

— Asta n-am să ți-o spun. Ai putea fi ispitit să mă tragi pe sfoară. Ai să vezi.

31

Intrară goi în anticamera Înfățișării. Acolo se supuseră la baia rituală și fură acoperiți cu toge galbene. Lui Corson i se păru că simte razele invizibile a nenumărate detectoare alergîndu-i pe piele, dar era o iluzie, procedeele urienilor fiind mai subtile. Avea presimțirea că Veran se va folosi de înfățișarea Oului pentru a încerca ceva, dar nu știa ce. Aproape sigur, Veran n-avea asupra lui nici o armă: urienii cunoșteau prea bine anatomia umană pentru a-i ignora ascunzătorile naturale. Și dacă i s-ar fi făcut chef de violență, Veran ar fi pornit la atac în fruntea hippronilor lui. Treabă riscantă, pentru că urienii aveau cu ce răspunde, dar în care ar fi avut drept aliat timpul. Nu, trebuia să se gîndească la o îndrăzneală mai subtilă.

Și Corson străbătu pentru a doua oară șirurile care se deschideau în fața lui, iar Veran îl urmă pînă în rîndul întîi.

Fără a scoate o vorbă, Veran cercetă îndelung așazisul altar. Luminile scăzură. Ngal R'nda își făcu intrarea prin poarta în formă de iris. Lui Corson i se păru mai trufaș ca oricînd. Înrolase sub flamura lui doi mercenari umani. Îndărătul ochilor lui galbeni steagurile albastre ale Uriei fluturau fără îndoială de pe-acum pe ruinele fumegînde ale orașelor sau, ca moarte, nemișcate în calma întunecime a vidului, la prova navelor sale. Visa cruciade. Era în el ceva jalnic de mare ; o ființă de inteligența lui, să se lase prins în capcana unei culori, a unei superstiții venite din afundul vremurilor și pe care Veran o lichidase în trei cuvinte : o fantezie genetică.

Oul. Corson pricepu. Și cu inima plină de teamă, de-o ciudată milă față de cel din urmă Principe al Uriei și de-o admirație nu mai puțin ciudată față de Veran cel îndrăzneț, urmărea, cu ochii mari, toate

amănuntele ceremoniei, îl auzi pe Ngal R'nda chemînd și mulțimea psalmodiind după el cuvinte ce nu puteau fi scrise și care erau numele unei genealogii, văzu lada de metal deschizîndu-se și oul suind pe piedestalul lui ca o gigantică peruzea, și gîturile întinzîndu-se, în ciuda obișnuinței, și pleoapele duble clipind cu viteza de bătaie a aripilor păsării-muscă.

Ultimul Principe al Uriei își deschise ciocul, dar, înainte de-a fi avut răgazul să piuiască din nou, se produse o învălmășeală. Veran îi împingea pe nobilii urieni care-l înconjurau, făcea un salt, încercuia cu brațul lui stîng gîtul lui Ngal R'nda, arăta spre ou cu mîna liberă și striga :

— Impostor ! *Piiekivo ! Piiekivo !...*

Corson n-avu nevoie de un dicționar pentru a înțelege că vorba însemna *impostor* în limba păsărilor.

— Oul, strigă Veran, e un ou vopsit ! Ticălosul v-a înșelat. O pot dovedi.

Urienii încremeniră. Era un noroc, își spuse Corson, și un noroc pe care Veran se bizuise, acela că nici măcar nobilii urieni n-aveau dreptul de a veni cu arme în sala înfățișării. Veran atinse oul cu palma. Acolo unde-l atinse oul își pierdu strălucirea azurie. Deveni ca fildeșul.

O scamatorie uimitoare, își spuse Corson gîfiind, simțindu-și sfîrșitul aproape, deși urienii încetaseră cu totul să se mai ocupe de el. Nu era, totuși, o vopsea. Fusese nevoie de un produs chimic pentru a neutraliza colorantul de care Veran se folosise acum două sute cincizeci de ani, sau poate în ultima decadă ? Veran nu-l putea avea asupra lui. Detectoarele urienilor ar fi semnalat o capsulă, fie și ascunsă în gură. Iar dacă, înainte de sosire, își unsese palma cu ceva, baia rituală l-ar fi spălat. Șmecheria era imposibilă.

Corson înțelese apoi. Chiar gol, chiar scăldat de trei ori și frecat cu o stofă aspră, Veran dispunea de

un produs activ, acid și totodată alcalin, complex și lichid.

Sudoarea din palmă.

Pe suprafața oului reacția continua. La scară moleculară verigile se desfăceau unele după altele. Colorantul se rezolva în constituanți incolori sau, mai probabil, se sublima. Lui Veran nu-i plăcea să lase urme.

Fluierături ascuțite urcară din mulțime. Gheare se înfipseră în umerii lui Corson, care nu opuse rezistență. Veran îi dăduse drumul lui Ngal R'nda, care, tăcut, cu ciocul căscat, își căuta răsuflarea. Niște urieni în toge violete puseseră mîna pe mercenar, care răcnea :

— Am dovedit-o. Am dovedit-o. Oul e palid. E un impostor.

Ngal R'nda zise, în cele din urmă :

— Minte. A zvîrlit o vopsea peste ou. L-am văzut. Va muri.

— Spargeți oul, strigă Veran. Spargeți oul. Dacă mint, e albastru pe dinăuntru. Spargeți oul !

Ngal R'nda făcu față tumultului. În jurul lui urienii alcătuiau un cerc, încă respectuos, dar aproape amenințător. Cel de care vasalii se temeau era puiul ieșit dintr-un ou albastru și nu căpetenia militară. El fluieră niște ascuțite note înalte, care păreau însă pîndite de oboseală. Corson nu le putea înțelege. Dar gestul era limpede :

— Trebuie să sparg oul ?

Tăcere. Apoi țîșniră alte fluierături, scurte și nemiloase.

Ngal R'nda își înclină capul.

— Am să sparg oul, care nu trebuia făcut pulbere decît după ce voi fi murit, pentru ca pulberea să-i fie amestecată cu cenușa mea. Eu, ultim Principe al Uriei, voi fi singurul dintr-un șir nesfîrșit care-și va sparge pentru a doua oară, în timpul vieții, oul albastru care l-a adăpostit !

Apucă oul cu ghearele, îl ridică și-l zdrobi de piedestal. Cioburile se împrăștiară pînă și pe jos. Ngal R'nda luă unul dintre cele rămase pe soclu și-l duse la ochii care-și pierdură strălucirea. Se dădu cu un pas îndărăt și se prăbuși.

Unul dintre nobili înaintă atunci și apucă poala togei albastre, trăgînd-o cu putere. Toga nu cedă și Ngal R'nda fu tîrît ca un sac. Toți năvăliră apoi. Corson simți că i se dă drumul și că e împins. Fu cît pe-aci să cadă și trebui să lupte pentru a-i respinge pe cei gata să-l calce în picioare. Mareea trupurilor se retrase, în cele din urmă. În fața lui, bete de mînie, păsările îl sfîșiau pe cel din urmă Principe al Uriei. Un miros acru de clor și de uree împuți atmosfera.

Cineva îi atinse umărul. Veran.

— Vino, înainte de-a se întreba cum îmi fac scamatoriile.

Cu urechile pline de strigăte furioase, se îndreptară fără grabă spre ușă. În clipa cînd ieșeau, Veran întoarse capul și ridică din umeri :

— Așa pier fanaticii, zise.

32

Cam la fiecare decadă cobora, se apropia de un trecător și întreba :

— În ce an sîntem ?

Unii leșinară. Alții fugiră. Unii pieriră. Știau, probabil, să călătorească în timp. Dar se aflau întotdeauna unii care-l lămureau. Fără a se clinti, se uitau la om și la Monstru și zîmbeau. Un bătrîn. Un băiat tînăr. Un urian. O femeie.

O întrebare ardea buzele lui Corson :

— Știți cine sînt ?

Căci zîmbetul și cooperarea lor i se păreau prea uimitoare. Știau cine e. Erau de fapt paznici, faruri

dispuse de-a lungul drumului. Dar se mulțumeau să-i spună data și, dacă încerca să lege o convorbire, îi abăteau făgașul, o lăsau să moară. Pînă și copilul. Nu era în stare să lupte cu ei. În șase mii de ani cultura înaintase binișor. Nu se pătrunsese destul de noua cultură. Mai era un barbar, chiar dacă știa unele lucruri pe care ei nu le cunoșteau.

Cînd văzu urianul, fu gata să facă o greșeală, gata să facă un salt în timp. Dar pasărea cea mare îi făcu un semn pașnic. Purta o togă albă, cu broderii fine, și spuse cu o strîmbătură, pe care Corson crezu că o poate interpreta drept surîs :

— De ce te temi, fiule ?

Ceea ce semănase îndoiala în mintea lui Corson era asemănarea urianului cu Ngal R'nda, dar putea vedea acum că asemănarea se datora numai vîrstei înaintate a bătrînașului.

— Mi se pare că te recunosc, zise urianul. Te-ai ivit cîndva din neant, în vremuri tulburi. Eram atunci un copil abia ieșit din ou ! Dacă-mi amintesc bine, te-am condus la baie și ți-am oferit ceva de mîncare înainte de a te duce să asiști la o ceremonie obscură. Lucrurile s-au schimbat de atunci, și s-au schimbat în bine. Sînt tare bucuros că te revăd. Ce dorești să știi ?

— Caut consiliul, zise Corson. Am să-i transmit un mesaj, și chiar mai multe.

— Ai să-l găsești la malul mării, la treizeci sau patruzeci de kilometri spre apus. Dar trebuie să mai aștepți o sută douăzeci, o sută treizeci de ani.

— Mulțumesc, zise Corson. Dar n-am de așteptat. Călătoresc în timp.

— Bănuiam, zise pasărea. Am spus-o și eu așa... Ai un animal frumos.

— Îl cheamă Arhi, zise Corson. În amintirea trecutului.

Și cum dădea să suie din nou în șa, urianul îl opri :

— Nădăjduiesc că nu ne porți pică pentru atunci. A fost un accident. Tirania naște violență. Și ființele

sînt jucării în mîinile zeilor. Care-i pun să poarte lupte grozave pentru plăcerea de a asista la spectacol. Îi manipulează. Le plac baletele cu foc și moarte. Ai dezlegat situația cu tact. Un altul ar fi pricinuit un măcel. Toți urianii îți sînt nespus de îndatorați.

— Toți u... și dumneata ? întrebă el, neîncrezător.

— Rasa veche și oamenii. Toți urienii.

— Toți urienii ? zise gînditor Corson. E o veste bună.

— Drum bun, fiule, zise bătrînul urian.

Așadar, își spuse Corson încercînd să străpungă cu privirea ceața care suia din pămînt și-l învăluia, urienii și oamenii se împăcaseră. Era un lucru bun. Urienii izbutiseră să exorcizeze demonii războiului. Specia nu le era condamnată, după cum crezuse.

Începea să cunoască bine planeta. Localizarea plăjii îi aminti ceva. Antonella îl dusese acolo. O coincidență ?

Hotărî să facă un ocol prin Dyoto. Un impuls nebunesc, dorința de a întreprinde un pelerinaj. Sincroniză hippronul pe o înălțime și-și ridică privirile, căutînd pe cer norul piramidal al orașului, așezat în aparență pe cei doi stîlpi ai fluviilor verticale.

Cerul era pustiu.

Își verifică poziția. Dar nu se putea îndoi. Cu o sută cincizeci de ani mai devreme un oraș prodigios se înălțase acolo, pe cer. Nu lăsase nici urmă.

Se uită în jos, către adîncitura pe care o desenau trei văi convergente, cu coastele împădurite și adîncurile năpădite de ierburi. O umpluse un lac. Corson își mîji privirile, pentru a vedea mai bine. Un colț ascuțit împungea, în mijloc, apele lacului. Într-alt loc, valuri scurte se spărgeau de obstacole cufundate sub apă, la cîțiva centimetri. Recunoscu alte ruine geometrice sub vegetația care năpădea malul.

Orașul se prăbușise și fluviul vertical dăduse naștere lacului. Sistemele de canalizare subterană îl ali-

mentau în continuare și preaplinul se scurgea printr-un pîrîiaș, care curgea pe fundul celei mai coborîte văi. Dyoto fusese nimicit. Puterea, care-i ținea clădirile la vreun kilometru de sol, pierise. Faptul se petrecuse demult, poate cu un secol în urmă, dacă te luai după grosimea covorului vegetal.

Corson își aminti cu tristețe de animația străzilor verticale și orizontale ale orașului, de roiurile flotoarelor țîșnind ca dintr-un stup, de magazinul din care furase ca să-și țină zilele și pînă și de glasul mecanic care-l admonestase cu politețe. Își aminti de femeile din Dyoto.

Dyoto murise, ca atîtea alte orașe peste care trecuseră uraganele războiului. În adîncul lacului zăcea poate trupul Florei Van Nelle, care-l introdusese fără voie în ciudățeniile acelei lumi.

Bătrînul urian mințise. Zîmbetu-i fusese doar ironic. Războiul avusese loc, și oamenii îl pierduseră. Cetățile le erau numai ruine.

Speră că Floria Van Nelle n-avusese răgazul să-și dea seama. Nu era pregătită pentru războiul acela, pentru nici un război. Dacă supraviețuise o bucată de vreme, fusese doar pentru a ajunge jucăria mercenarilor lui Veran sau, și mai rău, prada nemiloșilor cruciați ai urmașului lui Ngal R'nda.

El, Corson, eșuase.

Trebui să facă un efort pentru a rezista dorinței de a sări în trecut. Își amînti visul, orașul distrus sub ochii lui și strigătul poporului care-și prevedea, prea tîrziu, soarta. Fruntea i se acoperi de sudoare. Nu se va duce, cel puțin nu acum. Avea, în viitor, o întîlnire pe care n-o putea ocoli. Acolo, împreună cu consiliul, dacă supraviețuia, va trebui să chibzuiască și să vadă dacă mai era cu putință să abată greul car al istoriei pe alt făgaș. Va avea atunci timpul să se întoarcă iar îndărăt și să descopere ce nu mersese așa cum trebuia.

Ba chiar, dacă altceva nu putea face, avea să-l ucidă pe Veran. Un clopot dogit îi bătu sub frunte. Dacă-l ucidea pe Veran, murea. Colierul i-ar înfige în vine ghimpi otrăviți. Nu trebuia nici să se gîndească să lupte împotriva lui Veran. Altminteri, s-ar fi ucis singur. Acum nu putea abandona.

Își stăpîni dorința de răzbunare. Istovit, sări iar în șa și-și îndemnă hippronul.

Înainta domol și, pentru întîia dată, își dădu seama că vremea era cenușie. În negura nepătrunsă a veacurilor, nopți și zile amestecate, simți că hippronul îi scapă. Degetele-i umblară zadarnic pe filamente. Ostenit, sau poate supus unei voințe străine, animalul amenința să se sincronizeze. Descurajat, îl lăsă în voia lui.

Sunetul mării. Un ritm lent și regulat. Se afla pe o lungă plajă, aurită de soarele care apunea. Faptul îl izbi. Hippronii se sincronizau spontan, în plină zi. Din pricina foamei lor de energie. Dar, de astă dată, animalul fusese atras de amurg.

Corson făcu ochii mari. Pe nisip, în fața lui, erau lungite trei trupuri goale, nemișcate. Își scoase casca și simți că aerul era călduț.

Trei trupuri goale, poate neînsufletite, tot ce rămînea din consiliul Uriei. Zvîrliți de flux, un bărbat și două femei la marginea mării, aidoma victimelor unui naufragiu înspăimîntător.

33

Atunci cînd Corson se apropie, bărbatul se mișcă. Se ridică într-un cot și privi către noul venit. Zîmbea și nu părea să fi suferit prea mult.

— Oh, zise el. Ești cel din Aergistal. Te așteptam.

Corson izbuti să spună :

— Consiliul...

— E aici, zise bărbatul. Consiliul Uriei pentru o mie de ani.

Corson se plecă peste el.

— Aveţi nevoie de ajutoare ?

— Nu cred. Dar ia loc.

— Femeile... zise Corson, lăsîndu-se să cadă pe nisip.

— Sînt în contact. Nu le tulbura.

— În contact ?

— Avem toată vremea. E o seară într-adevăr plăcută, nu găseşti ?

Începu să sape în nisip şi dezveli o carafă de cleştar, pe care o întinse către Corson, după ce-i scoase dopul.

— Bea o înghiţitură, prietene, că faci o mutră...

Corson deschise gura, apoi se răzgîndi. Dacă naufragiatul socotea că aveau vreme, de ce să-l contrazică ? Bău o înghiţitură. Vinul era rece. Mirat, înghiţi strîmb şi fu gata să se înnăbuşe.

— Nu-ţi place ? întrebă naufragiatul.

— E cel mai bun vin pe care l-am băut vreodată.

— Ei bine, goleşte sticla, dragul meu. Mai sînt.

Corson îşi scoase mănuşile, ca să bea mai în voie. A doua duşcă îl încălzi. Apoi îşi aminti unde se află şi de ce.

— Ţi-e foame ? întrebă el. Am la mine cîteva raţii.

— Mulţumesc, zise bărbatul. Prefer carnea de pui, sau icrele negre, sau un boeuf braisé. Am făcut o prostie nepropunîndu-ţi ceva, de la bun început. După o asemenea călătorie trebuie să-ţi fie foame.

Se aşeză în genunchi, zvîrli cu putere cîteva lopeţi de nisip şi dezveli un vas mare de argint cizelat. Îi scoase capacul şi adulmecă mulţumit.

— Serveşte-te şi ia cu degetele. Aici sîntem pentru simplitate.

— Am văzut Dyoto, începu Corson.

— Frumos oraş, zise bărbatul. Niţel cam demodat.

— Era în fundul lacului. Războiul l-a distrus în întregime.

Mirat, bărbatul se ridică în coate şi se aşeză.

— Ce război ?

Începu să rîdă încetișor, cu discreție.

— Adevărat. Vii din perioada tulbure. Trebuie să fi avut un șoc. Nu știai.

— Nu știam ce ? zise Corson, agresiv.

— Dyoto a fost părăsit. Părăsit, pur și simplu. Nu distrus. Nu se mai potrivea cu felul nostru de viață.

Corson încercă să mistuie știrea.

— Și cum trăiți ?

— După cum vezi. Simplu. Simțim nevoia să medităm. Ne pregătim pentru... (Șovăi.) Pentru viitor.

— Ești sigur că n-aveți nevoie de ajutor ? zise Corson frecîndu-și mîinile cu nisip pentru a curăța urmele de grăsime lăsate de gustoasa jumătate de pui pe care-o înghițise.

— Avem nevoie de dumneata, Corson. Dar nu acum, nu aici.

— Ești sigur că nu duceți lipsă de nimic ? zise Corson, neîncrezător.

— Am aerul că-mi lipsește ceva ? Veșminte, poate ? Nu purtăm.

— Alimente, medicamente. Presupun că nu toată plaja-i împănată cu carafe cu vin și gamele. Ce veți face cînd vi se va sfîrși rezerva ?

Bărbatul privi gînditor spre mare.

— Într-adevăr, spuse, e o întrebare pe care nu mi-am pus-o niciodată. Cred că...

Corson îi tăie vorba cu vehemență :

— Trezește-te ! Ești nebun ? Sau bolnav ? Trebuie să se poată pescui în marea asta, vîna în pădurile de colo. N-o să vă lăsați să muriți de foame.

— Nu cred, zise bărbatul.

Îl privi în față pe Corson și se ridică dintr-o mișcare. Era bine zidit, mușchiulos, mai înalt decît Corson. Fața-i era încadrată de plete.

— De unde crezi că vine carafa ?

Corson se ridică la rîndul lui și, încurcat, desenă ceva pe nisip cu vîrful cizmei.

— Nu știu.

— Cînd nu vom mai avea vin, vom cere altul.

— Ah ! zise Corson, luminîndu-se la față. Locuiți printre dune și ați venit să luați masa pe plajă. Aveți, acolo, servitori sau roboți.

Bărbatul clătină din cap :

— N-ai să găsești printre dune nici palate, nici cocioabe, nici servitori, nici roboți. Nu cred să fie suflet de om pe o rază de patruzeci de kilometri. Văd că nu ne-ai înțeles felul de viață. N-avem alt acoperiș decît firmamentul, nici alt culcuș decît nisipul, nici alte cearșafuri decît briza. Ți se pare că e prea cald sau prea frig ? Se poate aranja.

— Și de unde vine asta ? întrebă supărat Corson, împingînd cu piciorul carafa goală.

— Dintr-altă epocă. Dintr-un secol al viitorului sau al trecutului, habar n-am. Am hotărît să lăsăm nedesțelenite cîteva decenii. E un loc tare plăcut pentru odihnă și gîndire. Bineînțeles, controlăm climatul. Dar în epoca asta n-ai să găsești, pe întreaga planetă, o singură mașină. Cele de care avem nevoie rămîn ascunse în culisele timpului. Cînd ne trebuie ceva, unul dintre noi intră în contact și cere. Iar obiectul e trimis aici.

— Și Dyoto ?

— De cîtăva vreme ni s-a părut că am luat-o pe un drum greșit. Am hotărît să încercăm altceva.

— Asta, zise Corson.

— Întocmai, zise bărbatul.

Corson privi marea. Văzu un clasic apus de soare, dar ceva tresări în el, cerînd să înflorească. Marea netedă clipocea lîngă o stîncă, la cîțiva metri de mal, ca un animal îmblînzit pentru totdeauna. Fără să vrea, căută o lună pe cer, dar nu era lună. Stelele, cărora le cunoștea acum constelațiile, erau destul de numeroase pentru a arunca o palidă lumină asupra lumii.

— Frumos, așa-i ? zise bărbatul.

— Frumos, recunoscu Corson.

Şovăind, trase cu coada ochiului în direcţia femeilor cufundate în comă sau care, poate, dormeau. Atitudinea lor părea de cedare. Crezu că recunoaşte nişte plete brune, linia unui spate. Făcu un pas către cea despre care credea că e Antonella. Bărbatul îl opri printr-un gest :

— Nu le tulbura. Iau parte la o consfătuire. E vorba de dumneata. Sînt în contact cu cei din Aergistal.

— Antonella, zise Corson.

Bărbatul îşi întoarse faţa.

— Antonella nu-i aici. Ai s-o vezi. Mai tîrziu.

— Încă nu mă cunoaşte, zise Corson.

— Ştiu. (Glasul era blînd şi scăzut, de parcă bărbatul ar fi regretat că vorbeşte despre ea.) Îi trebuie un răgaz pentru a te cunoaşte. (Tăcu pentru o clipă.) Nu ne-o lua în nume de rău. Apoi adăugă repede : Vrei să dormi sau preferi să vorbim acum de treburile noastre ?

— Nu mi-e somn, zise Corson, dar aş vrea să chibzuiesc puţin.

— Cum doreşti, zise bărbatul.

Corson rămase multă vreme tăcut, şezînd pe nisip, cu coatele pe genunchi. Soarele pieri de tot. Stele se zbuciumau pe mare. Văzduhul era cald ca o piele. După o vreme Corson îşi scoase costumul şi cizmele. Încă nu cuteza să rămînă gol, dar simţea crescînd în el dorinţa, ca şi aceea de-a se cufunda în valuri şi a înota, şi de-a uita de seniorii războiului. Mareele trebuiau să fie slabe acolo. Nici o lună. Doar soarele depărtat făcea să vibreze marea.

Apoi se scutură şi rupse tăcerea. Vorbi, mai întîi cu un glas nesigur, de parcă ar fi fost singur, de parcă s-ar fi temut că rupe echilibrul subtil al nopţii sau că trezeşte vreun duşman. Glasul i se întări de la o vreme :

— Sînt un ambasador de tip ciudat, zise el. Am fost soldat. Am străbătut timpul. I-am auzit pe zeii

din Aergistal. Am aflat că pacea Uriei e amenințată de trei primejdii. Cea dintîi era un animal de soiul celui care m-a adus aici, dar sălbatic, o fiară. A doua consta într-un complot, urzit împotriva oamenilor de către primii ocupanți ai planetei. A treia purta numele unui mercenar ivit de nicăieri și pe care, după spusele lui, îl voi chema chiar eu pe lumea asta. Îl reprezint aici. Și, în sfîrșit, sînt propriul meu ambasador. Doresc să curăț Uria de toate primejdiile astea, dar n-am mijloacele necesare. Sperам să găsesc ajutor aici, deși cei din Aergistal mi-au spus să nu mă bizui decît pe mine. Cu prețul succesului, îmi voi cuceri, după ei, libertatea și, poate, chiar mai mult. Dar îmi dau seama că-i vorba de-o sarcină imposibilă.

— Știu toate astea, zise bărbatul. Misiunea e pe jumătate îndeplinită. Pentru un om din vremea veche nu te descurci prea rău, Corson.

— Monstrul e în cușcă, zise Corson, iar complotul nimicit. Nu știu dacă sînt în stare de mai mult. Rămîne Veran, un senior al războiului, pe care-l reprezint aici datorită unui ghinion.

Bărbatul scormoni prin nisip.

— Vrei puțin vin? întrebă el politicos.

— Veran vrea să cucerească Universul, reluă Corson, după ce bău. Cere arme și soldați, sau roboți. În schimb, făgăduiește să lase în pace lumea asta. Dar n-am încredere în el. Pe de altă parte, Oficiul de Securitate n-o să-l lase să-și vadă de-ale lui, și va avea loc un război. Purtat pe lumea asta, pentru că Veran nu se va lăsa alungat cu una cu două.

— Dumneata ești Oficiul de Securitate, spuse încetișor bărbatul, iar în trecutul nostru nu s-a purtat nici un război.

— Zici că sînt... bolborosi Corson.

— Reprezentantul Oficiului în acest sector. Împiedicarea războiului te privește.

— Și el n-a avut loc, de vreme ce ești aici, rosti rar Corson. Asta înseamnă că am izbutit. Și contrazice legea informației neregresive.

Bărbatul plimbă un pumn de nisip dintr-o palmă într-alta.

— Da și nu. Nu-i atît de simplu. Legea informației neregresive nu constituie decît un caz particular.

— Atunci, întrebă Corson, viitorul poate interveni în trecut?

Bărbatul lăsă nisipul să i se prelingă printre degete.

— Unele intervenții n-au decît consecințe neînsemnate, altele sînt primejdioase, unele, în sfîrșit, folositoare, cel puțin din punctul de vedere al unui observator privilegiat. Dumneata. Sau eu. Sau Veran. Controlul timpului seamănă întrucitva cu ecologia. Închipuie-ți o lume poluată de insecte, de păsări și ierbivore. Insectele afînează solul și favorizează creșterea ierbii. Păsările mănîncă insectele și asigură polenizarea vegetalelor. Ierbivorele pasc iarba. Excrementele și cadavrele lor servesc drept hrană insectelor și fertilizează solul... Ai aici cel mai simplu ciclu ecologic. Poți strivi din nebăgare de seamă o insectă, sau zece, fără să se întîmple nimic. Poți doborî un stol de păsări sau te poți ghiftui cu carnea ierbivorelor fără ca echilibrul să se rupă. Dar dacă distrugi toate insectele pe o zonă destul de mare, păsările o vor părăsi sau vor muri de foame. Iarba va pieri în cîteva anotimpuri. Ierbivorele vor dispărea, la rîndul lor. Vei avea un deșert. La fel se va întîmpla dacă ai slăbi, în mod serios, oricare verigă a lanțului. Există, pentru fiecare punct, un prag. Poate să ți se pară foarte ridicat. Dar închipuie-ți că mai multe hoarde de carnivore, destul de iuți și de puternice pentru a ataca ierbivorele, sînt aduse pe lumea respectivă. La început par pierdute în imensitatea planetei. I-ai putea scotoci cîmpiile timp de ani de zile fără să le dai de urmă. Dar cu timpul, nedescoperindu-și nici un adver-

sar, se vor înmulți pînă la a reduce numărul ierbivorelor. Insectele vor avea de suferit, apoi păsările, apoi vegetația. Ierbivorele vor fi amenințate din două părți, în același timp. Pînă și carnivorele vor începe să moară de foame. Dacă împrejurările sînt favorabile se instalează un nou echilibru, foarte deosebit de cel existent la pornire, poate instabil. Pentru una sau alta dintre specii vor exista atunci cicluri de abundență și de foamete. Pragul critic va fi fost cu mult mai scăzut decît în cea dintîi ipoteză. Introducerea unei singure perechi de carnivore ar fi de-ajuns, poate, pentru a declanșa o evoluție cu urmări imprevizibile. Pentru ecologia dinamică, făptura semnificativă nu e niciodată unul dintre elementele lanțului, ci totalitatea elementelor lui. Și procesul nu e susceptibil de răsturnare spontană. El aduce cu sine evoluții subtile, dar hotărîtoare. Sub amenințarea carnivorelor, ierbivorele vor cultiva viteza. Picioarele mai lungi vor ușura supraviețuirea.

Păstrînd proporțiile, același lucru se petrece în timp. Dar, pe lîngă problemele timpului, problemele ecologice sînt de-o simplitate nemaipomenită. Poți șterge un munte de pe fața unei planete sau chiar să stingi o stea de pe cer fără ca în viitorul tău să se petreacă ceva grav. Poate că poți distruge chiar, ici și colo, cîte-o civilizație întreagă fără ca faptul să aibă urmări neplăcute, din punctul tău de vedere. Dar, în altă parte, ajunge să strivești piciorul unui om pentru ca cerul și pămîntul tău să se zguduie. Fiecare punct al Universului posedă propriul său univers ecologic. Nu există istorie absolută.

— Atunci, cum poți prevedea? întrebă Corson.

— Prin calcul. Există și o parte de intuiție și o parte de experiență. Și e mai bine să vezi lucrurile de sus, de cît mai departe din viitor. E întotdeauna mai ușor să iei în considerație felurite drumuri care au putut duce la prezent, decît să le construiești pe cele care vor alcătui viitorul. Iată de ce în-

tră în contact cu noi cei din Aergistal. (Arătă către cele două femei.) Dar nu ne pot spune totul. Nu pot introduce în istorie perturbări care i-ar nega. Se află chiar la căpătul timpului. Toate drumurile duc spre ei. Pentru ei, istoria e aproape absolută. Aproape încheiată. Așa că trebuie să ne desăvîrșim noi înșine destinele, chiar dacă ele urmează să-și găsească locul într-un plan mai vast.

— Înțeleg, zise Corson. Am și eu impresia că sînt un pion pe o tablă de șah... La început credeam că mă mișc liber. Dar, pe măsură ce vedeam jocul mai bine, vedeam că eram împins de pe-un pătrățel pe altul. (Șovăi timp de o secundă.) Mi-am spus chiar că voi conduceți jocul. Că planul e al vostru.

Bărbatul clătină din cap.

— Greșeai. Nu noi sîntem autorii planului.

— Dar știți ce s-a petrecut.

— În oarecare măsură. Pentru noi ești un factor străin. Te-ai ivit la momentul potrivit pentru a rezolva o criză. Ne-am spus dintotdeauna că trebuie să fii autorul planului.

— Eu ? întrebă Corson.

— Dumneata. Și nimeni altul.

— Nici n-am terminat conceperea planului, zise Corson.

— Ai destul timp la dispoziție, zise bărbatul.

— Dar a și început să fie executat.

— Așadar va exista, zise bărbatul.

— Și dacă dau greș ? zise Corson.

— N-ai să știi nimic și nu vom ști nici noi.

Una dintre femei se mișcă lîngă ei. Se răsuci, se ridică, se uită la Corson și zîmbi. Putea avea treizeci de ani. Corson n-o cunoștea. Privirile ei rămîneau pierdute din pricină că se uitase atîta vreme în ea însăși.

— Abia-mi vine să cred, zise femeia. Celebrul Corson printre noi.

— N-am deocamdată nici un motiv să fiu celebru, zise Corson sec.

Pînă în ultima clipă sperase că e Antonella.

— Nu-l lua repede, Selma, interveni bărbatul. Mai are de străbătut o bucată de drum și e nițel tulburat.

— N-am să-l mănînc, zise Selma.

— Și avem nevoie cu toții de el, încheie bărbatul.

— Unde ai ajuns? îl întrebă Selma pe Corson.

— Am venit ca ambasador... începu anevoios Corson.

Dar ea îi tăie vorba:

— Știu asta. Te-am auzit vorbind cu Cid. Dar unde ai ajuns cu planurile?

— Pot să-l neutralizez pe Veran netrimițîndu-i mesajul, de vreme ce toată lumea pare să pretindă că port răspunderea asta. Dar, la drept vorbind, n-aș ști nici să-l redactez, darămite să-l fac să-i parvină!

— E o simplă chestiune de creode, zise Selma. Îți aranjez asta cînd vrei. Și cred că Aergistalul va fi de acord să transmită mesajul în relcu.

— Să zicem că nu-l trimiți, spuse bărbatul pe care Selma îl numise Cid. Cine se va ocupa de Monstru și de Principii Uriei? Soluția e în altă parte. Veran face parte din plan. Nu-l poți elimina atît de ușor.

— Mă tem și eu, zise Corson. Ba chiar cred că mi-a venit ideea să recurg la el pentru că l-am întîlnit în Aergistal. Dar încă nu sînt sigur. E o idee care nu-mi va veni, într-adevăr, decît mai tîrziu.

— Progresează repede pentru un primitiv, zise Selma.

Cid se încruntă.

— Corson nu-i un primitiv. Și a fost în Aergistal. Nu s-a mulțumit cu un simplu contact.

— Așa-i, zise Selma, uitasem...

Jignită, se ridică și începu să alerge în întîmpinarea valurilor. Corson gîndi cu glas tare:

— Dar cine se va ocupa de Veran?

— Dumneata, zise Cid.

— Nu-l pot ataca. Nu pot măcar pune la cale o campanie împotriva lui.

— Colierul!

O speranță timidă se născu în mintea lui Corson.

— Mă puteți scăpa de el?

— Nu, zise Cid. Nu noi. Veran s-a născut în viitorul nostru. Tehnologia lui o întrece pe a noastră.

— Atunci, zise Corson, nu-i nici o ieșire.

— Există o soluție. Altminteri n-ai fi aici. Există măcar o linie de probabilitate — o credodă — conform căreia ți-ai dus planul la bun sfîrșit. Nu știu dacă sesizezi toate implicațiile situației, dar viitorul dumitale, Corson, atîrnă de dumneata, în sensul literal al cuvîntului.

— Am mai curînd impresia că eu depind de el.

— E un fel de a spune același lucru. Vezi dumneata, multă vreme oamenii și-au pus problema permanenței ființei. Un om era într-adevăr, la deșteptare, cel care adormise în ajun? Somnul nu era cumva o discontinuitate absolută? Și de ce unele idei, unele amintiri piereau cu totul din conștiință pentru a se ivi din nou, mai apoi? Exista oare o unitate, sau o juxtapunere de ființe? Cineva, într-o bună zi, descoperi adevărul. De cînd ființa, omul nu cunoscuse cea mai mare parte din el însuși. Astăzi ne punem, aproape în aceiași termeni, aproape aceleași întrebări. Cum sînt articulați între ei posibilii? Ce leagă trecutul, prezentul și viitorul unei ființe? Oare copilăria naște maturitatea, sau maturitatea făurește copilăria? Nu cunoaștem esențialul a ceea ce sîntem, Corson, și nu-l vom cunoaște încă multă vreme, dar trebuie să trăim totuși cu ce știm.

Selma se înapoie, șiroind toată de apă.

— Ar trebui să dormi, Corson, zise Cid. Ești obosit. Fie să-ți întîlnești viitorul în vis!

— Am să încerc, zise Corson. Îți făgăduiesc să încerc.

Și se lăsă să lunece pe nisip.

34

Avu conștiința unei prezențe lîngă el. Deschise ochii și-i închise imediat, orbit de soarele care se afla sus pe cer. Se întoarse pe o parte și încercă să adoarmă din nou. Dar două zgomote insistente îl împiedicară, suflarea largă a mării și freamătul unei răsuflări ușoare. Deschise din nou ochii și văzu nisipul la înălțimea obrazului, o întindere de nisip pe care vîntul ridicase dune minuscule, pentru a le șterge acum. Se trezi de-a binelea și se așeză. O femeie tînără era îngenuncheată lîngă el.

— Antonella, spuse el.

Purta o scurtă tunică roșie.

— Georges Corson, zise ea cu un glas în care răsuna neîncrederea.

Mătură plaja cu privirea. Cid, Selma și cealaltă femeie dispăruseră. Tînăra pe care o chema Antonella se ridicase și se depărtase cu cîțiva pași, ca și cum ar fi jenat-o faptul că fusese surprinsă cercetîndu-l.

— Mă cunoști ? întrebă el.

— Nu te-am văzut niciodată. Dar am auzit vorbindu-se de dumneata. Trebuie să salvezi Uria.

O cercetă mai atent, Era îmbrăcată, atunci cînd ceilalți umblau goi. Venea, de bună seamă, dintr-o altă epocă, în care obiceiurile vestimentare nu atinseseră nivelul de simplitate al membrilor consiliului. Era mai tînără decît în amintire, mult mai tînără, aproape adolescentă. Nu știa cîți ani se scurseseră pentru ea între cele două întîlniri ale lor. Pentru el, anii nu reprezentaseră decît cîteva luni. Își amintea perfect de cealaltă Antonella. Ciudat, să regăsești pe cineva cu care ai împărțit tot felul de aventuri și care încă nu te cunoaște ! Avea impresia că se află în fața unei amnezice.

— Ai făcut războiul ? întrebă ea, și-n glas îi vibră o undă de reprobare și de interes totodată.

— Da, zise Corson. Era neplăcut.

Ea chibzui

— Aș vrea să te întreb... nu știu dacă se cuvine.

— Se cuvine...

Roși.

— Ai apucat să omori pe cineva, domnule Corson ? Mucoasa dracului !

— Nu, spuse el. Eram un fel de inginer. Personal n-am sugrumat sau făcut de petrecanie nimănui, dacă asta vrei să știi.

— Eram sigură !

Părea mulțumită.

— Dar am apăsat pe butoane, zise Corson, feroce.

Nu înțelese.

— Vrei o țigară ? întrebă ea, scoțînd un port-țigaret din tunică.

Îl recunescu.

— Nu, mulțumesc, zise el, deși simțea că-i lasă gura apă. Nu mai fumez de mult.

Ea stărui :

— E tutun, nu produs de sinteză.

— Zău, nu, zise el. M-am lăsat de fumat.

— Ca toți de pe-aici. Sînt singura care mai fumează.

Dar puse deoparte port-țigaretul.

Cum am putut s-o iubesc ? se întrebă Corson. Pare atît de superficială, pare goală. Chestie de vîrstă, chestie de împrejurări. Oare cînd oi fi început s-o iubesc ? Își răscoli amintirile, și episoadele aventurii lor comune urcară din nou la suprafață, bule de gaz desprinse din adîncurile unei mlaștini. Aergistal. Balonul, tentativa de înrolare, planeta-mausoleu, evadarea, scurtul popas în tabăra lui Veran.

De mai înainte. Cu mult înainte. Făcu un efort. Din clipa cînd o îmbrățișase. Nu, chiar dinainte de-a o îmbrățișa ; își spusese că e una dintre cele mai seducătoare femei pe care o întîlnise vreodată. Și la prima vedere nu-i făcuse o asemenea impresie.

Incepuse s-o iubească în clipa cînd fulgerul țîșnise din brichetă. Mirosise că era vorba de un truc hipnotic și crezuse că voia să-l facă să vorbească. Voise doar să-l facă s-o iubească. Izbutise. Nu era de mirare că-i răspunsese cu viclenie cînd o întrebase de ce nu prevăzuse că manevra ei avea să eșueze. O fi fost un obicei înscris în moravurile Dyoto-ului? Simți că-l cuprinde furia. Apoi se liniști. Femeile întinseseră dintotdeauna capcane bărbaților. Era una dintre legile speciei și ele nu puteau fi făcute răspunzătoare. Tare aș mai lăsa-o să mucezească în tabăra lui Veran, ca să învețe că bărbații au și ei metodele lor, își spuse. Dar n-avea s-o facă. Începuse s-o iubească, într-adevăr, tocmai în tabăra lui Veran. Atunci cînd dăduse dovadă de sînge rece. Apoi, pe planeta-mausoleu, cînd se arătase umană și totodată îngrozită.

De-altfel, n-avea de ales. Se va duce s-o scoată — și să se scoată pe el însuși — din ghearele lui Veran. Va depune pentru ei, pe planeta-mausoleu, o raniță cu merinde. Pînă acolo rolul lui era prescris. Nu se putea îndepărta de el decît cu prețul introducerii unei perturbări în propriul lui trecut. Dar după aceea? După trimiterea mesajului, trebuia oare să-i mai și facă rost lui Veran de recruții și echipamentul cerute de transfugul din Aergistal?

Era absurd. De ce-i condusese celălalt Corson, după evadare, pe planeta-mausoleu? Era oare un punct de trecere necesar, locul unui nod temporal? Dar Corson începea să cunoască bine drumurile timpului și era aproape sigur că așa ceva nu exista. Atunci cînd va executa acțiunea de salvare va putea la fel de bine să-i aducă pe evadați chiar aici, pe plaja unde se aduna consiliul Uriei, chit că avea să porncască apoi singur spre Aergistal, în cazul cînd ședercea lui acolo s-ar dovedi necesară. Știa că era necesară. În Aergistal se schimbase. Și învățase multe lucruri utile pentru reușita planului.

Își aminti de placa de metal pusă în evidență pe ranița cu merinde, în fața porții mausoleului. Mesajul i se păruse, pe moment, obscur. Își scotoci buzunarele costumului de protecție. Plăcuța era acolo, deși el își schimbase hainele de cîteva ori... Probabil că, de fiecare dată, își mutase mecanic conținutul buzunarelor dintr-o haină într-alta.

O parte a textului se șterse. Literele păreau totuși adînc tipărite în metal.

PÎNĂ ȘI ÎNVELIȘURILE GOALE MAI POT FI ÎNTREBUINȚATE. RĂZBOIUL POATE FI PURTAT ÎN MULTE FELURI. AMINTEȘTE-ȚI DE ASTA.

Fluieră încetișor printre dinți. Învelișurile goale erau, evident, moartele-pe-jumătate din mausoleu. Își spuse că puteau fi probabil înzestrate cu personalități artificiale pentru a fi folosite ca niște roboți. Crezuse chiar că era vorba de niște androizi. Dar prezența buricului pe pîntecul fiecăreia nu-i lăsase nici o iluzie. Trăiseră. Și muriseră, deși activitatea încetinită a trupurilor putea lăsa să se creadă contrariul. Numărase mai bine de un milion și nu atinsese, nici măcar nu întrezărise, capătul mausoleului. Reprezentau o formidabilă armată potențială. Aveau să satisfacă ambițiile cele mai nebunești ale lui Veran. Cu o singură rezervă. Erau femei. Colonelul socotise cu cale să întărească disciplina, atunci cînd Antonella pătrunsese în tabără. Nu era sigur de oamenii lui decît pînă la un punct. Nu se temea că putea fi trădat pentru bani sau din ambiție. Dar fiziologia își avea legile ei, pe care nu se încumeta să le calce.

Corson își duse mîinile la gît. Colierul era acolo, atît de ușor încît i se întîmpla să și uite de el. Solid. Rece. Neînsuflețit și mai primejdios decît un șarpe cu clopoței. Dar șarpele dormea. Ideea de a folosi femeile-pe-jumătate-moarte drept recruți nu părea să constituie o intenție declarată de ostilitate.

Zguduit de greață și conștient de privirea Antonellei, se plecă pe nisip. Gîndul de a folosi femeile-

pe-jumătate-moarte îi făcea rău. Dar se potrivea cu purtările zeilor din Aergistal. Utilizarea resturilor, a criminalilor de război sau a victimelor unui conflict pentru a evita o tulburare încă și mai însemnată. Cazuiștii ăștia se preocupau de răul cel mai mic. Sau, mai degrabă, erau întru totul realiști. Căci femeile muriseră, muriseră definitiv. Învelișuri goale ! Nu mai erau în stare să gîndească, să creeze, să acționeze, nici chiar să sufere altfel decît pe plan strict biologic. Poate că mai puteau zămisli. Era un punct la care trebuia să se gîndească bine. A le înzestra cu o personalitate artificială era o crimă infinit mai mică decît a nimici, prin apăsare pe un buton, o cetate locuită de ființe inteligente. Dacă te gîndeai bine, nu era un act mai criminal decît o grefă de organe. Chirurgii de pe Pămînt rezolvaseră de multă vreme problema deontologică : cel mort slujește celui viu.

Acoperi cu nisip ce vomitase, își înghiți anevoie saliva, își șterse colțurile buzelor.

— Mi-e mai bine, îi spuse apoi Antonellei, care-l privea înspăimîntată. Nu-i nimic. O criză.

Nu făcuse nimic ca să-l ajute. Nu se clintise. Prea tînără, își spuse, crescută în mătăsurile unei lumi care nu cunoaște boala și suferința. Nu-i decît o floare frumoasă. Încercările au s-o schimbe. Și atunci o voi putea iubi. Pe toți zeii, ca s-o regăsesc am să demontez Aergistalul piatră cu piatră ! N-o pot ține acolo. Nu și-a mînjit mîinile, n-a săvîrșit nici o crimă.

Și tocmai asta justifica prezența lui Corson. Antonella n-ar putea face ceea ce făcuse el, nici ce-i rămînea de făcut. Nici Cid, nici Selma, nici nimeni din epoca lor. N-aveau nervii destul de tari. Țineau de altă lume și luptau pe-un alt front. Spre nenorocirea lor, nu lipsit de primejdii. Și rolul unor oameni de felul lui Corson era tocmai acela de a le micșora. Sîntem gunoierii istoriei, își spuse, ne bălăcim în

puroi pentru ca pavajul să fie curat sub paşii urmaşilor noştri.

— Vii să te scalzi ? întrebă ea.

Făcu un semn de încuviinţare, încă negăsind curajul de a vorbi. Marea avea să-l spele. Toată marea nu va fi de prisos.

35

Cînd ieşi din apă, Cid se întorsese. Corson o depărtă pe Antonella sub un pretext oarecare şi-şi expuse planul. Ansamblul stătea în picioare, dar unele amănunte rămîneau neclare. Colierul, de pildă, îl plictisea. Nu ştia cum putea scăpa de el. În Aergistal, poate, în cursul unei călătorii în viitor. Dar colierul nu reprezenta decît un neajuns minor.

Invazia nu punea nici un fel de probleme. Chiar Veran îl înzestrase pe Corson cu un asortiment de arme, pe lîngă colier. Credea că n-are a se teme de nimic şi pleca de la principiul că, în război, fiecare om disponibil e indispensabil. Una dintre arme crea cîmpul inhibitor de lumină. Modificînd-o, Corson socotea că-i poate lărgi raza de acţiune, chiar dacă şi-ar goli bateria în cîteva minute. Corolarul acestei arme, pe care-l poseda de asemenea, era un reflector de ultrasunete, îngăduind orientarea prin beznă. Raniţa cu alimente, pe care urma s-o lase pe planeta-mausoleu, făcea parte din harnaşamentul hippronului. Rămîneau cele două costume de protecţie, cu care trebuia să-i îmbrace pe celălalt Corson şi pe Antonella. Socotea că, în zăpăceala pricinuită de intervenţia lui, va izbuti să pună mîna pe ele fără prea mare greutate.

Contrar aşteptărilor, Cid nu tresări măcar atunci cînd ajunse la partea cea mai gingaşă a expunerii sale : reanimarea moartelor-pe-jumătate ale planetei-mausoleu. Bărbatul era nesimţitor, sau avea tărie

de caracter. Cea dintîi ipoteză părea mai puțin verosimilă.

— Am oarecare idee, zise Corson, de tehnicile de reanimare și de implantare a unei personalități sintetice, dar mi-ar trebui material și, poate, un ajutor tehnic.

— Cred că vei găsi tot ce-ți trebuie pe planeta-mausoleu, spuse Cid. Cruzii colecționari au prevăzut cu siguranță totul. Și dacă ai nevoie de sfaturi, cel mai bine ar fi să anunți Aergistalul.

— Cum asta? Strigînd cît mă ține gura? Stau tot timpul cu ochii pe mine?

Cid zîmbi șters.

— Probabil. Dar nu asta-i metoda. Poți comunica prin mijlocirea hippronului. Ai fost în Aergistal. Drumul e gravat pentru totdeauna în sistemul dumitale nervos. De altfel, nu-i atît un drum, cît un fel de a vedea lucrurile. Aergistalul ocupă suprafața universului, adică e peste tot. Suprafața unui hypervolum e un volum al cărui număr de dimensiuni e inferior cu o unitate celui al dimensiunilor hipervolumului. Nu-i chiar așa, că numărul dimensiunilor acestui univers e poate irațional, sau chiar transcendent. Dar, pe plan practic, n-ai nevoie să știi mai mult.

— Dar cum să procedez? întrebă Corson. descumpănit.

— Nu-i cunosc pe hipproni atît de bine ca dumneata și n-am fost niciodată în Aergistal, dar bănuiesc că-i de-ajuns să stabilești relația empatică îngăduindu-ți să-l conduci, și să-ți reamintești călătoria. Hippronul va aduce instinctiv corecțiile și adaptările necesare. Nu uita că are, în bună măsură, acces la inconștientul dumitale.

Cid își frecă bărbia.

— Vezi, adăugă el, totul a început cu hippronii, măcar pe lumea asta. Altădată erau necunoscuți pe Uria. În linia asta de probabilitate, sau într-alta, vecină (Cid zîmbi cu tristețe), dumneata ai introdus

cel dintîi hippron. Savanţii de pe Uria i-au examinat descendenţii. Au ajuns să-i înţeleagă metoda de translaţie temporală. Apoi au izbutit să-i înzestreze cu ea şi pe oameni, la început pe scară redusă. Ţi-am mai spus, e mai puţin o chestiune de puteri cît un fel de a vedea lucrurile. Sistemul nervos uman nu dispune de puteri speciale. O are doar pe aceea de a dobîndi puteri, ceea ce e poate mai bine. Acum cîteva secole, la începutul perioadei pe care o controlăm, oamenii de pe Uria erau în stare să prevadă doar cîteva secunde din viitorul lor. Dintr-o pricină necunoscută, vechilor urieni, păsărilor, le-a fost mai greu să se adapteze.

— A fost bine, zise Corson, amintindu-şi de Ngal R'nda. Dar cei pe care i-am întîlnit la venirea mea stăpîneau darul ăsta. Iar cercetarea hippronilor nu s-a putut face decît mai tîrziu.

Cid zîmbi din nou, vesel de astă dată.

— Cîte persoane ai întîlnit, într-adevăr ?

Corson îşi cercetă amintirile.

— Două, zise el, numai două. Floria Van Nelle şi Antonella.

— Veneau din viitorul dumitale, zise Cid. Pe urmă, cei mai avansaţi sau cei mai înzestraţi au intrat în contact cu Aergistalul. Totul a devenit mai uşor. Cel puţin, e un fel de a vorbi.

Îşi îndreptă trupul şi-şi umplu plămînii :

— Am început să ne deplasăm în timp fără hipproni şi fără maşină, Corson. Mai avem nevoie de un mic aparat, un ajutător al memoriei. Dar curînd nu vom mai avea nevoie de nimic.

— Curînd ?

— Mîine sau peste o sută de ani. N-are importanţă. Timpul nu mai contează, cînd îl stăpîneşti.

— Mulţi vor muri pînă atunci.

— Ai mai murit o dată, Corson, nu-i aşa ? Şi faptul nu te împiedică să-ţi îndeplineşti misiunea.

Corson rămase tăcut. Se gîndea la planul lui. Indicaţiile succinte ale lui Cid înlăturau două dificul-

tăți : condiționarea hippronului pentru a-i duce pe Antonella și pe celălalt Corson la Aergistal ; definirea drumului pe care trebuia să apuce pentru a ajunge la planeta-mausoleu. De vreme ce fusese odată acolo, va ști să se înapoieze. Un om nu putea, evident, cunoaște poziția miliardelor și miliardelor de aștri care populau acea provincie a Universului, chiar fără a ține seama de deplasările lor respective în cursul erelor, dar putea regăsi oricînd un drum pe care-l mai făcuse odată. După cum nu e nevoie să fi citit toate cărțile pentru a ști să citești cîteva.

— Te-am fi putut antrena, într-o oarecare măsură, Corson, zise Cid, care scormonea prin nisip. Dar ar fi cerut mult timp. Și linia asta de probabilitate e destul de fragilă. E mai bine să te folosești de hippron. În ce ne privește, ne străduim să ne lipsim de el.

Scoase la vedere un vas de vermeliu cizelat, și zise :

— Trebuie să-ți fie foame.

Corson petrecu trei decade pe plajă. O vacanță, la urma urmei. Dar consacră cea mai mare parte a timpului punerii la punct a planului.

Desenă pe nisip, din memorie, o schemă amănunțită a taberei lui Veran. Urma să aibă la dispoziție foarte puțin timp pentru a-i conduce pe cei doi fugari la țarcul hippronilor și nu putea fi vorba să se împiedice de țărușul vreunui cort sau să se piardă prin labirintul aleilor. Alese, de asemenea, principalele trăsături ale personalităților artificiale cu care avea să înzestreze femeile reanimate. Încă nu știa cum avea să le transporte de pe planeta-mausoleu pe Uria, dar urma să se gîndească la asta după ce va fi îndeplinit fazele precedente ale programului.

În restul timpului se scălda, vorbea sau se juca cu Antonella, sau lua parte la activitățile consiliului. La prima vedere nu păreau de loc împovărătoare,

dar înțelese treptat măsura răspunderilor ce apăsau pe Cid, Selma și pe cealaltă femeie, care se numea Ana. Li se întîmpla să dispară pentru perioade mergînd de la cîteva ceasuri la cîteva zile. Corson îi văzu de mai multe ori întorcîndu-se frînți de oboseală, incapabili să rostească o vorbă. Uneori se iveau din neant niște străini, cereau sfat sau aduceau informații. Timp de ore întregi, aproape zilnic, măcar unul dintre membrii consiliului stabilea contactul cu Aergistalul. Cel mai ades era vorba de cele două femei. Poate că erau mai avansate decît Cid pe calea stăpînirii timpului? Sau cei din Aergistal preferau interlocutoarele? Unele dintre aceste ședințe păreau deosebit de istovitoare. Fu trezit într-un rînd de niște urlete. Ana se răsucea pe nisip, parcă pradă unei crize de epilepsie. Înainte de a fi avut răgazul să intervină, Cid și Selma se lungiseră de o parte și de alta a femeii și intraseră, la rîndul lor, în contact. Vaietele și zvîcnetele Anei încetaseră în cîteva minute. A doua zi Corson nu îndrăznise să pună nici o întrebare.

De vreme ce avea răgazul de a chibzui, se întrebă ce fusese istoria celor șase mii de ani peste care sărise. Dar răspunsurile primite nu-l prea mulțumiră. Șase mii de ani erau o gigantică felie de timp, aproape cu neputință de conceput. Nu se scurseseră atîția ani între clipa în care omul își părăsise pentru prima dată planeta și nașterea lui Corson. Știința trebuia să fi făcut progrese uluitoare. Un întreg dicționar de lumi noi trebuia să fi sporit imperiul oamenilor. Și exploratorii nu luaseră oare contact cu străvechile rase ale legendei, de mii de ori mai avansate decît omul? Răspunsul la ultima întrebare era, pare-se, negativ. Corson se îndoia că specia umană ar fi rezistat șocului. Fără îndoială că rase la fel de avansate ajunseseră la nivelul Aergistalului, unde, conform celor spuse de zeu, „nu mai exista deosebire". Dacă interveneau în evoluția omenirii, faptul nu se mai întîmpla sub forma naivă a agre-

siunii sau a „schimburilor pașnice". Ci prin timp. Ce-l mira mai tare pe Corson era caracterul „provincial" al răspunsurilor lui Cid, ale Selmei sau Anei. Cunoșteau cumva istoria Uriei și a cîtorva zeci de stele apropiate. Dar la nivelul întregii Galaxii nu știau nimic coerent. Pînă și conceptul de istorie galactică le era aproape cu desăvîrșire străin. Corson crezu întîi că era vorba de o realitatea prea vastă pentru ca un creier omenesc s-o poată cuprinde. Apoi înțelese că pînă și concepția lor asupra istoriei era deosebită. O percepeau ca pe-o juxtapunere de situații și de crize, dintre care nici una nu era iremediabilă și a căror evoluție se supunea unor legi complexe. Catalogul tuturor crizelor posibile nu prezenta pentru ei mai mult interes decît cel al tuturor soluțiilor tehnice posibile pentru un inginer din vremea lui Corson, sau decît lista tuturor alterărilor celulare datorate unui virus pentru un medic, sau decît un tabel de eclipse pentru un astronom. Existau principii care explicau cea mai mare parte a împrejurărilor concrete. Cazul rar al unei situații neputînd fi explicată prin principiile existente ducea, mai devreme sau mai tîrziu, la definirea unui nou principiu sau a unui nou sistem de principii. Singura Istorie pe care o puteau concepe, după cum descoperi Corson, era Istoria științelor succesive ale Istoriei. Și nici unul dintre ei nu era specializat în acest domeniu. Și diversitatea lumilor umane și străine înfățișa — într-o clipă dată, și în măsura în care expresia mai avea un înțeles — aproape toată gama situațiilor imaginabile. Civilizația galactică era o civilizație de insule. Fiecare insulă își avea istoria proprie, legile sociale proprii, iar interferențele erau relativ puțin numeroase. Corson pricepu că războiul reprezentase principalul ciment dintre lumile care se botezaseră Puterile Solare și cele ce alcătuiseră Imperiul Uriei, ca și toate imperiile ulterioare.

Dar o întrebare rămînea, anume dacă Uria era o lume-cheie pentru a fi atras astfel atenția zeilor din

Aergistal. Pentru Cid întrebarea era lipsită de sens. Ana socotea că urienii erau chemaţi să joace un rol special în Univers datorită descoperirii de către ei a stăpînirii timpului. Pentru Selma toate lumile aveau o importanţă egală şi stăpînirea timpului era dezvăluită, de către zeii din Aergistal, speciilor destul de avansate, în funcţie de căile şi de clipa pe care le socoteau potrivite. Corson nu era mai lămurit decît înainte.

I se întîmplă să se îndoiască. Uneori, văzîndu-i trăind în jurul lui, se întreba dacă erau în toate minţile. Încrederea lor în propriile puteri ţinea de altceva decît de un delir? Absenţele lor constituiau singura dovadă a capacităţii pe care o aveau de-a străbate timpul. Îl puteau înşela, cu sau fără voie. Dar ştiau prea multe despre el, despre trecutul lui, despre Aergistal. Şi se arătaseră în stare să intercepteze hippronul. Corson era sigur de asta. În timp normal, adică, din punctul de vedere al lui Corson, în clipele lor de răgaz, nu prezentau nici un semn de alienare. Se comportau ca nişte oameni simpli, mai degrabă mai bine echilibraţi decît media oamenilor pe care-i cunoscuse în timpul războiului. Ceea ce îl mira, de asemenea. Oamenii aparţinînd unei societăţi mai vechi cu şase mii de ani decît societatea lui, *trebuiau* să fie deosebiţi. Apoi îşi aminti de Touré, smuls din vremurile mitice ale Pămîntului, dintr-o ţară a anilor cînd oamenii abia se eliberau de limitele planetei lor. Nici în el nu deslușise vreo deosebire. Şi Touré se adaptase uimitor de bine la viaţa din Aergistal. Aergistalul, care avea să fie creat într-un milion sau într-un miliard de ani. Corson îşi spuse că miliardul de ani era mai verosimil. Şi, ajuns la acest punct al meditaţiei, descoperi că aliaţii lui *erau* deosebiţi. Erau nespus de uniţi, pe cînd societatea lui Corson nu cunoştea decît individul şi grupul funcţional. O legătură deosebit de puternică îl lega pe Cid de Selma, dar fără ca Ana să fie, din pricina asta, exclusă; dimpotrivă. Incidental, toţi trei făceau aluzie la grupuri mai mari. Şi se străduiau să nu-l

şocheze pe Corson. Viaţa pe o plajă prezenta, poate, aspecte idilice, dar excludea, pînă la un anumit punct, intimitatea.

Ciudat, Antonella părea să rămînă deoparte. Juca, încă mai mult decît Corson, rolul unei invitate. Ceilalţi trei nu o excludeau din grupul lor, ba chiar întreţineau cu ea relaţii vădit afectuoase, dar ea se purta altfel. N-avea nici spontaneitatea picantă a Selmei, nici senzualitatea puţin nepăsătoare a Anei. Părea o fetiţă care-i dădea tîrcoale lui Corson, ca o albină în jurul unei felii de pîine unsă cu dulceaţă. Avea mai puţină personalitate decît celelalte două femei, dar — Corson trebuia să recunoască — nu părea geloasă pe ele. Corson punea distanţa aproape imperceptibilă dar reală care o despărţea de ceilalţi trei pe seama experienţei ei de viaţă mai reduse, a culturii ei mai restrînse şi a faptului că venea dintr-o altă epocă. N-o întrebase niciodată care — din lipsa unor puncte de reper, tot nu i-ar fi înţeles răspunsul. De fiecare dată cînd o întrebase asupra vieţii ei dinainte, nu răspunsese decît prin banalităţi. Părea să n-aibă amintiri vrednice de a fi pomenite. Se întrebă pentru o clipă de ce, în viitor, atunci cînd îl va întîlni pentru a doua oară, nu-i va spune nimic — sau nu-i spusese nimic, din punctul lui de vedere — despre Cid, Selma şi Ana şi despre vremea liniştită a existenţei ei pe plajă. Era greu de răspuns. Se va teme, poate, de un scurt-circuit temporal. Sau, mai simplu, n-avea nici un motiv s-o facă. Cid, Selma şi Ana n-ar fi fost atunci, pentru el, decît nişte nume fără acoperire.

În vreme ce-i erau, acum, adevăraţi prieteni. Nu-şi amintea să fi încercat în trecut o asemenea afecţiune pentru nişte fiinţe omeneşti. Îi plăceau îndeosebi serile în cursul cărora, bînd vin, făceau schimb de idei. I se părea atunci că toate greutăţile fuseseră depăşite şi că nu mai răscoleau împreună decît vechi amintiri.

— Selma, n-ai să uiţi să trimiţi mesajul ?

— E ca şi cum ar fi plecat, spunea Selma.

— Să-l semnezi cu numele meu, Georges Corson. Bătrînul vulpoi de Veran îl cunoștea încă înainte de-a fi avut cinstea să-i fiu prezentat. Și spune-i că va găsi pe Uria, arme, recruți și hipproni.

— Corson, după cît ești de neliniștit, s-ar zice că-i vorba de o scrisoare de dragoste.

— Ultima dată cînd l-am văzut se afla la malul marelui ocean de pe Aergistal, acolo unde marea face loc spațiului. Sper că adresa asta e suficientă. Acum, cînd mă gîndesc, părea pus în dificultate. Cred că fugea.

— O să-i trimitem mesajul : Post restant, Aergistal.

Îi explicase într-un rînd Selmei sistemul militar al sectoarelor poștale folosit pe vremea lui și faptul că depozitele de la post-restant așteptau escadrele un an, doi ani, zece ani și, cîteodată, restul veșniciei. Erau niște nave automate care se îndreptau singure către un punct dinainte determinat. Rămîneau acolo cît era nevoie pentru ca poșta să fie ridicată. Ea găsise ideea absurdă și totodată comică. El mai că nu-și ieșise din sărite. Apoi își spuse că așteptarea știrilor trebuia să reprezinte pentru ea un concept cu totul bizar. Primea zilnic mesaje, expediate dintr-o epocă în care nu mai exista de multă vreme.

Se întoarse apoi către Cid :

— Ești sigur că zăpăceala din tabăra lui Veran va fi de ajuns ? Ești sigur că cetățenii de pe Uria vor putea controla soldații și hipronii ?

— Absolut sigur, spunea Cid. În afara lui Veran, nici unul dintre soldații ăștia n-are stofă de căpitan. De îndată ce el va fi neutralizat, nu vor mai opune cine știe ce rezistență.

— În mod colectiv, poate. Individual însă, mă îndoiesc. Sînt obișnuiți să se bată în cele mai grele condiții.

— Cu ce le vei fi împins în brațe n-are să le fie gîndul la așa ceva. Și nu-i subestima pe cetățenii de pe Uria. N-or fi ei veterani, dar, chiar fără planul tău, nu sînt sigur că Veran ar fi învingător. Am avea

un număr îngrozitor de morți, ceea ce vrem să evităm, dar Veran ar trebui, fără îndoială, să plece. Oricum, e treaba noastră.

Gîndul înfruntării îl neliniștea pe Corson. Știa că oamenii lui Veran aveau să fie dezorientați de dispariția probabilă a strictei discipline de luptă cu care erau obișnuiți. Dar dețineau arme de temut și știau să se slujească de ele.

— Tare aș vrea să mă aflu acolo, încheia Corson.

— Nu. Vei avea alte sarcini. Ai putea fi rănit, sau chiar ucis. Ceea ce ar introduce o gravă perturbare.

Cid insistase din capul locului să se țină departe de cîmpul de bătaie. Corson acceptase, fără să înțeleagă. Nu izbutea să se obișnuiască cu gîndul că bătălia și avusese loc și că, într-un sens, fusese de pe-acum cîștigată.

Într-o seară Cid nu-și desfășură argumentarea obișnuită. Spuse simplu :

— Sper că ți-ai isprăvit pregătirile, prietene. Timpul trece. Ar trebui să pleci mîine.

Gînditor, Corson încuviință, dînd din cap.

În seara aceea o duse cu el pe Antonella la un capăt al plăjii. Ea se arătă pasivă. Corson îi păstrase o altă amintire. Nu era nici speriată, nici pasionată, ci doar docilă, atunci cînd, pe aceeași plajă, cu trei sute de ani în urmă, dăduse dovadă de ardoare. De un lucru era sigur : nu era fecioară. Faptul îi era indiferent. Dar se întrebă cîți oameni avea să întîlnească înainte de-a o regăsi. Apoi adormi, strîngînd-o lîngă el.

A doua zi dimineața puse harnașamentul pe hippron. Găsise rareori timpul de a se ocupa de el, dar animalul nu cerea una ca asta. Se gîndise să testeze posibilitatea intrării în contact cu cei din Aergistal, dar nu-și pusese proiectul în aplicare. N-avea să întrebe Aergistalul decît dacă era silit. Amintindu-și glasul cristalin pe care-l auzise sub arcadele purpurii, începea să se simtă prost.

Cid era singur pe plajă. Se îndreptă către Corson în clipa cînd acesta se pregătea să încalece hippronul.

— Noroc, prietene, spuse el.

Corson șovăi. N-avea de gînd să țină un discurs, dar nu voia să plece fără o vorbă. Cînd se trezise, Antonella nu mai era acolo. Poate că dorise să-l scutească de scena despărțirii.

— Mulțumesc, zise.

Ceea ce i se păru îndestulător.

— Fie să trăiești pînă la sfîrșitul veșniciei!

Își umezi buzele uscate. Atîtea lucruri rămîneau de spus, atîtea întrebări de pus. Timpul trecea. Alese o întrebare :

— În seara venirii mele mi-ai spus că trebuie să meditați. Oare numai pentru a putea administra secolele ?

— Nu, spuse Cid. Nu-i lucrul cel mai de seamă. Ne pregătim să stăpînim timpul. Aici ... (cuprinse într-un gest larg plaja și oceanul și cerul) e un laborator.

— Pentru a călători în viitor ?

— Nu numai, zise Cid. Călătoria în timp e un aspect minor al chestiunii. Încercăm să ne obișnuim cu ideea de a trăi altfel. Numim asta hiperviață. Înseamnă... cum să-ți spun... înseamnă să trăiești concomitent mai mulți posibili, poate toți posibilii. Înseamnă să exiști simultan pe mai multe linii de probabilitate. Să fii mai mulți deodată, rămînînd totuși unic. Multidimensional. Și gîndește-te ce se întîmplă cînd fiecare ființă introduce în istorie propriile ei modificări. Ele se combină cu modificările celorlalți, fac interferențe, unele favorabile, altele penibile. Nici o ființă omenească nu poate ajunge singură și teafără la minte la hiperviață, Corson ! Fiecare e posibilul altuia. Și trebuie să cunoști afurisit de bine pe cineva pentru a îndrăzni să-i influențezi destinul, și propriul tău destin. Pentru asta ne pregătim, Selma, Ana și cu mine. Ne rămîne de străbătut o cale lungă... o cale lungă...

— Veți deveni asemenea celor din Aergistal, zise Corson.

Cid clătină din cap :

— Ei sînt altfel, Corson, într-adevăr schimbați, vor fi schimbați de o evoluție — nu, termenul e greșit — de care nici unul dintre conceptele noastre nu ne îngăduie să ne apropiem. Nu vor mai fi oameni, nici păsări, nici saurieni, nici un fel de urmaș al unei specii pe care o poți visa. Vor fi toate astea la un loc sau, mai bine zis, vor fi fost toate astea. Nu știm nimic despre Aergistal, Corson. Ce știm e ce putem vedea. Nu ce ni se îngăduie să vedem, ci ce sîntem în stare să vedem. Aproape nimic. Învesmîntăm Aergistalul în culorile noastre. Ne vedem pe noi înșine acolo, Corson. Ei vor domina ceva de care ne temem.

— Moartea ? întrebă Corson.

— O, nu, zise Cid. Moartea nu-i mai înspăimîntă pe cei ce-au întrezărit hiperviața. Să mori o dată nu-i grav, atunci cînd îți rămîne o infinitate de existențe paralele. Dar există ceea ce numim hipermoarte. Înseamnă să fii alungat în virtual, să fii eliminat de către o perturbare din toate liniile de probabilitate. Trebuie să controlezi toate creodele universului pentru a fi sigur că scapi. Trebuie să-ți identifici propriii posibili cu cei ai continuumului, în întregime. Cei din Aergistal vor ajunge la asta.

— Oh, zise Corson, de asta se tem de Exterior, de asta și-au închis domeniul cu un zid de războaie ?

— Poate, zise Cid. N-am fost niciodată acolo. Dar cuvintele mele nu trebuie să te tulbure. Întoarce-te aici cînd termini.

— Am să mă întorc, zise Corson. Sper să vă revăd.

Cid zîmbi ambiguu.

— Nu spera prea tare, prietene Corson. Dar întoarce-te aici cît poți de repede. Locul tău e în consiliul Uriei. Noroc.

— Rămas bun, strigă Corson.

Și-și porni hippronul.

36

Făcu un prim salt pentru a-şi procura două costume spaţiale. Era mai bine să efectueze evadarea în doi timpi. Hotărî să intervină cu un minut înaintea orei evadării. Ceea ce i-ar îngădui să încerce sistemul de apărare şi să semene confuzia necesară celei de a doua faze. Nu-i fu prea greu să se strecoare într-unul dintre corturile intendenţei, dar, după cum se aştepta, noaptea nu făcea ca vigilenţa să slăbească în tabăra lui Veran. Abia avu vreme să pună mîna pe două cutii şi să încalece din nou, că pe aleile taberei se şi dădu alarma. Cortul pe care tocmai îl jefuise se afla într-un sector aproape opus celui în care erau închişi Antonella şi celălalt Corson. Prima mişcare a santinelelor va fi de-a se aduna la locul furtului. Nu vor mai avea vreme să se răspîndească.

Făcu un salt de cîteva zile în trecut, alese un loc pustiu şi cercetă costumele de protecţie. Mulţumit, hotărî să treacă la faza a doua. Se sincroniză în clipa aleasă şi-şi aşeză hippronul în ţarcul hippronilor. În învălmăşeală, nu se uită nimeni la el. Avea ţinuta reglementară şi se putea înapoia dintr-o patrulare. Declanşă îndată inhibitorul de lumină şi începu să alerge pe aleile taberei, pe cît de repede îi îngăduia imaginea încetoşată a împrejurărilor pe care reflectorul de ultrasunete i le descoperea. Socotise că celc mai isteţe santinele vor avea nevoie de cel puţin zece secunde pentru a proceda la fel. Nu le va folosi la mare lucru, deoarece nu ştiau de unde venea atacul ; raza de bătaie a reflectoarelor era redusă şi diferitele fascicole aveau să creeze interferenţe, care vor tulbura imaginile. Ofiţerii vor pierde probabil un minut pentru a-şi convinge oamenii să stingă reflectoarele inutile. Era de ajuns, dacă Antonella, avertizată de preştiinţa ei, izbutea să-l convingă pe Corson de necesitatea de-a se arăta cooperativ. Şi ştia că Antonella izbutise.

Totul se petrecu după cum prevăzuse. Avusese grijă să-şi întunece masca pentru ca celălalt Corson să nu-l recunoască. Se exprimă numai prin semne. Nu era momentul să introducă un factor suplimentar de confuzie în mintea celuilalt Corson.

Acum goneau prin spaţiu, apoi săriră în timp. Corson îşi puse hippronul să execute cîteva bruşte devieri spaţio-temporale pentru a-şi deruta urmăritorii. Celălalt hippron îl urma ca un înger. Soldaţii lui Veran nu le cunoşteau destinaţia şi puteau rătăci la nesfîrşit în continuu fără a găsi planeta-mausoleu. În plus, Veran avea să pună capăt urmăririi de îndată ce o patrulă îi va fi adus la cunoştinţă vizitoarea întoarcere a lui Corson.

Planeta-mausoleu. Mă întreb, îşi spuse Corson, cînd am descoperit-o pentru prima dată ?

Îşi arătase sieşi drumul. S-ar fi zis că deschisese acolo o breşă în legea informaţiei neregresive. Informaţia părea să se învîrtă în cerc. E un început pentru toate. Poate că nu era decît o iluzie ? Poate că avea să descopere mult mai tîrziu, pentru întîia oară, planeta-mausoleu, şi va face în aşa fel încît informaţia să intre în cerc ? Poate că o cale adîncă, scăpînd conştiinţei lui actuale, lega între ei toţi posibilii lui Corson ? Pe moment renunţă să dezlege enigma. Nu deţinea elementele soluţiei.

După ce-i dădu instrucţiuni, părăsi deasupra punctului potrivit al planetei hippronul, care-i purta pe Antonella şi pe celălalt Corson. Făcu el însuşi un alt salt în timp, către viitor. Nu descoperi nici o urmă a trecerii lui precedente. Era un semn bun. Se temuse, la un moment dat, că se va regăsi în faţa lui însuşi sau că va da peste două schelete albite.

Coborî de pe hippron şi pătrunse, nu fără teamă, în hangarul funebru. Nimic nu se schimbase. Fără grabă, se puse pe treabă. Timpul nu-i mai era măsurat.

Cîd nu se înşelase. Materialul necesar reanimărilor şi implantării personalităţilor artificiale se afla

într-o anexă subterană a marii săli. Dar nu-i descoperi intrarea decît sondînd temeliile clădirii cu ajutorul hippronului. Operaţiile erau mai simple decît se temuse. Aparate automate le executau, în cea mai mare parte. Seniorilor războiului, care adunaseră uriaşa colecţie, le plăcea să lucreze repede. Probabil că înţelegeau încă şi mai puţin decît Corson principiile reanimării trupurilor.

Mîinile-i tremurau totuşi cînd trecu la prima încercare. Pusese la punct o personalitate artificială menită să dureze cinci secunde. Femeia bătu din pleoape, deschise ochii, scoase un sunet şi încremeni din nou.

Rezultatul primei încercări serioase fu tare neplăcut. O imensă femeie blondă, sculpturală, care era aproape cu un cap mai înaltă decît el, se smulse din culcuş, scoase un strigăt nearticulat, se aruncă asupra lui şi-l strînse în braţe, mai să-l înăbuşe. Fu nevoit s-o ameţească. Zguduit, trase concluzia : prea multă foliculină.

Pentru a-şi veni în fire, hotărî să se ducă să aşeze, la momentul potrivit, raniţa cu alimente şi plăcuţa în faţa porţii mausoleului. Plăcuţa de metal părea acum absolut nouă. Cîteva experienţe îl convinseră pe Corson că era făcută din cristale sensibile la translaţiile temporale. Deformate, aveau tendinţa de a-şi relua configuraţia iniţială, sub efectul unui salt în timp. Problema era deci de a grava partea centrală a mesajului destul de adînc pentru a rezista la mai multe călătorii. Făcu unele calcule şi se apucă să scrie mesajul. Se întrebă ce s-ar întîmpla dacă ar schimba vreun cuvînt. Probabil nimic. Pragul de perturbare n-ar fi atins. Dar se hotărî să nu modifice mesajul care-i rămăsese săpat în amintire. Prea era mare miza.

Rămînea problema condiţionării hippronului care-i va duce pe Antonella şi pe celălalt Corson în Aergistal. Se hotărî să procedeze la o substituţie. Procedă la un schimb de informaţii, cît putea de com-

plet, cu animalul său. Se asigură că avea să-și ducă pasagerii nu numai pe cîmpurile de bătălie din Aergistal, ci și în locul precis unde se pomenise depus el însuși. Mai departe nu mai avea hippronul sub control. Dar bănuia că, plasat în aceleași condiții, animalul avea să reacționeze, spontan, în același fel. Probabilitatea unei lunecări era slabă. Și putea desigur avea încredere în cei din Aergistal pentru a regla un asemenea detaliu. Condiționă hippronul să reacționeze chiar și numai la numele Aergistal, rostit cu glas puternic.

Primi în schimb o mulțime de informații despre moravurile, amintirile și motivările hippronului. Deși slăbită de captivitate, memoria rasială a animalului era suficientă pentru a-i îngădui lui Corson să-și facă o idee asupra lumii lui de baștină. Descoperi, spre marea lui mirare, că hippronul de care învățase să se teamă, măcar în varietatea lui sălbatică, era cam tot atît de fricos ca un iepure. Imaginea pe care o păstra despre primii stăpîni ai speciei sale, dispăruți demult, fără îndoială, nu era deloc clară, dar era limpede că-i adora și că se temea totodată de ei.

Substituția avu loc fără greutate. Corson se osteni să schimbe harnașamentele. Nu voia ca o neașteptată zgîrietură a hamurilor să trezească bănuielile celuilalt Corson. Așeză raniță cu alimente la vedere, în fața porții, lîngă drum.

Apoi se înapoie în epoca în care începuse să anime trofeiele seniorilor războiului. Nu știa ce avea să se întîmple dacă făcea o greșeală de cîteva ore și se pomenea în fața lui însuși. Dar instinctul hippronului îl scutea de orice grijă : străbătînd continuumul animalul refuza să ia exact căile pe care le mai urmase odată. Își percepea probabil propria prezență printr-un ecran de cîteva secunde și se dădea în lături. Într-un fel, asculta orbește de legea informației neregresive. Corson preferă să nu-i forțeze firea.

Se reapucă de pregătirea recruților lui Veran. Lucra frenetic, grăbit să isprăvească. Se mai temea

să nu fie surprins de către seniorii războiului și să n-aibă de dat socoteală. Dar cele cîteva patrulări pe care le făcu în viitor și în trecutul apropiat îl liniștiră întrucîtva.

Creă trei tipuri principale de personalități artificiale. O prea mare uniformitate a comportamentelor femeilor risca într-adevăr să dea prea repede pe față înșelătoria. Din aceeași pricină procedă la o alegere, evitînd să folosească tipuri somatice prea apropiate. În urma primei sale experiențe hotărîse să-și înzestreze reanimatele cu personalități sexualmente neutre. Dar în fața rezultatului, și în ciuda silei pe care o resimțea, introduse în matriță cîteva trăsături feminine. O altă problemă care-l preocupă era aceea a stabilității personalităților artificiale. O durată de viață prea scurtă a matrițelor putea compromite planul. Dar îi displăcea să confere femeilor-moarte-pe-jumătate o prea lungă existență artificială. Deși nu le considera decît ca pe niște mașini i se făcea silă la gîndul tratamentelor la care oamenii lui Veran puteau să le supună. Sfîrși prin a înzestra matrițele cu o durată probabilă de stabilitate de ordinul a patruzeci și opt de ore, cu o marjă de nesiguranță de circa zece la sută. La sfîrșitul acestui interval recruții lui Veran aveau să-și piardă ultima aparență de viață și, în absența întregului echipament adecvat, urmau să moară iremediabil. Dacă situația avea să se dezlege după cum spera, ar fi fost vorba de cîteva ore, ba chiar de cîteva minute. Dacă nu, planul dădea greș. Veran va avea răgazul să-și recîștige oamenii, fie și distrugîndu-și fără milă noii recruți.

În faza asta, Corson se întrebă cîte trupuri va reanima. Un efectiv prea limitat risca să producă, între soldați, conflicte pe care aveau să le supună, probabil, arbitrajului șefului lor. O invazie prea masivă, pe lîngă că ar pune probleme de transport pe care Corson nu le rezolvase încă, ar trezi bănuielile micii armate a lui Veran. Corson îi evalua efectivul la aproximativ șase sute de oameni. Hotărî să reanime

două mii de femei. N-ar fi izbutit singur, într-un interval de timp rezonabil. Fără entuziasm, înzestră vreo douăzeci de trupuri cu personalități fictive care le îngăduiau să-l asiste. Erau instrumente docile, precise, neobosite. De la o vreme îi veni destul de greu să se împiedice să le bruftuluiască. Mutenia și veșnicul lor zîmbet îi călcau pe nervi. Avea totuși în mod virtual la dispoziție, își spuse, populația de sclavi, trupa de amazoane, haremul cel mai mare și cel mai devotat pe care cel mai de seamă industriaș, cel mai puternic căpitan și sultanul cel mai senzual l-ar fi putut vreodată visa. Dar nu era genul lui.

Atunci cînd fu sigur că poate reanima cei două mii de recruți în cîteva ceasuri, se îngriji să-i îmbrace și să-i transporte. Mausoleul nu cuprindea nici un veșmînt. Nu îmbraci fluturii, își spuse cu amărăciune Corson. Făcu mai multe incursiuni într-un sistem planetar vecin și, explorînd timpul, sfîrși prin a descoperi un antrepozit de efecte militare, pe care-l jefui fără rușine. Spera că furtul nu va dezlănțui o perturbare majoră în istoria respectivei planete. Dar știa din experiență că, în ciuda sistemelor automate de contabilitate, stocuri importante dispăreau uneori din intendențele tuturor armatelor din Univers, fără să facă prea mare vîlvă. Un funcționar avea să petreacă cîteva nopți albe pentru a născoci o poveste mai mult sau mai puțin verosimilă în vederea justificării harababurii din socotelile lui. În cel mai rău caz, avea să fie dat afară. Nu asemenea oameni fac istoria.

Cu transportul, lucrurile nu mai stăteau așa. Fu gata să dea de știre în Aergistal. Dar respinse soluția asta extremă. Gîndul de a cere sfatul zeilor din Aergistal i se părea de neîndurat. Păstrase o amintire prea limpede a disprețului implicit al Glasului. Era de acord să fie un pion, dar, pe cele șapte nivele ale infernului, nu va primi să fie un robot ! Era poate un punct de vedere copilăresc, dar era punctul lui de vedere. Sfîrși prin a născoci o soluție care, dacă era lipsită de eleganță, nu era mai puțin concretă. De-

montă, cu ajutorul asistentelor sale, cîteva structuri interne ale mausoleului și-și făcu astfel rost de niște mari plăci de metal, cu care se apucă să construiască o cabină relativ etanșă. La urma urmei, călătorise între Aergistal și Uria într-un fel de sicriu. Un hipron putea duce, în spațiu și prin timp, o încărcătură considerabilă, dacă etapa nu era prea lungă. Veran își transporta așa materialul. Cîteva încercări îl convinseră pe Corson că va putea transporta astfel dintr-o dată cîte două sute de femei.

Atunci cînd dădu semnalul de plecare, se afla de două săptămîni și ceva pe planeta-mausoleu. De multă vreme își sfîrșise merindele, dar se aprovizionase din belșug prin antrepozitele planetei apropiate. În lipsă de altceva, își hrănea asistentele cu ser și glucoză luate din țevile ce alimentau femeile-moarte-pe-jumătate. Se simțea la capătul puterilor. Și-ar fi putut îngădui să se odihnească, dar nu-i venea să rămînă o secundă în plus pe lumea aceea sinistră.

Supraveghe atent reanimarea primului contingent și implantarea personalităților artificiale. Un zîmbet istovit i se întipări pe față cînd văzu cele două sute de femei părăsindu-și culcușurile și, sfîșiind ceața antiseptică care le slujise drept lințoliu, îndreptîndu-se una cîte una către aleea centrală și alcătuind un cortegiu. Greața îl năpădi apoi și-l întoarse ca pe-o mănușă.

Mirată, una dintre asistente se răsuci spre el. Făcu semn că n-avea cum să-l ajute.

— Nu, zise. Nu-i nimic.

Ca și cum s-ar fi adresat unei ființe omenești.

Dar nu putu deslușì nimic în ochii splendizi, violeți, ațintiți asupra lui, nici înțelegere, nici milă; două pietre blînde și, în locul mirării, un reflex. Puteau înțelege, se supuneau glasului său, dispuneau chiar de un vocabular limitat, pe care-l alesese cu grijă și-l vîrîse în matrițe, dar nu-l puteau înțelege. Nu existau. De fiecare dată cînd era ispitit să le uite natura, ochii lor i-o reaminteau și, în umbră, mișcă-

rile lor prea cumpătate. Nu erau decît fațetele hibride și grosolane ale propriului său spirit. Dincolo de ochii lor nu se putea întîlni cu nimeni.

Poarta hangarului nu se înșelă. Nu se deschise în fața cortegiului feminin. Fu nevoit să rămînă pe prag în tot timpul cît defilară și ele apucară cu mișcări de liane ținutele pe care le aruncase grămadă pe iarbă, și și le îmbrăcară. Iar, la glasul lui, își lăsară glugile peste fețe și pătrunseră în cabina grosolană pe care-o meșterise și, tot la glasul lui, căzură într-o transă hipnotică, pe cînd el potrivea ușa cabinei și plasa hippronul și-i prindea hamurile și suia în șa și, încărcat cu fantome, se arunca în timp.

Își depuse încărcătura pe Uria, lîngă tabăra lui Veran, într-un loc adăpostit, la puțină vreme după ce-l părăsise pentru a-și întreprinde ambasada în viitor. N-avea să lipsească decît cîteva secunde, deși întoarcerea, reanimarea celui de al doilea contingent și a doua călătorie trebuiau să-i ia cîteva ceasuri. Făcu zece drumuri, care se întinseră pe zile întregi, în timpul lui personal. Într-a treia zi se prăbuși plîngînd și adormi. Într-a cincea zi hippronul dădu semne de sleire și, cu mintea goală, Corson trebui să aștepte ca animalul să-și tragă suflarea. În clipa părăsirii pentru ultima dată a planetei-mausoleu își concedie asistentele. Rosti un cuvînt. Se prăbușiră, încă zîmbind.

Deșteptă toate reanimatele și le puse în mișcare, alcătuind o coloană lungă. Le făcu să se apropie de tabără și le așeză, foarte vizibil, la o bună depărtare de centura de protecție. Chemă o santinelă. Veran se arătă peste o clipă.

— Pari obosit, Corson, zise el. Ce ne aduci acolo ?

— Recruți, zise Corson.

Veran făcu un semn. Niște artileriști își îndreptară armele asupra formelor voalate care descriau un arc de cerc. Alții ajustară detectoarele.

— Sper că fără capcane, Corson ! Deși podoaba dumitale...

— Nimeni nu-i înarmat, zise cu prudență Corson. În afara mea...

— N-au arme, confirmă un tehnician.

— Bine, zise Veran. Ai știut să-i convingi, în viitor. Îmi place eficiența, Corson. Poate că au simțit chiar gustul ambiției. Pune să înainteze primul rînd. Și spune-le să-și ridice glugile, să văd și eu cum arată păcătoșii ăștia.

Cu excepția pichetelor de strajă, toată tabăra se înghesuise în spatele lui. Corson observă cu satisfacție că oamenii păreau mai puțin încordați, mai puțin rîgid organizați decît atunci cînd îi văzuse pentru întîia dată. Cele cîteva săptămîni de odihnă pe Uria își făcuseră efectul. Disciplina nu slăbise, dar amănunte aproape imperceptibile îngăduiau ochiului exersat al lui Corson să deslușească o schimbare de atmosferă. Un soldat își vîrîse amîndouă degetele mari în buzunarele pantalonilor. Un altul sugea liniștit dintr-un mic tub de metal. Corson se strădui să-i repereze, după colier, pe membrii gărzii personale a lui Veran. Numără vreo zece.

Rosti un singur cuvînt. Fără semnificație. Primul rînd înaintă. Veran făcu un semn. Centura de securitate se stinse. Doi soldați înfășurară o parte a firului. Veran părea să fi renunțat la orice neîncredere. Dar Corson cunoștea mintea sucită a căpeteniei militare. N-avea să lase pe nimeni să pătrundă în tabără înainte de a fi sigur de toate. Și avea să judece chiar el cum stau lucrurile.

Primul rînd înaintă, și al doilea îl urmă cu o mică întîrziere. Și al treilea, și al patrulea, valuri suple de țesături foșnitoare. Corson răcni un ordin. Era sigur că nimeni în tabăra lui Veran nu ghicise adevărata natură a recruților. Femeile erau înalte și uniformele militare, ample, le ascundeau formele. La glasul lui, dintr-o singură mișcare, primul rînd își dădu capul pe spate și glugile lunecară.

Acum nu se mai auzea nimic, nici zgomot de pași, nici foșnet de țesături, doar, de tare departe, șuierul, mîrîitul vreunui hippron care visa.

În tabără careva își stăpîni un strănut. Sau un hohot de rîs. Cineva începu apoi să strige :

— Femei ! Numai femei !

— Sînt două mii, zise rar Corson. Puternice și ascultătoare.

Veran nu tresări. Nu întoarse capul nici cu o fracțiune de grad. Doar ochii i se mișcau. Studia chipurile femeilor. Apoi privirea i se îndreptă asupra lui Corson.

— Puternice și ascultătoare, zise un glas ca un ecou.

Dinspre tabără, începură să se urnească. Piepturile se plecau înainte. Gîturile se întindeau. Ochii păreau hotărîți să iasă din orbite.

— Bine, zise Veran fără să ridice glasul. Acum, ia-le de aici.

Un soldat fără armă, care nu era de serviciu, sări peste centura ce nu fusese strînsă în partea lui și începu să alerge către femei. Un soldat din garda personală a lui Veran își aținti arma spre el. Dar Veran îi împinse țeava în jos. Corson pricepu și admiră. Lui Veran îi era frică, dar n-o arăta. Spera că era vorba de-o capcană, că soldatul va cădea în capcană, ceea ce va servi drept lecție celorlalți.

Dar nu exista nici o capcană, cel puțin nu cea pe care o spera. Atunci cînd soldatul străbătu jumătate din distanța ce-l despărțea de femei, Corson rosti deslușit, dar cu voce joasă, un cuvînt-cheie. Nu ținea ca oamenii din tabără să-i interpreteze ordinul drept un semnal de atac.

Primul rînd își desfăcu uniforma și făcu o jumătate de pas înainte. Uniformele lunecară la pămînt. Femeile nu mai purtau nimic altceva. Nimbate de soare, răsăreau din ierburile înalte. Pletele le acopereau umerii, și, uneori, sînii. Abia se mișcau, răsuflau încet, adînc, iar mîinile le erau goale și deschise, cu palmele întinse.

În tabăra lui Veran se auzi un fel de răcnet, nici strigăt, nici chemare, ci un mîrîit surd și gigantic,

zgomotul unor foale de fierărie, gîfîitul a sute de plămîni ce se goleau.

Douăzeci de soldați se năpustiră. Alții își lăsară armele și-i urmară, nesiguri de ceea ce făceau, neștiind dacă alergau după cei dintîi pentru a-i readuce în tabără sau dacă se temeau că vor ajunge ultimii. Un ostaș din garda lui Veran vru să deschidă focul, dar vecinul lui îl împinse. Cîțiva soldați luară precauția de a sfărîma bateriile înainte de a se arunca, la rîndul lor, asupra femeilor.

Nehotărîți, primii sosiți mergeau de la una la alta, necutezînd să le atingă. Unul dintre ei luă în cele din urmă de mînă o splendidă blondă. Ea zîmbi și-l urmă.

Corson se gîndise să spună cîteva cuvinte, să-și asume riscul de a se adresa soldaților, peste capul lui Veran. Dar nu mai era nevoie. Tabăra era pe cale să se golească. Veran se bătea. Trupuri cădeau. Cineva încercă să restabilească centura de protecție, nu fără greutate, deoarece clipea. Veran se mai străduia, în chip vădit, să evite o prea mare vărsare de sînge. Nu-și pierdea speranța de a-și recîștiga oamenii. Dar nu mai avea în jur decît garda personală. Mai mult, demoralizați, cîțiva luptau fără tragere de inimă.

Veran fu silit să renunțe, căci Corson îl văzu ridicînd mîna. Salvele se rărirră. Apoi se făcu noapte.

Ea înghiți tabăra, femeile, soldații. Nehotărît, Corson se dădu cu cîțiva pași îndărăt. Apoi se trînti la pămînt. Veran își juca cea mai bună carte, inhibitorul de lumină. Avea să-și dezlănțuie poate orbește bateriile asupra împrejurimilor taberei. Corson încercă să se vîre în pămînt și, totodată, să se tragă înapoi tîrîș. În larma, pe care noaptea o vătuia, prinse zgomotul unor pași. Se tăvăli răsucindu-se, se făcu ghem, se destinse ca un arc, se ridică împleticit, căutînd să ajungă la verticală cu brațele desfăcute, bătînd aerul greu. Cineva îl apucă, făcîndu-l să se răsucească. Un braț îi ridică

bărbia, strivindu-i gîtul. Îl auzi pe Veran gîfîind, spunîndu-i la ureche :

— M-ai dus, Corson. Eşti tare. Mai tare decît credeam. Te-aş putea ucide. Nu-mi place harababura. Îţi las cheia... cheia colierului ! Gîndeşte-te la ceilalţi...

Ceva căzu la picioarele lui Corson. Strînsoarea slăbi. Ţeasta păru că i se umflă la nesfîrşit. Corson căzu în patru labe, pe întuneric, luptînd să-şi recapete răsuflarea. În spatele lui, undeva în noapte, Veran alerga spre pădure, spre hippronul pe care Corson nu se ostenise să-l ascundă. Corson îl auzi strigînd cu un jalnic glas de trîmbiţă, pe care noaptea îl copleşea :

— Am să mă refac, Corson ! Am să mă refac, ai să vezi !

Şuierul agresiv al unei raze termice, redus de noapte la proporţiile unui bîzîit de viespe. Corson îşi vîrî capul între umeri. Aşteptă. Închise ochii. Un miros de fum, de fum de lemne, de friptură, îi năpădi nările. Universul se aprinse sub pleoapele lui închise.

Deschise ochii. Era zi. Încă ghemuit, privi în jur. Mai bine de o sută de femei fuseseră ucise. Şi vreo douăzeci de soldaţi. Alţii, vreo doisprezece, n-o duceau mult mai bine. O parte din tabără era în flăcări.

Se ridică şi se uită îndărăt. Către pădure, văzu ce rămăsese din Veran. Hippronul pierise. Veran îşi jucase ultima carte şi pierduse. Izbutise să fie ucis în două feluri. Raza termică, îndreptată poate împotriva lui, îl atinsese în clipa cînd ajunsese lîngă hippron. Acesta, avertizat asupra primejdiei cu o fracţiune de secundă mai devreme, făcuse o deviere în timp, fără a lua în seamă cele din jur. Dusese cu el jumătate din Veran. Şi inhibitorul de lumină.

Undeva în Univers, îşi spuse Corson, un hippron iradia noapte şi tăcere şi se zbătea într-o beznă de nepătruns, în fundul unui puţ unde nici o energie nu-l va putea atinge pînă la epuizarea bateriilor inhi-

bitorului sau pînă va pierde aparatul într-unul din cumplitele lui salturi. Dar de ce alesese Veram tocmai hippronul acela ? se întrebă Corson. Tabăra era plină de ei. Apoi înțelese. Veran fusese împins de curiozitate. Se pricepea să ajungă la memoria hippronului și voise să știe de cine și cum fusese bătut.

Corson călcă peste ceva. Se plecă și culese o mărunță lamă de metal înnegrit, purtînd la unul din capete o crestătură pătrată. O duse la gît, potrivi colierul în dreptul crestăturii. Nici un rezultat. Încet, învîrti colierul. Îi tremurau mîinile, fu gata să se oprească. Un bloc de gheață îi explodase în pîntec. Sudoarea-i pătrundea în ochi. Capilarele costumului de protecție renunțară să-i mai usuce spatele și subsuorile. Brusc, i se făcu sete.

Cînd îi imprimă o rotație, colierul se desfăcu și căzu în două jumătăți. Le prinse, le ținu o clipă în mînă, le privi — marginile erau netede de parcă în tot acest răstimp n-ar fi fost decît puse una lîngă alta — și, ușuratic, le zvîrli departe de el.

Nu înțelegea sensul gestului lui Veran. Sperase să se salveze atît de departe încît Corson n-avea să mai reprezinte niciodată o amenințare pentru el ? Se simțise oarecum solidar cu Corson ? În mintea lui încolți un gînd. Veran încercase să pună mîna pe hippron pentru a ajunge în Aergistal. Acolo era locul lui. Iar dacă Aergistalul era infernul, izbutise.

Corson se îndreptă spre tabără, unde spera să dea peste un hippron. Luptele încetaseră. În cel mult cîteva ceasuri cetățenii de pe Uria vor fi luat frînele în mînă. N-aveau să întîmpine nici o rezistență. Muribunzii fuseseră uciși. Cîțiva răniți ușor încercau să se panseze. Ici și colo zăceau arme. Dar lucrul de care Corson se temuse nu se întîmplă : soldații nu maltratau femeile. Unii se plimbau, destul de timid, escortați de trei sau patru frumuseți. Alții, șezînd pe iarbă, încercau să stea de vorbă. Păreau mirați, aproape speriați de slaba rezistență pe care o întîmpinau. Erau, poate, dezamăgiți. Peste

patruzeci și opt de ore vor fi și mai și, își spuse Corson.

Zări un soldat abătut, șezînd cu capul în palme pe afet, și purtînd colierul. Îi atinse umărul.

— Cheia, zise el. Cheia colierului.

Omul ridică fruntea. Corson citi în privirile lui o imensă stupoare, neînțelegere, o bruscă neliniște. Repetă :

— Cheia colierului.

Se plecă și desfăcu el colierul. Întinse cele două jumătăți către soldatul care zîmbi obosit.

— Ia cheia, zise Corson. Mai sînt și alții care poartă coliere. Vezi de ei.

Soldatul încuviință din cap. Dar fața-i rămase încremenită. Colierul îi căzuse la picioare, dar nici o cheie nu-l putea scăpa de amintirea lui Veran, de fantoma unui șef mort.

Corson își alese un hippron, fără a întîmpina vreo împotrivire. Se legă în hamuri cu o grijă meticuloasă, excesivă. Își îndeplinise misiunea, închisese cercul. Îi mai rămînea să facă un salt pînă la plaja unde Antonella îl aștepta, poate.

Și consiliul Uriei. Cid, Selma și Ana. Prietenii lui.

37

Pe plajă, o singură femeie culcată pe burtă, goală, blondă. Dormea, sau era în contact ? Pe nisip, nici o altă urmă de pași. Corson se așeză lîngă ea și aștepta să se trezească. Avea timp. Avea în față fragmentul de veșnicie pe care se înălța Aergistalul.

Se destinse. Ajunsese la capătul drumului. Putea privi marea și lăsa nisipul să i se prelingă printre degete. Mai apoi va învăța și el să stăpînească timpul. Își spuse că dispunea de pe-acum de oarecare experiență practică.

Femeia se mișcă. Se întinse, se întoarse pe spate, se așeză și se frecă la ochi. Corson o recunoscu.

— Floria Van Nelle, spuse.

Ea dădu din cap și zîmbi. Dar zîmbetu-i era silit, aproape trist.

— Unde sînt ? întrebă Corson, iar, cum femeia nu părea să înțeleagă, adăugă : Cid, Selma, Ana. Trebuie să raportez consiliului de pe Uria pentru mileniul ăsta.

— A avut loc o lunecare, spuse încetișor Floria. Mulțumită dumitale, puțin importantă. Dar în linia asta de probabilitate ei nu există.

— Au murit ? zise Corson.

— N-au existat niciodată.

— M-am înșelat, zise Corson. M-am înșelat asupra locului, sau epocii, sau Universului, poate.

— I-ai făcut să piară. Ocupau o paranteză în istorie. Intervenția dumitale i-a suprimat.

Corson simți că pălește. Își încleștă pumnii, zvîcnit.

— Erau prietenii mei și i-am ucis !

Floria clătină din cap :

— Nu, zise ea. Țineau de un alt posibil și ai făcut să se ivească unul mai bun, ăsta. Știau ce li se va întîmpla, dacă izbutești. Și sperau că vei izbuti.

Corson oftă. Avusese niște prieteni și se topiseră, umbre încă mai palide decît cele atinse de moarte. Nu lăsaseră nimic după ei, nici urma unui pas, nici o linie pe piatră, nici măcar un nume în Universul care le rămăsese închis. Nu se născuseră. Nu mai erau decît o amintire slabă în mintea lui Corson și niște abstracții în registrele spectrale din Aergistal. Șterg tot ce ating, sînt radiera zeilor ! Își aminti de Touré, bunul tovarăș, zvîrlit de bună seamă din nou, în Aergistal, în dezordinea unor lupte fără noimă. Își aminti de Ngal R'nda, ultim Principe al Uriei, sfîșiat de credincioșii săi și de Veran, mercenarul șiret, doborît de tovarășii lui. Își aminti cu teamă de Antonella. Vru să pună o întrebare, dar nu găsi cuvintele.

— Pe cealaltă creodă nu existam, spuse Floria. Şi trebuia să te culeg la venirea dumitale pe Uria. Crezi că mă aflam acolo din întîmplare ? Exist aici din vina dumitale. Nu-ţi cere-scuze...

— Aşadar, zise cu amărăciune Corson, fiinţele sînt nişte cute la suprafaţa lucrurilor, iar un vînt le schimbă sau le împrăştie, la voia zeilor. Am fost jucăria celor din Aergistal. A zeilor de paie, care cîrpesc istoria.

— Nu-s zei, chiar dacă sînt ceva mai mult decît noi. Nu acţionează după cum îi taie capul.

— Ştiu, zise cu brutalitate Corson. Se străduie spre bine. Fac să dispară războiul. Potrivesc istoria în aşa fel încît să ducă la ei. Am auzit toate astea, în Aergistal. A extirpa războiul, a cunoaşte războiul, a salva războiul. S-au pitit ca nişte şobolani în fundul timpului, de teama Exteriorului !

— E doar jumătatea istoriei, zise răbdătoare Floria. Ei sîntem noi.

— Sînt urmaşii noştri. Ne disprețuiesc de la înălţimea miliardului lor de ani.

— Ei sîntem noi, Corson, repetă Floria. Noi sîntem cei din Aergistal. Dar nu ştim asta, şi sîntem nevoiţi s-o descoperim şi să înţelegem. Sînt toţi posibilii, ai speciei ăsteia, a noastră şi ai tuturor celorlalte, chiar ai celor pe care nici nu le poţi visa şi care nu te pot visa. Sînt toate fragmentele Universului şi toate privirile îndreptate asupra Universului. Nu sîntem strămoşii zeilor, nici ei urmaşii noştri, ci o parte a lor, despărţită de originile sau, mai bine zis, de totalitatea ei. Fiecare dintre noi e unul din posibilii lor, un amănunt, o creodă care aspiră în mod confuz la unitate şi care luptă în noapte pentru a se impune, pentru a fiinţa de sine stătător. Cîndva s-a întîmplat undeva ceva ce nu înţeleg nici eu prea bine, Corson. Dar nici la începutul şi nici la sfîrşitul vremurilor. Nu există nici înainte, nici după. Pentru ei, puţin şi pentru noi, de pe-acum, timpul e o lungime în care evenimen-

tele coexistă ca niște obiecte ce se ating. Sîntem o clipă a lungului marș ce duce spre Aergistal, spre unitatea conștiinței posibililor, iar cei din Aergistal sînt fiecare dintre mărșăluitori.

— Niște zei schizofreni, zise Corson.

— Da, dacă asta te poate ajuta să înțelegi. Îmi spun uneori că au pornit la descoperirea tuturor posibilităților și că s-au pierdut și au devenit noi, și că asta e pricina războiului, împărțirea, ruptura, mototolirea asta a istoriei căreia fac, cu grijă, să-i dispară cutele. Iar ruptura îi împiedică, în ciuda imensei lor puteri, s-o dreagă pe dată și în întregime. Pentru că sînt și asta, sînt și ceea ce sîntem. Războiul face parte din ei. Și avem de redescoperit pe bîjbîite lungul, foarte lungul drum ce duce către ei, altfel spus către noi înșine. S-au născut din război, Corson, din înspăimîntătorul tumult care ne zgîlțîie viețile și nu vor fi decît dacă îl desființează. Ici și colo strîng la loc o crăpătură, leagă iar cîte un ochi al plasei. Asta facem cîteodată cu ajutorul lor. Ai făcut-o. Îți pare rău?

— Nu, zise Corson.

— Ca să facă să dispară războiul, cei din Aergistal se slujesc de cei ce l-au purtat, adăugă Floria. Ei au experiența lui și uneori au prins a-l urî cu destulă putere pentru a voi să-l desființeze. Pentru a voi într-adevăr, cu orice preț! Cei ce nu ajung din capul locului la stadiul ăsta petrec o vreme în Aergistal. Sfîrșesc prin a înțelege. Toți înțeleg, în cele din urmă.

— Chiar și un Veran? întrebă Corson, sceptic.

— Chiar Veran. E pe cale de-a stinge un incendiu în constelația Lirei.

— A murit, zise Corson.

— Nimeni nu moare, zise Floria. O viață e ca o pagină de carte. Alături e alta. Nu spun după, ci alături.

Corson se ridică și făcu cîțiva pași spre mare. Încremeni pe granița spumei.

— E o poveste năstrușnică. Cine-mi spune că-i adevărată?

— Nimeni ! Ai s-o descoperi din frînturi. Poate că povestea pe care o vei descoperi va fi puțin deosebită ? Nimeni n-are privilegiul adevărului.

Fără a se întoarce, Corson spuse cu putere, aproape cu violență :

— M-am înapoiat pentru a deprinde stăpînirea timpului și contactul cu cei din Aergistal. Și pentru...

— Ai să înveți. Tot ce poți. Avem nevoie de oameni ca dumneata. Incendiile sînt numeroase.

— Speram să găsesc pacea, zise Corson. Și m-am înapoiat și pentru Antonella.

Floria se apropie de el, își puse mîinile pe umerii lui :

— Te rog, zise ea.

— O iubesc. Sau o iubeam. A dispărut și ea, așa-i ?

— Nici nu exista. Era moartă de mult. Am scos-o din planeta-mausoleu, din colecția unui senior al războiului și am înzestrat-o cu o personalitate sintetică, așa cum ai făcut cu recruții lui Veran. Trebuia, Corson. Fără ea n-ai fi acționat așa cum ai procedat. Și o adevărată ființă umană n-ar fi putut pătrunde în Aergistal.

— Decît dacă e un criminal de război, zise Corson.

— Nu mai era decît o mașină.

— O momeală, zise Corson.

— Îmi pare nespus de rău. Am să fac tot ce poftești. Dacă vrei, am să te iubesc, Georges Corson.

— Nu-i atît de simplu.

Își aminti de cele spuse de Cid : Să nu ne porți pică.

Și dispăruse. Știa că va pieri și-l plînsese pe Corson.

— Nimeni nu moare, zise Corson. Poate că am s-o regăsesc într-o altă existență.

— Poate, spuse Floria într-o suflare.

Corson făcu un pas în mare.

— Nu-mi mai rămîne nimic. Nici prieteni, nici iubire. Universul meu a dispărut de mai bine de șase mii de ani. Am fost înșelat.

— Ești încă liber să alegi. Poți face să piară totul, să revii la zero. Dar adu-ți aminte : pe „Arhimede" urma să mori.

— Liber, rosti Corson, neîncrezător.

O auzi depărtîndu-se și întoarse capul și o văzu scormonind prin nisip, în colțul de plajă care mai păstra urma trupului ei. Și, atunci cînd reveni, ținea în mînă o fiolă de opal, mare cît un ou de porumbel.

— Mai ai de făcut ceva pentru a fi cu adevărat al nostru. Hippronii sălbatici nu știu să călătorească în timp, după cum un om primitiv nu știe să inverseze o matriță. Izbutesc cel mult să se deplaseze cu cîteva secunde. Fiola asta cuprinde un accelerator care le sporește de miliarde de ori puterea embrionară. Trebuie să te duci s-o administrezi chiar dumneata, Corson, în clipa potrivită. Doza a fost calculată cu grijă. Introducerea ei în trecut nu va produce o tulburare apreciabilă, din punctul dumitale de vedere. Marja de eroare cu privire la data ieșirii la suprafață e scăzută și vom ține seama de ea. Atunci cînd sare în timp, un hippron deplasează cu el un oarecare volum de spațiu. Știi tot ce trebuie. Dumneata hotărăști, Corson.

Înțelese.

Ultimul lucru pe care-l avea de făcut. Să așeze cheia de boltă. Să-și întindă mîna sieși, pe deasupra unei prăpastii de șase mii de ani.

— Mulțumesc, zise. Încă nu știu.

Luă fiola și se îndreptă spre hippron.

38

Corson făcu îndărăt un salt de peste șase mii de ani, bîjbîi puțin, operă o ajustare în spațiu.

Hippronul se sincroniză. Planeta se învîrti pentru o clipă în jurul lui, pînă izbuti să se stabilizeze. Se postase pe o orbită foarte alungită, orbita pe care

avea s-o aleagă o navă de război dorind să atingă planeta, să stea în vecinătate cît mai puțin cu putință și, rămînînd cu soarele în spate, să depună pe ea, în cele mai bune condițiuni, un obiect.

Gînditor, Corson aștepta. Universul se întindea sub privirile lui și nu vedea aproape nimic din el. Universul era un puț și fiecare privire omenească (sau neomenească) fora un alt puț cu ghizduri înguste și toate mațele astea se amestecau fără să se confunde, mergînd către pielea Universului, către cea din urmă suprafață a lui, unde toate se întîlneau în cele din urmă. Aergistal. Fiecare punct al Universului, spusese Cid, are propriul lui univers ecologic. Pentru un observator dat. Pentru un actor dat. Fiecare încearcă să-și citească urzeala destinului pe pereții puțului. Și, dacă poate, fiecare se străduie să-și îmbunătățească desenul vieții. Săpătorul care nu se cunoaște deformează săpătura vecinului. Dar nu în Aergistal. Nu la suprafața lumii. Pentru zeii din Aergistal, Universul ecologic era una cu cosmosul. Nu puteau trece nimic cu vederea. Nu puteau ignora pe nimeni.

Sub Corson, detectoarele urienilor scormoneau cerul. Spuneau temerile unui alt segment al unei istorii încurcate. Dar masele îmbinate ale hippronului și ale călărețului său erau prea slabe pentru a declanșa, de la acea depărtare, reacția bateriilor.

Corson șovăia. Se putea depărta, și atunci, fără îndoială, ar fi ucis de explozia navei. Sau putea atinge solul în tovărășia Monstrului și urma să moară nițel mai tîrziu, sau să cadă în mîinile urianilor. Puțini prizonieri se întorseseră de pe Uria. Nici unul teafăr. Corson îl putea lăsa pe locotenentul Georges Corson, soldat de ocazie, specializat în Monștri și neștiind aproape nimic despre ei, să meargă pînă la capătul destinului său firesc. Atunci el, Corson, călătorul în timp, va pieri. Făcea să-l condamne pe celălalt Corson să treacă prin încercările cunoscute pentru a nu da, la capătul lor, decît de cleiul eșecului și de fierea

singurătății ? Se întrebă ce-ar hotărî celălalt Corson, la ieșirea din acest periplu. Apoi își aminti că era acel Corson.

Făcea oare ?

Noaptea și groaza în pădure, alături de Monstrul tînguitor. Floria Van Nelle. Știa că avea s-o atace. Sau nu știa, într-adevăr, ce avea să urmeze după cele cîteva secunde în care viitorul era pentru ea certitudine ? Dyoto, orașul pe care-l știa condamnat, și rătăcirea lui burlescă pe străzile lui verticale. Antonella, care părea ieșită din neant, și așa și era, într-adevăr. Veran și captivitatea. Casa moartelor pe planeta cu ierburi. Aergistal, clocot al războiului unde pînă și moartea nu era decît un răgaz. Și țesătura de intrigi, mișcarea imbecilă a fanaticilor și a belicoșilor, unde timpul se sfîșia singur.

Dacă nu întreprindea nimic. Dacă pleca. Monstrul ar ajunge la destinație. Își dovedise rezistența. Și-ar făta puii. La vremea potrivită, Pămîntul ar cîștiga războiul. Și-ar lega rănile. Și-ar întinde imperiul. Ar controla, prin arme sau viclenie, Confederația embrionară. Răscoale, noi războaie.

Își dădu seama de ceva. Era vorba de o istorie veche. O istorie veche de șase mii de ani, reîncălzită. În viitorul în care trăise, războiul dintre Puterile Solare și Principii Uriei era o afacere clasată. Nimeni nu-l cîștigase și, de fapt, cele două tabere îl pierduseră. Așa va fi, orice-ar face. Dar nu mai era un lucru care să-l intereseze. Nu mai era locotenentul Corson, îmbarcat pe bordul lui „Arhimede", îngrijorat de viitorul conflictului și de propria lui piele.

Devenise un altul.

Evoluție. Privi stelele, paiete agățate de pereții puțului, mai numeroase decît cele sclipind pe cerul Pămîntului. Peste șase mii de ani vor sta pe aproape aceleași locuri. Fiecare dintre ele era o enigmă, o făgăduială, un segment al Istoriei. Pentru locotenentul Corson fuseseră doar niște luciri abstracte, și dinții spaimei. Lui Corson i se păreau treptele unei scări sprijinite de peretele timpului.

îl putea lăsa pe locotenentul Corson să-și încheie scurtul interval de timp care-i rămînea de trăit și să piară, să desființeze amărăciunea, să realizeze cea mai perfectă sinucidere din toată veșnicia. Dar celălalt Corson, în coaja neagră a lui „Arhimede", n-avea chef să moară.

Pot să mă despart de el ? se întrebă Corson. Și-i dădu prin minte că Floria nu-i spusese decît jumătate din adevăr. Războiul era poate rezultatul ruperii de către cei din Aergistal a unității tuturor posibililor. Dar de ce oare *cei*... De ce trebuiau să fie mai mulți ? Nu exista cumva un punct în care cei din Aergistal se descopereau ca posibilii unuia singur ? Și nu-l biruise oare plictisul, și nu alesese oare să-și împrăștie cu bună știință în uitare fațetele, să fie fiecare om și toți oamenii, fiecare ființă și toate ființele ? Stînca și viermele, steaua și valul, spațiul și timpul.

Oare visez, se întrebă Corson, sau îmi amintesc cumva ?

Dacă celălalt Corson murea, n-avea să afle niciodată. Va pierde viața și amintirea faptului că trăise.

Dincolo de viață se află hiperviața. Paginile unei cărți, spusese Floria Van Nelle. Un hipercub, sau un tesaract, cuprinde o infinitate de cuburi și, într-un spațiu cu patru dimensiuni, volumul lui e totuși finit. Viețile noastre nu sînt infinite, dar sînt nelimitate, spusese glasul, în Aergistal. Ai să înveți să controlezi timpul. Ai să fii ca noi.

Existau cel puțin trei nivele ale existenței. Nivelul existenței virtuale, al lui Cid și al Selmei, unde nu erau nimic mai mult decît o probabilitate înscrisă în registrele spectrale din Aergistal. Nivelul vieții lineare a celuilalt Corson, unde rămîneai închis între naștere și moarte. Și, în sfîrșit, nivelul hipervieții, care se desfășura simbolic într-un spațiu perpendicular pe axa timpului, care te elibera de timp.

Faptul semăna cu stările de excitare a particulelor elementare ale fizicii primitive, de parcă savanții de la începuturile istoriei omenirii ar fi presimțit un

mare adevăr. Odată dopată, o particulă, atom, nucleon, meson sau quark, se ridica la un nivel superior de energie. Devenea altceva, fără a înceta cu totul să fie ea însăși. Putea să revină spontan la starea inițială, emițînd la rîndul ei particule ale ordinului inferior, ca fotonul, electronul, neutrino-ul, muonul și alte cîteva.

Corson atinsese pragul hipervieții. Putea recădea la nivelul existenței lineare emițînd un fel de neutrino, existența lui din ultimele săptămîni, devenită virtuală, aproape fără consecințe. Ea n-ar dispărea cu totul, dar n-ar mai avea aproape nici o realitate. Nici masă, nici încărcătură, ca un neutrino. Într-un laborator din Aergistal cineva va observa echivalentul unui snop de scîntei. O încăpere cu fantome va înregistra dispariția unei hipervieți.

Toate paginile cărții nu pot fi înecate de amărăciune.

Corson se hotărî.

Coaja neagră a lui „Arhimede" acoperea un grup de stele, deasupra lui. Corson defază hippronul, se apropie, străbătu fără greutate dispozitivele de apărare și platoșa navei. Fără a se teme că va fi văzut, căută camera cu provizii. Defazarea temporală îi răpea aproape orice realitate pentru privirile unui observator plasat pe bordul lui „Arhimede".

Simți că hippronul șovăie. Pregeta să se apropie de semenul lui sălbatic. Liniști hippronul, strecură fiola în spirala unui filament. Se văzu pe el însuși din spate, siluetă deformată de defazare și de particularitățile senzoriale ale hippronului. Filamentul care suporta fiola se strecură în incinta energetică închizînd Monstrul. Cînd fiola ajunse deasupra botului Monstrului, Corson sincroniză hippronul cu nava pentru o miliardime de secundă. Ecranul energetic tăie filamentul hippronului, care făcu un salt în timp și în spațiu.

Un salt de cîțiva kilometri și de cîteva secunde.

În spațiu, Corson aștepta, privind țintă la cochilia minusculă, aproape invizibilă, a navei. O amintire

foarte veche sui în el. Chiar înainte de catastrofă, văzuse un fulger orbitor, dar atît de scurt încît se îndoise de realitatea lui. Nu-i fusese lăsat răgazul de a chibzui asupra fulgerului.

Un nou fulger se suprapuse peste urma infimă. „Arhimede" explodase. Şi bateriile de pe Uria rămăseseră tăcute. Orbita aleasă de căpitanul lui „Arhimede" îşi împlinise scopul : apropierea navei rămăsese neobservată.

O pană a generatoarelor, îşi spuse. Dar era imposibil. El însuşi declanşase catastrofa. Acceleratorul multiplicase, cu un factor uriaş, puterile Monstrului. Monstrul nu se slujise de ele îndată, pentru a fugi în timp. Se dezlănţuise împotriva cuştii. Generatoarele nu rezistaseră.

Cochilia dezarticulată a lui „Arhimede" cobora către junglele de pe Uria. Lui Corson i se păru că ceva scapă dintr-însa. O iluzie. Nu avea încă puterea de a străpunge timpul cu privirea.

Dar va veni şi asta, îşi spuse, cu gîndul la tovarăşii lui morţi. Pentru ei nu putea face nimic. Nu se putea întoarce şi lupta împotriva lui însuşi, ca să se împiedice să aducă fiola.

Cochilia atinse mult mai tîrziu atmosfera Uriei şi luă foc. La sol bateriile se dezlănţuiră, în sfîrşit. Spaţiul fu populat de spioni. Corson se sili să creadă că nava ar fi fost oricum distrusă. O altă iluzie.

Nava ardea în cele din urmă printre stele indiferente.

Undeva pe Uria, peste şase mii de ani, un alt Corson încerca să supravieţuiască. Încă nu ştia că va face să dispară un conflict sub privirile reci ale erelor, că va auzi în Aergistal glasul zeilor reali şi că va dobîndi, poate, hiperviaţa.

De ce eu ? se întrebă Corson, apucînd din nou pe drumul viitorului.

Eu, spuseră ecourile lui Corson presărate de-a lungul vieţii lui Corson şi pe de lături, de-a lungul

celorlalte vieți ale lui Corson. Acolo unde se nasc cuvintele, crezu că-și aude conștiința umplîndu-se de șoapte, care erau refluxul conștiințelor lor, și se simți pe punctul de-a intra în contact cu ei, cu nenumărații Corsoni divergenți ai viitorului, și crezu că are să știe ce trăiau și să vadă cu ochii lor și să gîndească odată cu ei. Dar rămase pe prag, șovăitor, împleticindu-se, căci timpul încă nu-și spusese cuvîntul, nici experiența, și pentru că acei Corsoni abia începeau să aibă umbra unei șanse.

Lector : MARCEL ADERCA
Tehnoredactor : VICTOR MAȘEK

*

Tiraj 51 130 — Bun de tipar 17.03.1975.
Coli de tipar 13,5.

*

Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"
București — Piața Scînteii nr. 1,
Republica Socialistă România
Comanda nr. 50 074

CINE SÎNT EI CA SĂ SE

JOACE ASA CU VIEȚILE NOASTRE ? NĂLĂTORI

ÎNVIȚI DINTR O ALTĂ GALAXIE. DINTR — O ALTĂ

DIMENSIUNE ?

SPIRITE PURE
CREATORII NOȘTRI
DIVINITĂȚILE LEGENDE Lor ?

Univers

COLECȚIA
ROMANELOR
ȘTIINȚIFICO
FANTASTICE

Lei 6,50